

Euroopan yhteisöjen virallinen lehti

ISSN 1024-3038

L 357

45. vuosikerta

31. joulukuuta 2002

Suomenkielinen laitos

Lainsäädäntö

Sisältö

I Säädökset, jotka on julkaistava

- ★ **Komission asetukset (EY, Euratom) N:o 2342/2002, annettu 23 päivänä joulukuuta 2002, Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä** 1
- ★ **Komission asetukset (EY, Euratom) N:o 2343/2002, annettu 23 päivänä joulukuuta 2002, Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 185 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta** 72
- ★ **Komission asetukset (EY) N:o 2344/2002, annettu 18 päivänä joulukuuta 2002, tiettyjen kolmansista maista peräisin olevien tekstiilituotteiden tuontiin sovellettavasta yhteisestä menettelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3030/93 liitteiden I, III, V ja VII muuttamisesta** 91

Oikaisuja

- ★ **Oikaistaan neuvoston asetusta (EY) N:o 2555/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2001, yhteisön vesialueilla ja yhteisön aluksiin sellaisilla muilla vesialueilla, joilla sovelletaan saalisrajoituksia, sovellettavien eräiden kalakantojen ja kalakantaryhmien kalastusmahdollisuuksien ja niihin liittyvien edellytysten vahvistamisesta vuodeksi 2002 (EYVL L 347, 31.12.2001)** 144

Hinta: 26 EUR

FI

Säädökset, joiden otsikot on painettu laihalla kirjasintyypillä, ovat maatalouspolitiikan alaan kuuluvia juoksevien asioiden hoitoon liittyviä säädöksiä, joiden voimassaoloaika on yleensä rajoitettu.

Kaikkien muiden säädösten otsikot on painettu lihavalla kirjasintyypillä ja merkitty tähdellä.

I

(Säädökset, jotka on julkaistava)

KOMISSION ASETUS (EY, Euratom) N:o 2342/2002,**annettu 23 päivänä joulukuuta 2002,****Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 soveltamissäännöistä****SISÄLLYSLUETTELO**

ENSIMMÄINEN OSA	YHTEISET SÄÄNNÖKSET	7
I OSASTO	TARKOITUS	7
II OSASTO	BUDJETTIPERIAATTEET	7
1 luku	Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaate	7
2 luku	Vuotuisperiaate	8
3 luku	(Varainhoitoasetuksen 4 luku) Laskentayksikön periaate	8
4 luku	(Varainhoitoasetuksen 5 luku) Yleiskatteisuusperiaate	9
5 luku	(Varainhoitoasetuksen 6 luku) Erittelyperiaate	10
6 luku	(Varainhoitoasetuksen 7 luku) Moitteettoman varainhoidon periaate	11
7 luku	(Varainhoitoasetuksen 8 luku) Seurattavuusperiaate	12
III OSASTO	TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE	12
1 luku	Talousarvion laatiminen	12
2 luku	Talousarvion rakenne ja esitystapa	13
IV OSASTO	TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN	13
1 luku	Yleiset säännökset	13
2 luku	Toteuttamistavat	14
1 jakso	Yleiset säännökset	14
2 jakso	Eriyissäännökset	15
3 luku	Taloushallinnon henkilöstö	16
1 jakso	Taloushallinnon henkilöstön oikeudet ja velvollisuudet	16
2 jakso	Tulojen ja menojen hyväksyjä	17
3 jakso	Tilinpitäjä	18
4 jakso	Ennakoiden hoitaja	20
4 luku	Taloushallinnon henkilöstön vastuualueet	22
1 jakso	Yleiset säännöt	22
2 jakso	Valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin sovellettavat säännöt	22
5 luku	Tulotapahtumat	23
1 jakso	Omat varat	23
2 jakso	Saamisennuste	23
3 jakso	Saamisten vahvistaminen	23
4 jakso	Perinnän hyväksyminen	24
5 jakso	Perintä	24

6 luku	Menotapahtumat	26
1 jakso	Menoihin sitoutuminen	26
2 jakso	Menojen vahvistaminen	27
3 jakso	Menojen hyväksyminen	28
4 jakso	Menojen maksaminen	29
5 jakso	Menotapahtumia koskevat määräajat	29
7 luku	Tietojenkäsittelyjärjestelmät	30
8 luku	Sisäinen tarkastaja	30
V OSASTO	JULKISET HANKINNAT	31
1 luku	Yleiset säännökset	31
1 jakso	Soveltamisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet	31
2 jakso	Julkaiseminen	32
3 jakso	Hankintamenettelyt	33
4 jakso	Vakuudet ja valvonta	43
2 luku	Yhteisöjen toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset	44
VI OSASTO	AVUSTUKSET	45
1 luku	Soveltamisala	45
2 luku	Avustusten myöntämistä koskevat periaatteet	46
3 luku	Myöntämismenettely	48
4 luku	Maksaminen ja valvonta	50
5 luku	Toteuttaminen	51
VII OSASTO	TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO	52
1 luku	Tilinpäätös	52
2 luku	(Varainhoitoasetuksen 3 luku) Kirjanpito	55
1 jakso	Kirjanpidon järjestäminen	55
2 jakso	Kirjanpitokirjat	55
3 jakso	Tililuettelo	56
4 jakso	Kirjausten tekeminen	56
5 jakso	Täsmäyttäminen ja varmentaminen	57
6 jakso	Talousarviokirjanpito	57
3 luku	(Varainhoitoasetuksen 4 luku) Omaisuusluettelo	58
TOINEN OSA	ERITYISSÄÄNNÖKSET	59
I OSASTO	(VARAINHOITOASETUKSEN II OSASTO) RAKENNERAHASTOT	59
II OSASTO	(VARAINHOITOASETUKSEN III OSASTO) TUTKIMUS	59
III OSASTO	(VARAINHOITOASETUKSEN IV OSASTO) ULKOISET TOIMET	60
1 luku	Yleiset säännökset	60
2 luku	Toimien toteuttaminen	60
3 luku	Julkiset hankinnat	60
4 luku	Avustusten myöntäminen	67
5 luku	Ennakkotilit ja omaisuusluettelot	68
IV OSASTO	(VARAINHOITOASETUKSEN V OSASTO) YHTEISÖN VIRASTOT	68
V OSASTO	(VARAINHOITOASETUKSEN VI OSASTO) HALLINTOMÄÄRÄRAHAT	69
KOLMAS OSA	SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET	69
I OSASTO	SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET	69
II OSASTO	LOPPUSÄÄNNÖKSET	70

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan atomienergiayhteisön perustamissopimuksen,

ottaa huomioon Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta 25 päivänä kesäkuuta 2002 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽¹⁾ ja erityisesti sen 183 artiklan,

on kuullut Euroopan parlamenttia, neuvostoa, Euroopan yhteisöjen tuomioistuinta, tilintarkastustuomioistuinta, Euroopan talous- ja sosiaalikomiteaa, alueiden komiteaa, oikeusasiamiestä ja Euroopan tietosuojavaltuutettua,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002, jäljempänä 'varainhoitoasetus', säännöksiä on yksinkertaistettu niin, että niissä esitetään ainoastaan Euroopan yhteisöjen yleisen talousarvion, jäljempänä 'talousarvio', laatimista, toteuttamista ja valvontaa koskevat keskeiset periaatteet ja määritelmät.
- (2) Soveltamissäännöissä on näin ollen täydennettävä niitä varainhoitoasetuksen säännöksiä, joissa viitataan suoraan soveltamissääntöihin, ja lisäksi säännöksiä, joita voidaan soveltaa vasta soveltamistoimenpiteiden määrittelemisen jälkeen. Selkeyden vuoksi olisi korvattava tiettyjen 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun varainhoitoasetuksen säännösten soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 9 päivänä joulukuuta 1993 annettu komission asetus (Euratom, EHTY, EY) N:o 3418/93 ⁽²⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutettuna asetuksella (EY) N:o 1687/2001 ⁽³⁾.
- (3) Jotta alakohtaisessa lainsäädännössä noudatetaan varainhoitoasetuksessa määriteltyjä budjettiperiaatteita, olisi kaikki talousarvion toteuttamista koskevat säädökset luetteloitava ja säädettävä, että luettelon laatii komissio ja luettelo toimitetaan budjettivallan käyttäjälle.
- (4) Budjettiperiaatteisiin ja erityisesti yhtenäisyysperiaatteen kuuluva velvollisuus määrittää talousarvioon palautettavista ennakkomaksuista kertyvät korot edellyttää, että yhteisöille kuuluvat ennakkomaksut on määriteltävä. Ennakkomaksut jäävät toimielimen omaisuudeksi, jolle perussäädöksessä varainhoitoasetuksen 49 artiklan mukaisesti toisin säädetä ja jolleivät kyseessä ole hankintojen tekemiseksi, henkilöstölle, toimielinten jäsenille tai jäsenvaltioille suoritettavat ennakkomaksut. Tätä sääntöä olisi täsmennettävä eri hallinnointitapojen (suora ja välillinen keskitetty hallinnointi sekä jäsenvaltioiden kanssa tehtävä hallinnointiyhteistyö) mukaisesti. Sääntöä ei sovelleta kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävään hallinnointiyhteistyöhön, koska tässä tapauksessa yhteisön varat sekoittuvat kansainvälisen järjestön

varoihin. Kun yhteisöjen omaisuudeksi jäävät ennakkomaksut tuottavat korkoa, korot kirjataan talousarvioon sekalaisina tuloina.

- (5) Vuotuisperiaatteen osalta olisi selkeytettävä varainhoitovuoden määrärahojen käsitettä sekä käsitettä sitoumusten edellyttämistä alustavista muodollisuuksista; jos nämä muodollisuudet saadaan päätökseen 31 päivään joulukuuta mennessä, maksusitoumusmäärärahat voidaan siirtää seuraavalle vuodelle mutta ne on käytettävä seuraavan varainhoitovuoden 31 päivään maaliskuuta mennessä.
- (6) Laskentayksikön periaatteen osalta olisi säädettävä tarkemmin, mitä korkokantaa ja kurssia on käytettävä kassanhallinnan ja kirjanpidon tarpeisiin toteutettaessa euron ja muiden valuuttojen välisiä muuntotoimenpiteitä.
- (7) Yleiskatteisuusperiaatteen tehtävien poikkeuksien osalta on tärkeää täsmentää, toisaalta miten käyttötarkeituokseensa sidottuja tuloja, ja erityisesti jäsenvaltioiden tai kolmansien maiden rahoitusosuuksia tiettyihin yhteisön ohjelmiin, on käsiteltävä talousarviossa ja toisaalta, mitä rajoituksia asetetaan menojen ja tulojen välisille vähennyksille.
- (8) Erittelyperiaatteen osalta olisi määriteltävä tarkkaan, miten määrärahoista lasketaan se prosenttiosuus, jonka toimitelimit voivat siirtää itsenäisesti, ja varmistettava, että budjettivallan käyttäjä saa asiasta tiedon sille toimitettavien määrärahasiirtoesitysten yksityiskohtaisissa perusteluissa.
- (9) Moitteettoman varainhoidon periaatteen osalta olisi määriteltävä ohjelmien ja toimintojen ennakko-, väli- ja jälkiarviointien tavoitteet ja kuinka usein arviointeja on vähintään suoritettava, sekä tiedot, jotka lainsäädäntöesitykseen liitettävässä rahoitus selvityksessä on esitettävä.
- (10) Talousarvion laadinnan ja esitystavan osalta on tärkeää täsmentää talousarvion yleisen johdannon sisällöstä sekä talousarvion ja sen selvitysosien tueksi esitettävistä valmisteluasiakirjoista, jotta voidaan varmistaa, että budjettivallan käyttäjä saa kaikki tarvitsemansa tiedot. Talousarvion uuden toimintoperusteisen esitystavan puitteissa on täsmennettävä lisäksi hallintomäärärahojen määritelmää ja luokittelua.
- (11) Talousarvion toteuttamisen osalta olisi ensiksi selkeytettävä sitä, mihin muotoon perussäädös voidaan pukea yhteisön ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen asiaa koskevilla aloilla. Olisi myös vahvistettava enimmäismäärä määrärahoille, jotka voidaan toteuttaa ilman etukäteen annettavaa perussäädöstä valmistelutoimien ja pilottihankkeiden yhteydessä, ja luettelo niistä perustamissopimusten määräyksistä, joissa komissiolle myönnetään suoraan erityiset toimivaltuudet.

⁽¹⁾ EYVL L 248, 16.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 315, 16.12.1993, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 228, 24.8.2001, s. 8.

- (12) Lisäksi on tärkeää määrittää säädökset, jotka saattavat aiheuttaa eturistiriidan, ja mitä menettelyä on tällaisessa tapauksessa noudatettava.
- (13) Talousarvion eri toteuttamistapojen osalta olisi säädettävä tarkemmin, että silloin kun komissio ei toteuta talousarviota suoraan yksiköissään, sen on huolehdittava etukäteen siitä, että yksiköillä, joille se aikoo siirtää toteuttamistehtäviä, on asianmukaiset hallinnointia, valvontaa ja kirjanpitoa koskevat järjestelmät ja menettelyt, jotka vastaavat moitteettoman varainhoidon vaatimuksia.
- (14) Epäsuoran keskitetyn hallinnoinnin osalta toisin sanoen komission siirtäessä toimivaltaa toimeenpanovirastoille, yhteisön oikeuden mukaisille elimille tai kansallisille julkisoikeudellisille yhteisöille taikka julkisen palvelun tehtäviä suorittaville yhteisöille olisi täsmennettävä valtuusasiakirjoissa tai sopimuksessa puitteet ja täytäntöönpanosäännöt. Toimeenpanovirastot, joiden valvonta jää komissiolle, olisi tunnustettava komission valtuuttamiksi tulojen ja menojen hyväksyjiksi yhteisön talousarvion toteuttamisessa. Kansallisten yhteisöjen suorittaessa talousarvion toteuttamistoimia on annettava riittävät taloudelliset vakuudet; niiden valinnan on oltava avointa ja tulosten tulee perustua kustannus-tehokkuusanalyysiin, joka oikeuttaa siirtämään hallinnon tällaiselle yhteisölle. Ennen kuin komissio siirtää tehtäviä kansallisille yhteisöille, se pyytää lausunnon toimivaltaiselta komitealta asianomaisten määrärahojen toteuttamista koskevan perussäädöksen mukaisesti. Jos yksityiset yhteisöt suorittavat valmistelu- tai lisätoimia komission lukuun, ne olisi valittava julkisia hankintoja koskevien menettelyjen mukaisesti.
- (15) Jäsenvaltioiden kanssa yhteisesti suoritettavan hallinnon tai kolmansien maiden kanssa hajautetusti suoritettavan hallinnon osalta on tärkeää säätää tarkemmin tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyn vaiheet ja tavoitteet, sanotun kuitenkin rajoittamatta asianomaiseen alakohtaiseen lainsäädäntöön sisältyvien säännösten soveltamista.
- (16) Yhteisen kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtävän hallinnoinnin osalta olisi tarkennettava, että kunkin rahoittajan osuutta kustakin menolajista ei eritellä mutta avustetuille toimille on kuitenkin järjestettävä kokonaisvalvonta. Olisi yksilöitävä järjestöt, jotka voivat osallistua tämäntyyppiseen hallinnointiin.
- (17) Taloushallinnon toimijoiden osalta voidaan todeta, että taloushallinnon uudistus ja siihen liittyvä keskitettyjen ennakotarkastusten poistaminen lisää tulojen ja menojen hyväksyjien vastuuta kaikissa tulo- ja menotapahtumissa, myös sisäisen valvonnan järjestelmiin liittyvissä asioissa. Budjettivallan käyttäjälle ilmoitetaan vastaisuudessa valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien nimityksistä ja palvelussuhteen päättymisistä. Heidän tehtävänsä ja vastuualueensa sekä menettelyissä noudatettavat periaatteet olisi lisäksi määriteltävä. Ennakotarkastusten siirtäminen yksiköiden sisälle edellyttää erityisesti talousarvion toteuttamistoimiin liittyvien valmistelu- ja tarkastustehtävien selkeää erottamista toisistaan, ja kunkin toimielimen on lisäksi laadittava johtosääntö, jota sovelletaan ennakko- ja jälkitarkastuksista vastaaviin henkilöihin. Tehtävien hoidosta on voitava raportoida toimielimelle vuosikertomuksessa, johon kootaan tiedot jälkitarkastusten tuloksista. Myös toimiin liittyvien tositteiden säilyttäminen olisi järjestettävä. Koska julkisia hankintoja tehdään neuvottelumenettelyssä vain poikkeustapauksissa, niistä on aina laadittava toimielimelle erillinen selvitys, joka toimitetaan myös budjettivallan käyttäjälle.
- (18) Tehtävien selkeyttämiseksi on tärkeää myös määritellä tarkkaan tilinpitäjän tehtävät ja vastuualueet kirjanpitojärjestelmissä, kassanhallinnassa sekä pankkitilien ja saajarekisterin hoidossa. Myös tilinpitäjän palvelussuhteen päättymisestä olisi annettava tarkempia säännöksiä.
- (19) Tavanomaisista menettelyistä poikkeavien hallinnointijärjestelmien eli ennakkotilien käyttämisestä edellytyksistä olisi annettava säännöt ja säädettävä ennakoiden hoitajien lisäksi myös tulojen ja menojen hyväksyjien sekä tilinpitäjien tehtävistä ja vastuualueista ennakkotilien valvonnan osalta. Budjettivallan käyttäjälle olisi toimitettava tiedot kaikista tehtävään nimityksistä ja palvelussuhteen päättymisistä.
- (20) Kun kunkin toimijan tehtävät ja vastuualueet on määriteltä, heidät voidaan saattaa vastuuseen ainoastaan Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen ja yhteisöjen muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen mukaisin edellytyksin. Jokaisen toimielimen on kuitenkin perustettava asianmukaisin edellytyksin uusi tutkintaelin selvittämään, onko toimielimessä tapahtunut taloudellisia väärinkäytöksiä. Olisi lisäksi täsmennettävä edellytykset, joilla tulojen ja menojen hyväksyjä voi pyytää vahvistusta ohjeeseen ja vapautua näin vastuustaan.
- (21) Muiden tulojen paitsi yhteisöjen omista varoista tehdyn päätöksen 94/728/EY, Euratom soveltamisesta 22 päivänä toukokuuta 2000 annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 ⁽¹⁾ soveltamisalaan kuuluvien omien varojen osalta olisi täsmennettävä tulojen ja menojen hyväksyjän vastuulla olevista tehtävistä ja tarkastuksista menettelyn eri vaiheissa: saamisenusteen ja perintämääräyksen laatiminen, velalliselle osoitetun veloitussilmoituksen lähettäminen vahvistetuista saamisista, mahdollisten viivästyskorkojen laskeminen ja tarvittaessa päätös saamisen perinnästä luopumisesta noudattamalla perusteita, joilla taataan moitteettoman varainhoidon periaatteen noudattaminen. Lisäksi olisi täsmennettävä tilinpitäjän asema tulojen kannossa ja maksuajkojen myöntämisessä.

⁽¹⁾ EYVL L 130, 31.5.2000, s. 1.

- (22) Menojen osalta on tärkeää ensiksi määrittää rahoituspäätöksen, kokonaissitoumuksen ja yksittäisen sitoumuksen nivoutuminen toisiinsa sekä näiden vaiheiden erityispiirteet. Kokonaissitoumuksen ja yksittäisen sitoumuksen välillä tehdään ero sen mukaan, ovatko edunsaajat ja asianomaiset määrät tiedossa. Alustavat sitoumukset on sitä vastoin varattu juokseviin hallintomenoihin ja EMOTR:n menoihin. Käyttämättömien sitoumusten määrän rajoittamiseksi olisi vaputettava määrärahat, jos niitä koskevan sitoumuksen osalta ei ole suoritettu yhtään maksua kolmeen vuoteen.
- (23) Olisi selkeytettävä, miten tulojen ja menojen hyväksyjien tehtäviin menojen maksatusmenettelyssä kuuluvat vahvistamis-, hyväksymis- ja maksamistehtävät sekä tarkastustehtävät nivotaan toisiinsa hyväksymismerkinnän välityksellä ja maksumääräyksen yhteydessä tehtävillä suorituksen oikeellisuuden tarkastuksilla; tulojen ja menojen hyväksyjä kantaa tästä vastedes täyden vastuun. Olisi mainittava tositteet, jotka on esitettävä maksujen tueksi ja annettava säännöt ennakkomaksujen ja välimaksujen vähentämisestä. Menojen vahvistamis- ja maksamistoimille olisi täsmennettävä määräajat ja ottaen huomioon kaupallisissa toimissa tapahtuvien maksuviivästysten torjumisesta 29 päivänä kesäkuuta 2000 annettu neuvoston ja Euroopan parlamentin direktiivi 2000/35/EY⁽¹⁾.
- (24) Sisäisen tarkastuksen osalta olisi määriteltävä sisäisen tarkastajan nimeämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt ja taattava, että hän voi toimia riippumattomasti toimielimessä, johon hänet on nimitetty ja jolle hänen on annettava kertomus tehtäviensä hoidosta. Budjettivallan käyttäjälle olisi toimitettava tiedot kaikista tehtävään nimityksistä ja palvelussuhteen päättymisistä.
- (25) Julkisten hankintojen osalta tähän asetukseen olisi sisällytettävä neuvoston direktiivien 92/50/ETY⁽²⁾, 93/36/ETY⁽³⁾ ja 93/37/ETY⁽⁴⁾, sellaisena kuin ne ovat viimeksi muutettuina komission direktiivillä 2001/78/EY⁽⁵⁾, säännökset, jotka koskevat julkisia palveluhankintoja, julkisia tavaranhankintoja ja julkisia rakennusurakoita koskevien sopimusten tekomenettelyjä. Tämä edellyttää ensiksi, että määritellään eri hankintamuodot, niiltä koskevat ilmoitusmenettelyt, nykyisten menettelyjen käyttäminen ja niiden tärkeimmät piirteet, valintaperusteet ja säännöt tarjouskilpailujen ratkaisusta, tarjouskilpailuasiakirjojen saatavuudesta ja yhteyksistä tarjoajiin tai ehdokkasiin sekä, komission omaan lukuunsa tekemien hankintojen osalta, hankintoihin sovellettavat kynnysarvot ja säännöt hankintojen arvon määrittämisestä.
- (26) Hankintamenettelyjen tarkoituksena on täyttää mahdollisimman hyvin edellytyksin toimielinten tarpeet tarjoamalla tasapuolinen pääsy hankintamarkkinoille ja noudattamalla avoimuuden ja syrjimättömyyden periaatteita. Avoimuuden takaamiseksi ja ehdokkaiden tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi ja jotta tulojen ja menojen hyväksyjällä olisi täysi vastuu lopullisesta valinnasta, olisi säädettävä myös tarjousten avaamisen menettelystä sekä osallistumishakemusten ja tarjousten arvioinnista, tarjousten avaamista varten nimitettävästä lautakunnasta ja hankintaviranomaisen tekemästä tarjouskilpailun lopullisesta ratkaisupäätöksestä liitteineen ja perusteluineen. Yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamiseksi vaadittavat taloudelliset takeet olisi myös täsmennettävä.
- (27) Hankintaviranomaisen valtuuksia määrätä hallinnollisia seuraamuksia olisi rajoitettava oikeasuhteisten ja varoitettavien seuraamusten takaamiseksi ja sen varmistamiseksi, että eri toimielimiä ja yksiköitä kohdellaan tasapuolisesti.
- (28) Avustuksia koskevan osaston soveltamisalaa olisi myös täsmennettävä ja erityisesti talousarvion eri toteuttamistapoja ja siitä, millaisille yleistä eurooppalaista etua edistävälle elimille tai toimille avustuksia voidaan myöntää. Vuosittaisen työohjelman ja ehdotuspyyntöjen erityispiirteitä olisi täsmennettävä kuin myös niihin sovellettavia poikkeuksia ja taannehtivuutta varsinkin humanitaarisen avun ja hätäavun aloilla, joita koskevat erityisvaatimukset.
- (29) Avoimuusvaatimuksen sekä hakijoiden tasapuolisen kohtelun ja tulojen ja menojen hyväksyjien vastuullistamisvaatimuksen noudattamiseksi olisi kuvattava avustusten myöntämismenettely, joka kattaa vaiheet avustushakemuksen esittämisestä ja sen arvioinnista erityisessä arviointikomiteassa etukäteen ilmoitettujen valinta- ja ratkaisuperiaatteiden perusteella aina tulojen ja menojen hyväksyjän lopulliseen päätökseen, joka on asianmukaisesti dokumentoitava.
- (30) Moitteettoman varainhoidon periaate edellyttää, että komissio saa takeita, joita hankitaan avustushakemusten esittämisen vaiheessa merkittävimpien avustusten osalta toimitettavilla tarkastuksilla, ennakkomaksujen suoritusvaiheessa vaatimalla etukäteen taloudellisia takeita ja loppumaksun yhteydessä toimittamalla tarkastuksia tärkeimpien ja riskialtimpien hakemusten osalta. Moitteeton hallinto sekä yleishyödyllisyyden ja yhteisrahoituksen periaatteiden noudattamisen valvonta edellyttävät lisäksi, että säädetään mahdollisuuksista käyttää kiinteitä maksuosuuksia. Yhteisön varojen moitteeton hallinnointi edellyttää myös, että avustuksen saajat noudattavat itse avoimuuden ja mahdollisten toimeksisaajien tasapuolisen kohtelun periaatteita sekä periaatetta, jonka mukaan tarjouksista valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin silloin kun osa toimesta teetetään alihankintana.

⁽¹⁾ EYVL L 200, 8.8.2000, s. 35.

⁽²⁾ EYVL L 209, 24.7.1992, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 199, 9.8.1993, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 199, 9.8.1993, s. 54.

⁽⁵⁾ EYVL L 285, 29.10.2001, s. 1.

- (31) Toimivaltuudet seuraamusten määräämiseen olisi perustettava nykyisiin sääntöihin julkisista hankinnoista.
- (32) Kirjanpidon ja tilinpäätösten osalta olisi määriteltävä erikseen kaikki yleisesti hyväksytyt kirjanpitoperiaatteet, joiden perusteella tilinpäätös on laadittava. Olisi myös säädettävä tarkemmin edellytyksistä, joiden on täyttyvä, jotta tapahtuma voidaan viedä kirjanpitoon, sekä varojen ja velkojen arvostusta ja varausten perustamista koskevista säännöistä.
- (33) On tärkeää täsmentää, että toimielinten tilinpäätösten liitteinä on esitettävä selvitys varainhoitovuoden budjetti- ja taloushallinnosta ja säädettävä tarkemmin tilinpäätöksen (tase, tuloslaskelma, rahavirtalaskelma, liitetiedot) ja toisaalta talousarvion toteuttamisselvitysten (talousarvion toteutumalaskelma ja sen liitetiedot) sisällöstä ja esitystavasta.
- (34) Kirjanpidon osalta olisi täsmennettävä, että kunkin toimielimen tilinpitäjän on dokumentoitava oman toimielimensä kirjanpidon järjestäminen ja siihen liittyvät menettelyt ja määriteltävä edellytykset, jotka kirjanpidossa käytettävien tietojenkäsittelyjärjestelmien on täytettävä varsinkin käyttöoikeuksien ja kirjausketjun osalta, kun järjestelmiin tehdään muutoksia.
- (35) Kirjanpidon järjestämisen osalta on tärkeää täsmentää periaatteet, joita sovelletaan kirjanpitokirjoihin, koetaseeseen ja sen saldojen säännölliseen täsmäyttämiseen sekä inventaariin, ja määriteltävä komission tilinpitäjän vahvistaman tililuettelon osat. Tapahtumien kirjaukseen sovellettavat säännöt ja kahdenkertaisen kirjanpidon menetelmät, muiden kuin euromääräisten tapahtumien muuntamisesta euroiksi ja kirjausten tueksi esitettävät tositteet olisi täsmennettävä. Myös talousarviokirjanpitoon tehtävien kirjausten sisältö olisi täsmennettävä.
- (36) Lopuksi olisi määriteltävä omaisuusluetteloa koskevat säännöt, selkeytettävä tilinpitäjien ja tulojen ja menojen hyväksyjien vastuualueiden jakautuminen ja annettava säännöt, joita sovelletaan omaisuusluetteloon merkityn omaisuuden jälleenmyynnissä.
- (37) Rakennerahastojen osalta olisi täsmennettävä, että tukitoimenpiteen yhteydessä maksettujen ennakoiden takaisinmaksu ei johda asianomaisen rahaston rahoitusosuuden supistamiseen.
- (38) Tutkimustoiminnasta olisi täsmennettävä, millaisille suorille ja epäsuorille tutkimustoimille rahoitusta voidaan myöntää.
- (39) Ulkoisten toimien osalta soveltamissääntöjen samoin kuin varainhoitoasetuksen tarkoituksena on ottaa käyttöön poikkeussäännöksiä, joissa otetaan huomioon ulkoisten toimien erityispiirteet varsinkin hankintoja ja avustuksia koskeissa kysymyksissä.
- (40) Hankintojen osalta soveltamissäännöissä esitetään tärkeimmät piirteet ulkosuhteiden pääosastojen toteuttamien yhteistyöohjelmien osana tehtävien hankintojen hallinnointijärjestelmien yksinkertaistamisesta 10 päivänä marraskuuta 1999 tehdystä komission päätöksestä⁽¹⁾ tarkoituksena säätää yhteisön oikeudesta poikkeavia ja ulkoisten toimien tarpeisiin muokattuja hankintasääntöjä varsinkin kynnysarvoista ja ulkoisiin toimiin muokatuista tietyistä hallinnointitavoista.
- (41) Avustusten osalta soveltamissäännöissä luetellaan ne toimintamuodot, joiden osalta voidaan poiketa varainhoitoasetuksen 109 artiklassa tarkoitetusta yhteisrahoituksen periaatteesta. Tällaisia toimintoja ovat erityisesti humanitaarinen apu ja hätäapu sekä toimet väestöryhmien terveyden tai perusoikeuksien turvaamiseksi.
- (42) Jotta yhteisön määrärahojen hallinnointi olisi moitteetonta, on myös säädettävä tarkemmin ennakoedellytyksistä ja sopimusmääräyksistä, joita on laadittava hajautettaessa määrärahojen hallinnointia ja käytettäessä ennakotilejä.
- (43) Varainhoitoasetuksen säännöksiä yhteisön virastoista olisi tarkennettava Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoa koskevilla säännöllillä ja säännöksillä, joilla komission tilinpitäjä valtuutetaan siirtämään joitakin tehtäviään kyseisten virastojen henkilöstölle. Olisi myös täsmennettävä, miten hoidetaan pankkitilejä, joita yhteisön virastot voivat avata komission nimissä.
- (44) Hallintomäärärahojen osalta kunkin toimielimen on ilmoitettava budjettivallan käyttäjälle merkittävimmistä rakennushankkeistaan eli hankkeista, jotka kasvattavat rakennuskantaa.
- (45) On myös määriteltävä elimet, jotka voivat saada avustusta talousarviosta ja joista on laadittava erikseen säädökset varainhoitoasetuksen 185 artiklan mukaisesti.
- (46) On tärkeää, että tässä asetuksessa tarkoitetut kynnysarvot ja rahamäärät ajantasaistetaan säännöllisin väliajoin yhteisön inflaation mukaisesti, lukuun ottamatta julkisiin hankintoihin sovellettavia kynnysarvoja,

⁽¹⁾ (SEK (1999) 1801)

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

ENSIMMÄINEN OSA
YHTEISET SÄÄNNÖKSET

I OSASTO
TARKOITUS

1 artikla

Tarkoitus

(Varainhoitoasetuksen 1 artikla)

Tässä asetuksessa määritellään asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002, jäljempänä 'varainhoitoasetus', soveltamissäännöt.

Toimielimillä tarkoitetaan tässä asetuksessa varainhoitoasetuksessa tarkoitettuja toimielimiä.

2 artikla

Luettelo talousarvion toteuttamista koskevista säädöksistä

(Varainhoitoasetuksen 2 artikla)

Komissio laatii luettelon varainhoitoasetuksen 2 artiklassa tarkoitetuista säädöksistä. Komissio saattaa luettelon tiedot vuosittain ajan tasalle ja antaa sen tiedoksi budjettivallan käyttäjälle.

II OSASTO
BUDJETTIPERIAATTEET

1 LUKU

Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaate

3 artikla

Euroopan yhteisöille kuuluvat ennakkomaksut

(Varainhoitoasetuksen 5 artiklan 4 kohta)

1. Jäljempänä 105 artiklassa tarkoitetut ennakkomaksut jäävät yhteisöjen omaisuudeksi, jollei perussäädöksessä varainhoitoasetuksen 49 artiklan 1 kohdan mukaisesti toisin säädetä. Tämä säännös ei koske ennakkomaksuja, jotka on suoritettu varainhoitoasetuksen 88 artiklassa tarkoitettujen hankintojen tekemiseksi jäsenvaltioille tai liittymistä edeltävän tuen nojalla, eikä 265 artiklassa tarkoitettuja palkkaennakoita. Tätä säännöstä ei sovelleta varainhoitoasetuksen 53 artiklassa tarkoitettuun yhteiseen hallinnointiin.

2. Kun varoja hallinnoidaan suoraan keskitetysti useiden yhteistyökumppaneiden kanssa varainhoitoasetuksen 53 artiklassa tarkoitetussa merkityksessä, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua sääntöä sovelletaan ainoastaan pääasialliseen sopimuspuoleen.

3. Kun varoja hallinnoidaan hajautetusti tai kun keskitetty hallinnointi on varainhoitoasetuksen 53 artiklassa tarkoitetussa merkityksessä keskitettyä epäsuoraa hallinnointia, tämän artiklan 1 kohdassa tarkoitettua sääntöä sovelletaan ainoastaan yhteisöön, jolle komissio maksaa ennakkomaksut suoraan.

4. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua sääntöä sovelletaan tämän asetuksen voimaantulon jälkeen tehtyjen hankinta- ja avustus-sopimusten nojalla maksettuihin ennakkomaksuihin.

5. Edellä 1—4 kohta ei rajoita ennakkomaksujen kirjaamista tilinpäätöksen vastaavaa-puolelle, joka vahvistetaan varainhoitoasetuksen 133 artiklassa tarkoitettujen kirjanpitosääntöjen mukaisesti.

Tulojen ja menojen hyväksyjät toimittavat tilinpitäjälle tiedot, joiden avulla tämä voi määritellä ennakkomaksut, jotka jäävät yhteisöjen omaisuudeksi.

4 artikla

Yhteisöjen varojen tuottamien korkojen budjetointi

(Varainhoitoasetuksen 5 artiklan 4 kohta)

1. Kun yhteisöjen omaisuudeksi 3 artiklan mukaisesti jäävät ennakkomaksut tuottavat korkoa tai vastaavaa etua, nämä kirjaetaan Euroopan yhteisöjen talousarvioon, jäljempänä 'talousarvio', sekalaisina tuloina.

2. Tulojen ja menojen hyväksyjät huolehtivat edunsaajien kanssa tehdyissä hankinta- ja avustussopimuksissa siitä, että

a) ennakkomaksut maksetaan tileille, joilta yhteisöjen maksamat varat voidaan yksilöidä, ja että

b) edunsaajat ilmoittavat toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle kyseisten varojen tuottamien korkojen tai vastaavien etujen määrän vähintään kerran vuodessa, jos korkojen määrä on huomattava, ja joka tapauksessa välimaksua tai loppumaksua, josta ennakkomaksu vähennetään, koskevan vaatimuksen yhteydessä.

3. Jäljempänä IV osaston 5 luvun säännösten mukaisesti toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii ennakkomaksun suorittamisen jälkeen saamisennusteen, joka koskee ennakkomaksun mahdollisesti tuottamia korkoja tai vastaavia etuja.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa 1 kohdassa tarkoitettujen korkojen määrää vastaavan perintämääräyksen 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuina määräaikoina.

4. Kun kyseessä ovat samasta budjettikohdasta suoritettavat ennakkomaksut ja sovellettava perussäädös on sama ja edunsaajat ovat osallistuneet samaan myöntämismenettelyyn, tulojen ja menojen hyväksyjä voi laatia useita velallisia koskevan yhteisen saamisennusteen.

2 LUKU

Vuotuisperiaate

5 artikla

Varainhoitovuoden määrärahat

(Varainhoitoasetuksen 8 artiklan 3 kohta)

Varainhoitovuoden talousarvioon otetut maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat, jotka on käytettävä saman varainhoitovuoden kuluessa, muodostuvat varainhoitovuodelle hyväksytyistä määrärahoista. Varainhoitovuoden määrärahoiksi hyväksytään:

- a) talousarvioon avatut määrärahat, mukaan lukien lisätalousarvio;
- b) edelliseltä vuodelta siirretyt määrärahat;
- c) varainhoitoasetuksen 157 artiklan ja 185 artiklan 5 kohdan mukaisesti uudelleen käyttöön otetut määrärahat;
- d) jäljempänä 228 artiklan mukaisesti takaisin maksetuista ennakoista peräisin olevat määrärahat;
- e) määrärahat, jotka on avattu varainhoitovuoden kuluessa tai aiempien varainhoituvuosien kuluessa kannettujen ja käyttämättä jääneiden käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen perusteella ja jotka ovat käyttämättä.

6 artikla

Määrärahojen siirtäminen seuraavalle vuodelle

(Varainhoitoasetuksen 9 artiklan 2 kohta)

1. Varainhoitoasetuksen 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja maksusitoumusmäärärahoja voidaan siirtää seuraavalle vuodelle ainoastaan silloin kun sitoumuksia ei ole voitu tehdä varainhoitovuoden 31 päivään joulukuuta mennessä syistä, joihin tulojen ja menojen hyväksyjä ei ole voinut vaikuttaa, ja kun alustavat muodollisuudet ovat edenneet jo niin pitkälle, että sitoumus katsotaan voitavan tehdä viimeistään seuraavan vuoden 31 päivänä maaliskuuta.

2. Varainhoitoasetuksen 9 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen alustavien muodollisuuksien, jotka on saatava päätökseen varainhoitovuoden 31 päivään joulukuuta mennessä, jotta määrärahat voidaan siirtää seuraavalle varainhoitovuodelle, ovat erityisesti seuraavat:

- a) varainhoitoasetuksen 76 artiklassa tarkoitetuista kokonaissitoumuksista rahoituspäätös tai tähän päivämäärään mennessä loppuun saatettu kunkin toimielimen sisäinen lausuntokierros, jonka päämääränä on saada kyseinen päätös hyväksyttyä,
- b) varainhoitoasetuksen 76 artiklassa tarkoitetuista yksittäisistä sitoumuksista hankinta- ja avustussopimusten valmistelutoimet on saatava lähes valmiiksi. Tämä edellyttää sitä, että mahdollisten toimeksisaajien tai avustuksen saajien valintavaihe on saatu päätökseen.

3. Määrärahat, jotka on siirretty seuraavalle varainhoitovuodelle varainhoitoasetuksen 9 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukaisesti ja joita ei ole sidottu seuraavan varainhoitovuoden 31 päivään maaliskuuta mennessä, peruutetaan ilman eri toimenpiteitä.

Komissio toimittaa budjettivallan käyttäjälle ennen 15 päivää huhtikuuta tiedot tällä tavoin peruutetuista määrärahoista.

4. Määrärahoja, jotka on siirretty seuraavalle varainhoitovuodelle varainhoitoasetuksen 9 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukaisesti, voidaan käyttää seuraavan varainhoitovuoden 31 päivään joulukuuta saakka.

5. Määrärahat, jotka edellä esitetyin edellytyksin siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle, näkyvät erikseen kirjanpidossa.

6. Varainhoitoasetuksen 9 artiklan 6 kohdassa tarkoitettujen henkilöstömenoihin liittyvät määrärahat on tarkoitettu toimielinten jäsenten ja henkilöstön palkkoihin ja korvauksiin.

3 LUKU

(Varainhoitoasetuksen 4 luku)

Laskentayksikön periaate

7 artikla

Euron ja muiden valuuttojen väliset muuntokurssit

(Varainhoitoasetuksen 16 artikla)

1. Euro muunnetaan muiksi valuutoiksi Euroopan yhteisöjen virallisen lehden C-sarjassa julkaistavan euron päivittäisen kurssin perusteella, sanotun kuitenkin rajoittamatta asiaan sovellettavien alakohtaisten säädösten soveltamisesta johtuvia erityissäännöksiä.

2. Jos euron päivittäistä kurssia tiettyinä valuuttana ei ole julkaistu Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä, komissio käyttää 3 kohdassa tarkoitettua laskennallista kurssia.

3. Jollei 213 artiklan säännöksistä muuta johdu, euro muunnetaan muiksi valuutoiksi varainhoitoasetuksen 132—137 artiklassa säädetyn kirjanpidon tarpeita varten euron kuukausittaisen laskennallisen kurssin avulla. Vahvistaessaan laskennallista kurssia komissio käyttää apuna luotettaviksi katsomiaan tietolähteitä; kurssi määräytyy vahvistamiskuukautta edeltävän kuukauden toiseksi viimeisen arkipäivän kurssin perusteella.

8 artikla

Euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä käytettävä kurssi

(Varainhoitoasetuksen 16 artikla)

1. Euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä käytetään sen päivän kurssia, jona tulojen ja menojen hyväksymisestä vastaava yksikkö tekee maksu- tai perintämääräyksen, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaan sovellettavien alakohtaisten säästöjen soveltamisesta johtuvia erityissäännöksiä.

2. Kun on kyse euromääräisistä ennakotileistä, kurssi määräytyy pankin maksupäivän perusteella.

3. Kun on kyse varainhoitoasetuksen 16 artiklassa tarkoitettua kansallisen valuutan määräisistä ennakotileistä, kurssi määräytyy tililtä maksetun menon suorituskuukauden perusteella.

4. Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahastosta (EMOTR) rahoitettavien menojen osalta kuukauden n, jonka menot on ilmoitettu komission asetuksen (EY) N:o 296/96⁽¹⁾ 3 artiklan mukaisesti, kurssina käytetään kuukauden n + 1 10:men päivän kurssia tai sitä edeltävän ensimmäisen noteeratun päivän kurssia.

Tätä kurssia käytetään myös näitä menoja vastaaviin ennakoihin, joista säädetään asetuksen (EY) N:o 296/96 4 ja 5 artiklassa.

9 artikla

Tiedot komission tekemistä eri valuuttojen välisistä rahansiirroista

(Varainhoitoasetuksen 16 artikla)

Komissio toimittaa neljännesvuosittain jäsenvaltioille otteen eri valuuttojen välillä tekemistään siirroista.

4 LUKU

(Varainhoitoasetuksen 5 luku)**Yleiskatteisuusperiaate**

10 artikla

Käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen esittäminen talousarviossa ja niitä vastaavien määrärahojen avaaminen

(Varainhoitoasetuksen 18 artikla)

1. Rajoittamatta 12 ja 13 artiklan soveltamista käyttötarkoitukseensa sidotut tulot esitetään talousarviossa seuraavasti:

- kunkin toimielimen pääluokkaa koskevassa tulotaulukossa on budjettikohta kyseisiä tuloja varten. Jos tulojen määrä on ennakoitavissa, se merkitään budjettikohtaan.
- menotaulukon selvitysosissa mainitaan ne budjettikohdat, joihin voidaan ottaa käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen perusteella avatut vastaavat määrärahat.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettussa tapauksessa jos määrä ei ole ennakoitavissa, budjettikohta varustetaan pm-merkinnällä ja arvio tuloista mainitaan tiedoksi budjettikohdan selvitysosassa.

2. Käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja vastaavat määrärahat voidaan avata joko maksusitoumusmäärärahoina tai maksumäärärahoina, sen jälkeen kun toimielin on kantanut tulon, paitsi varainhoitoasetuksen 161 artiklan 2 kohdassa säädettyssä tapauksessa. Määrärahat avataan ilman eri toimenpiteitä, paitsi silloin kun on kyse varainhoitoasetuksen 156 artiklassa tarkoitetuista ennakkomaksujen palautuksista tai rakennerahastojen piiriin kuuluvista rahoituskorjauksista.

11 artikla

Jäsenvaltioiden rahoitusosuudet tutkimusohjelmiin

(Varainhoitoasetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohta)

1. Tutkimustoimintaa täydentäviä ohjelmia koskevista jäsenvaltioiden rahoitusosuuksista, joista säädetään asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 5 artiklassa, maksetaan:

- seitsemän kahdestoistaosaa talousarviossa olevasta summasta viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 31 päivänä tammiukuuta;
- lopun viisi kahdestoistaosaa viimeistään kuluvan varainhoitovuoden 15 päivänä heinäkuuta.

2. Jos talousarviota ei ole lopullisesti vahvistettu ennen varainhoitovuoden alkua, 1 kohdassa säädetty rahoitusosuudet määräytyvät edellisen varainhoitovuoden talousarvioon otettujen määrien perusteella.

3. Kaikki muut jäsenvaltioiden rahoitusosuudet tai maksut talousarvioon on kirjattava komission tilille tai tileille kolmenkymmenen kalenteripäivän kuluessa maksuvaatimuksen esittämisestä.

4. Maksusuoritukset kirjataan asetuksessa (EY, Euratom) N:o 1150/2000 säädettylle tilille, ja niitä koskevat mainitussa asetuksessa esitetyt edellytykset.

12 artikla

Käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, jotka saadaan EFTA-valtioiden osallistumisesta tiettyihin yhteisön ohjelmiin

(Varainhoitoasetuksen 18 artiklan 1 kohdan d alakohta)

1. EFTA-valtioiden osallistuminen tiettyihin yhteisön ohjelmiin esitetään talousarviossa seuraavasti:

- tulotaulukossa avataan pm-merkinnällä varustettu budjettikohta, johon merkitään EFTA-valtioiden rahoitusosuuden kokonaismäärä kyseisenä varainhoitovuotena. Määrä esitetään talousarvion selvitysosissa;

⁽¹⁾ EYVL L 39, 17.2.1996, s. 5.

b) menotaulukossa esitetään:

- i) EFTA-valtioiden osallistuessa yhteisön toiminnan rahoittamiseen rahoitusosuuden määrä merkitään 'tiedoksi' kyseistä toimintaa koskevan budjettikohdan selvitysosaan,
- ii) talousarvioon laaditaan liite, joka on osa talousarviota ja johon merkitään kaikki ne yhteisön toimintoja koskevat budjettikohdat, joiden rahoittamiseen EFTA-valtiot osallistuvat.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdan ii alakohdassa tarkoitettussa liitteessä esitetään, miten rahoitusosuuksia vastaavat määrärahat on avattu 2 kohdan mukaisesti talousarviossa ja miten menot suoritetaan.

2. Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 82 artiklan nojalla EFTA-valtioiden vuosittaista rahoitusosuutta, sellaisena kuin ETA:n sekakomitea on sen vahvistanut komissiolle mainittuun sopimukseen liitetyn pöytäkirjan N:o 32 1 artiklan 5 kohdan mukaisesti, vastaavat maksusitoumuksiin ja maksumääräyksiin käytettävät määrärahat avataan kokonaisuudessaan heti varainhoitovuoden alussa.

3. Jos EFTA-valtioiden osaltaan rahoittamien budjettikohtien määrärahoja lisätään varainhoitovuoden aikana ilman, että EFTA-valtiot voivat kyseisen varainhoitovuoden aikana muuttaa vastaavasti rahoitusosuuttaan Euroopan talousalueesta tehdyn sopimuksen 82 artiklassa määrätyn kertoimen mukaisesti, komissio voi varmistaa EFTA-valtioiden osuutta koskevan ennakkorahoituksen väliaikaisesti ja poikkeuksellisesti kassavaroista. Määrärahalisäyksen jälkeen komissio pyytää sitä vastaavat EFTA-valtioiden rahoitusosuudet maksettavaksi mahdollisimman pian. Komissio toimittaa budjettivallan käyttäjälle joka vuosi tiedon tällaisista päätöksistä.

Ennakkorahoituksen aiheuttama tilanne korjataan mahdollisimman pian seuraavan varainhoitovuoden talousarvion puitteissa.

4. Varainhoitoasetuksen 18 artiklan 1 kohdan d alakohdan mukaisesti EFTA-valtioiden rahoitusosuudet ovat käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja. Tilinpitäjä huolehtii asianmukaisesti siitä, että rahoitusosuuksista peräisin olevien tulojen ja niitä vastaavien määrärahojen käyttöä seurataan erikseen.

Komissio esittää varainhoitoasetuksen 131 artiklan 2 kohdassa säädettyssä kertomuksessaan erillisen selvityksen siitä, miten EFTA-valtioiden rahoitusosuus on toteutunut tuloina ja menoina.

13 artikla

Tuotto, joka saadaan liiallisten alijäämien vuoksi jäsenvaltioille langetetuista seuraamuksista

(Varainhoitoasetuksen 18 artiklan 1 kohdan b alakohhta)

Neuvoston asetuksen (EY) N:o 1467/97 (¹) 4 jaksossa tarkoitettua seuraamuksista kertyvä tuotto otetaan talousarvioon seuraavasti:

- a) tulotaulukkoon avataan pm-merkinnällä varustettu budjettikohta, johon merkitään kyseisistä rahamääristä kertyvät korot;

- b) rajoittamatta varainhoitoasetuksen 74 artiklan soveltamista samanaikaisesti ja nämä rahamäärät otetaan tulotaulukkoon, niitä koskevat maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat avataan tiettyyn menotaulukon budjettikohtaan. Määrärahat käytetään varainhoitoasetuksen 17 artiklan mukaisesti.

14 artikla

Nettomäärien hyväksyminen

(Varainhoitoasetuksen 20 artiklan 1 kohta)

Varainhoitoasetuksen 20 artiklan 1 kohdan mukaisesti maksuvaatimukset, laskut tai maksuselvitykset voidaan hyväksyä nettomääräisinä eli niistä voidaan vähentää:

- a) sopimuspuolille määrätty sakot;
- b) aiheuttomasti maksettujen rahamäärien oikaisut, jotka voidaan tehdä vähennyksinä samalle saajalle samasta luvusta, samalta momentilta ja samana varainhoitovuotena suoritettavista samanluonteisista väli- tai loppumaksuista.

Laskuista ja muista maksuvaatimuksista tehtyjä vähennyksiä, hyvityksiä ja alennuksia ei kirjata yhteisöjen tuloiksi.

15 artikla

Verosaamisia koskeva tili

(Varainhoitoasetuksen 20 artiklan 2 kohta)

Verot, joita yhteisöt ovat maksaneet varainhoitoasetuksen 20 artiklan 2 kohdan mukaisesti, kirjataan aputilille, kunnes asianomaiset valtiot ovat ne hyvittäneet.

5 LUKU

(Varainhoitoasetuksen 6 luku)

Erittelyperiaate

16 artikla

Määrärahasiirtomenettelyt

(Varainhoitoasetuksen 22 artiklan 1 kohta)

1. Kukin toimielin voi ehdottaa budjettivallan käyttäjälle oman pääluokkansa sisäistä määrärahasiirtoa osastosta toiseen, kun budjettikohdasta, josta määrärahoja otetaan, on siirrettävä yli 10 prosenttia varainhoitovuoden määrärahoista. Muut toimielimet ilmoittavat tällaisista määrärahasiirroista komissiolle.

(¹) EYVL L 209, 2.8.1997, s. 6.

Näissä määrärahasiirroissa noudatetaan varainhoitoasetuksen 24 artiklassa säädettyä menettelyä.

2. Kukin toimielin voi tehdä oman talousarvion pääluokansa sisällä momenttien sisäisiä määrärahasiirtoja.

17 artikla

Määrärahasiirtojen enimmäismäärien laskentasäännöt

(Varainhoitoasetuksen 23 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 22 artiklan 1 kohdassa ja 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja c alakohdassa tarkoitetut prosenttiosuudet lasketaan, kun määrärahasiirtopyyntö esitetään.

2. Varainhoitoasetuksen 22 artiklan 1 kohdan ja 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b ja c alakohdassa esitettyä enimmäismäärää laskettaessa on otettava huomioon kaikki määrärahasiirrot, joilla on määrä siirtää budjettikohdasta määrärahoja, sekä budjettikohdasta aiemmin tehdyt määrärahasiirrot.

18 artikla

Hallintomenot

(Varainhoitoasetuksen 23 artikla)

Varainhoitoasetuksen 23 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan b alakohdassa tarkoitetuilla menoilla katetaan kustakin toimintalohkosta 26 artiklassa tarkoitetut menoerät.

19 artikla

Määrärahasiirtopyyntöjen perustelevminen

(Varainhoitoasetuksen 22 ja 23 artikla)

Määrärahasiirtoesityksiin ja kaikkiin tietoihin, joita budjettivallan käyttäjälle toimitetaan varainhoitoasetuksen 22 ja 23 artiklan mukaisesti tehdyistä määrärahasiirroista, on liitettävä mukaan riittävät ja yksityiskohtaiset perustelut, joista käy ilmi määrärahojen toteutuminen sekä tarvearvio varainhoitovuoden loppuun; perustelut on annettava sekä budjettikohdista, joiden määrärahoja lisätään, että budjettikohdista, joiden määrärahoja vähennetään.

20 artikla

Hätäapuvaraksesta tehtävien määrärahasiirtopyyntöjen perustelevminen

(Varainhoitoasetuksen 26 artikla)

Jos määrärahasiirtoesityksen tarkoituksena on saada käyttöön varainhoitoasetuksen 26 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu hätäapuvaraus, siihen on liitettävä riittävät ja yksityiskohtaiset perustelut, joista käyvät ilmi seuraavat seikat:

a) budjettikohdasta, jonka määrärahoja siirrolla lisätään, esitetään mahdollisimman tuoreet tiedot määrärahojen toteutumisesta ja arviot loppuvuoden tarpeesta;

b) ulkoisia toimia koskevista budjettikohdista esitetään määrärahojen käyttö siirtoesitystä edeltävän kuukauden loppuun mennessä sekä arviot loppuvuoden tarpeesta ja loppuvuoden tarvearvioiden ja alkuperäisten arvioiden välinen vertailu;

c) selvitys mahdollisuudesta kohdentaa määrärahoja uudelleen.

6 LUKU

(Varainhoitoasetuksen 7 luku)

Moitteettoman varainhoidon periaate

21 artikla

Arviointi

(Varainhoitoasetuksen 27 artikla)

1. Kaikista ohjelmia tai toimintoja koskevista ehdotuksista, jotka aiheuttavat menoja tai vähentävät tuloja talousarviossa, tehdään ennakkoarviointi. Siinä selvitetään:

- a) tarve, joka toiminnalla täytetään lyhyellä ja pitkällä aikavälillä;
- b) tavoitteet;
- c) odotetut tulokset ja niiden arviointiin tarvittavat mittarit;
- d) yhteisön osallistumisesta saatava lisäarvo;
- e) ehdotuksiin liittyvät riskit, petosriskit mukaan luettuina, sekä muut vaihtoehdot toiminnan toteuttamiseksi;
- f) vastaavista hankkeista aiemmin saadut kokemukset;
- g) toiminnan toteuttamiseen tarvittava määrärahojen, henkilöstön ja muiden hallintomenojen määrä kustannustehokkuusperiaatteen mukaisesti;
- h) tarvittava seurantajärjestelmä.

2. Ohjelmista ja toiminnoista laaditaan väli- ja/tai jälkiarviointi, jossa tarkastellaan niihin osoitettuja taloudellisia resursseja ja henkilöstöresursseja sekä saavutettuja tuloksia; tarkoituksena on seuraavien edellytysten mukaisesti varmistaa, että toimet vastaavat niille asetettuja tavoitteita:

- a) Monivuotisen ohjelman toteuttamisaikana saavutettuja tuloksia arvioidaan säännöllisesti sellaisen aikataulun mukaan, että arvioinnin perusteella tehdyt päätelmät voidaan ottaa huomioon harkittaessa tarvetta ohjelman jatkamiseen, muuttamiseen tai lopettamiseen;
- b) Vuosi kerrallaan rahoitettavien toimintojen tuloksia arvioidaan vähintään kerran kuudessa vuodessa.

Ensimmäisen alakohdan b alakohdassa säädetty velvoite ei koske kaikkia kyseisten toimintojen osana toteutettavia hankkeita tai toimia vaan niiden osalta velvoite voidaan täyttää myös siten, että toimen toteuttaneet elimet antavat loppukertomuksen.

22 artikla

Rahoituspalvelut

(Varainhoitoasetuksen 28 artikla)

1. Jokaiseen lainsäätäjälle esitettävään ehdotukseen, joka saattaa vaikuttaa talousarvioon, myös henkilöstön määrään, on sisällyttävä rahoituspalvelut.

Rahoituspalveluksessa esitetään ne taloudelliset tiedot, joiden perusteella lainsäätäjä voi arvioida, onko kyseiselle yhteisön toiminnalle tarvetta. Rahoituspalveluksessa on annettava tietoja siitä, miten ehdotus nivoutuu muihin rahoitusvälineisiin ja mitkä ovat sen mahdolliset yhteisvaikutukset niiden kanssa.

Monivuotisten toimintojen rahoituspalveluksiin sisällytetään ennakkoarvio vuosittaisista määräraha- ja henkilöstötarpeista sekä arvio toimintojen vaikutuksista rahoitukseen keskipitkällä aikavälillä.

2. Yhteisöjen taloudellisia etuja vahingoittavien petosten ja sääntöjenvastaisuuksien estämiseksi rahoituspalveluksessa esitetään tiedot niiden nykyisistä ja suunnitelluista torjunta- ja suojaustoimista.

7 LUKU

(Varainhoitoasetuksen 8 luku)

Seurattavuusperiaate

23 artikla

Talousarviosta julkaistava alustava yhteenveto

(Varainhoitoasetuksen 29 artikla)

Ennen kuin talousarvio julkistetaan virallisesti *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, komissio julkaisee mahdollisimman pian talousarvion lopullisen vahvistamisen jälkeen ja viimeistään neljän viikon kuluttua sen vahvistamisesta numero-tiedot sisältävän yhteenvedon toimielinten Internet-sivustolla.

III OSASTO

TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE

1 LUKU

Talousarvion laatiminen

24 artikla

Alustavan talousarvioesityksen yleinen johdanto

(Varainhoitoasetuksen 33 artikla)

Komissio laatii alustavaan talousarvioesitykseen yleisen johdannon.

Kukin toimielin laatii alustavaan talousarvioesitykseen omaa pääluokkaansa koskevan johdannon.

Yleisessä johdannossa esitetään:

- a) koko talousarvion rahoitusta koskevat taulukot;
- b) komission pääluokkaan kuuluvista osastoista:
 - i) varainhoitoasetuksen 27 artiklassa ja 33 artiklan 2 kohdan d alakohdassa tarkoitettujen periaatteiden ja vaatimusten mukainen kuvaus määräraha- ja henkilöstötarpeiden perusteena olevista politiikoista,
 - ii) perustelut siitä, miksi määrärahat ovat muuttuneet edellisestä varainhoitovuodesta.

25 artikla

Alustavan talousarvioesityksen tueksi esitettävät valmisteluasiakirjat

(Varainhoitoasetuksen 30 ja 33 artikla)

Alustavan talousarvioesityksen mukaan liitetään seuraavat valmisteluasiakirjat:

- a) kun on kyseessä toimielinten henkilöstö:
 - i) selvitys vakinaiseen ja väliaikaiseen henkilöstöön sovellettavasta henkilöstöpolitiikasta;
 - ii) kultakin ura-alueelta kaavio, jossa esitetään budjetoidut toimet ja henkilöstötilanne alustavan talousarvioesityksen esittämishetkellä ja josta käy ilmi henkilöstön jakautuminen eri palkkaluokkiin ja hallintoyksiköihin;
 - iii) perustelut mahdollisista henkilöstöluvun muutoksista;
 - iv) selvitys henkilöstön jakautumisesta eri toimintaloikiin;
- b) yksityiskohtainen selvitys lainananto- ja lainanotto-politiikasta;
- c) kun on kyseessä varainhoitoasetuksen 32 artiklassa tarkoitetuille elimille maksettavat avustukset, tuloja ja menoja koskeva ennakkoarvio, jonka alussa on asianomaisten elinten laatima perusteluosa ja eurooppakoulujen osalta selvitys tuloista ja menoista perusteluineen.

26 artikla

Alustavat lisätalousarvioesitykset

(Varainhoitoasetuksen 37 artiklan 1 kohta)

Alustaviin lisätalousarvioesityksiin liitetään perustelut ja laadinnan aikana käytettävissä olevat tiedot edellisen ja kuluvan varainhoitovuoden talousarvion toteuttamisesta.

2 LUKU

Talousarvion rakenne ja esitystapa

27 artikla

Hallintomäärärahat

(Varainhoitoasetuksen 41 artikla)

Kun talousarvion pääluokan menotaulukko perustuu nimikkeistöön, jossa menot luokitellaan niiden käyttötarkoituksen mukaan, hallintomäärärahat jaetaan eri luokkiin osastoittain seuraavan luokittelun mukaisesti:

- a) henkilöstötaulukon mukaista henkilöstöä koskevat menot: näitä menoja varten osoitetaan määrärahat ja ilmoitetaan toimien määrä;
- b) ulkopuolista henkilöstöä (kuten ylimääräistä ja vuokrahenkilöstöä) koskevat menot ja muut hallintomenot (kuten edustus- ja kokouskulut);
- c) rakennuksia koskevat menot ja muut niihin liittyvät menot, kuten siivous ja kunnossapito, vuokrat, televiestintä, vesi, kaasu ja sähkö;
- d) tukimenot.

Kaikille osastoille yhteiset komission hallintomenot esitetään myös erillisenä yhteenvetona menolajin mukaan luokiteltuina.

IV OSASTO

TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN

1 LUKU

Yleiset säännökset

31 artikla

Perussäädösten ilmenemismuodot

(Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 1 kohta)

1. Yhteisön 'perussäädös' voi olla, sellaisena kuin se määritellään varainhoitoasetuksen 49 artiklan 1 kohdassa, muodollaan asetus, direktiivi, EY:n perustamissopimuksen 249 artiklassa tarkoitettu päätös tai sui generis -pätös⁽¹⁾.
2. Yhteiseen ulko- ja turvallisuuspolitiikkaan liittyvissä asioissa perussäädös voi olla jokin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 13 artiklan 2 kohdassa, 14 artiklassa ja 23 artiklan 2 kohdassa mainittu asiakirja.
3. Poliisiyhteistyöhön ja oikeudelliseen yhteistyöhön liittyvissä asioissa perussäädös voi olla jokin Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 34 artiklan 2 kohdassa mainittu asiakirja.

⁽¹⁾ Entscheidung tai Beschluss.

28 artikla

Viimeksi päättyneen varainhoitovuoden toteutuneet menot

(Varainhoitoasetuksen 46 artiklan 1 kohdan e alakohta)

Viimeksi päättyneen varainhoitovuoden toteutuneet menot määritetään talousarvion laatimista varten seuraavasti:

- a) maksusitoumuksina: varainhoitovuoden aikana kirjanpitoon viedyt maksusitoumukset, jotka rahoitetaan saman varainhoitovuoden määrärahoista, sellaisina kuin ne määritellään 5 artiklassa;
- b) maksuina: varainhoitovuoden aikana suoritettut maksut eli maksut, joiden suorittamista koskeva määräys on toimitettu pankille ja jotka katetaan saman varainhoitovuoden määrärahoista, sellaisina kuin ne määritellään edellä mainitussa artiklassa.

29 artikla

Talousarvion selvitysosat

(Varainhoitoasetuksen 46 artiklan 1 kohdan g alakohta)

Talousarvion selvitysosissa ilmoitetaan seuraavat tiedot:

- a) perussäädös, jos sellainen on olemassa,
- b) riittävä selvitys määrärahojen luonteesta ja käyttötarkoituksesta.

30 artikla

Henkilöstötaulukko

(Varainhoitoasetuksen 46 artiklan 1 kohdan 3 a alakohta)

Hankintakeskuksen henkilöstö esitetään erikseen komission henkilöstötaulukon yhteydessä.

32 artikla

Määrärahojen enimmäismäärät pilottihankkeille ja valmistelutoimille

(Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 2 kohdan a ja b alakohta)

1. Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja pilottihankkeita koskevien määrärahojen kokonaismäärä saa olla varainhoitovuonna enintään 32 miljoonaa euroa.
2. Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 2 kohdan b alakohdassa tarkoitettuja uusia valmistelutoimia koskevien määrärahojen kokonaismäärä saa olla varainhoitovuonna enintään 30 miljoonaa euroa ja valmistelutoimiin saa sitoa määrärahoja enintään 75 miljoonaa euroa.

33 artikla

Perustamissopimusten mukaiset komission erityiset toimivaltuudet

(Varainhoitoasetuksen 49 artiklan 2 kohdan c alakohta)

1. EY:n perustamissopimuksen artiklat, joissa komissiolle myönnetään suoraan erityiset toimivaltuudet, ovat seuraavat:

- a) 138 artikla (työmarkkinaosapuolten vuoropuhelu);
- b) 140 artikla (sosiaalipoliittiset tutkimukset, lausunnot ja neuvottelut);
- c) 143 ja 145 artikla (sosiaalipoliittiset erityiskertomukset);
- d) 152 artiklan 2 kohta (aloitteet terveydensuojelua koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
- e) 155 artiklan 2 kohta (aloitteet Euroopan laajuisia verkkoja koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
- f) 157 artiklan 2 kohta (aloitteet teollisuusasioita koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
- g) 159 artiklan toinen kohta (kertomus taloudellisessa ja sosiaalisessa yhteenkuuluvuuden toteuttamisessa saavutetusta edistymisestä);
- h) 165 artiklan 2 kohta (aloitteet tutkimusta ja teknologian kehittämistä koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi);
- i) 173 artikla (kertomus tutkimuksesta ja teknologian kehittämisestä);
- j) 180 artiklan 2 kohta (aloitteet kehitysyhteistyöpolitiikkoja koskevan yhteensovittamisen edistämiseksi).

2. Euratomin perustamissopimuksen artiklat, joissa komissiolle myönnetään suoraan erityiset toimivaltuudet, ovat seuraavat:

- a) 70 artikla (taloudellinen tuki talousarvion rajoissa jäsenvaltioiden alueella toteutettavaan malminetsintätoimintaan)
- b) 77 artikla ja sitä seuraavat artiklat (ydinmateriaalivalvonta)

3. Edellä 1 ja 2 kohdan luetteloita voidaan täydentää alustavan talousarvioesityksen yhteydessä ilmoittamalla asiaan liittyvät artiklat ja rahamäärät.

34 artikla

Eturistiriidan määritelmä

(Varainhoitoasetuksen 52 artiklan 2 kohta)

1. Varainhoitoasetuksen 52 artiklassa tarkoitettu eturistiriita voi olla erityisesti seuraavissa tapauksissa, joissa:

- a) myönnetään itselle tai jollekin toiselle asiaankuulumatonta suoria tai välillisiä etuuksia;

b) kieltäydytään myöntämästä edunsaajalle oikeuksia tai etuuksia, joihin tällä on oikeus;

c) toimitaan asiattomasti tai väärin tai laiminlyödään tarvittavia toimia.

2. Varainhoitoasetuksen 52 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen virkamies on asianomaisen henkilön esimies. Hän ilmoittaa kirjallisesti, esiintyykö eturistiriitoja. Jos niitä esiintyy, hän tekee itse päätöksen siitä, mihin toimiin on ryhdyttävä.

2 LUKU

Toteuttamistavat

1 jakso

Yleiset säännökset

35 artikla

Komission tekemät ennakkotarkastukset

(Varainhoitoasetuksen 53 ja 56 artikla)

1. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä jäsenvaltioiden kanssa hajautetusti tai keskitetysti ja keskitetty toteuttaminen on välillistä, komissio tarkastaa etukäteen asiakirjojen ja tarkastuskäyntien perusteella, että talousarviota toteuttavilla yhteisöillä on moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti käytössään, tai toteuttamisen ollessa hajautettua hajauttamisasteesta riippuen kokonaan tai osittain käytössään, riittävät ja toimivat:

- a) tehtävien toteuttamismenettelyt;
- b) valvontajärjestelmät;
- c) kirjanpitojärjestelmät;
- d) hankintamenettelyt ja avustusten myöntämismenettelyt.

2. Komissio tarkastaa myös kaikki menettelyihin tai järjestelmiin tehdyt merkittävät muutokset varmistaakseen, että 1 kohdassa säädettyjä edellytyksiä noudatetaan jatkuvasti.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen yhteisöjen toimittavat komissiolle tietyn määräajan kuluessa tämän pyytämät tiedot ja ilmoittavat komissiolle viipymättä kaikista menettelyihinsä tai järjestelmiinsä tehdyistä merkittävistä muutoksista. Komissio täsmentää edellä mainitut velvollisuudet tapauskohtaisesti valtuutusasiakirjoissa tai kyseisten yhteisöiden kanssa tehdyissä sopimuksissa.

4. Kun komissio toteuttaa talousarviota yhteistyössä kansainvälisten järjestöjen kanssa, sovelletaan asianomaisten kansainvälisten järjestöjen kanssa tehtyjä tarkastussopimuksia.

2 jakso

Erityissäännökset

36 artikla

Suora keskitetty hallinnointi

(Varainhoitoasetuksen 53 artikla)

Kun komissio toteuttaa talousarviota keskitetysti suoraan omissa yksiköissään, toteuttamistehtävistä vastaa varainhoitoasetuksen 58—68 artiklassa tarkoitettu taloushallinnon henkilöstö tässä asetuksessa säädettyjen edellytysten mukaisesti.

37 artikla

Toimivallan siirtäminen toimeenpanovirastoille

(Varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan a alakohta ja 55 artiklan 2 kohta)

1. Päätettäessä siirtää toimivaltaa toimeenpanovirastoille ne saavat tulojen ja menojen hyväksymisvaltuudet ja oikeuden käyttää hallinnoimaansa yhteisön ohjelmaan kuuluvia määrärahoja.
2. Toimivallan siirtämisestä toimeenpanovirastolle vastaa viraston johtaja varainhoitoasetuksen 55 artiklan 2 kohdan mukaisesti.
3. Komission valtuutusasiakirja sisältää samat määräykset kuin 41 artiklan 2 kohdassa tarkoitetaan. Asianomaisen toimeenpanoviraston johtaja hyväksyy kirjallisesti valtuutusasiakirjan viraston nimissä.

38 artikla

Edellytykset ja ehdot, joilla toimivalta voidaan siirtää kansallisille julkisoikeudellisille yhteisöille tai julkisen palvelun tehtäviä suorittaville yksityisoikeudellisille yhteisöille

(Varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohta)

1. Jos perussäädöksessä ei toisin säädetä, komissio voi siirtää julkisen vallan tehtäviä kansallisille julkisoikeudellisille yhteisöille tai julkisen palvelun tehtäviä suorittaville yksityisoikeudellisille yhteisöille ainoastaan jos niihin sovelletaan jäsenvaltioiden, ETA-valtioiden tai Euroopan unionin ehdokasmaiden lainsäädäntöä.
2. Komissio varmistaa, että 1 kohdassa tarkoitetuilta yhteisöiltä saadaan riittävät ensisijassa julkisen viranomaisen antamat rahoitustakuut erityisesti siitä, että komissio saa perittyä saamisensa kokonaisuudessaan.
3. Harkitessaan julkisen vallan tehtävien ja erityisesti talousarvion toteuttamistehtävien siirtämistä varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohdassa tarkoitettulle yhteisölle

komissio selvittää, noudattaako se taloudellisuuden, vaikuttavuuden ja tehokkuuden periaatteita. Jos selvitys osoittaa, että tehtävät voidaan siirtää moitteettoman varainhoidon tarpeiden vaatimalla tavalla, komissio pyytää ennen tehtävien siirtämistä lausunnon perussäädöksessä säädetyltä toimivaltaiselta komitealta, joka voi myös ilmoittaa kantansa siihen, miten valintaperusteita aiotaan soveltaa.

39 artikla

Kansallisten julkisoikeudellisten yhteisöjen tai julkisen palvelun tehtäviä suorittavien yksityisoikeudellisten yhteisöjen nimeäminen

(Varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan c alakohta)

1. Kansallisiin julkisoikeudellisiin yhteisöihin tai julkisen palvelun tehtäviä suorittaviin yksityisoikeudellisiin yhteisöihin sovelletaan sen jäsenvaltion tai maan lakeja, jonka alaisina ne on perustettu.
 2. Yhteisöjen valinnassa noudatetaan objektiivisuutta ja avoimuutta ja valinta tehdään kustannus-tehokkuusanalyysin jälkeen komission määrittelemien toteuttamis-tarpeiden mukaisesti. Valinta ei saa aiheuttaa syrjintää kyseisten jäsenvaltioiden tai maiden välille.
 3. Jos hallinnointi suoritetaan verkostona, joka edellyttää ainakin yhden jäsenvaltion tai maan julkisoikeudellisen yhteisön tai yksityisoikeudellisen yhteisön nimeämistä, nimeämisen suorittaa asianomainen jäsenvaltio tai maa perussäädöksen mukaisesti.
- Muissa tapauksissa komissio nimeää kyseiset yhteisöt asianomaisten jäsenvaltioiden tai maiden suostumuksella ja perussäädösten mukaisesti.

40 artikla

Hankintasääntöjen noudattaminen

(Varainhoitoasetuksen 57 artikla)

Siirtäessään varainhoitoasetuksen 57 artiklan 2 kohdan mukaisesti tehtäviä yksityisille yhteisöille komissio tekee varainhoitoasetuksen ensimmäisen osan V osaston mukaisesti hankintasuorituksen.

41 artikla

Välillisen keskitetyn hallinnoinnin toteuttamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt

(Varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan b ja c alakohta)

1. Siirtäessään varainhoitoasetuksen 54 artiklan 2 kohdan b ja c alakohdan mukaisesti toteuttamistehtäviä virastoille, elimille tai yhteisöille komissio tekee näiden kanssa sopimuksen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetussa sopimuksessa on määrättävä erityisesti seuraavista seikoista:

- a) tehtävien määrittely;
- b) tehtävien toteuttamisedellytykset ja -järjestelyt sekä riittävät säännökset vastuualueiden rajaamisesta ja tarkastusten järjestämisestä;
- c) säännöt siitä, miten tehtävien hoidosta raportoidaan komissiolle;
- d) tehtävien lopettamisedellytykset;
- e) komission toimittamia tarkastuksia koskevat järjestelyt;
- f) erillisten pankkitilien käyttöehdot, korkotulojen saaja ja käyttö;
- g) järjestelyt, joilla varmistetaan, että Euroopan yhteisön toiminta erottuu asianomaisen yhteisön muista toiminnoista;
- h) sitoumus varainhoitoasetuksen 52 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen eturistiriitojen välttämiseksi.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut virastot, elimet tai yhteisöt eivät voi toimia valtuutettuina tulojen ja menojen hyväksyjinä.

42 artikla

Tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyt jäsenvaltioiden kanssa tehtävän hallinnointiyhteistyön tai hajautetun hallinnon tapauksissa

(Varainhoitoasetuksen 53 artiklan 5 kohta)

1. Varainhoitoasetuksen 53 artiklan 5 kohdassa tarkoitettujen tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyn tarkoituksena on varmistaa, että menot, jotka jäsenvaltioiden kanssa tehtävän hallinnointiyhteistyön tapauksessa jäsenvaltiot ja hajautetun hallinnon tapauksessa kolmannet maat ovat maksaneet ja jotka voidaan veloittaa yhteisöjen talousarviosta, ovat asianmukaisia ja asiaan sovellettavan yhteisön lainsäädännön mukaisia.

2. Tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettely sisältää seuraavat toimet, sanotun kuitenkaan rajoittamatta alakohtaisiin asetuksiin sisältyviä erityissäännöksiä:

- a) jäsenvaltiot tai kolmannet maat ilmoittavat menot tileinä, jotka varmentaa menot suorittaneista yhteisöistä toiminnallisesti riippumaton yksikkö tai elin, jolla on asian vaatima tekninen pätevyys;
- b) komissio tarkastaa tilit ja niiden perustana olevat toimet tositteiden perusteella ja tarvittaessa tarkastuskäynnin ilman mitään ehtoja tai rajoituksia ja voi näin ollen toimittaa tarkastuksia myös edunsaajien luona;
- c) komissio määrittää kuulemismenettelyn yhteydessä menot, jotka katsotaan voitavan rahoittaa talousarviosta, ja ilmoittaa tästä asianomaisille jäsenvaltioille tai kolmansille maille;

d) lasketaan rahoituskorjaus, joka tehdään ilmoitettujen menojen ja talousarviorahoitukseen hyväksytyjen menojen välisen erotuksen perusteella;

e) hyväksytyjen menojen ja jäsenvaltioille tai kolmansille maille jo maksettujen varojen välinen erotus peritään niiltä takaisin tai hyvitetään niille; takaisinperintä suoritetaan kuittaamalla 83 artiklassa tarkoitettu edellytyksin.

3. Hajautetussa hallinnoinnissa 1 ja 2 kohdassa tarkoitettua tilien tarkastamis- ja hyväksymismenettelyä sovelletaan hajauttamisasteen mukaisesti.

43 artikla

Hallinnointiyhteistyö kansainvälisten järjestöjen kanssa

(Varainhoitoasetuksen 53 ja 165 artikla)

1. Määrärahoilla, joita hallinnoidaan yhdessä varainhoitoasetuksen 53 ja 165 artiklassa tarkoitettujen kansainvälisten järjestöjen kanssa, rahoitetaan toimia, joiden toteuttaminen edellyttää useamman rahoittajan voimavarojen yhdistämistä ja joissa kunkin rahoittajan osuutta kuhunkin menolajiin ei ole järkevää tai tarkoituksenmukaista eritellä.

Komissio varmistaa, että kyseisissä tilanteissa on huolehdittu asianmukaisesti koko toimea koskevasta valvonnasta ja tarkastuksesta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettujen kansainvälisten järjestöjen seuraavat:

- a) hallitustenvälisillä sopimuksilla perustetut kansainväliset julkisoikeudelliset järjestöt sekä niiden perustamat erityisjärjestöt;
- b) Punaisen Ristin kansainvälinen komitea (ICRC);
- c) Punaisen Ristin ja Punaisen Puolikuun yhdistysten kansainvälinen liitto.

3 LUKU

Taloushallinnon henkilöstö

1 jakso

Taloushallinnon henkilöstön oikeudet ja velvollisuudet

44 artikla

Taloushallinnon henkilöstön oikeudet ja velvollisuudet

(Varainhoitoasetuksen 58 artikla)

Kukin toimielin antaa kullekin taloushallinnon toimijalle hänen tehtävänsä hoidossa tarvittavat voimavarat sekä toimenkuvausten, jossa esitetään yksityiskohtaisesti hänen tehtävänsä, oikeutensa ja velvollisuutensa.

2 jakso

Tulojen ja menojen hyväksyjä

45 artikla

Valtuutettujen ja edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien avustaminen

(Varainhoitoasetuksen 59 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi käyttää tehtävänsä hoidossa apunaan virkamiehiä tai muita toimihenkilöitä, jäljempänä 'henkilöitä', joiden tehtävänä on suorittaa hänen vastuullaan tiettyjä talousarvion toteuttamisessa sekä taloutta ja hallintoa koskevien tietojen tuottamisessa tarvittavia toimia. Eturistiriitojen välttämiseksi valtuutettujen tai edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien apuna toimivien henkilöiden on noudatettava varainhoitoasetuksen 52 artiklassa tarkoitettuja velvollisuuksia.

2. Kukin toimielin ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle aina kun A1-palkkaluokan valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä aloittaa tehtävänsä, ottaa vastuulleen uusia tehtäviä tai luopuu tehtävästään.

46 artikla

Valtuuttamista koskevat sisäiset säännökset

(Varainhoitoasetuksen 59 artikla)

Kukin toimielin vahvistaa omissa sisäisissä säännöissään varainhoitoasetuksen ja tämän asetuksen säännösten mukaisesti talousarvion oman pääluokkansa moitteetonta toteuttamista varten tarpeelliseksi katsomansa määrärahojen hallintotoimenpiteet.

47 artikla

Toimenpiteen aloittamista ja sen tarkastamista koskevien tehtävien erottaminen toisistaan

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 4 kohta)

1. Toimenpiteen aloittamisella tarkoitetaan kaikkia 45 artiklassa tarkoitettujen henkilöiden toteuttamia toimenpiteitä, joilla valmistellaan valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen saaneiden toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjien vastuulla olevaa talousarvion toimeenpanoa.

2. Toimenpiteen ennakkotarkastuksella tarkoitetaan kaikkia toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän kehittämää tarkastuksia, jotka toimitetaan ennen toimenpiteen aloittamista sen toiminnallisten ja taloudellisten näkökohtien tarkastamiseksi.

3. Jokaisen toimenpiteen osalta tehdään ainakin yksi ennakkotarkastus. Ennakkotarkastuksen tavoitteena on varmistaa erityisesti, että:

- a) meno ja tulo on asianmukainen ja asiaan sovellettavien säännösten mukainen, erityisesti talousarvion ja asiaankuuluvan lainsäädännön sekä kaikkien perustamissopimusten ja asetusten soveltamiseksi annettujen säädösten ja mahdollisten sopimusehtojen mukainen;

- b) varainhoitoasetuksen II osaston 7 luvussa tarkoitettuja moitteettoman varainhoidon periaattetta noudatetaan.

4. Tositteiden perusteella ja tarvittaessa tarkastuskäynnin toimitettavien jälkitarkastusten tarkoituksena on varmistaa, että talousarviosta rahoitettavat toimenpiteet on toteutettu moitteettomasti ja että erityisesti 3 kohdassa tarkoitettuja perusteita on noudatettu. Jälkitarkastukset voidaan järjestää otantamennetelmän avulla riskianalyysia käyttäen.

5. Edellä 2 ja 4 kohdissa tarkoitetuista tarkastuksista vastaavat virkamiehet tai muut toimihenkilöt eivät voi suorittaa 1 kohdassa tarkoitettujen henkilöiden vastuulla olevia valmisteltavia eivätkä ole näiden alaisia.

48 artikla

Hallinnon ja sisäisen valvonnan menettelyt

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 4 kohta)

Hallinnon ja sisäisen valvonnan järjestelmien ja menettelyjen tarkoituksena on:

- a) saavuttaa toimielimen politiikkojen, ohjelmien ja toimien tavoitteet moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti;
- b) noudattaa yhteisön oikeuden sääntöjä ja toimielimen vahvistamia valvonnan vähimmäisvaatimuksia;
- c) suojella toimielimen omaisuutta ja tietoja;
- d) ehkäistä ja havaita sääntöjenvastaisuuksia, virheitä ja petoksia;
- e) tunnistaa ja ehkäistä hallintoon liittyviä riskejä;
- f) tuottaa luotettavasti taloutta ja hallintoa koskevia tietoja;
- g) säilyttää kaikki tositteet, jotka liittyvät talousarvion toteuttamiseen ja talousarvion toteuttamistoimiin ja ovat tuloksena niistä;
- h) säilyttää asiakirjat, jotka koskevat toimielimen vaatimia ennakkovakuuksia, ja laatia aikataulu, jonka avulla voidaan järjestää kyseisten vakuuksien riittävä seuranta.

49 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjien säilyttämät tositteet

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 4 kohta)

Alkuperäisten tositteiden säilyttämistä koskevissa hallintojärjestelmissä ja -menettelyissä edellytetään, että

- a) tositteet numeroidaan;
- b) tositteet päivätään;
- c) tositteet luetteloidaan, mahdollisesti sähköisesti siten, että voidaan selvittää niiden tarkka sijainti;

- d) varainhoitovuoden tositteet säilytetään vähintään viiden vuoden ajan siitä päivästä, jolloin Euroopan parlamentti on myöntänyt kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapauden.

Tositteet, jotka koskevat vielä keskeneräisiä toimenpiteitä, säilytetään ensimmäisen alakohdan d alakohdassa säädettyä määräaika kauemmin, toimenpiteiden päättymistä seuraavan vuoden loppuun saakka.

50 artikla

Johtosääntö

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 5 kohta)

1. Henkilöt, jotka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimeää taloustapahtumien valvojiksi, valitaan todistuksin tai riittävällä työkokemuksella tai soveltuvan koulutusohjelman suorittamisella vahvistetun osaamisen, soveltuvuuden ja erityispätevyyden perusteella.
2. Kukin toimielin vahvistaa johtosäännön, jossa määritellään sisäisen valvonnan alalla:
 - a) edellä 1 kohdassa tarkoitetuilta henkilöiltä vaadittava tekninen osaaminen ja talousasioiden tuntemus;
 - b) kyseisten henkilöiden jatkokoulutusvaatimus;
 - c) heidän vastuualueensa, asemansa ja tehtävänsä;
 - d) käytäntösäännöt, joita heidän on noudatettava, varsinkin eettiset normit ja luotettavuuden vaatimus, sekä heidän oikeutensa.
3. Kukin toimielin kehittää riittävät rakenteet jakaakseen tuloja ja menoja hyväksyville yksiköille tietoja valvontaa koskevista säännöistä sekä sitä varten käytettävistä menetelmistä ja tekniikoista ja saattaakseen ne säännöllisesti ajan tasalle.

51 artikla

Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän pidättäytyminen toimenpiteistä

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohta)

Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohdassa tarkoitettu valtuutetun tulojen ja menojen pidättäytyminen toimenpiteistä tarkoittaa, ettei tämä ryhdy toimeen asiaan liittyvien seikkojen kannalta tarkoituksenmukaisessa määräajassa tai viimeistään yhden kuukauden kuluessa.

52 artikla

Jälkitarkastus ja vuotuinen toimintakertomus

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 7 kohta)

Jälkitarkastusten tulos selvitetään muiden seikkojen ohella vuotuisessa toimintakertomuksessa, jonka valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä laatii toimielimelleen.

53 artikla

Taloutta ja hallintoa koskevien tietojen toimittaminen tilinpitäjälle

(Varainhoitoasetuksen 60 artikla)

Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toimittaa tilinpitäjälle tämän vahvistamien sääntöjen mukaisesti tämän tehtävien hoitamiseen tarvittavat taloutta ja hallintoa koskevat tiedot.

54 artikla

Neuvottelumenettelystä raportointinen

(Varainhoitoasetuksen 60 artikla)

Valtuutetut tulojen ja menojen hyväksyjät luettelivat kunakin varainhoitovuonna hankinnat, jotka tehdään 126, 127, 242, 244, 246 ja 247 artiklassa tarkoitettulla neuvottelumenetellyllä. Jos neuvottelumenettelyn osuus valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän tekemistä hankinnoista on kasvanut huomattavasti aiempiin varainhoituvuosiin verrattuna tai jos neuvottelumenetelyssä tehtyjen hankintojen osuus on merkittävästi suurempi kuin keskimäärin koko toimielimen tasolla, toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on raportoitava asiasta kyseiselle toimielimelle ja esitettävä mahdolliset toimenpiteet, jotka on toteutettu tilanteen korjaamiseksi. Kukin toimielin toimittaa neuvottelumenetelystä kertomuksen budjettivallan käyttäjälle. Komission kertomus esitetään varainhoitoasetuksen 60 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen vuotuisia toimintakertomuksia koskevan yhteenvedon liitteenä.

3 jakso

Tilinpitäjä

55 artikla

Tilinpitäjän nimeäminen

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

Kukin toimielin nimeää tilinpitäjän Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen piiriin kuuluvista virkamiehistä.

Toimielimen on valittava tilinpitäjä tämän erityisosaamisen perusteella, joka osoitetaan todistuksin tai vastaavalla työkokemuksella.

56 artikla

Tilinpitäjän palvelussuhteen päättyminen

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

1. Tilinpitäjän palvelussuhteen päättyessä tilitapahtumista tehdään viipymättä välitilitys.

Välitilitys tehdään varainhoitoasetuksen ensimmäisen osan VII osastossa säädettyistä tileistä, jotka päätetään palvelussuhteen päättymiskuukauden viimeisenä päivänä.

2. Välitilystä ei tarvitse tehdä, jos tilinpitäjän palvelussuhde päättyy varainhoitovuoden lopussa.

3. Tilinpitäjä, jonka palvelussuhde päättyy, tai jos tämä ei ole mahdollista, yksi hänen yksikkönsä virkamiehistä, toimittaa välitilityksen tai 2 kohdassa tarkoitettua tapauksessa varainhoitoasetuksen 128 artiklassa tarkoitetun alustavan tilinpäätöksen uudelle tilinpitäjälle, jonka on viimeistään kuukauden kuluttua kyseisen tilinpäätöksen toimittamisesta hyväksyttävä se allekirjoituksellaan ja joka voi esittää varaumia.

4. Kukin toimielin ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle tilinpitäjän nimityksestä ja palvelussuhteen päättymisestä.

57 artikla

Lausunto kirjanpitojärjestelmistä ja omaisuuden luettelointijärjestelmistä

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

Tilinpitäjältä on saatava lupa ottaa käyttöön ja muuttaa sellaisia tulojen ja menojen hyväksyjän laatimia taloushallintojärjestelmiä, joista toimitetaan tietoja toimielimen kirjanpitoon tai joita käytetään sen sisältämien tietojen perustelemiseen.

Tilinpitäjää on myös kuultava silloin kun toimivaltaiset tulojen ja menojen hyväksyjät ottavat käyttöön tai muuttavat varojen ja velkojen arvostus- ja luettelointijärjestelmiä.

58 artikla

Kassanhallinta

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

1. Tilinpitäjä huolehtii siitä, että hänen toimielimellään on käytettävissään riittävästi varoja kattamaan talousarvion toteuttamisesta aiheutuvat kassatarpeet.

2. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi tilinpitäjä kehittää kassanhallintajärjestelmiä laatiakseen kassaennusteita.

3. Komission tilinpitäjä jakaa asetuksen (EY, Euratom) N:o 1150/2000 mukaisesti käytettävissä olevat varat.

59 artikla

Pankkitilien hoitaminen

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

1. Tilinpitäjä voi avata tai antaa muiden tehtäväksi avata toimielimen nimissä tilejä rahoituslaitoksissa tai kansallisissa keskuspankeissa kassanhallinnan tarpeisiin. Riittävän perustelluissa tapauksissa hän saa poikkeuksellisesti avata muun valuutan kuin euron määräisiä tilejä.

2. Tilinpitäjä neuvottelee rahoituslaitoksiin avattujen tilien hoitoehdoista moitteettomasta varainhoidosta, tuottoisuudesta ja kilpailuttamisesta.

3. Vähintään viiden vuoden välein tilinpitäjä kilpailuttaa rahoituslaitoksia, joissa tilejä on avattu.

4. Tilinpitäjä huolehtii siitä, että rahoituslaitoksissa avattujen tilien hoitoehtoja noudatetaan tarkoin.

5. Komission tilinpitäjän tehtävänä on, muiden toimielimien tilinpitäjiä kuultuaan, yhdenmukaistaa eri toimielinten avaamien tilien hoitoehdot.

60 artikla

Tilien allekirjoitukset

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

Tilien avaus-, hoito- ja käyttöehdoissa mainitaan sisäisen valvonnan tarpeiden mukaisesti, että sekkeihin, siirtomääräykseen ja muihin pankkitapahtumiin tarvitaan allekirjoitus yhdeltä tai useammalta asianmukaisesti valtuutetulta henkilöltä.

Tätä varten kukin toimielin toimittaa valtuutettujen henkilöiden nimet ja nimikirjoitusnäytteet kaikille rahoituslaitoksille, joissa se on avannut tilejä.

61 artikla

Tilien hoitaminen

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

1. Tilinpitäjä varmistaa, että 59 artiklassa säädettyjen pankkitilien saldo ei eroa merkittävästi 58 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuista ennusteista ja huolehtii aina, että

a) tilejä ei ylitetä;

b) valuuttatilien saldo muunnetaan säännöllisesti euroiksi.

2. Tilinpitäjä ei saa pitää valuuttatileillä summia, joista toimielimelle voi aiheutua mittavia valuuttakurssitappioita.

62 artikla

Tilisiirrot ja valuuttojen muuntaminen

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

Tilinpitäjä tekee tilisiirtoja rahoituslaitoksiin toimielimen nimissä avattujen tilien välillä ja muuntaa valuuttoja, sanotun kuitenkaan rajoittamatta 69 artiklan säännösten soveltamista.

63 artikla

Maksutavat

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

Maksut suoritetaan tilisiirtona tai sekillä.

64 artikla

Saajarekisteri

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

1. Tilinpitäjä voi suorittaa maksut tilisiirtona vain jos maksun saajan pankkiyhteystiedot on syötetty ennalta toimielimen yhteisrekisteriin.

Pankkiyhteystiedot tai niiden muutokset merkitään rekisteriin saajan pankin vahvistaman paperisen tai sähköisen asiakirjan perusteella.

2. Tulojen ja menojen hyväksyjät voivat tehdä toimielimensä puolesta sitoumuksen maksun suorittamisesta tilisiirtona kolmannelle osapuolelle ainoastaan, jos tämä toimittaa saajarekisteriin tarvittavat tiedot.

Tulojen ja menojen hyväksyjät tarkistavat maksumääräyksen laatimisajankohtana, että saajan ilmoittamat pankkiyhteystiedot ovat voimassa.

Kun kyseessä on liittymistä edeltävä tuki, Euroopan unionin ehdokasmaiden julkisten viranomaisten kanssa voidaan tehdä yksittäisiä sitoumuksia, vaikka saajan tietoja ei vielä ole merkitty saajarekisteriin. Tässä tapauksessa tulojen ja menojen hyväksyjä pyrkii kaikin tavoin samaan tiedot rekisteriin mahdollisimman nopeasti. Sopimusten mukaan ensimmäisen maksun suorittaminen edellyttää saajan pankkiyhteystietojen toimittamista komissioon.

65 artikla

Tilinpitäjän säilyttämät tositteet

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

Kirjanpitoa ja varainhoitoasetuksen 121 artiklassa tarkoitettua tilinpäätöstä koskevat tositteet säilytetään viisi vuotta sen jälkeen kun Euroopan parlamentti on myöntänyt vastuuvapauden sen varainhoitovuoden osalta, johon tositteet liittyvät.

Tositteet, jotka koskevat vielä keskeneräisiä toimenpiteitä, säilytetään tätä määräaika kauden, toimenpiteiden päättymistä seuraavan vuoden loppuun saakka.

Kukin toimielin päättää, missä yksikössä tositteita säilytetään.

4 jakso

Ennakoiden hoitaja

66 artikla

Ennakkotilien käyttöedellytykset

(Varainhoitoasetuksen 63 artikla)

1. Jos maksuja on käytännössä mahdotonta maksaa talousarviosta tai niiden maksaminen talousarviosta ei ole tarkoituksenmukaista esimerkiksi sen vuoksi, että maksettavat määrät ovat vähäisiä, niiden maksamiseksi voidaan perustaa ennakkotilejä.

2. Ennakoiden hoitaja voi toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän määräyksestä vahvistaa ja maksaa menot väliaikaisesti.

3. Päätöksen ennakkotilin perustamisesta ja ennakoiden hoitajan nimeämisestä tekee tilinpitäjä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän riittävästi perustellun ehdotuksen perusteella. Päätöksessä esitetään ennakoiden hoitajan ja tulojen ja menojen hyväksyjän vastuualueet ja velvollisuudet.

Myös ennakkotilin hoitoehtojen muuttamispäätöksen tekee tilinpitäjä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän riittävästi perustellun ehdotuksen perusteella.

67 artikla

Perustamis- ja maksuedellytykset

(Varainhoitoasetuksen 63 artikla)

1. Ennakkotilin perustamista ja ennakoiden hoitajan nimeämisestä koskevassa päätöksessä sekä ennakkotilin hoitoehtojen muuttamista koskevassa päätöksessä mainitaan erityisesti:

- a) myönnettävän ensimmäisen ennakon käyttötarkoitus ja enimmäismäärä;
- b) aiotaanko toimielimen nimissä avata pankkitili tai postisiirtotili;
- c) kunkin sellaisen menon laji ja enimmäismäärä, jonka ennakoiden hoitaja voi suorittaa kolmansille tai periä niiltä;
- d) tositteiden esittämistä koskevat määräajat ja yksityiskohtaiset säännöt sekä tositteiden toimittaminen ennakoiden hoitajalle lopullista kirjausta varten;
- e) menettelyt ennakon täydentämiseksi, jos se on tarpeen;
- f) että tulojen ja menojen hyväksyjä on kirjannut ennakkotililtä maksetut suoritukset lopullisesti viimeistään seuraavan kuukauden lopussa, jotta kirjanpitosaldo ja pankkisaldo voidaan täsmäyttää;

g) tilinpitäjän ennakoiden hoitajalle antaman luvan voimassaoloaika;

h) ennakoiden hoitajan nimi.

2. Tehtäessä ennakotilin perustamista koskevia päätösehdoituksia toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on huolehdittava siitä, että:

a) maksut suoritetaan ensisijaisesti talousarviosta, jos se on mahdollista kirjanpidon keskitetyn tietojenkäsittelyjärjestelmän kautta;

b) ennakotilejä käytetään ainoastaan perustelluissa tapauksissa.

Muiden kuin 168 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua humanitaarista apua ja kriisitilanteidenhallintaa koskevien ennakotilien osalta 1 kohdan ensimmäisen alakohdan c alakohdassa tarkoitettu menon enimmäismäärä saa olla enintään 30 000 euroa.

3. Ennakoiden hoitaja voi suorittaa maksuja kolmansille seuraavin perustein ja rajoituksin:

a) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on ensin allekirjoittanut talousarviositoumuksen ja oikeudellisen sitoumuksen;

b) ennakotilin saldo kassassa tai pankissa on positiivinen.

4. Ennakotileiltä suoritettavat maksut voidaan suorittaa tilisiirtona, sekillä tai muilla maksutavoilla.

5. Maksusuorituksen jälkeen tehdään lopullinen virallinen maksuspäätös ja/tai maksumääräys, jonka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä allekirjoittaa.

68 artikla

Ennakoiden hoitajien valinta

(Varainhoitoasetuksen 63 artikla)

Ennakoiden hoitajat valitaan ura-alueen A, B tai C virkamiehistä. Ennakoiden hoitajat voidaan valita tarvittaessa muuhun henkilöstöön sovellettavien palvelussuhteen ehtojen piiriin kuuluvista vastaavantasoisista toimihenkilöistä. Ennakoiden hoitajat valitaan todistuksilla tai riittävällä työkokemuksella taikka soveltuvan koulutusohjelman suorittamisella vahvistetun osaamisen, soveltuvuuden ja erityis pätevyyden perusteella.

69 artikla

Ennakotilien rahoittaminen

(Varainhoitoasetuksen 63 artikla)

1. Tilinpitäjä suorittaa maksuja varojen siirtämiseksi ennakotileille ja varmistaa seurannan niin pankkitilien avaamisen, allekirjoitusvaltuuksien kuin paikalla toimitettavien ja keskuskir-

janpidon tarkastusten osalta. Tilinpitäjä siirtää varoja ennakotileille. Ennakot maksetaan ennakotiliä varten avatulle pankkitilille.

Ennakotilejä voidaan rahoittaa suoraan erilaisilla paikallisilla tuloilla, joita saadaan muun muassa:

a) tarvikkeiden myynnistä;

b) julkaisuista;

c) erilaisista korvauksista;

d) korkotuotoista.

Lopulliset kirjaukset sekalaisiksi tai käyttötarkoitukseen sidotuiksi menoiksi tai tuloiksi tehdään 67 artiklassa tarkoitettun perustamispäätöksen ja varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti. Tilinpitäjä vähentää kyseiset määrät siirtäessään myöhemmin varoja samoille ennakotileille.

2. Kurssitappioiden välttämiseksi ennakoiden hoitaja voi siirtää varoja samaan ennakotiliin kuuluvien eri pankkitilien välillä.

70 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjien ja tilinpitäjien suorittamat tarkastukset

(Varainhoitoasetuksen 63 artikla)

1. Ennakoiden hoitaja pitää tilinpitäjän laatimien sääntöjen ja ohjeiden mukaisesti kirjaa hallussaan olevista käteis- ja tili-varoista sekä maksusuorituksista ja kertyneistä tuloista. Toimivaltaisella tulojen ja menojen hyväksyjällä on milloin tahansa oikeus saada kyseisen kirjanpidon tiliotteet käyttöönsä, ja tapahtumista tositteineen laaditaan kuukausittain ote, jonka ennakoiden hoitaja lähettää seuraavassa kuussa tulojen ja menojen hyväksyjälle ennakotililtä suoritettujen maksujen lopullista kirjaamista varten.

2. Tilinpitäjä tarkastaa itse tai antaa tähän tarkoitukseen valtuutetun virkamiehen tai muun toimihenkilön, joka kuuluu hänen omaan yksikköön tai tuloja ja menoja hyväksyvään yksikköön, tehtäväksi tarkastaa, yleensä paikalla ja ilman ennakkoilmoitusta, että ennakoiden hoitajalle uskotut varat ovat tallessa, että kirjanpito on asianmukainen ja että ennakotileiltä maksetut suoritukset on kirjattu lopullisesti määräajassa. Tilinpitäjä toimittaa kyseisten tarkastusten tulokset toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle.

71 artikla

Hankintamenettelyt

(Varainhoitoasetuksen 63 artikla)

Ennakotileiltä suoritettavat maksut voidaan maksaa 129 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuihin rajoituksin pelkän laskun perusteella ilman edeltävän tarjouksen hyväksymistä.

4 LUKU

Taloushallinnon henkilöstön vastuualueet

1 jakso

Yleiset säännöt

72 artikla

Petostentorjunnassa toimivaltaiset elimet

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohta ja 65 artiklan 2 kohta)

Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohdassa ja 65 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut viranomaiset ja elimet ovat yhteisöjen virkamiehiin sovellettavissa henkilöstösäännöissä ja muuhun henkilöstöön sovellettavissa palvelussuhteen ehtoissa, jäljempänä henkilöstösäännöt, nimetyt elimet sekä elimet, jotka on nimetty yhteisön toimielinten päätöksissä petostentorjuntaa, lahjontaa tai muuta yhteisöjen etuja vahingoittavaa laitonta toimintaa koskevien sisäisten tutkimusten edellytyksistä ja menettelyistä.

2 jakso

Valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin sovellettavat säännöt

73 artikla

Toimeksiantojen vahvistaminen

(Varainhoitoasetuksen 66 artiklan 2 kohta)

1. Jos tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että hänelle osoitettuun toimeksiantoon liittyy sääntöjenvastaisuuksia tai että toimeksianto on moitteettoman varainhoidon periaatteen vastainen esimerkiksi sen vuoksi, että sitä ei voida toteuttaa hänelle osoitetuilla varoilla, hänen on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen antajalle. Jos valtuutuksen antaja vahvistaa toimeksiannon kirjallisesti ja hyvissä ajoin ja jos siinä mainitaan riittävän selvästi seikat, joiden perusteella valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä ei katso voivansa toimeksiannosta suorittaa, tämä vapautuu vastuustaan; hän suorittaa toimeksiannon paitsi, jos se on rikoslain tai asiaan sovellettavien turvallisuussääntöjen vastainen.

2. Edellä 1 kohdan säännöksiä sovelletaan myös, kun tulojen ja menojen hyväksyjä saa hänelle osoitetun toimeksiannon kuluessa tietää, että asiaan liittyvät seikat ovat johtamassa sääntöjenvastaisuuteen.

3. Valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on pidettävä kirjaa varainhoitoasetuksen 66 artiklan 2 kohdassa esitettyjen edellytysten mukaisesti vahvistetuista toimeksiannoista ja mainittava ne vuotuisessa toimintakertomuksessaan.

74 artikla

Taloudelliset väärinkäytökset

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohta ja 66 artiklan 4 kohta)

Rajoittamatta Euroopan petoksentorjuntaviraston (OLAF) toimivaltaa taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelin on toimivaltainen tutkimaan varainhoitoasetuksen tai muiden taloushallintoa tai toimenpiteiden valvontaa koskevien säännösten rikkomistapauksia, jotka johtuvat virkamiehen tai toimihenkilön teosta tai laiminlyönnistä.

75 artikla

Taloudellisten väärinkäytösten tutkintaelin

(Varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohta ja 66 artiklan 4 kohta)

1. Nimittävä viranomainen tai tarvittaessa työ sopimusten tekemiseen toimivaltainen viranomainen pyytää varainhoitoasetuksen 66 artiklan 4 kohdassa tarkoitetulta elimeltä lausunnon 74 artiklassa tarkoitetuissa taloudellisissa väärinkäytöksissä.

Kun nimittävä viranomainen tai tarvittaessa työ sopimusten tekemiseen toimivaltainen viranomainen antaa asian kyseisen elimen käsiteltäväksi, tämä antaa lausunnon, jossa arvioidaan, onko 74 artiklassa tarkoitettu väärinkäytös tapahtunut, miten vakava väärinkäytös on ja mitkä ovat sen mahdolliset seuraukset. Jos tutkintaelin katsoo, että sen käsiteltäväksi annettu asia kuuluu OLAFin toimivaltaan, se palauttaa sen viipymättä nimittävälle viranomaiselle tai työ sopimusten tekemiseen toimivaltaiselle viranomaiselle ja ilmoittaa asiasta viipymättä OLAFille.

Jos ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettu elin saa varainhoitoasetuksen 60 artiklan 6 kohdan mukaisesti ilmoituksen suoraan taloushallinnon toimijalta, se siirtää asian nimittävän viranomaisen tai tarvittaessa työ sopimusten tekemiseen toimivaltaisen viranomaisen käsiteltäväksi ja ilmoittaa asiasta ilmoituksen tehneelle henkilölle.

2. Kukin toimielin määrittää sisäisen organisaatiomallinsa mukaisesti varainhoitoasetuksen 66 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen toimintaa koskevat yksityiskohtaiset säännöt sekä elimen kokoonpanon; elimeen kuuluu yksi ulkopuolinen asiantuntija, jolla on riittävä pätevyys ja asiantuntemus.

5 LUKU

Tulotapahtumat

1 jakso

Omat varat

76 artikla

Omiin varoihin sovellettava järjestelmä

(Varainhoitoasetuksen 69 artikla)

Tulojen ja menojen hyväksyjä laatii ennakoarvion komission käyttöön asetettavista omista varoista, jotka määritellään Euroopan yhteisöjen omien varojen järjestelmästä tehdyssä päätöksessä.

Omat varat todetaan ja kannetaan ensimmäisessä kohdassa tarkoitetun päätöksen soveltamisesta annettujen säännösten mukaisesti.

2 jakso

Saamisennuste

77 artikla

Saamisennuste

(Varainhoitoasetuksen 70 artikla)

1. Saamisennusteessa mainitaan tulon laji ja kohta, johon tulo kirjataan talousarviossa, sekä mahdollisuuksien mukaan velallisen nimi ja arvio saamisen määrästä.

Saamisennustetta laatiessaan toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkistaa erityisesti, että:

- a) talousarvioon tehty kirjaus on oikein;
- b) saamisennuste on asianmukainen sekä asiaan sovellettavien säännösten ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukainen.

2. Jollei varainhoitoasetuksen 161 artiklan 2 kohdassa toisin säädetä, saamisennuste ei aiheuta maksusitoumusmäärärahoja. Varainhoitoasetuksen 18 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa määrärahoja voi syntyä ainoastaan sen jälkeen kun yhteisöt ovat saaneet perittyä erääntyneet saamiset.

3 jakso

Saamisen vahvistaminen

78 artikla

Menettely

(Varainhoitoasetuksen 71 artikla)

1. Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa, että yhteisöillä on saaminen velalliselta ja laatii määräyksen, jolla velallista vaaditaan maksamaan velkansa.

2. Perintämääräys on toimenpide, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle ohjeen periä vahvistettu saaminen.

3. Veloitusilmoituksella velalliselle ilmoitetaan, että:

- a) yhteisöt ovat vahvistaneet saamisen;
- b) velallisen velka yhteisöille erääntyy tiettyyn päivämäärään (jäljempänä eräpäivä) mennessä;
- c) jos maksua ei suoriteta eräpäivään mennessä, velallisen velasta peritään 86 artiklassa tarkoitetun korkokannan mukaista korkoa, sanotun kuitenkin rajoittamatta asiaan sovellettavia erityissäännöksiä;
- d) aina kun se on mahdollista, toimitellaan perii saamisensa kuittaamalla ilmoitettuaan asiasta velalliselle;
- e) jos maksua ei suoriteta eräpäivään mennessä, toimitellaan suorittaa perinnän etukäteen annetuista vakuuksista;
- f) jos perintää ei ole saatu kokonaan suoritettua edellä mainituilla tavoilla, toimitellaan suorittaa perinnän täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä joko varainhoitoasetuksen 72 artiklan 2 kohdan mukaisesti tai oikeusteitse.

Tulojen ja menojen hyväksyjä lähettää veloitusilmoituksen velalliselle ja jäljennöksen siitä tilinpitäjälle.

79 artikla

Saamisen vahvistaminen

(Varainhoitoasetuksen 71 artikla)

Saamisen vahvistamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että:

- a) saaminen on selvä eikä sen osalta ole asetettu mitään ehtoja;
- b) saaminen on likvidi eli sen määrä on määriteltävä rahassa ja tarkasti;

- c) saaminen on erääntynyt eikä sille ole annettu maksuaikaa;
- d) velallisen nimi on oikein;
- e) perittävä määrä on kirjattu oikeaan budjettikohtaan;
- f) tositteet ovat asianmukaisia;
- g) moitteettoman varainhoidon periaatetta erityisesti 87 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja perusteita on noudatettu.

80 artikla

Saamisten vahvistamisen tueksi esitettävät tositteet

(Varainhoitoasetuksen 71 artikla)

1. Saamisten vahvistaminen perustuu tositteisiin, jotka osoittavat, että yhteisöillä on oikeus saamiseen.
2. Ennen saamisen vahvistamista toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa henkilökohtaisesti tositteet tai varmistaa omalla vastuullaan, että tarkastus on tehty.
3. Tulojen ja menojen hyväksyjä säilyttää tositteet 48 ja 49 artiklan mukaisesti.

4 jakso

Perinnän hyväksyminen

81 artikla

Perintämääräyksen laatiminen

(Varainhoitoasetuksen 72 artikla)

1. Perintämääräyksessä on:
 - a) varainhoitovuosi, jolle meno kirjataan;
 - b) tiedot asiakirjasta tai oikeudellisesta sitoumuksesta, johon saaminen perustuu ja jonka nojalla perintäoikeus on syntynyt;
 - c) talousarvion momentti ja muut tarvittavat alajaottelut, myös mahdolliset viittaukset asianomaiseen talousarviositoumukseen;
 - d) perittävä määrä euroina;
 - e) velallisen nimi ja osoite;
 - f) eräpäivä;
 - g) kysymykseen tulevat perintätapa, varsinkin myös periminen kuittaamalla tai periminen etukäteen annetuista vakuuksista.
2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päivää ja allekirjoittaa perintämääräyksen ja toimittaa sen tilinpitäjälle.

5 jakso

Perintä

82 artikla

Saamisten perintämuodollisuudet

(Varainhoitoasetuksen 73 artikla)

1. Perittyään saamisen tilinpitäjä vie sen kirjanpitoon ja antaa sen tiedoksi toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle.
2. Kaikista tilinpitäjän tai ennakoiden hoitajan kassaan suoritetuista käteismaksuista on annettava kuitti.

83 artikla

Periminen kuittaamalla

(Varainhoitoasetuksen 73 artikla)

Ilmoitettuaan asiasta toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle ja velalliselle tilinpitäjä suorittaa missä tahansa menetelyn vaiheessa vahvistetun saamisen perinnän kuittaamalla silloin kun velallisella on itsellään selvä, rahassa määritelty ja erääntynyt saaminen yhteisöiltä ja tämä rahasumma on vahvistettu maksumääräyksellä.

84 artikla

Perintämenettely silloin, kun maksua ei suoriteta vapaaehtoisesti

(Varainhoitoasetuksen 72 ja 73 artikla)

1. Rajoittamatta 83 artiklan soveltamista jos saamista ei ole saatu kokonaan perittyä veloitusilmoituksessa olevaan eräpäivään mennessä, tilinpitäjä ilmoittaa siitä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle ja aloittaa viipymättä menetelyn saamisen perimiseksi oikeusteitse, soveltuvin osin myös perimällä saamisen etukäteen annetuista vakuuksista.
2. Rajoittamatta 83 artiklan soveltamista kun 1 kohdassa tarkoitettu perintätapa ei ole mahdollinen eikä velallinen ole suorittanut maksua tilinpitäjän lähettämän maksukehotuksen jälkeen, tämä suorittaa perinnän täytäntöönpanokelpoisella päätöksellä varainhoitoasetuksen 72 artiklan 2 kohdan mukaisesti tai oikeusteitse.

85 artikla

Maksuaikojen myöntäminen

(Varainhoitoasetuksen 73 artikla)

Tilinpitäjä voi yhdessä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän kanssa myöntää lisää maksuaikaa ainoastaan velallisen riittävästi perustellusta kirjallisesta hakemuksesta ja kahdella seuraavalla ehdolla:

- a) velallinen sitoutuu maksamaan 86 artiklassa säädettyä korkoa koko myönnettävältä lisäajalta alkuperäisestä eräpäivästä;

- b) velallinen toimittaa yhteisöjen etujen turvaamiseksi toimielimen tilinpitäjän hyväksymän vakuuden, joka kattaa sekä maksamattoman velan pääoman että sen korot.

Ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitetun vakuuden sijasta voidaan antaa toimielimen tilinpitäjän hyväksymän kolmannen omavelkainen takaus.

86 artikla

Viivästyskorot

(Varainhoitoasetuksen 71 artiklan 4 kohta)

1. Jos saamista ei ole maksettu eräpäivään mennessä, saamisesta peritään korkoa 2 ja 3 kohdan mukaisesti, sanotun kuitenkin rajoittamatta alakohtaisten säästöjen soveltamisesta johtuvia erityissäännöksiä.
2. Korkokantana saamiin, joita ei ole maksettu eräpäivään mennessä, käytetään Euroopan yhteisöjen virallisen lehden C-sarjassa erääntymiskauden ensimmäisenä kalenteripäivänä julkaistua Euroopan keskuspankin euromääräisiin perusrahoitusoperaatiohinsa soveltamaa korkoa korotettuna
 - a) seitsemällä prosenttiyksiköllä silloin kun saaminen on aiheutunut V osastossa tarkoitetuista julkisista tavara- ja palveluhankinnoista;
 - b) kolmella ja puolella prosenttiyksiköllä muissa tapauksissa.
3. Korkoa kertyy veloitusilmoituksessa vahvistetusta saamisen eräpäivää seuraavasta kalenteripäivästä alkaen siihen kalenteripäivään, jona velka maksetaan kokonaisuudessaan takaisin.
4. Osasuorituksilla katetaan ensin 2 ja 3 kohdan mukaisesti määritetyt viivästyskorot.
5. Kun on kyse sakoista ja kun velallinen antaa rahavakuuden, jonka tilinpitäjä hyväksyy väliaikaisen maksusuorituksen sijasta, eräpäivästä laskettavana korkokantana käytetään 2 kohdassa tarkoitettua korkoa korotettuna ainoastaan yhdellä ja puolella prosenttiyksiköllä.

87 artikla

Vahvistetun saamisen perinnästä luopuminen

(Varainhoitoasetuksen 73 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi luopua vahvistetun saamisen perimisestä kokonaan tai seuraavissa tapauksissa:
 - a) arvio perintäkuluista on suurempi kuin perittävä saaminen ja jos perinnästä luopuminen ei vahingoita yhteisöjen julkisuuskuvaa;
 - b) saamista ei voida periä, koska se on vanhentunut tai velallinen on maksukyvytön;
 - c) periminen on vastoin suhteellisuusperiaatetta.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä huomioi kussakin toimielimessä ennalta määritellyt menettelyt ja seuraavat pakolliset ja kaikissa tilanteissa sovellettavat perusteet:

- a) asian luonne saamisen aiheuttaneen sääntöjenvastaisuuden vakavuuden kannalta (petos, teon toistuvuus, teon tahallisuus, huolellisuus, vilpittömyys, ilmeinen virhe);
- b) saamisen perinnästä luopumisen vaikutus yhteisöjen toimintaan ja niiden taloudellisiin etuihin (saamisen määrä, ennakotapaukseksi tulemisen vaara, sääntöjen kunnioituksen väheneminen);

Tulojen ja menojen hyväksyjä saattaa yksittäistapauksissa joutua ottamaan huomioon myös seuraavat lisäperusteet:

- a) saamisen perinnästä luopuminen aiheuttaa kilpailun vääristymistä;
- b) saamisen perintä sen kokonaismäärän suuruusena aiheuttaa taloudellisia ja sosiaalisia ongelmia.

3. Varainhoitoasetuksen 73 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu luopumispäätös on perusteltava ja siinä on mainittava perinnän suorittamiseksi toteutetut toimet sekä ne oikeudelliset seikat ja muut tosiseikat, jotka tukevat luopumista. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä luopuu perinnästä 81 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.

4. Toimielin ei voi delegoida vahvistetun saamisen perinnästä luopumispäätöstä, jos saaminen, jonka perimisestä halutaan luopua, on suuruudeltaan:

- a) miljoona euroa tai enemmän;
- b) 100 000 euroa tai enemmän, jos tämä summa on yli 25 prosenttia vahvistetun saamisen määrästä.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettuja määriä pienempien määrien osalta kukin toimielin vahvistaa omassa sisäisissä säännöissään edellytykset ja menettelytavat, joiden mukaisesti valtuudet vahvistetun saamisen perinnästä luopumiseen voidaan siirtää.

5. Kukin toimielin lähettää budjettivallan käyttäjälle vuosittain kertomuksen 1—4 kohdassa tarkoitetuista tapauksista, joissa saamisen perinnästä on luovuttu, kun saamisen määrä on 100 000 euroa tai enemmän. Komission kertomus esitetään varainhoitoasetuksen 60 artiklan 7 kohdassa tarkoitettujen vuotuisia toimintakertomuksia koskevan yhteenvedon liitteenä.

88 artikla

Vahvistetun saamisen peruuttaminen

(Varainhoitoasetuksen 73 artikla)

1. Jos oikeudellisissa seikoissa ilmenee virhe, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä peruuttaa vahvistetun saamisen 80 ja 81 artiklan mukaisesti; peruutus on asianmukaisesti perusteltava.

2. Kukin toimielin vahvistaa omissa sisäisissä säännöissään edellytykset ja menettelytavat, joiden mukaisesti valtuudet vahvistetun saamisen peruuttamiseen voidaan siirtää.

89 artikla

Vahvistetun saamisen määrään tehtävät tekniset ja kirjanpidolliset korjaukset

(Varainhoitoasetuksen 73 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkistaa vahvistetun saamisen määrää ylös- tai alaspäin, jos määrää on muutettava tosiseikoissa esiin tulleen virheen vuoksi, mutta korjaus ei saa johtaa yhteisöjen saamisen menettämiseen. Tarkistus tehdään 80 ja 81 artiklan mukaisesti, ja se on perusteltava riittävästi.

2. Kukin toimielin vahvistaa omissa sisäisissä säännöissään edellytykset ja menettelytavat, joiden mukaisesti valtuudet tehdä vahvistettuun saamiseen tekninen ja kirjanpidollinen korjaus voidaan siirtää.

6 LUKU

Menotapahtumat

90 artikla

Rahoituspäätös

(Varainhoitoasetuksen 75 artikla)

Rahoituspäätöksessä määritetään talousarviosta rahoitettavia menoja aiheuttavan toiminnan keskeiset osat.

1 jakso

Menoihin sitoutuminen

91 artikla

Kokonaissitoumukset ja alustavat sitoumukset

(Varainhoitoasetuksen 76 artiklan 2 kohta)

1. Talousarviota koskeva kokonaissitoumus pannaan täytäntöön joko rahoitussopimuksella, jossa määrätään, että myöhemmin tehdään useita oikeudellisia sitoumuksia, tai yhdellä tai useammalla oikeudellisella sitoumuksella.

Taloudellista apua ja budjettitukea koskevat rahoitussopimukset, jotka ovat oikeudellisia sitoumuksia, voivat aiheuttaa maksuja ilman muita oikeudellisia sitoumuksia.

2. Alustava talousarviositoumus pannaan täytäntöön joko yhdellä tai useammalla oikeudellisella sitoumuksella, jotka antavat oikeuden suorittaa maksuja; kun on kyse henkilöstöhal-

lintomenoista tai yhteisön ajankohtaisaiheita koskevista toimielinten tiedotusmenoista, alustava talousarviositoumus pannaan täytäntöön suoraan maksuina.

92 artikla

Kokonaissitoumuksen hyväksyminen

(Varainhoitoasetuksen 76 artikla)

1. Kokonaissitoumus tehdään rahoituspäätöksen perusteella.

Se tehdään viimeistään edunsaajien valintapäätöstä ennen tai, jos sitä koskevien määrärahojen täytäntöönpano edellyttää 166 artiklassa tarkoitetun työohjelman laatimista, aikaisintaan työohjelman hyväksymisen jälkeen.

2. Edellä 1 kohdan toista alakohtaa ei sovelleta, kun kokonaissitoumus pannaan täytäntöön rahoitussopimuksella.

93 artikla

Sitoumuksen purku tilanteessa, jossa maksuja ei suoriteta kolmen vuoden aikana

(Varainhoitoasetuksen 77 artikla)

Jos oikeudellista sitoumusta koskevasta talousarviositoumuksella ei ole suoritettu yhtään varainhoitoasetuksen 81 artiklassa tarkoitettua maksua kolmen vuoden kuluttua oikeudellisen sitoumuksen allekirjoittamisesta, kyseisestä talousarviositoumuksella puretaan oikeudellista sitoumusta vastaava määrä.

94 artikla

Saman allekirjoittajan vaatimus

(Varainhoitoasetuksen 76 artikla)

1. Ainoat poikkeukset säännöstä, jonka mukaan talousarviositoumuksella ja sitä vastaavalla oikeudellisella sitoumuksella on oltava sama allekirjoittaja, ovat seuraavat tapaukset:

- kyseessä ovat alustavat sitoumukset;
- kokonaissitoumukset koskevat kolmansien maiden kanssa tehtyjä rahoitussopimuksia;
- oikeudellisena sitoumuksena on toimielimen päätös;
- kokonaissitoumus pannaan täytäntöön usealla oikeudellisella sitoumuksella ja vastuu niistä on siirretty eri toimivaltaisille tulojen ja menojen hyväksyjille;
- ulkoisia toimia varten avattuihin ennakkotileihin liittyvien oikeudellisten sitoumusten allekirjoittajina ovat 254 artiklassa tarkoitettuihin paikallisyksiköihin kuuluvat henkilöt.

2. Jos talousarviositoumuksen allekirjoittanut toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä ei ole käytettävissä ja tämän tilanteen vuoksi ei voida noudattaa oikeudellisen sitoumuksen tekemiselle asetettua määräaika, oikeudellisen sitoumuksen tekee henkilö, joka nimetään kunkin toimielimen vahvistamien sijaisuutta koskevien sääntöjen mukaisesti, edellyttäen, että hän voi varainhoitoasetuksen 59 artiklan 2 kohdan mukaisesti toimia tulojen ja menojen hyväksyjänä.

95 artikla

Yksittäisten oikeudellisten sitoumusten kirjaaminen

(Varainhoitoasetuksen 77 artikla)

Siinä tapauksessa, että talousarvioon tehdyn kokonaissitoumuksen jälkeen tehdään useita yksittäisiä oikeudellisia sitoumuksia, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä vie keskuskirjanpitoon kaikkien näiden yksittäisten oikeudellisten sitoumusten rahamäärät. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, ettei niiden yhteenlaskettu määrä ylitä sen kokonaissitoumuksen määrää, josta ne katetaan.

Näissä kirjauksissa mainitaan tiedot kokonaissitoumuksesta, josta ne veloitetaan.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee kirjauksen ennen vastaavan yksittäisen oikeudellisen sitoumuksen allekirjoittamista.

96 artikla

Alustavilla sitoumuksilla katettavat hallintomenot

(Varainhoitoasetuksen 76 artikla)

Juoksevia hallintomenoja, joita voidaan kattaa alustavilla sitoumuksilla, ovat erityisesti:

- a) henkilöstösääntöjen alaisen ja niiden ulkopuolisen henkilöstön menot, muuta henkilöstöä koskevat menot sekä eläkemenot ja asiantuntijoiden palkkiot;
- b) toimielinten jäseniin liittyvät menot;
- c) koulutusmenot;
- d) kilpailuista, henkilöiden valinnasta ja palvelukseenotosta aiheutuvat menot;
- e) virkamatkakulut;
- f) edustuskulut;
- g) kokouskulut;
- h) freelancetulkit ja/tai -kääntäjät;
- i) virkamiesvaihto;
- j) irtaimistojen ja kiinteistöjen toistuvaisvuokrat;
- k) erilaiset vakuutukset;
- l) siivous ja kunnossapito;
- m) sosiaalipalvelujen menot;

- n) tietoliikennepalvelujen käyttö;
- o) rahoituskulut;
- p) riita-asioden käsittelykulut;
- q) vahingonkorvaukset;
- r) työvälineet;
- s) vesi, kaasu ja sähkö;
- t) painetut tai sähköiset kausijulkaisut.

2 jakso

Menojen vahvistaminen

97 artikla

Menojen vahvistaminen ja hyväksymismerkintä

(Varainhoitoasetuksen 79 artikla)

1. Meno voidaan vahvistaa vain, jos tueksi esitetään 104 artiklassa tarkoitetut tositteet, joista käy ilmi, että velkojalla on oikeus saamiseen ja että palvelut tai tavarahankinnat on toimitettu taikka urakat suoritettu, tai jotka osoittavat muuten, että maksu on aiheellinen.

2. Ennen menojen vahvistuspäätöstä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa henkilökohtaisesti tositteet tai varmistaa omalla vastuullaan, että tarkastus on tehty.

3. Menojen vahvistuspäätös osoitetaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tai tämän muodollisella päätöksellään valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän virkamiehen tai muun toimihenkilön allekirjoittamalla hyväksymismerkinnällä ("bon à payer"). Valtuutus päätökset säilytetään myöhempää käyttöä varten.

98 artikla

Hyväksymismerkintä julkisissa hankinnoissa

(Varainhoitoasetuksen 79 artikla)

Julkisia hankintoja koskevissa maksuissa hyväksymismerkinnällä vahvistetaan, että

- a) toimeksisaajan laatima lasku on saapunut toimielimeen ja se on kirjattu virallisesti saapuneeksi;
- b) laskussa tai sen liitteenä olevassa sisäisessä asiakirjassa on asianmukainen tarkastusmerkintä ("conforme aux faits"), jossa on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän virkamiehen tai muun toimihenkilön allekirjoitus;
- c) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on tarkastanut tai hänen vastuullaan on tarkastettu kaikki laskun tiedot etenkin maksun suuruuden määrittämistä ja maksuvelvoitteesta vapautumista varten.

Ensimmäisen kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tarkastusmerkinnällä vahvistetaan, että sopimuksenmukaiset palvelut tai tavarat on toimitettu taikka urakat suoritettu. Pätevyysvaatimukset täyttävä virkamies tai muu toimihenkilö laatii tavaroista ja urakoista alustavan vastaanottotodistuksen ja sopimuksessa määrätyn takuuaajan päätyttyä lopullisen vastaanottotodistuksen. Nämä todistukset vastaavat tarkastusmerkintää.

99 artikla

Hyväksymismerkintä avustuksissa

(Varainhoitoasetuksen 79 artikla)

Avustuksia koskeissa maksuissa hyväksymismerkinnällä vahvistetaan, että

- a) edunsaajan laatima maksuvaatimus on saapunut toimielimeen ja se on kirjattu virallisesti saapuneeksi;
- b) maksuvaatimuksessa tai sen liitteenä olevassa sisäisessä asiakirjassa on asianmukainen tarkastusmerkintä, jossa on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän virkamiehen tai muun toimihenkilön allekirjoitus. Tällä merkinnällä vahvistetaan, että edunsaajan toteuttama toiminta tai työohjelma on täysin avustussopimuksen mukainen;
- c) toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä on tarkastanut tai hänen vastuullaan on tarkastettu kaikki maksuvaatimuksen tiedot etenkin maksun suuruuden määrittämistä ja maksuvelvoitteesta vapautumista varten.

100 artikla

Hyväksymismerkintä henkilöstömenoissa

(Varainhoitoasetuksen 79 artikla)

Henkilöstömenoja koskevien maksujen hyväksymismerkinnällä vahvistetaan, että seuraavat tositteet ovat olemassa:

- a) kuukausipalkka:
 - i) täydellinen henkilöstöluettelo, jossa yksilöidään kaikki palkkaukseen vaikuttavat tekijät;
 - ii) jokaisessa tapauksessa erikseen tehtävään päätökseen perustuva lomake (henkilötietolomake), josta ilmenevät kaikki palkkaukseen tehdyt muutokset;
 - iii) palvelukseenotto- tai nimitysasioissa ensimmäisen palkanmaksun liitteenä esitetään oikeaksi todistettu jäljennös palvelukseenotto- tai nimityspäätöksestä;
- b) muu palkkaus (tunti- tai päiväpalkalla työskentelevä henkilöstö): toimivaltaisen virkamiehen tai muun toimihenkilön allekirjoittama selvitys työpäivistä ja -tunneista;

c) ylityötunnit: toimivaltaisen virkamiehen tai muun toimihenkilön allekirjoittama selvitys, jossa vahvistetaan, että ylityötunnit on tehty;

d) virkamatkakulut:

- i) toimivaltaisen virkamiehen allekirjoittama matkamääräys;
- ii) virkamatkan tekijän ja asianmukaiset valtuudet omaavan esimiehen allekirjoittama virkamatkakululaskelma, josta käy tositteiden avulla ilmi erityisesti matkan kohde, lähtö- ja paluupäivä ja lähtö- ja paluu-aika, matkustamiskustannukset, oleskelukulut sekä muut kulut, joihin on asianmukainen lupa;

e) muut henkilöstömenot: asiakirjat, jotka viittaavat menon perustana olevaan päätökseen ja joista käyvät ilmi kaikki laskelmaan vaikuttavat tekijät.

101 artikla

Hyväksymismerkinnän tekeminen

(Varainhoitoasetuksen 79 artikla)

Muussa kuin atk-järjestelmässä hyväksymismerkintä tehdään lyömällä asiakirjaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tai tämän 97 artiklan säännösten mukaisesti valtuuttaman, pätevyysvaatimukset täyttävän virkamiehen tai muun toimihenkilön allekirjoituksen sisältävä leima. Tietojenkäsittelyjärjestelmässä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tai tämän valtuuttama, pätevyysvaatimukset täyttävä virkamies tai muu toimihenkilö hyväksyy maksun omalla salasanallaan.

3 jakso

Menojen hyväksyminen

102 artikla

Seikat, jotka tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa maksuista

(Varainhoitoasetuksen 80 artikla)

Maksumääräystä laatiessaan toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistaa, että:

- a) maksumääräyksen laadintaedellytykset täyttyvät eli sitä ennen on tehty hyväksymismerkinnällä osoitettu vahvistuspäätös, saajan nimi on oikein ja saaminen on erääntynyt;
- b) maksumääräys vastaa talousarviositoumusta, josta se veloitetaan;
- c) talousarvioon tehty kirjaus on oikein;
- d) määrärahat ovat käytettävissä.

103 artikla

Pakolliset maininnat ja maksumääräysten toimittaminen tilinpitäjälle

(Varainhoitoasetuksen 80 artikla)

1. Maksumääräyksessä on mainittava:
 - a) varainhoitovuosi, jolle meno kirjataan;
 - b) talousarvion momentti ja muut tarvittavat alajaottelut;
 - c) oikeudellinen sitoumus, jonka perusteella oikeus maksun saamiseen on syntynyt;
 - d) talousarviositoumus, josta maksu veloitetaan;
 - e) maksettava määrä euroina;
 - f) saajan nimi, osoite ja pankkiyhteystiedot;
 - g) menon käyttötarkoitus;
 - h) maksutapa;
 - i) tavarankirjaaminen omaisuusluetteloon 222 artiklan mukaisesti.
2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päivää ja allekirjoittaa maksumääräyksen ja toimittaa sen tilinpitäjälle.

4 jakso

Menojen maksaminen

104 artikla

Tositteet

(Varainhoitoasetuksen 81 artikla)

1. Ennakkomaksut, mukaan lukien sen eri maksuerät, maksetaan hankinta- tai avustussopimuksen tai perussäädöksen perusteella taikka sellaisten tositteiden perusteella, joista voidaan tarkistaa, että rahoitetut toimenpiteet on toteutettu asianomaisen hankinta- tai avustussopimuksen mukaisesti. Väli- ja loppumaksut perustuvat tositteisiin, joiden perusteella voidaan tarkistaa, että rahoitetut toimenpiteet on toteutettu saajan kanssa tehdyn hankinta- tai avustussopimuksen taikka perussäädöksen mukaisesti.
2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä määrittelee moitteettoman varainhoidon periaatetta noudattaen 1 kohdassa tarkoitettujen tositteiden luonteen perussäädöksen ja saajan kanssa tehtyjen hankinta- ja avustussopimusten mukaisesti. Edellä 1 kohdassa 'tositteilla' tarkoitetaan väli- ja loppukertomuksia toiminnasta ja taloushoidosta.
3. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä säilyttää tositteet 48 ja 49 artiklan mukaisesti.

105 artikla

Ennakkomaksujen ja välimaksujen vähentäminen

(Varainhoitoasetuksen 81 artikla)

1. Ennakkomaksun tarkoituksena tarjota saajalle käteisvaroja. Se voidaan jakaa useaan maksuerään.
2. Välimaksu voidaan maksaa useampaan kertaan ja sen tarkoituksena on korvata saajan menot selvitystä vastaan rahoitetun toimen edettyä tiettyyn vaiheeseen. Siitä voidaan vähentää ennakkomaksu kokonaan tai osittain, sanotun kuitenkin rajoittamatta perussäädöksen säännösten soveltamista.
3. Meno selvitetään lopullisesti joko loppumaksulla, jota ei voida maksaa useampaan kertaan ja josta vähennetään sitä ennen suoritettut maksut, tai perintämääräyksellä.

5 jakso

Menotapahtumia koskevat määräajat

106 artikla

Maksuajat ja viivästyskorot

(Varainhoitoasetuksen 83 artikla)

1. Maksut suoritetaan neljänkymmenenviiden kalenteripäivän kuluessa siitä päivästä, jona asianmukainen maksuvaatimus kirjataan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän valtuuttamassa yksikössä; maksupäiväksi katsotaan se päivä, jona toimielimen tiliä veloitetaan.

Maksuvaatimus ei ole asianmukainen silloin kun ainakin yksi sen keskeisistä osista puuttuu.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu määräaika on kolmekymmentä kalenteripäivää palvelu- ja tavarahankintoihin liittyvissä maksuissa, jos sopimuksessa ei muuten määrätä.

3. Jos hankinta- tai avustussopimuksen mukaisen maksun suorittamisen ehtona on kertomuksen hyväksyminen, 1 ja 2 kohdassa tarkoitettut määräajat alkavat juosta vasta kyseisen kertomuksen hyväksymisen jälkeen joko eksplisiittisesti siten, että asiasta ilmoitetaan saajalle, tai implisiittisesti, jos sopimuksen mukainen hyväksymisaika on kulunut umpeen ilman, että se on keskeytetty saajalle osoitetulla virallisella asiakirjalla.

Hyväksymisaika on enintään:

- a) kaksikymmentä kalenteripäivää tavallisten tavara- ja palveluhankintasopimusten yhteydessä;
- b) neljäkymmentäviisi kalenteripäivää muiden hankintasopimusten ja avustussopimusten yhteydessä;
- c) kuusikymmentä kalenteripäivää sellaisten sopimusten yhteydessä, joihin perustuvia teknisiä työsuorituksia on erityisen vaikea arvioida.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää maksuajan ilmoittamalla milloin tahansa 1 kohdassa mainitun määrärajan kuluessa saajapuolelle, ettei maksuvaatimusta voida hyväksyä, koska se on aiheeton tai asianmukaisia tositteita ei ole esitetty. Jos toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä saa sellaisia tietoja, joiden perusteella voidaan epäillä maksuvaatimukseen sisältyvien menojen tukikelpoisuutta, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi keskeyttää maksuajan, jotta menojen tukikelpoisuus voidaan varmistaa ennen niiden maksamista tekemällä lisätarkastuksia, joihin voivat kuulua myös paikalla toimitettavat tarkastukset. Tulojen ja menojen hyväksyjä ilmoittaa tästä viipymättä saajalle.

Jäljellä oleva maksuaika jatkuu siitä päivästä, jona oikein laadittu maksuvaatimus kirjataan ensimmäisen kerran.

5. Edellä 1 ja 2 kohdassa säädettyjen määräaikojen päätyttyä saajapuoli voi vaatia viivästyskoron maksamista kahden kuukauden kuluessa myöhästyneen maksun vastaanottamisesta seuraavien säännösten mukaisesti:

- a) korkokantana käytetään jompaakumpaa 86 artiklan 2 kohdan ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettua korkoa;
- b) korkoa maksetaan maksuajan päättymistä seuraavasta kalenteripäivästä maksun suorittamisajankohtaan.

Ensimmäisen alakohdan säännöstä ei sovelleta jäsenvaltioihin.

7 LUKU

Tietojenkäsittelyjärjestelmät

107 artikla

Tietojenkäsittelyjärjestelmien kuvaus

(Varainhoitoasetuksen 84 artikla)

Kaikista talousarvion toteuttamistoimenpiteiden käsittelyssä käytettävistä tietojenkäsittelyjärjestelmistä ja niiden osajärjestelmistä on annettava täydellinen ja ajantasainen kuvaus.

Kuvauksessa määritellään, mitä kukin tietue sisältää, ja esitetään tarkasti, miten yksittäiset tapahtumat järjestelmässä käsitellään. Kuvauksessa esitetään myös yksityiskohtaisesti, miten järjestelmässä taataan, että jokaista tapahtumaa voidaan seurata kirjausketjun loppuun saakka.

108 artikla

Tietojen säännöllinen tallentaminen

(Varainhoitoasetuksen 84 artikla)

Tietojenkäsittelyjärjestelmien ja niiden osajärjestelmien tiedot tallennetaan säännöllisesti ja säilytetään turvallisessa paikassa.

8 LUKU

Sisäinen tarkastaja

109 artikla

Sisäisen tarkastajan nimeäminen

(Varainhoitoasetuksen 85 artikla)

1. Kukin toimielin nimeää sisäisen tarkastajan omiin erityispiirteisiinsä ja tarpeisiinsa muokattujen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti. Toimielin ilmoittaa budjettivallan käyttäjälle sisäisen tarkastajan nimityksestä.

2. Kukin toimielin määrittelee omien erityispiirteidensä ja tarpeidensa mukaan sisäisen tarkastajan tehtäväkentän ja vahvistaa sisäisen tarkastuksen tehtävän yksityiskohtaiset tavoitteet ja menettelyt noudattaen sisäistä tarkastusta koskevia kansainvälisiä standardeja.

3. Toimielin voi nimetä sisäiseksi tarkastajaksi erityisosaimisen perusteella jäsenvaltioiden kansalaisten keskuudesta valitun, henkilöstösääntöjen alaisen virkamiehen tai muun toimihenkilön.

4. Jos useampi toimielin nimeää yhteisen sisäisen tarkastajan, ne ryhtyvät tarvittaviin järjestelyihin, jotta hänet voidaan saattaa vastuuseen 114 artiklassa tarkoitettuun edellytykseen.

5. Kun sisäisen tarkastajan palvelussuhde päättyy, toimielin ilmoittaa siitä budjettivallan käyttäjälle.

110 artikla

Toimintatavat

(Varainhoitoasetuksen 86 artikla)

Toimielin antaa sisäiselle tarkastajalle hänen tarkastustehtävänsä hoidossa tarvittavat voimavarat sekä toimenkuvauksen, jossa esitetään yksityiskohtaisesti hänen tehtävänsä, oikeutensa ja velvollisuutensa.

111 artikla

Toimintasuunnitelma

(Varainhoitoasetuksen 86 artikla)

1. Sisäinen tarkastaja laatii toimintasuunnitelmansa ja toimittaa sen toimielimelle.

2. Toimielin voi pyytää sisäistä tarkastajaa toimittamaan tarkastuksia, joita ei ole esitetty 1 kohdassa tarkoitettussa toimintasuunnitelmassa.

112 artikla

Sisäisen tarkastajan kertomukset

(Varainhoitoasetuksen 86 artikla)

1. Sisäinen tarkastaja esittää toimielimelle varainhoitoasetuksen 86 artiklan 3 kohdassa säädetyn sisäistä tarkastusta koskevan vuosikertomuksen, jossa ilmoitetaan tehtyjen sisäisten tarkastusten lukumäärä ja tyyppi, tärkeimmät suositukset ja näiden suositusten johdosta toteutetut jatkotoimet.

Vuosikertomuksessa mainitaan myös varainhoitoasetuksen 66 artiklan 4 kohdan mukaisesti perustetun erityiselimen havaitsemat järjestelmäongelmat.

2. Kukin toimielin tutkii, voidaanko toimielimen oman sisäisen tarkastajan kertomuksissa esitettyjen suositusten perusteella ehdottaa hyviä toimintatapoja muille toimielimille.

113 artikla

Riippumattomuus

(Varainhoitoasetuksen 87 artikla)

Sisäinen tarkastaja toimittaa tarkastuksensa täysin itsenäisesti. Hoitaessaan tehtäviä, jotka hänelle osoitetaan nimityksen myötä varainhoitoasetuksen säännösten mukaisesti, hän ei saa ottaa vastaan ohjeita eikä hänelle saa asettaa rajoituksia.

114 artikla

Sisäisen tarkastajan vastuu

(Varainhoitoasetuksen 87 artikla)

Sisäinen tarkastaja voidaan saattaa henkilöstösääntöjen alaisena virkamiehenä tai muuna toimihenkilönä vastuuseen toimistaan ainoastaan toimielimen itsensä toimesta tässä artiklassa mainituin edellytyksin.

V OSASTO

JULKISET HANKINNAT

1 LUKU

Yleiset säännökset

1 jakso

Soveltamisala ja tarjouskilpailujen ratkaisuperiaatteet

116 artikla

Määritelmät ja soveltamisala

(Varainhoitoasetuksen 88 artikla)

1. Kiinteistöhankintasopimuksen tarkoituksena on tontin, rakennuksen tai muun kiinteän omaisuuden osto, vuokraaminen, pitkäaikainen vuokraaminen, leasingvuokraaminen tai osamaksulla hankkiminen osto-optioin tai ilman niitä.

2. Tavarahankintasopimuksen tarkoituksena on tavaroiden osto, vuokraaminen, leasingvuokraaminen tai osamaksulla

Toimielin tekee tutkinnan aloittamisesta perustellun päätöksen. Tämä päätös annetaan tiedoksi asianomaiselle. Toimielin voi omalla vastuullaan antaa tutkinnan suorittamisen yhdelle tai useammalle virkamiehelle, joka kuuluu tai jotka kuuluvat samaan tai ylempään palkkaluokkaan kuin kyseinen työntekijä. Asianomaista on kuultava tutkinnan aikana.

Tutkintakertomus annetaan tiedoksi asianomaiselle, jonka jälkeen toimielin kuulee häntä kertomuksen johdosta.

Kertomuksen ja kuulemisen perusteella toimielin tekee joko perustellun päätöksen menettelyn lopettamisesta tai henkilöstösääntöjen 22 ja 86—89 artiklan mukaisen perustellun päätöksen. Kurinpitoseuraamuksia tai taloudellisia seuraamuksia koskevat päätökset ilmoitetaan asianomaiselle ja annetaan tiedoksi muille toimielimille ja tilintarkastustuomioistumelle.

Asianomainen voi hakea kyseisiin päätöksiin muutosta Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta henkilöstösäännöissä säädetyn edellytyksin.

115 artikla

Muutoksenhaku Euroopan yhteisöjen tuomioistuimessa

(Varainhoitoasetuksen 87 artikla)

Rajoittamatta henkilöstösäännöissä säädettyjen muutoksenhakukeinojen käyttämistä sisäinen tarkastaja voi hakea suoraan Euroopan yhteisöjen tuomioistuimelta muutosta mihin tahansa sisäisen tarkastuksen suorittamista koskevaan päätökseen. Muutosta on haettava yhteisöjen tuomioistuimelta kolmen kuukauden kuluessa kalenteripäivästä, jona päätös on annettu tiedoksi.

Muutoksenhakuasia tutkitaan ja asia ratkaistaan henkilöstösääntöjen 91 artiklan 5 kohdan mukaisesti.

hankkiminen osto-optioin tai ilman niitä. Tavaroiden toimittamiseen voi lisäksi kuulua kokoamis-, asennus- ja huoltotyötä.

3. Urakkasopimuksen tarkoituksena on rakennus- tai muiden urakoiden toteuttaminen tai sekä niiden suunnittelu että toteuttaminen tai hankintaviranomaisen asettamat vaatimukset täyttävän rakennusurakan toteuttaminen toteuttamisesta riippumatta. Rakennusurakka on sellainen talon- tai maanrakennustöiden kokonaisuus, joka itsessään on tarkoitettu täyttämään taloudellisen tai teknisen tarkoituksen.

4. Palveluhankintasopimus koskee henkisiä suorituksia tai muita palveluja, jotka eivät kuulu tavarahankinta-, urakka- tai kiinteistöhankintasopimusten piiriin. Tällaiset palvelut luetaan direktiivin 92/50/ETY liitteissä IA ja IB.

5. Hankintasopimus, jonka tarkoituksena on sekä tuotteiden että palveluiden hankkiminen, katsotaan palveluhankintasopimukseksi, jos siihen kuuluvien palvelujen arvo ylittää tuotteiden arvon.

6. Ilmaisuja "tavarantoimittaja", "urakoitsija" ja "palveluntoimittaja" käytetään kolmesta eri tyypistä taloudellisesta toimijasta, jotka ovat luonnollisia henkilöitä tai oikeushenkilöitä ja jotka toimittavat tavaroita tai tarjoavat rakennus- tai työurakoita ja palveluja. Tarjouksen tekijä taloudellinen toimija on 'tarjoaja'. 'Ehdokas' on se, joka pyytää kutsua osallistua rajoitettuun menettelyyn tai neuvottelumenettelyyn.

7. Hankintaviranomaisiksi katsotaan yhteisön toimielinten yksiköt.

117 artikla

Puitesopimukset ja erityissopimukset

(Varainhoitoasetuksen 88 artikla)

1. Puitesopimus on hankintaviranomaisen ja taloudellisen toimijan välinen hankintasopimus, jonka tarkoituksena on määrittää keskeisimmät ehdot, joita sovelletaan määrätyn ajanjakson kuluessa tehtäviin erillissopimuksiin erityisesti hankinnan keston, kohteen, hinnan ja suoritusehtojen sekä määrien osalta.

Hankintaviranomainen voi myös tehdä rinnakkaisia puitesopimuksia, jotka ovat samoin ehdoin usean tavarantoimittajan kanssa tehtäviä erillissopimuksia. Tällöin 130 artiklassa tarkoitettua tarjouserittelmässä täsmennetään, niiden taloudellisten toimijoiden enimmäismäärä, joiden kanssa hankintaviranomainen tekee sopimuksen.

Puitesopimusten kesto voi olla enintään neljä vuotta paitsi poikkeustapauksissa, joissa se on puitesopimuksen kohteen kannalta perusteltua.

Hankintaviranomaiset eivät saa käyttää puitesopimuksia väärin tai niin, että niiden tarkoituksena tai niiden vaikutuksesta kilpailu estyy, rajoittuu tai sitä vääristetään.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin puitesopimuksiin perustuvat erillissopimukset tehdään kyseisissä puitesopimuksissa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

3. Määrärahoja voidaan sitoa ennalta ainoastaan puitesopimusten mukaisesti tehtyjä erillissopimuksia varten.

2 jakso

Julkaiseminen

118 artikla

Julkaisutoimenpiteet julkisia hankintoja koskevien direktiivien soveltamisalaan kuuluvissa hankinnoissa

(Varainhoitoasetuksen 90 artikla)

1. Tarjouskilpailusta on julkaistava ennakoilmoitus, hankintailmoitus ja ratkaisuilmoitus.

2. Ennakoilmoitus on ilmoitus, jolla hankintaviranomainen julkistaa ohjeellisesti varainhoitovuoden aikana tehtävien palvelulajeittain tai tuoteryhmittäin ryhmiteltyjen hankintojen

arvioitun kokonaisarvon ja varainhoitovuoden aikana toteutettavien urakoiden olennaisen sisällön. Ennakoilmoitus on tehtävä niistä hankinnoista ja urakoista, joiden arvioitu kokonaisarvo on 157 artiklassa vahvistetun kynnysarvon suuruinen tai sitä suurempi.

Ennakoilmoitus tavara- tai palveluhankinnasta toimitetaan Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistolle mahdollisimman pian ja joka tapauksessa ennen asianomaisen varainhoitovuoden maaliskuun 31 päivää ja ennakoilmoitus rakennusurakasta mahdollisimman pian ohjelman hyväksymispäätöksen jälkeen.

3. Hankintaviranomainen tiedottaa aikomuksestaan käynnistää hankintamenettely hankintailmoituksella. Hankintailmoitus on pakollinen hankinnoissa, joiden arvioitu arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 158 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdassa vahvistetut kynnysarvot.

Avoimessa menettelyssä hankintailmoituksessa ilmoitetaan tarjousten avaamista varten nimitetyn lautakunnan kokouksen päivämäärä, kellonaika ja paikka ja johon kokoukseen tarjoajat voivat osallistua.

Halutessaan järjestää suunnittelukilpailun hankintaviranomaiset ilmoittavat aikeistaan ilmoituksella.

4. Hankintamenettelyn tuloksista tiedotetaan ratkaisuilmoituksessa. Ratkaisuilmoitus on pakollinen hankinnoissa, joiden arvioitu arvo on yhtä suuri tai suurempi kuin 158 artiklassa vahvistetut kynnysarvot. Ratkaisuilmoitusta ei tarvitse tehdä puitesopimuksen mukaisesti tehdystä erillissopimuksista.

Ratkaisuilmoitus toimitetaan Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistolle viimeistään neljäkymmentäkahdeksan kalenteripäivää tarjouskilpailun päättymisen eli sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

5. Ilmoitukset laaditaan direktiivin 2001/78/EY liitteessä olevien mallien mukaisesti.

119 artikla

Julkaisutoimenpiteet hankinnoissa, jotka eivät koske julkisia hankintoja koskevia direktiivejä

(Varainhoitoasetuksen 90 artikla)

1. Jäljempänä 157 ja 158 artiklassa säädetyn kynnysarvon alittavista hankinnoista ja direktiivin 92/50/ETY liitteessä I B tarkoitetuista palveluhankinnoista on julkaistava asianmukaiset ilmoitukset, jotta niistä syntyy kilpailua ja jotta hankintamenettelyt olisivat puolueettomia. Julkaistaan:

a) edellä 118 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen hankintailmoituksen puuttuessa kiinnostuksenilmaisupyynnöksi sellaisten hankintojen osalta, joilla on samanlainen kohde ja joiden arvo on suurempi tai yhtä suuri kuin 128 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu arvo;

b) vuosittain toimittajaluettelo, jossa esitetään hankinnan kohde ja arvo.

3 jakso

Hankintamenettelyt

2. Kiinteistöhankintojen osalta julkaistaan vuosittain erikseen toimittajaluettelo, jossa esitetään hankinnan kohde ja arvo. Luettelo toimitetaan budjettivallan käyttäjälle; komission kertomus esitetään varainhoitoasetuksen 60 artiklan 7 kohdassa tarkoitetun vuotuisia toimintakertomuksia koskevan yhteenvedon liitteenä.

122 artikla

Hankintamenettelytavat

3. Tiedot hankinnoista, joiden arvo on suurempi tai yhtä suuri kuin 128 artiklan 1 kohdassa tarkoitettu arvo, toimitetaan Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistolle viimeistään sen varainhoitovuoden päättymistä, jonka osalta vuosittainen toimittajaluettelo on laadittu, seuraavan maaliskuun 31 päivänä.

(Varainhoitoasetuksen 91 artikla)

Muiden hankintojen osalta ennakkoilmoitukset ja vuosittainen toimittajaluettelo julkaistaan toimielinten Internet-sivustolla; jälki-ilmoitus julkaistaan viimeistään seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä maaliskuuta. Tiedot voidaan julkaista myös *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

120 artikla

Ilmoitusten julkaiseminen

(Varainhoitoasetuksen 90 artikla)

1. Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimisto julkaisee 118 ja 119 artiklassa tarkoitettut ilmoitukset *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* viimeistään kahdentoista kalenteripäivän kuluttua niiden lähettämisestä.

Jäljempänä 142 artiklassa tarkoitettujen nopeutettujen menettelyjen yhteydessä määräaika on viisi kalenteripäivää, jos ilmoitukset on laadittu ja lähetetty sähköisessä muodossa.

2. Hankintaviranomaisen on pystyttävä osoittamaan, minä päivänä ilmoitukset on lähetetty.

121 artikla

Muut julkaisutavat

(Varainhoitoasetuksen 90 artikla)

Edellä 118, 119 ja 120 artiklassa säädettyjen julkaisutoimenpiteiden lisäksi hankinnasta voidaan tiedottaa myös muulla tavoin, erityisesti sähköisesti. Tällaisessa julkistamisessa viitataan 120 artiklassa tarkoitettuun, *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* julkaistuihin ilmoitukseen, jos sellainen on, eikä sähköistä ilmoitusta saa julkaista ennen kyseistä todistusvoimaista ilmoitusta.

Tämä julkistaminen ei saa saattaa ehdokkaita tai tarjoajia eriarvoiseen asemaan, ja se saa sisältää ainoastaan tiedot, jotka sisältyvät edellä mainittuun hankintailmoitukseen, jos sellainen on julkaistu.

1. Hankinta voidaan tehdä joko avoimen tai rajoitetun tarjouskilpailun, hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeisen neuvottelumenettelyn tai ilman etukäteen julkaistavaa hankintailmoitusta järjestettävän neuvottelumenettelyn taikka tarvittaessa suunnittelukilpailun perusteella.

2. Tarjouskilpailua kutsutaan avoimeksi, kun kuka tahansa taloudellisista toimijoista voi tehdä tarjouksen.

Tarjouskilpailu on rajoitettu, kun kaikki taloudelliset toimijat voivat pyytää saada osallistua kilpailuun ja kun tarjouksen voivat tehdä ainoastaan 135 artiklassa tarkoitettujen valintaperusteiden täyttävät ehdokkaat, joille hankintaviranomainen on lähettänyt samanaikaisesti kirjallisen kutsun.

Toimeksisaajat voidaan valita kunkin hankinnan osalta erikseen tai ehdokkaista voidaan laatia luettelo 128 artiklassa tarkoitettulla menettelyllä.

3. Jos käytetään neuvottelumenettelyä, hankintaviranomainen ottaa yhteyttä valitsemiinsa tarjoajiin, jotka täyttävät 135 artiklassa tarkoitettujen edellytykset, ja neuvottelee hankintaehtojensa yhden tai useamman tällaisen tarjoajan kanssa.

Jos käytetään 127 artiklassa tarkoitettua neuvottelumenettelyä, josta julkaistaan hankintailmoitus, hankintaviranomainen lähettää samanaikaisesti kirjallisen kutsun kaikille neuvotteluihin valituille ehdokkaille.

4. Suunnittelukilpailu on menettely, jolla hankintaviranomainen voi hankkia lähinnä arkkitehtuurin tai maanrakennuksen taiteiden tietojenkäsittelyn alaan liittyvän suunnitelman tai ehdotuksen. Suunnittelukilpailun voittajaehdokkaan esittää tuomaristo, joka voi jakaa palkintoja.

123 artikla

Ehdokkaiden lukumäärä rajoitetussa tai neuvottelumenettelyssä

(Varainhoitoasetuksen 91 artikla)

1. Kun käytetään rajoitettua menettelyä, myös 128 artiklassa tarkoitettua menettelyä, on pyydettävä tarjous vähintään viideltä ehdokkaalta, jos valintaperusteet täyttäviä ehdokkaita on riittävästi.

Hankintaviranomainen voi myös päättää hankinnan kohteen perusteella ja objektiivisten ja syrjimättömien valintaperusteiden nojalla, että ehdokkaita voi olla enintään kaksikymmentä. Tällöin 118 artiklassa tarkoitetussa hankintailmoituksessa tai 119 artiklassa tarkoitetussa kiinnostuksenilmaisupyynnössä on ilmoitettava hintarajat ja valintaperusteet.

Todellisen kilpailun aikaansaamiseksi on kuitenkin annettava riittävän monelle ehdokkaalle mahdollisuus esittää tarjous.

2. Kun käytetään neuvottelumenettelyä, neuvotteluihin on kutsuttava vähintään kolme ehdokasta, jos valintaperusteet täyttäviä ehdokkaita on riittävästi.

Todellisen kilpailun aikaansaamiseksi on kuitenkin annettava riittävän monelle ehdokkaalle mahdollisuus esittää tarjous.

Toisen alakohdan säännöstä ei sovelleta 129 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuihin hankintoihin, joiden arvo on hyvin vähäinen.

124 artikla

Neuvottelumenettelyjen kulku

(Varainhoitoasetuksen 91 artikla)

Hankintaviranomaiset neuvottelevat tarjoajien kanssa näiden esittämistä tarjouksista niiden muokkaamiseksi 118 artiklassa tarkoitetussa hankintailmoituksessa tai tarjouseritelmässä ja mahdollisissa muissa asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukaisiksi ja edullisimman tarjouksen löytämiseksi.

Hankintaviranomaiset kohtelevat neuvottelujen aikana kaikkia tarjoajia tasapuolisesti.

125 artikla

Suunnittelukilpailu

(Varainhoitoasetuksen 91 artikla)

1. Suunnittelukilpailun järjestämistä koskevat säännöt toimitetaan kaikille niille, jotka ovat ilmaisseet kiinnostuksensa osallistumiseen.

Suunnittelukilpailuun on kutsuttava riittävän monta ehdokasta todellisen kilpailun aikaansaamiseksi.

2. Tuomariston nimittää toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä. Siihen saa kuulua vain luonnollisia henkilöitä, joiden on oltava riippumattomia suunnittelukilpailun osanottajista. Jos suunnittelukilpailun osanottajilta vaaditaan erityistä ammattipätevyyttä, vähintään kolmasosalla tuomariston jäsenistä on oltava sama tai vastaava pätevyys.

Tuomaristo antaa lausuntonsa itsenäisesti sille nimettömästi esitettyjen ehdotusten perusteella ja yksinomaan suunnittelukilpailuilmoituksessa esitetyillä perusteilla.

3. Tuomaristo kirjaa arvosteluunsa, jonka kaikki sen jäsenet allekirjoittavat, ratkaisuesityksensä, joka perustuu kunkin ehdotuksen ansioihin, ja huomautuksensa.

Ehdotukset pysyvät nimettöminä tuomariston lausunnon antamiseen saakka.

4. Tämän jälkeen hankintaviranomainen tekee päätöksen, jossa esitetään hyväksytyn ehdokkaan nimi ja osoite ja syyt tämän valintaan suunnittelukilpailuilmoituksessa ennalta esitettyjen perusteiden kannalta varsinkin, jos valittu ehdokas on muu kuin tuomariston lausunnossa esitetty ehdokas.

126 artikla

Tilanteet, joissa käytetään neuvottelumenettelyä ilman etukäteen julkaistavaa hankintailmoitusta

(Varainhoitoasetuksen 91 artikla)

1. Hankintaviranomainen voi käyttää neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta seuraavissa tapauksissa:

- a) alkuperäisen menettelyn jälkeisellä avoimella tai rajoitetulla menettelyllä ei ole saatu lainkaan tarjouksia tai tehdyt tarjoukset eivät vastaa tarjouspyyntöä, eikä 130 artiklassa tarkoitetuissa tarjouskilpailuasiakirjoissa eriteltyjä alkuperäisiä sopimusehtoja olennaisesti muuteta;
- b) teknisistä tai taiteellisista taikka yksinoikeuden suojaamiseen liittyvistä syistä hankinta on annettava tietyn taloudellisen toimijan tehtäväksi;
- c) siltä osin kuin se on välttämätöntä, kun muille menettelyille 140, 141 ja 142 artiklassa asetettuja määräaikoja ei voida noudattaa, koska asia on äärimmäisen kiireellinen ennalta arvaamattomista, hankintaviranomaisesta riippumattomista syistä, jotka ovat omiaan vaarantamaan yhteisön edun;
- d) palveluhankintasopimus tehdään suunnittelukilpailun perusteella ja se on asiaan sovellettavien sääntöjen mukaan tehtävä suunnittelukilpailun voittajan kanssa, tai jos voitto on jaettu, voittajista yhden kanssa. Jälkimmäisessä tapauksessa kaikki suunnittelukilpailun voittajat kutsutaan osallistumaan neuvotteluihin;
- e) on kyse lisäpalveluista ja -urakoista, jotka eivät sisälly hankkeen alkuperäisiin suunnitelmiin eivätkä alunperin tehtyyn sopimukseen ja joista on tullut ennalta arvaamattomasta ja hankintaviranomaisesta riippumattomasta syystä välttämättömiä palvelun tai rakennusurakan toteuttamiselle 2 kohdassa tarkoitettuun edellytykseen;
- f) on kyse lisähankinnoista, jotka sama hankintaviranomainen on tehnyt alkuperäisen toimeksisaajan kanssa alkuperäisen kaltaisen palvelun tai urakan suorittamisesta ja joiden kohde vastaa hankintasuunnitelmaa, ja alkuperäisen hankinta on tehty avoimella tai rajoitetulla menettelyllä;

- g) tavarahankintasopimuksiin, kun
- i) tarvitaan lisätoimituksia joko tavanomaisten toimitusten tai laitteistojen osittaiseksi korvaamiseksi tai aiempien toimitusten tai laitteistojen laajentamiseksi, jos hankintaviranomainen joutuisi toimittajan vaihtamisen vuoksi hankkimaan teknisiltä ominaisuuksiltaan poikkeavaa materiaalia, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai suhteettomiin teknisiin vaikeuksiin käytössä ja kunnossapidossa. Tällainen hankintasopimus voi olla voimassa enintään kolmen vuoden ajan;
 - ii) hankittavat tuotteet valmistetaan vain tutkimusta, kokeilua, kehittämistä tai tieteellistä tarkoitusta varten eikä tuotteen kaupallisen kannattavuuden testaamiseksi tai joukkotuotantoon, jonka tavoitteena on tutkimus- ja kehityskustannusten korvaaminen;
- h) kiinteistöhanke sopimuksiin, kun paikalliset kiinteistömarkkinat on kartoitettu;
- i) sopimuksiin, joiden arvo on pienempi kuin 129 artiklan 2 kohdassa vahvistettu kynnysarvo.

2. Edellä 1 kohdan e alakohdassa tarkoitettujen palvelujen ja urakoiden osalta hankintaviranomaiset voivat käyttää neuvottelumenettelyä julkaisematta etukäteen hankintailmoitusta edellyttäen, että lisäsuoritukset tilataan alkuperäiseltä toimeksisajalta:

- a) kun lisähankintoja ei voida erottaa teknisesti tai taloudellisesti päähankinnasta aiheuttamatta hankintaviranomaiselle huomattavaa haittaa, tai
- b) kun lisähankinnat voidaan erottaa alkuperäisen hankinnan toteuttamisesta, mutta ne ovat ehdottoman välttämättömiä tämän loppuunsaattamiseksi.

Lisähankintojen yhteenlaskettu arvo saa olla enintään 50 prosenttia alkuperäisen hankinnan arvosta.

3. Edellä 1 kohdan f alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa mahdollisuus käyttää neuvottelumenettelyä ilmoitetaan jo alkuperäisen tarjouskilpailun yhteydessä, ja lisähankintojen arvioitu kokonaisarvo otetaan huomioon 158 artiklassa tarkoitettuja kynnysarvoja laskettaessa. Tätä menettelyä voidaan käyttää ainoastaan alkuperäisen hankintasopimuksen tekemistä seuraavien kolmen vuoden aikana.

127 artikla

Tilanteet, joissa käytetään neuvottelumenettelyä hankintailmoituksen julkaisemisen jälkeen

(Varainhoitoasetuksen 91 artikla)

1. Hankintaviranomainen voi käyttää neuvottelumenettelyä hankintailmoituksen julkaistuaan seuraavissa tapauksissa:

- a) kun päätyneellä avoimella tai rajoitetulla menettelyllä on saatu sääntöjenvastaisia tarjouksia tai tarjoukset eivät vastaa varsinkaan valinta- ja ratkaisuperusteita, eikä 130 artiklassa tarkoitetuissa tarjouskilpailuasikirjoissa eriteltyjä alkuperäisiä sopimusehtoja olennaisesti muuteta;

- b) poikkeustapauksissa, kun tarjoaja ei voi palveluhankinnan tai urakasopimuksen luonteen tai siihen liittyvien riskien vuoksi suorittaa yleistä ennakkoarvioitusta;
- c) kun esimerkiksi rahoituspalvelujen ja henkisten suoritusten alalla hankittavien palvelujen luonteen vuoksi tarjousertelmiä ei voida laatia niin tarkasti, että hankinta voitaisiin tehdä valitsemalla paras tarjous avoimen tai rajoitetun menettelyn sääntöjä noudattaen;
- d) kun urakasopimukseen kuuluvat työt tehdään vain tutkimusta, kokeilua tai kehittämistä varten eikä pyritä taloudelliseen kannattavuuteen tai tutkimus- ja kehityskustannusten kattamiseen;
- e) kun on kyse direktiivin 92/50/ETY liitteessä I B tarkoitetuista palveluhankinnoista, jollei 126 artiklan 1 kohdan i alakohdan säännöksistä muuta johdu.

2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa hankintaviranomaisen ei tarvitse julkaista hankintailmoitusta, jos neuvottelumenettelyyn otetaan mukaan kaikki tarjoajat, jotka täyttävät valintaperusteet ja jotka ovat aiemman menettelyn yhteydessä tehneet tarjousmenettelyn muotovaatimukset täyttävän tarjouksen.

128 artikla

Rajoitettu menettely kiinnostuksenilmaisupyynnön julkaisemisen jälkeen

(Varainhoitoasetuksen 91 artikla)

1. Kiinnostuksenilmaisupyyntö on esikarsinnan keino, jolla ehdokkaita kehoitetaan esittämään tarjous rajoitetuissa tarjouskilpailuissa, joita on tarkoitus järjestää 50 000 euron tai sen ylittävistä hankinnoista, jollei 126 ja 127 artiklan säännöksistä muuta johdu.

2. Kiinnostuksenilmaisupyynnön perusteella laadittava luettelo on voimassa enintään kolmen vuoden ajan siitä päivästä, kun 119 artiklan 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettu ilmoitus on lähetetty Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistoon.

Kaikki halukkaat voivat ilmoittautua ehdokkaiksi milloin tahansa luettelon voimassaoloaikana, kolmea viimeistä kuukautta lukuun ottamatta.

3. Kunkin hankinnan yhteydessä hankintaviranomainen pyytää joko kaikkia luetteloon merkittyjä tai näiden joukosta objektiivisten ja syrjimättömien valintaperusteiden nojalla valittuja ehdokkaita esittämään tarjouksen.

129 artikla

Vähäiset hankinnat

(Varainhoitoasetuksen 91 artikla)

1. Hankintoihin, joiden arvo on vähemmän kuin 50 000 euroa, voidaan soveltaa rajoitettua menettelyä ilman kiinnostuksenilmaisupyynnöä, jos neuvotteluja käydään vähintään viiden ehdokkaan kanssa, jollei 126 ja 127 artiklan säännöksistä muuta johdu.
2. Hankintoihin, joiden arvo on vähemmän kuin 13 800 euroa, voidaan soveltaa neuvottelumenettelyä, jos neuvotteluja käydään vähintään kolmen ehdokkaan kanssa.
3. Hankinnat, joiden arvo on vähemmän kuin 1 050 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella neuvottelumenettelyssä.
4. Ennakkotileiltä suoritettavat tai yhteisön ajankohtaisaiheiden käsittelemisestä toimielimille aiheutuneiden tiedotusmenojen rahoittamiseksi suoritettavat alle 200 euron suuruiset maksut voidaan maksaa pelkän laskun perusteella ilman edeltävän tarjouksen hyväksymistä.

130 artikla

Tarjouskilpailuasiakirjat

(Varainhoitoasetuksen 92 artikla)

1. Tarjouskilpailuasiakirjoissa on oltava ainakin:
 - a) tarjous- tai neuvottelupyynnö;
 - b) edellisiin liittyvä tarjouseritelmä, johon liitetään julkisiin hankintoihin sovellettavat yleiset sopimusehdot.
 - c) mallisopimus.

Tarjouskilpailuasiakirjoissa on viitattava julkaisutoimenpiteisiin, jotka on toteutettu 118—121 artiklan mukaisesti.

2. Tarjouspyynnössä on ainakin:
 - a) annettava yksityiskohtaiset määräykset tarjousten toimittamisesta ja niiden esittämisestä, kuten määräpäivä ja kellon-aika sekä selvitys siitä, vaaditaanko vakiomuotoisen vastauslomakkeen täyttämistä, tarjoukseen liitettävät asiakirjat, myös tositteet 135 artiklassa tarkoitetusta vakavaraisuudesta, luottokelpoisuudesta ja teknisestä ja ammatillisesta pätevyydestä, sekä tarjousten lähetysoite;
 - b) todettava, että tarjouksen tekeminen merkitsee 1 kohdassa tarkoitetun tarjouseritelmän ja kyseiseen hankintaan sovellettavien yleisten sopimusehtojen hyväksymistä ja että tarjouksen tekeminen sitoo tarjoajaa sopimuksen täytäntöönpanon ajan, jos tästä tulee tarjouskilpailun voittaja;
 - c) ilmoitettava määräaika, jona tarjous on voimassa ja tarjoajan on säilytettävä tarjouksensa ehdot muuttamattomina;

d) kiellettävä kaikki yhteydenotot hankintaviranomaisen ja tarjoajan välillä menettelyn aikana, lukuun ottamatta 148 artiklassa säädettyjä poikkeustapauksia ja tarkastuskäyntejä, joita koskevista ehdoista on määrättävä yksityiskohtaisesti;

3. Tarjouseritelmässä on ainakin:

- a) esitettävä hankintaan sovellettavat hylkäämis- ja valintaperusteet, paitsi rajoitetussa menettelyssä ja 127 artiklassa tarkoitetuissa etukäteen julkaistavan hankintailmoituksen jälkeen aloitettavissa neuvottelumenettelyissä; tällöin kyseiset perusteet esitetään yksinomaan hankintailmoituksessa tai kiinnostuksenilmaisupyynnössä;
 - b) esitettävä ratkaisuperusteet ja niiden painotus, jos sitä ei ole esitetty hankintailmoituksessa;
 - c) esitettävä 131 artiklassa tarkoitetut tekniset eritelmät;
 - d) ilmoitettava, mitä vaatimuksia vaihtoehtojen on täytettävä valittaessa 138 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kokonaistaloudellisesti edullisinta tarjousta, jos hankintaviranomainen ei ole erikseen maininnut hankintailmoituksessa, että vaihtoehdot ovat kiellettyjä;
 - e) mainittava, että sovelletaan erioikeuksista ja vapauksista tehtyä pöytäkirjaa tai tarvittaessa diplomaattisuhteita tai konsulisuhteita koskevaa Wienin yleissopimusta;
 - f) esitettävä todistukset hankintamarkkinoille pääsystä 159 artiklassa säädetyin edellytyksin.
4. Mallisopimuksessa on erityisesti:
- a) ilmoitettava sopimusehtojen rikkomisesta johtuvat seuraamukset;
 - b) ilmoitettava, minkä tietojen on 98 artiklan mukaisesti käytävä ilmi laskuista tai niitä koskevista tositteista;
 - c) mainittava sopimukseen sovellettava laki ja riita-asioissa toimivaltainen tuomioistuin.

5. Hankintaviranomainen voi edellyttää, että tarjoaja ilmoittaa, minkä osan hankinnasta se aikoo teettää alihankintana, ja nimeää alihankkijat.

131 artikla

Tekniset eritelmät

(Varainhoitoasetuksen 92 artikla)

1. Teknisten eritelmien on taattava ehdokkaille ja tarjoajille yhtäläiset mahdollisuudet esittää tarjous, eivätkä ne saa perusteettomasti haitata julkisten hankintojen avaamista kilpailulle.

Niissä määritellään tavaralta, palvelulta tai materiaaalilta taikka rakennusurakalta vaadittavat ominaisuudet hankintaviranomaisen niille varaaman käyttötarkoitukseen nähden.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuihin ominaisuuksiin kuuluu:

- a) laatu- ja laatutaso;
- b) ympäristöllinen suorituskyky;
- c) kaikki vaatimukset täyttävä suunnittelu (myös vammaisten huomioonottaminen);
- d) vaatimustenmukaisuuden arviointitasot ja -menettelyt;
- e) käyttöönsoveltuvuus;
- f) turvallisuus tai mitat, myös tavarahankinnoissa sovellettavat myyntinimeä ja käyttöohjeita koskevat säännöt, sekä kaikkien hankintojen osalta nimikkeistö, symbolit, testaus ja testausmenetelmät, pakkaukset, pakkausmerkinnät ja tunnistukset, tuotantoprosessit ja -menetelmät;
- g) rakennusurakoissa laadunvarmistusmenettelyt sekä urakoiden suunnittelu- ja hinnoittelusäännöt, testiolosuhteet ja töiden tarkastus- ja vastaanottoedellytykset, rakennustekniikat ja -menetelmät ja kaikki muut tekniset edellytykset, jotka hankintaviranomainen voi yleisten tai erityisten määräysten nojalla asettaa valmiille työlle ja siihen kuuluville materiaaleille tai osille.

3. Tekniset eritelmät määritellään seuraavasti:

- a) viittaamalla eurooppalaisiin standardeihin, eurooppalaisiin teknisiin hyväksyntöihin, yhteisiin teknisiin eritelmiin, jos tällaisia on, kansainvälisiin standardeihin tai muuhun eurooppalaisten standardisoimislaitosten laatimaan tekniseen viitemateriaaliin tai sen puuttuessa vastaavaan kansalliseen materiaaliin. Jokaisessa viittauksessa on oltava maininta "tai vastaava";
- b) tai suorituskyvyn tai toiminnallisten vaatimusten perusteella; niiden on oltava riittävän täsmällisiä, jotta tarjoajat pystyvät määrittelemään hankintasopimuksen kohteen ja jotta hankintaviranomainen pystyy tekemään kyseisen hankintasopimuksen;
- c) tai kahden edellä mainitun menettelytavan yhdistelmänä.

4. Käyttäessään mahdollisuutta viitata 3 kohdan a alakohdassa tarkoitettuihin eritelmiin hankintaviranomainen ei kuitenkaan saa hylätä tarjousta sillä perusteella, että se ei ole mainittujen eritelmien mukaisia, jos tarjoaja tai ehdokas osoittaa millä tahansa hankintaviranomaista tyydyttävällä, tarkoitukseen soveltuvalla tavalla, että hän täyttää esitetyt vaatimukset vastaavalla tavalla.

5. Käyttäessään 3 kohdan b alakohdassa säädettyä mahdollisuutta vaatia suorituskykyyn tai toiminnallisiin vaatimuksiin perustuvien eritelmien noudattamista hankintaviranomainen ei voi hylätä tarjousta, joka on eurooppalaisen standardin täytäntöönpanemiseksi annetun kansallisen standardin, eurooppalaisen teknisen hyväksynnän, yhteisen teknisen eritelmän, kansainvälisen standardin tai eurooppalaisen standardointielimen laatiman teknisen viitteen mukainen, jos kyseiset eritelmät koskevat vaadittua suorituskykyä tai toiminnallisia vaatimuksia.

6. Hankinnan kohteen vuoksi perusteltuja poikkeustapauksia lukuun ottamatta teknisissä eritelmissä ei saa erikseen mainita valmistajaa, alkuperää tai prosessia eikä viitata tavaramerkkiin, patenttiin, tyyppiin, alkuperänimitykseen tai valmistusmenetelmään, koska siten voitaisiin suosia joitakin tuotteita tai taloudellisia toimijoita ja sulkea toisia sopimuksen ulkopuolelle.

Jos hankinnan kohde on mahdotonta määritellä riittävän tarkasti ja kaikille osapuolille täysin selvällä tavalla, mainintaan tai viittaukseen liitetään ilmaisu "tai vastaava".

132 artikla

Hintojen tarkistaminen

(Varainhoitoasetuksen 92 artikla)

1. Tarjouskilpailuasiakirjoissa on ilmoitettava, onko tarjouksen hinnan oltava kiinteä ja muuttumaton.
2. Muussa tapauksessa asiakirjoissa on ilmoitettava edellytykset ja menetelmät, joilla hintaa voidaan tarkistaa sopimuksen voimassaoloaikana. Tällöin hankintaviranomaisen on otettava huomioon muun muassa
 - a) hankinnan luonne ja taloudellinen tilanne, jossa sopimus tehdään;
 - b) tehtävien ja sopimuksen luonne ja voimassaoloaika;
 - c) oma taloudellinen etunsa.

133 artikla

Hallinnolliset ja taloudelliset seuraamukset

(Varainhoitoasetuksen 93—96 ja 114 artikla)

1. Rajoittamatta sopimusoikeudellisten seuraamusten määräämistä ehdokasta tai tarjoajaa, joka on syyllistynyt väärin tietojen antamiseen tai jonka on aiempaan menettelyyn osallistuessaan todettu rikkoneen sopimusvelvoitteitaan, voidaan kieltää osallistumasta yhteisön talousarviosta rahoitettavia hankintoja ja avustuksia koskevaan menettelyyn enintään kahden vuoden ajan siitä, kun rikkomus on havaittu, jos se on vahvistettu osapuolten tultua kuulluksi.

Jos rikkomus toistuu ensimmäistä rikkomista seuraavien viiden vuoden aikana, osallistumiskielto voidaan pidentää kolmeen vuoteen.

Tarjoajille tai ehdokkaille, jotka ovat syyllistyneet väärin tietojen antamiseen, voidaan lisäksi määrätä taloudellisia seuraamuksia, joiden määrä on kahdesta kymmeneen prosenttia menettelyn alaisen hankinnan kokonaisarvosta.

Toimeksisaajille, joiden on todettu rikkoneen sopimusvelvoitteitaan, voidaan myös määrätä taloudellisia seuraamuksia, joiden määrä on kahdesta kymmeneen prosenttia kyseisen sopimuksen kokonaisarvosta.

Jos rikkomus toistuu ensimmäistä rikkomista seuraavien viiden vuoden aikana, sakon määräksi voidaan määrätä neljästä kahteenkymmeneen prosenttia.

2. Varainhoitoasetuksen 93 artiklan 1 kohdan a, c ja d alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ehdokkaita tai tarjoajia kielletään osallistumasta hankintoja ja avustuksia koskevaan menettelyyn enintään kahden vuoden aikana siitä, kun rikkominen on havaittu, jos se on vahvistettu toisen osapuolen saatua esittää vastineensa.

Varainhoitoasetuksen 93 artiklan 1 kohdan b ja e alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa ehdokkaita tai tarjoajia kielletään osallistumasta hankintoja ja avustuksia koskevaan menettelyyn vähintään yhden ja enintään neljän vuoden aikana siitä, kun tuomio on annettu tiedoksi.

Jos rikkomus toistuu ensimmäistä rikkomista tai tuomiota seuraavien viiden vuoden aikana, osallistumiskielto voidaan pidentää viiteen vuoteen.

3. Varainhoitoasetuksen 93 artiklan 1 kohdan e alakohdassa tarkoitetaan seuraavia tapauksia:

- a) 26 päivänä heinäkuuta 1995 annetulla neuvoston säädöksellä tehdyn yhteisöjen taloudellisten etujen suojamista koskevan yleissopimuksen ⁽¹⁾ 1 artiklassa tarkoitetut petostapaukset,
- b) sellaisen lahjonnan, jossa on osallisina Euroopan yhteisöjen virkamiehiä tai Euroopan unionin jäsenvaltioiden virkamiehiä, torjumista koskevan yleissopimuksen 3 artiklassa tarkoitetut lahjontatapaukset; kyseinen sopimus on tehty 26 päivänä toukokuuta 1997 annetulla neuvoston säädöksellä ⁽²⁾,
- c) rikollisjärjestöön osallistuminen sellaisena kuin se määritellään neuvoston yhteisen toiminnan 98/733/YOS ⁽³⁾ 2 artiklan 1 kohdassa,
- d) rahanpesutapaukset sellaisina kuin ne määritellään neuvoston direktiivin 91/308/ETY ⁽⁴⁾ 1 artiklassa.

134 artikla

Todistustavat

(Varainhoitoasetuksen 96 artikla)

1. Hankintaviranomainen hyväksyy riittäväksi todisteeksi siitä, ettei ehdokasta tai tarjoajaa koske mikään varainhoitoasetuksen 93 artiklan 1 kohdan a, b tai e alakohdassa tarkoitetuista tapauksista, hiljattain annetun rikosrekisteriotteen tai, jollei sellaista ole, asianomaisen koti- tai alkuperämaan oikeus- tai hallintoviranomaisen hiljattain antaman vastaavan asiakirjan, joka täyttää vaatimukset.

2. Hankintaviranomainen hyväksyy riittäväksi todisteeksi siitä, ettei ehdokasta tai tarjoajaa koske mikään varainhoitoasetuksen 93 artiklan 1 kohdan d alakohdassa tarkoitetuista tapauksista, asianomaisen valtion toimivaltaisen viranomaisen hiljattain antaman todistuksen.

Jos kyseisessä valtiossa ei anneta tällaista asiakirjaa tai todistusta, sen sijasta voidaan hyväksyä valahtoinen tai, sen puuttuessa, virallinen vakuutus, jonka asianomainen antaa koti- tai alkuperämaansa oikeus- tai hallintoviranomaiselle, notaarille tai toimialaansa edustavalle viralliselle järjestölle.

⁽¹⁾ EYVL C 316, 27.11.1995, s. 48.

⁽²⁾ EYVL C 195, 25.6.1997, s. 1.

⁽³⁾ EYVL L 315, 29.12.1998, s. 1.

⁽⁴⁾ EYVL L 166, 28.6.1991, s. 77.

3. Tarjoajan tai ehdokkaan sijoittautumismaan kansallisesta lainsäädännöstä riippuen 1 ja 2 kohdassa luetellut asiakirjat koskevat oikeushenkilöitä ja luonnollisia henkilöitä sekä, jos hankintaviranomainen katsoo sen tarpeelliseksi, yritysjohtajia tai muita yritystä edustavia henkilöitä, joilla on valtuudet edustaa ehdokasta tai tarjoajaa tai tehdä päätöksiä heidän puolestaan tai valvoa heitä.

135 artikla

Valintaperusteet

(Varainhoitoasetuksen 97 artiklan 1 kohta)

1. Hankintaviranomaisen on vahvistettava selkeät ja syrjimättömät valintaperusteet.

2. Kaikissa hankintamenettelyissä on sovellettava seuraavia valintaperusteita:

- a) tarjoajan tai ehdokkaan oikeus osallistua kyseisen sopimuksen tekemiseen sen jälkeen, kun varainhoitoasetuksen 93 ja 94 artiklassa tarkoitetut poissuljettavat tapaukset on tarkistettu;
- b) perusteet, joiden pohjalta arvioidaan tarjoajan vakavaraisuus, luottokelpoisuus ja tekninen ja ammatillinen pätevyys.

Hankintaviranomainen voi asettaa suorituskyykyä koskevat vähimmäisvaatimukset, jotka ehdokkaan on täytettävä voidakseen osallistua menettelyyn.

3. Tarjoajaa tai ehdokasta voidaan pyytää osoittamaan, että sillä on kansallisen lainsäädännön mukaiset valtuudet täyttää hankintasopimus eli että se kuuluu elinkeino- tai ammattirekisteriin tai antaa valahtoisien vakuutuksen tai todistuksen tai on tietyn järjestön jäsen tai sille on myönnetty tarvittava lupa tai se kuuluu arvonnalisäverorekisteriin.

4. Hankintaviranomaisen on ilmoitettava hankintailmoituksessa, kiinnostuksenilmaisu-pyynnössä tai tarjouspyynnössä, minkä todisteiden perusteella tarjoajien tai ehdokkaiden toiminnan oikeudellista muotoa ja oikeustoimikelpoisuutta arvioidaan.

5. Hankintaviranomaisen pyytämät tiedot ehdokkaan tai tarjoajan vakavaraisuudesta ja luottokelpoisuudesta, teknisestä suorituskyyvystä ja ammatillisesta pätevyydestä on suhteutettava hankinnan kohteeseen ja tällöin on otettava huomioon taloudellisten toimijoiden oikeutettu tarve suojella muun muassa yrityksen teknisiä ja liikesalaisuuksia.

136 artikla

Vakavaraisuus ja luottokelpoisuus

(Varainhoitoasetuksen 97 artiklan 1 kohta)

1. Luottokelpoisuus ja vakavaraisuus voidaan osoittaa toimittamalla vähintään yksi seuraavista asiakirjoista:

- a) pankin lausunto tai todistus ammatinharjoittajan vastuuvakuutuksesta;

b) yrityksen taseet tai otteet niistä ainakin kahdelta viimeksi päätyneeltä tilikaudelta, jos taloudellisen toimijan sijoittautumisvaltion yhtiölain-säädannössä edellytetään taseen julkaisemista;

c) lausunto kokonaisliikevaihdosta ja liikevaihdosta, joka on kertynyt enintään kolmen viimeksi kuluneen tilikauden aikana sopimuksen kohteena olevaan urakkaan tai tavara- tai palveluhankintaan liittyvistä liiketoimista.

2. Jos hankintaviranomainen katsoo, ettei tarjoaja tai ehdokas voi perustellusta poikkeuksellisesta syystä toimittaa vaadittuja asiakirjoja, sen vakavaraisuus ja luottokelpoisuus voidaan osoittaa jollakin muulla hankintaviranomaisen asiamukaiseksi katsomalla tavalla.

3. Taloudellinen toimija voi tarvittaessa ja tietyn hankinnan osalta tukeutua muiden yksiköiden suorituskykyyn riippumatta siitä, millaiset oikeudelliset siteet sillä on tällaisiin yksikköihin. Sen on tällöin osoitettava hankintaviranomaiselle, että sillä on hankinnan suorittamiseksi tarvittavat voimavarat esittämällä esimerkiksi yksiköiltään saamansa sitoumuksen voimavarojen käyttöön asettamisesta.

137 artikla

Tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys

(Varainhoitoasetuksen 97 artiklan 1 kohta)

1. Taloudellisten toimijoiden tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys arvioidaan ja tarkistetaan 2 ja 3 kohdan mukaisesti. Kokoamis- ja asennustyötä edellyttäviä tavarahankintoja, palveluja ja/tai rakennusurakoita koskevissa julkisten hankintojen menettelyissä suorituskyky ja pätevyys arvioidaan ottaen huomioon erityisesti ammattitaito, tehokkuus, kokemus ja luotettavuus.

2. Taloudellisten toimijoiden tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys voidaan osoittaa tavaroiden, palvelujen tai urakan luonteen, määrän tai merkityksen mukaan toimittamalla seuraavat asiakirjat:

a) todistukset toimittajan tai urakoitsijan ja/tai yrityksen johtohenkilöiden sekä erityisesti palvelun tai urakan suorittamisesta vastaavan henkilön tai vastaavien henkilöiden koulutuksesta ja ammatillisesta pätevyyydestä;

b) luettelo

i) tärkeimmistä palveluista ja tavaratoimituksista viimeksi kuluneilta kolmelta vuodelta sekä tiedot niiden arvosta, ajankohdasta sekä julkisella tai yksityisellä sektorilla toimivasta tilaajasta.

ii) rakennusurakoista viimeksi kuluneilta viideltä vuodelta sekä tiedot niiden arvosta, ajankohdasta ja toteutuspai- kasta. Merkittävimpiä rakennusurakoita koskevaan luetteloon liitetään todistus siitä, että urakat on suoritettu asianmukaisesti, ja niissä on erikseen mainittava, toteutettiin urakat ammattialan sääntöjen mukaan ja saatettiin ne asianmukaisesti päätökseen;

c) selvitys palveluiden tai urakoiden suorittamisessa käytetyistä teknisistä välineistä, laitteista ja kalustosta;

d) selvitys tavaroiden ja palveluiden laadun varmistamiseksi käytettävistä menetelmistä sekä yrityksen käyttämistä tutkimus- ja kehitysjärjestelmistä;

e) selvitys yrityksen omista tai sen ulkopuolisista teknisistä asiantuntijoista tai teknisistä toimiilimistä, erityisesti niistä, jotka vastaavat laadunvalvonnasta;

f) tavarahankintojen osalta näytteet, selostukset ja/tai alkupe- räiset valokuvat ja/tai virallisten laadunvalvontaelinten tai toimivaltaisiksi tunnustettujen laitosten antamat todistukset, joista käy ilmi, että tavarat on todettu voimassa olevien eritelmien tai standardien mukaisiksi;

g) selvitys toimittajan tai urakoitsijan keskimääräisestä vuosit- taisesta työvoimasta ja johtohenkilöiden lukumäärästä kolmelta viimeksi kuluneelta vuodelta;

h) selvitys siitä, miltä osin palveluntoimittaja aikoo teettää palvelut alihankintana.

Jos tilaajana on ollut ensimmäisen kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitettu hankintaviranomainen, tavaratoimituk- sista ja palveluista toimitetaan asiasta vastaavan viranomaisen antamat tai vahvistamat todistukset.

3. Jos palvelu- tai tavaratoimitukset ovat monitahoisia tai ne hankitaan poikkeuksellisesti vain tiettyä tarkoitusta varten, tekninen suorituskyky ja ammatillinen pätevyys voidaan osoittaa tarkastuksella, jonka toimittaa hankintaviranomainen tai tämän puolesta toimittajan sijoittautumisvaltion asianmu- kainen virallinen elin suostumuksellaan; tarkastus koskee palve- luntoimittajan teknistä suorituskykyä tai tavarantoimittajan tuotantovalmiuksia ja tarvittaessa niiden tutkimus- ja kokei- lujärjestelmiä sekä laadunvalvontatoimenpiteitä.

4. Taloudellinen toimija voi tarvittaessa ja tietyn hankinnan osalta tukeutua muiden yksiköiden suorituskykyyn riippumatta siitä, millaiset oikeudelliset siteet sillä on tällaisiin yksikköihin. Sen on tällöin osoitettava hankintaviranomaiselle, että sillä on hankinnan suorittamiseksi tarvittavat voimavarat esittämällä esimerkiksi yksiköiltään saamansa sitoumuksen voimavarojen käyttöön asettamisesta.

138 artikla

Ratkaisutavat ja -perusteet

(Varainhoitoasetuksen 97 artiklan 2 kohta)

1. Tarjouksen hyväksymisessä voidaan noudattaa jompaa- kumpaa seuraavista menettelyistä:

a) valitaan tarjouskilpailuun lähetetyistä sääntöjenmukaisista ja perusteet täyttävistä tarjouksista hinnaltaan halvin;

b) valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

2. Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous on se, jonka hinta/laatusuhde on paras, kun otetaan huomioon hankinnan kohteen mukaan määritellyt perusteet, kuten toimituksen hinta, tekniset ansiot, esteettiset ja toiminnalliset ominaisuudet, ympäristönäkökohdat, käyttökustannukset, kannattavuus, toteuttamis- tai toimitusaika sekä huoltopalvelut ja tekninen tuki.

3. Hankintaviranomainen täsmentää kokonaistaloudellisesti edullisimman tarjouksen määrittämiseksi valittujen perusteiden suhteellisen painotuksen hankintailmoituksessa tai tarjouseritelmässä.

Hintakriteerin suhteellinen painotus muihin perusteisiin nähden ei saa aiheuttaa hintakriteerin vaikutuksen häviämistä tarjouskilpailun voittajan valinnassa.

Jos poikkeustapauksissa painottaminen ei ole teknisesti mahdollista esimerkiksi hankinnan kohteeseen liittyvistä syistä, hankintaviranomainen ilmoittaa ainoastaan sovellettavien arviointiperusteiden tärkeysjärjestyksen.

139 artikla

Hinnaltaan poikkeuksellisen alhaiset tarjoukset

(Varainhoitoasetuksen 97 artiklan 2 kohta)

1. Jos tarjoushinnat vaikuttavat poikkeuksellisen alhaisilta, hankintaviranomaisen on, ennen tarjousten hylkäämistä tähän syyhyn vedoten, pyydettävä kirjallisesti täsmennyksiä olennaisiksi katsomistaan tarjouksen osista ja tarkastettava niiden sisältö saamansa selvityksen perusteella.

Hankintaviranomainen voi ottaa huomioon selvitykset, jotka perustuvat

- a) valmistusmenetelmän, palvelun suorittamisen tai rakennusmenetelmän taloudellisuuteen;
- b) teknisiin ratkaisuihin tai tarjoajaa suosiviin poikkeuksellisen edullisiin olosuhteisiin;
- c) tarjoajan esittämän tarjouksen omintakeisuuteen.

2. Jos hankintaviranomainen toteaa tarjouksen olevan poikkeuksellisen alhainen tarjoajan saaman valtionavun takia, se voi hylätä tarjouksen tähän syyhyn vedoten vain, jos tarjoaja ei voi osoittaa hankintaviranomaisen asettaman kohtuullisen määräajan kuluessa, että kyseinen apu on myönnetty pysyvästi ja valtionapua koskevan yhteisön lainsäädännössä esitettyjen menettelyjen ja päätösten mukaisesti.

140 artikla

Tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle asetetut määräajat

(Varainhoitoasetuksen 98 artiklan 1 kohta)

1. Hankintaviranomaisen on asetettava riittävän pitkät kalenteripäivinä ilmaistut määräajat tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle, jotta asianomaisille jää kohtuullisesti

ja sopivasti aikaa tarjousten laatimiseen ja jättämiseen, kun otetaan huomioon esimerkiksi hankinnan monitahoisuus tai se, että tarjousten tekeminen edellyttää paikalla käyntiä tai tarjous-eritelmään liittyvien asiakirjojen tarkastusta paikalla.

2. Avoimessa menettelyssä tarjousaika on vähintään viisikymmentäkaksi päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä.

3. Rajoitetussa menettelyssä ja neuvottelumenettelyssä, jonka yhteydessä julkaistaan hankintailmoitus, vähimmäismääräaika osallistumishakemusten vastaanottamiselle on kolmekymmentäseitsemän päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä.

Rajoitetussa menettelyssä, joka koskee 158 artiklassa vahvistetut kynnysarvot ylittäviä hankintoja, tarjousaika on vähintään neljäkymmentä päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

Edellä 128 artiklassa tarkoitetussa rajoitetussa menettelyssä tarjousaika on vähintään kaksikymmentäyksi päivää tarjouspyynnön lähetyspäivästä.

4. Jos hankintaviranomainen on 118 artiklan mukaisesti lähettänyt julkaistavaksi hankintaa koskevan ennakoilmoituksen, jossa on kaikki hankintailmoituksessa vaadittavat tiedot, vähintään viisikymmentäkaksi päivää ja enintään kaksitoista kuukautta ennen hankintailmoituksen lähettämistä, tarjousaika voidaan lyhentää kolmeenkymmeneenkuuteen päivään mutta ei vähempään kuin kahteenkymmeneenkahteen päivään hankintailmoituksen lähetyspäivästä, jos kyseessä on avoin menettely, ja kahteenkymmeneenkuuteen päivään tarjouspyynnön lähetyspäivästä, jos kyseessä on rajoitettu menettely.

141 artikla

Tarjouskilpailuasiakirjojen saatavuutta koskevat määräajat

(Varainhoitoasetuksen 98 artiklan 1 kohta)

1. Jos tarjouseritelmiä ja täydentävät asiakirjat on tilattu riittävän ajoissa ennen tarjousten jättämistä asetettua määräaika, ne on lähetettävä kuuden kalenteripäivän kuluessa pyynnön vastaanottamisesta kaikille taloudellisille toimijoille, jotka ovat tilanneet tarjouseritelmiä tai ilmoittaneet kiinnostuksensa tarjouksen esittämiseen.

2. Jos tarjouseritelmiin liittyvät lisätiedot tilataan riittävän ajoissa, ne on toimitettava viimeistään kuusi kalenteripäivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä samanaikaisesti kaikille taloudellisille toimijoille, jotka ovat tilanneet tarjouseritelmiä tai ilmoittaneet kiinnostuksensa tarjouksen esittämiseen; alle kahdeksan kalenteripäivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä saatuihin tiedusteluihin on vastattava mahdollisimman nopeasti tiedustelun vastaanottamisen jälkeen.

3. Jos tarjouseritelmää, täydennysasiakirjoja tai lisätietoja ei jostakin syystä voida toimittaa 1 ja 2 kohdassa säädettyjen määräaikojen kuluessa tai jos tarjousten tekeminen edellyttää käyntiä kohteessa tai tarjouseritelmään liittyviin asiakirjoihin tutustumista kohteessa, 140 artiklassa tarkoitettua tarjousaikaa pidennetään, jotta kaikki taloudelliset toimijat voivat tutustua kaikkiin tarjousten laatimisessa tarvittaviin tietoihin, jollei 240 artiklan säännöksistä muuta johdu. Määräajan pidentämisestä julkaistaan asianmukainen ilmoitus 118—121 artiklassa säädettyjen yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

4. Jos kaikki tarjouskilpailuasiakirjat ovat saatavilla vapaasti, täydellisinä ja suoraan sähköisesti, 118 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua hankintailmoituksessa mainitaan Internet-sivusto, jossa asiakirjoihin voi tutustua.

Näin ollen mahdolliset täydentävät asiakirjat ja lisätiedot ovat myös saatavilla vapaasti, täydellisinä ja suoraan sähköisesti heti sen jälkeen kun ne on toimitettu kaikille taloudellisille toimijoille, jotka ovat tilanneet tarjouseritelmän tai ilmoittaneet kiinnostuksensa tarjouksen esittämiseen.

142 artikla

Määräajat kiireellisissä tapauksissa

(Varainhoitoasetuksen 98 artiklan 1 kohta)

1. Jos 140 artiklan 3 kohdassa säädettyjä vähimmäismääräaikoja ei perustellun kiireen vuoksi kyetä noudattamaan, hankintaviranomainen voi asettaa seuraavat kalenteripäivinä ilmaistut määräajat:

- a) osallistumishakemusten jättämiselle vähintään viisitoista päivää hankintailmoituksen lähetyspäivästä;
- b) tarjousten vastaanottamiselle vähintään kymmenen päivää tarjouspyynnön esittämispäivästä.

2. Jos tarjouseritelmään liittyviä lisätietoja on pyydetty ajoissa, ne on toimitettava kaikille ehdokkaille viimeistään neljä kalenteripäivää ennen tarjousten vastaanottamiselle asetetun määräajan päättymistä.

143 artikla

Lähetystavat

(Varainhoitoasetuksen 98 artiklan 1 kohta)

1. Osallistumishakemukset on tehtävä kirjeitse, faksilla tai sähköpostitse; kahdessa viimeksi mainitussa tapauksessa ne on vahvistettava kirjeellä, joka on lähetettävä ennen 140 ja 251 artiklassa tarkoitettujen määräaikojen päättymistä.

2. Tarjoaja voi toimittaa tarjouksensa:

- a) joko postitse; tarjouskilpailuasiakirjoissa on tässä tapauksessa täsmennettävä, että lähetyspäiväksi katsotaan kirjatun kirjeen postileiman päivämäärä;

b) tai asianomaisen toimielimen yksikköön henkilökohtaisesti tai edustajaa, esimerkiksi yksityistä lähettipalvelua käyttäen; tarjouskilpailuasiakirjoissa on tässä tapauksessa täsmennettävä, 130 artiklan 2 kohdan a alakohdassa tarkoitettujen tietojen lisäksi yksikkö, jolle tarjoukset toimitetaan päivättyä ja allekirjoitettua kuittia vastaan.

3. Kirjeitse toimitettujen tarjousten luottamuksellisuuden säilyttämiseksi ja ongelmien välttämiseksi tarjouspyynnössä on oltava seuraava maininta:

”Lähetys toimitetaan kahdessa sisäkkäisessä kirjekuoressa. Molemmat kirjekuoret on suljettava, ja sisempään kirjekuoreen on merkittävä tilaajayksikön nimen lisäksi maininta 'appel d' offres — à ne pas ouvrir par le service du courrier' (tarjouspyyntö — ei saa avata sisäisessä postinjakelussa). Käytettäessä itseliimautuvia kirjekuoria ne on suljettava teipillä, jonka poikki lähettäjän on kirjoitettava nimikirjoituksensa.”

144 artikla

Tarjousvakuus

(Varainhoitoasetuksen 98 artiklan 2 kohta)

Hankintaviranomainen voi vaatia 150 artiklan säännösten mukaisen tarjousvakuuden, jonka arvo on 1—2 prosenttia urakan kokonaisarvosta.

Vakuus vapautetaan tarjouskilpailun ratkettua. Vakuus pidätetään, jos tarjousta ei ole jätetty määräpäivään mennessä tai jos tarjous vedetään myöhemmin takaisin.

145 artikla

Tarjousten ja osallistumishakemusten avaaminen

(Varainhoitoasetuksen 98 artiklan 3 kohta)

1. Kaikki 141 artiklan 1 ja 2 kohdan mukaiset osallistumishakemukset ja tarjoukset avataan.

2. Jos hankinnan arvo on suurempi kuin 129 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu kynnysarvo, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimittää tarjousten avaamista varten lautakunnan.

Lautakunnassa on vähintään kolme henkilöä vähintään kahdesta asianomaisen toimielimen organisaatioyksiköstä, joista toinen ei saa olla toisen alaisuudessa. Eturistiriitojen välttämiseksi henkilöihin sovelletaan varainhoitoasetuksen 52 artiklassa tarkoitettuja vaatimuksia.

Jos edustustoissa ja 254 artiklassa tarkoitetuissa paikallisyksiköissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan riippumattomia organisaatioyksiköitä koskevia vaatimuksia.

3. Yksi tai useampi tarjousten avaamista varten nimitetyn lautakunnan jäsen merkitsee nimikirjaimensa tarjouksen lähetyspäivän ja -ajan osoittaviin asiakirjoihin.

Ne merkitsevät nimikirjaimensa myös:

- a) joko jokaisen tarjouksen jokaiselle sivulle,
- b) tai jokaisen tarjouksen kansilehdelle ja tarjouksen liitteenä olevan rahoitus selvityksen jokaiselle sivulle; alkuperäisen tarjouksen koskemattomuus varmistetaan tulojen ja menojen hyväksymisestä vastaavasta yksiköstä riippumattoman yksikön käyttämällä asianmukaisella teknisellä menetelmällä, paitsi 2 kohdan kolmannessa alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa.

Kun hankinta tehdään tarjouspyynnöllä 138 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti, vaatimukset täyttävien tarjousten hinnat julkistetaan.

Lautakunnan jäsenet allekirjoittavat pöytäkirjan vastaanotettujen tarjousten avaamisesta, jossa eritellään erikseen tarjoukset, jotka ovat tarjouspyynnössä esitettyjen erityisvaatimusten mukaisia, ja tarjoukset, jotka eivät ole kyseisten vaatimusten mukaisia, sekä perustellaan jälkimmäisten tarjousten hylkääminen 143 artiklassa tarkoitettuihin sääntöihin vedoten.

146 artikla

Tarjousten ja osallistumishakemusten arviointikomitea

(Varainhoitoasetuksen 98 artiklan 4 kohta)

1. Kaikki tarjouskilpailun mukaiset osallistumishakemukset ja tarjoukset arvioi ja asettaa paremmuusjärjestykseen arviointikomitea etukäteen ilmoitettujen hylkäämis-, valinta- ja ratkaisuperusteiden mukaisesti.

Edellä 129 artiklan 2 kohdassa tarkoitettua kynnysarvon ylittävissä hankinnoissa komitean asettaa toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antamaan neuvoa-antavan lausunnon.

2. Arviointikomiteassa on vähintään kolme henkilöä vähintään kahdesta asianomaisen toimielimen organisaatiosyksestä, joista toinen ei saa olla toisen alaisuudessa. Eturistiriitojen välttämiseksi henkilöihin sovelletaan varainhoitoasetuksen 52 artiklassa tarkoitettuja vaatimuksia.

Jos edustustoissa ja 254 artiklassa tarkoitetuissa paikallisyksiköissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan riippumattomia organisaatiosyksiköitä koskevia vaatimuksia.

Arviointikomitean kokoonpano voi olla sama kuin tarjousten avaamista varten nimitetyn lautakunnan.

3. Osallistumishakemukset ja tarjoukset, joista puuttuu tarjouskilpailuasiakirjoissa vaadittuja olennaisia osia tai jotka eivät täytä niissä asetettuja erityisvaatimuksia, hylätään.

Arviointikomitea voi kuitenkin pyytää ehdokasta tai tarjoajaa täydentämään hakemustaan valintakelpoisuuden ja kelpoisuusvaatimusten täyttämättömyyden osoittavien todisteiden osalta tai esittämään tarvittavat todisteet komitean esittämässä määräajassa.

4. Edellä 139 artiklassa tarkoitettujen hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisten tarjousten osalta arviointikomitea pyytää täsmennyksiä olennaisiksi katsomistaan tarjouksen osista.

147 artikla

Arvioinnin tulos

(Varainhoitoasetuksen 99 ja 100 artikla)

1. Tarjouspyynnön mukaisten osallistumishakemusten ja tarjousten arvioinnista ja paremmuusjärjestykseen asettamisesta laaditaan pöytäkirja, joka päivätään. Kaikki arviointikomitean jäsenet allekirjoittavat pöytäkirjan. Se säilytetään myöhempää käyttöä varten.

2. Siinä on mainittava ainakin seuraavat tiedot:

- a) hankintaviranomaisen nimi ja osoite sekä hankinnan tai puitesopimuksen kohde ja arvo;
- b) hylättyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä hylkäämisperustelut;
- c) arvioitaviksi valittujen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä valintaperustelut;
- d) poikkeuksellisen alhaiseksi katsottujen tarjousten hylkäämisperustelut;
- e) komitean esittämien ehdokkaiden tai toimeksisaajaehdokkaan nimi, ratkaisun perustelut ja, jos tiedossa, se osuus hankinnasta tai puitesopimuksesta, jonka toimeksisaaja aikoo teettää alihankintana.

3. Tämän jälkeen hankintaviranomainen tekee päätöksensä, jossa mainitaan ainakin:

- a) sen oma nimi ja osoite sekä hankinnan tai puitesopimuksen kohde ja arvo;
- b) hylättyjen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä hylkäämisperustelut;
- c) arvioitaviksi valittujen ehdokkaiden tai tarjoajien nimet sekä valintaperustelut;
- d) poikkeuksellisen alhaiseksi katsottujen tarjousten hylkäämisperustelut;
- e) hyväksytyjen ehdokkaiden tai toimeksisaajan nimi, ratkaisun perustelut etukäteen ilmoitettujen valinta- ja ratkaisuperusteiden kannalta ja, jos tiedossa, se osuus hankinnasta tai puitesopimuksesta, jonka toimeksisaaja aikoo teettää alihankintana;
- f) neuvottelumenettelyn osalta on esitettävä ne 126, 127, 242, 244, 246 ja 247 artiklassa tarkoitettut tapaukset, joiden perusteella kyseiseen menettelyyn on päädytty;
- g) tarvittaessa seikat, joiden perusteella hankintaviranomainen on päättänyt luopua tarjouskilpailun kohteena olleen hankinnan tekemisestä.

148 artikla

Yhteydenotot hankintaviranomaisen ja tarjoajien välillä

(Varainhoitoasetuksen 99 artikla)

1. Yhteydenotot hankintaviranomaisen ja tarjoajien välillä hankintamenettelyn aikana sallitaan ainoastaan 2 ja 3 kohdassa säädettyissä poikkeustapauksissa.

2. Ennen tarjouksen tekemiselle asetetun määräajan päättymistä, kun on kyse 141 artiklassa tarkoitetuista täydentävistä asiakirjoista ja lisätiedoista, hankintaviranomainen voi:

a) tarjoajan aloitteesta: antaa sellaisia lisätietoja, joiden tarkoituksena on ainoastaan selvittää hankinnan luonnetta, jotka tiedot toimitetaan samaan aikaan myös muille tarjouseritelmän pyytäneille;

b) omasta aloitteestaan: jos se havaitsee hankintailmoituksessa, tarjouspyynnössä tai tarjouseritelmässä virheen, epätasallisuuden tai puutteen, tai kyseinen teksti on muuten sisällöltään vaillinainen, ilmoittaa siitä samaan aikaan kaikille asianomaisille tarjouspyynnön esittämistä koskevia ehtoja täysin vastaavien ehtojen mukaisesti;

3. Tarjousten avaamisen jälkeen hankintaviranomainen voi ottaa yhteyden tarjoajaan, jos tarjousta on selvennettävä tai jos siinä olevia ilmeisiä asiavirheitä on korjattava; yhteydenotto ei kuitenkaan saa johtaa tarjousehtojen muuttamiseen.

4. Kaikista yhteydenotoista on laadittava muistio.

149 artikla

Ehdokkaille ja tarjoajille suunnattu tiedotus

(Varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohta ja 101 artikla)

1. Hankintaviranomaisen on tiedotettava ehdokkaille ja tarjoajille viipymättä tarjouskilpailun ratkaisua koskevista päätöksistään tai perusteista päätökselleen luopua tarjouskilpailun kohteena olleesta hankinnasta tai aloittaa menettely uudelleen.

2. Hankintaviranomaisen on viimeistään viidentoista kalenteripäivän kuluessa asiaa koskevan kirjallisen pyynnön vastaanottamisesta toimitettava pyytäjälle varainhoitoasetuksen 100 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut tiedot.

4 jakso

Vakuudet ja valvonta

150 artikla

Etukäteen annettavan vakuuden ominaispiirteet

(Varainhoitoasetuksen 102 artikla)

1. Jos tavarantoimittajalta, urakoitsijalta tai palveluntoimittajalta vaaditaan etukäteen sopimuksen täytäntöönpanoa koskeva vakuus, sen määrän ja voimassaoloajan on oltava riittävän pitkä.

2. Vakuus on hankittava pankilta tai hyväksytyltä rahoituslaitokselta. Sen sijasta voidaan antaa kolmannen omavelkainen takaus.

Takaus annetaan euromääräisenä.

Sen tarkoituksena on saada pankki tai rahoituslaitos vastamaan peruuttamattomasti yhteisvastuullisena tai omavelkaisena takaajana toimeksisaajan velvoitteista.

151 artikla

Suoritustakuu

(Varainhoitoasetuksen 102 artikla)

1. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi vaatia suoritustakuun tavara- ja palveluhankintasopimusten osalta tavanomaisten kaupallisten ehtojen mukaisesti ja urakkasopimusten osalta niihin liittyvien tarjouseritelmien mukaisesti, jollei 250 artiklan säännöksistä muuta johdu.

Suoritustakuu on pakollinen, jos urakkasopimuksen arvo on yli 345 000 euroa.

2. Voidaan myös antaa vakuus, joka kattaa 10 prosenttia hankinnan kokonaisarvosta ja joka toteutetaan pidätyksinä erääntyvistä maksuista.

Sen sijasta suoritustakuu voidaan pidättää loppumaksusta vakuutena, kunnes palvelut, tavarat tai rakennusurakat on lopullisesti vastaanotettu.

3. Vakuus vapautetaan sopimusehtojen mukaisesti, paitsi jos hankintasopimusta ei täytetä tai se täytetään puutteellisesti tai sen täyttäminen viivästyy, jolloin vakuus pidätetään. Pidätyksen määrä suhteutetaan kärsityn vahingon suuruuteen.

152 artikla

Ennakkomaksutakuu

(Varainhoitoasetuksen 102 artikla)

Yli 150 000 euron ennakkomaksujen maksamista varten edellytetään vakuuden esittämistä.

Vakuus vapautetaan sitä mukaa kuin ennakkomaksu vähennetään toimeksisaajalle sopimusehtojen mukaisesti suoritetuista väli- tai loppumaksuista.

153 artikla

Sopimuksen täytäntöönpanon keskeyttäminen virheiden tai väärinkäytösten vuoksi

(Varainhoitoasetuksen 103 artikla)

1. Kun sopimuksen täytäntöönpano keskeytetään varainhoitoasetuksen 103 artiklan mukaisesti, tarkoituksena on selvittää, ovatko huomattavat virheet ja väärinkäytökset tai epäillyt petokset todella tapahtuneet. Jos niitä ei voida näyttää toteen, sopimuksen täytäntöönpanoa jatketaan selvityksen jälkeen.

2. Huomattavalla virheellä tai väärinkäytöksellä tarkoitetaan mitä tahansa sopimusmääräyksen tai lainsäädännön rikkomista, joka on seurausta sellaisesta toimesta tai laiminlyönnistä, josta voi olla tai josta olisi voinut olla haittaa yhteisöjen talousarviolle.

2 LUKU

Yhteisöjen toimielinten omaan lukuunsa tekemiin hankintoihin sovellettavat säännökset

154 artikla

Riittävän tason määrittely kynnysarvojen laskemista varten

(Varainhoitoasetuksen 104 artikla)

Kaikkien toimielinten kaikkien valtuutettujen tai edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien on arvioitava, onko varainhoitoasetuksen 105 artiklassa tarkoitettut kynnysarvot saavutettu.

155 artikla

Erilliset hankinnat ja hankintojen jakaminen eriin

(Varainhoitoasetuksen 105 artikla)

1. Hankinnan arvoa määritettäessä ei saa pyrkiä välttämään tässä asetuksessa määriteltyjä velvoitteita. Hankintaa ei myöskään saa jakaa osiin samassa tarkoituksessa.

2. Jos palveluhankinnan tai rakennusurakan kohde on jaettu useisiin eriin, joista jokaisesta tehdään eri sopimus, kunkin erän arvo on otettava huomioon koko hankintaan sovellettavaa kynnysarvoa laskettaessa.

Jos erien yhteenlaskettu arvo on vähintään jokin 158 artiklassa tarkoitetuista kynnysarvoista, varainhoitoasetuksen 90 artiklan 1 kohdan sekä 91 artiklan 1 ja 2 kohdan säännöksiä sovelletaan kaikkiin hankinnan eriin lukuun ottamatta niitä, joiden arvoksi arvioidaan vähemmän kuin 80 000 euroa palveluhankintojen osalta ja vähemmän kuin 1 000 000 euroa rakennusurakoiden osalta, jos näiden erien yhteenlaskettu arvo on enintään 20 prosenttia kyseisen hankinnan kaikkien erien kokonaisarvosta.

3. Jos aiotaan hankkia samankaltaisia tavaroita, jotka saattavat aiheuttaa samanaikaisia, eri eriin jaettuja hankintoja, asiaan sovellettava kynnysarvo arvioidaan kaikkien erien yhteenlasketun arvon perusteella.

156 artikla

Eräiden hankintojen arvon arviointisäännöt

(Varainhoitoasetuksen 105 artikla)

1. Hankintasopimuksen ennakoitua arvoa laskettaessa hankintaviranomaisen on sisällytettävä laskelmiin arvio tarjoajalle maksettavasta kokonaiskorvauksesta.

Jos hankintasopimukseen sisältyy optioehtoja, sopimuksen arvon määrittämisessä käytetään suurinta sallittua kokonaisarvoa, kun optioehdot käytetään.

2. Palveluhankintojen arvoa laskettaessa otetaan huomioon:

- a) vakuutuspalveluista suoritettavat vakuutusmaksut;
- b) pankki- ja rahoituspalveluista suoritettavat maksut, palkkiot, korot ja muut korvaukset;
- c) suunnittelua sisältävistä hankintasopimuksista suoritettavat maksut tai palkkiot.

3. Jos kyseessä on palveluhankintasopimus, josta ei käy ilmi kokonaishintaa, tai tavarahankintasopimus, joka koskee tavaroiden vuokraamista, leasingvuokraamista tai osamaksulla hankkimista, sopimuksen arvon määrittämisessä käytetään:

- a) kun hankintasopimus on määräaikainen:
 - i) enintään neljäkymmentäkahdeksan kuukautta voimassa olevien palveluhankintasopimusten tai enintään kaksitoista kuukautta voimassa olevien tavarahankintasopimusten kokonaisarvoa,
 - ii) yli kaksitoista kuukautta voimassa olevien tavarahankintasopimusten kokonaisarvoa, johon sisältyy arvioitu jäännesarvo;

b) toistaiseksi tehtyjen tai yli neljäkymmentäkahdeksan kuukautta voimassa olevien palveluhankintasopimusten kuukausiarvoa kerrottuna neljälläkymmenelläkahdeksalla.

4. Säännöllisesti toistuvien tai määräajoin uudistettavien palvelu- tai tavarahankintasopimusten arvon määrittämisessä käytetään:

- a) kuluva tai edellisen varainhoitovuoden aikana tehtyjen samanlaisia palveluja tai tavaroita koskevien vastaavanlaisten sopimusten todellista kokonaisarvoa, mahdollisuuksien mukaan oikaistuna ensimmäisen sopimuksen alkamista seuraavien kahdentoista kuukauden aikana odotettavissa olevien määrän tai arvon muutosten mukaisesti; tai
- b) niiden sopimusten arvioitua kokonaisarvoa, jotka tehdään ensimmäistä palvelua tai toimitusta seuraavien kahdentoista kuukauden aikana tai sopimuskauden aikana, jos se on pitempi kuin kaksitoista kuukautta.

5. Rakennusurakan arvon määrittämisessä otetaan rakennustöiden lisäksi huomioon myös niiden tavarahankintojen arvioitu arvo, jotka ovat tarpeen kyseisen urakan toteuttamiseksi ja jotka hankintaviranomainen asettaa urakoitsijan käyttöön.

157 artikla

Ennakoilmoituksia koskevat kynnysarvot

(Varainhoitoasetuksen 105 artikla)

Edellä 118 artiklassa tarkoitetuiksi kynnysarvoiksi, jotka ylittävät hankinnoista on julkaistava ennakoilmoitus, vahvistetaan

- a) 750 000 euroa direktiivin 92/50/ETY liitteeseen I A sisältyvien tavara- ja palveluhankintojen osalta.
- b) 6 242 028 euroa rakennusurakoiden osalta.

158 artikla

Kynnysarvot julkisia hankintoja koskevien direkttiivien mukaisten menettelyjen soveltamista varten

(Varainhoitoasetuksen 105 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 105 artiklassa tarkoitetuiksi kynnys-arvoiksi vahvistetaan

- a) 162 293 euroa direktiivin 92/50/ETY liitteeseen I A sisältyvien tavara- ja palveluhankintojen osalta, kyseiseen liitteen pääluokkaan 8 sisältyvät tutkimus- ja kehitystoimintaan liittyvät hankinnat pois luettuina;
- b) 200 000 euroa direktiivin 92/50/ETY liitteeseen I B sisältyvien palveluhankintojen ja kyseisen direktiivin liitteen 1 A pääluokkaan 8 sisältyvien tutkimus- ja kehitystoimintaan liittyvien hankintojen osalta;

VI OSASTO

AVUSTUKSET

1 LUKU

Soveltamisala

160 artikla

Soveltamisala

(Varainhoitoasetuksen 108 artikla)

1. Tämän osaston säännöksiä ei sovelleta menettelyihin, joissa komissio myöntää ja tekee sopimuksia varainhoitoasetuksen 54 artiklassa tarkoitettujen elinten kanssa osallistukseen niiden toimintamenojen rahoittamiseen ja antaakseen niiden käyttöön toimintamäärärahoja, joiden hallinnointi on siirretty niille, eikä samoihin menettelyihin kyseisen asetuksen 166 artiklassa tarkoitettujen rahoitussopimusten edunsaajien kanssa.

Tämän osaston säännöksiä sovelletaan sen sijaan avustuksiin, joita edunsaajat maksavat kyseisten sopimusten mukaisesti.

2. Tämän osaston säännöksiä sovelletaan myös:

- a) tiettyjen lainojen korkotuesta johtuvaan hyötyyn,
- b) pääomaosuuksiin, Euroopan jälleenrakennus- ja kehitys-pankin ja muiden kansainvälisten rahoituslaitosten pääomaosuuksia lukuun ottamatta, ja tietyn ehdoin takaisin-maksettaviin avustuksiin.

3. Tämän osaston säännöksiä ei sovelleta yhteisöjen jäsenmaksuihin elimille, joiden jäseniä ne ovat.

161 artikla

Toimet, joille voidaan myöntää avustusta

(Varainhoitoasetuksen 108 artikla)

Jotta toimelle voitaisiin myöntää varainhoitoasetuksen 108 artiklassa tarkoitettu avustus, sen on oltava selkeästi yksilöity.

c) 6 242 028 euroa rakennusurakoiden osalta.

2. Varainhoitoasetuksen 105 artiklassa tarkoitettut määräajat vahvistetaan 140, 141 ja 142 artiklassa.

159 artikla

Hankintamarkkinoille pääsyyn liittyvät todistukset

(Varainhoitoasetuksen 106 ja 107 artikla)

Tarjouseritelmässä on määrättävä, että tarjoajien on ilmoitettava valtio, jossa niillä on päätoimipaikka tai kotipaikka, ja esitettävä siitä kansallisen lakinsa mukaiset todistukset.

Mitään toimea ei saa jakaa osiin tässä asetuksessa määriteltyjen rahoitussääntöjen kiertämiseksi.

162 artikla

Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävät yhteisöt

(Varainhoitoasetuksen 108 artikla)

Euroopan unionin yleisen edun mukaista tavoitetta edistävä yhteisö voi olla

- a) eurooppalainen yhteisö, joka toimii Euroopan unionin politiikkoja koskevan koulutuksen, tiedotuksen tai tutkimuksen alalla, tai eurooppalainen standardointiyhteisö;
- b) eurooppalainen verkosto, joka edustaa jäsenvaltioissa tai unionin jäsenyyttä hakeneissa maissa toimivia voittoa tavoittelemattomia yhteisöjä ja edistää perustamissopimusten tavoitteiden mukaisia periaatteita ja politiikkoja.

163 artikla

Yhteistyökumppanit

(Varainhoitoasetuksen 108 artikla)

1. Erillisistä avustussopimuksista voidaan antaa määräyksiä kumppanuutta koskevista puitesopimuksista.

2. Avustuksen saajien kanssa voidaan tehdä kumppanuutta koskeva puitesopimus pitkäaikaisen yhteistyösuhteen luomiseksi komissioon.

Tällaisessa puitesopimuksessa esitetään yhteiset tavoitteet, erilliset tai yhteisesti hyväksyttyyn vuotuisen työohjelmaan kuuluvat toimenpide-ehdotukset ja erillisavustusten myöntämisen menettely tämän osaston menettelysääntöjen ja periaatteiden mukaisesti sekä kunkin sopimuspuolen yleiset oikeudet ja velvollisuudet erillissopimusten mukaisesti.

Sopimusten kesto voi olla enintään neljä vuotta paitsi poikkeustapauksissa, joissa se on puitesopimuksen kohteen kannalta perusteltua.

Tulojen ja menojen hyväksyjät eivät saa käyttää puitesopimuksia väärin tai niin, että niiden tarkoituksena tai niiden vaikutuksesta rikotaan avoimuuden ja hakijoiden tasapuolisen kohtelun periaatteita.

3. Kumppanuutta koskevat puitesopimukset rinnastetaan myöntämismenettelyn osalta avustuksiin; niihin sovelletaan 167 artiklassa tarkoitettua ennakkoilmoitus-menettelyä.

4. Kumppanuutta koskeviin puitesopimuksiin perustuvat erillisavustukset myönnetään kyseisissä sopimuksissa määrättyjen menettelyjen mukaisesti tämän osaston periaatteita noudattaen.

Niistä julkaistaan 169 artiklassa säädetty jälki-ilmoitus.

5. Määrärahoja voidaan sitoa ennalta ainoastaan puitesopimusten mukaisesti tehtyjä erillissopimuksia varten.

164 artikla

Avustussopimusten sisältö

(Varainhoitoasetuksen 108 artikla)

1. Avustussopimuksessa on määriteltävä:

- a) sopimuksen kohde;
- b) avustuksen saaja;
- c) sopimuksen kesto eli:
 - i) sopimuksen voimaantulo- ja päättymispäivä;
 - ii) avustettavan toimen tai tilikauden alkamispäivä ja kesto;
- d) enimmäismäärä, joka avustuksena voidaan myöntää eli:
 - i) avustuksen enimmäismäärä ja
 - ii) suurin sallittu rahoitusosuus toimen tai hyväksytyn työohjelman kustannuksista, paitsi 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kiinteiden määrien tapauksessa;
- e) toimen yksityiskohtainen kuvaus tai toiminta-avustusta varten toimintasuunnitelma, jonka tulojen ja menojen hyväksyjä on hyväksynyt tilikaudelle;
- f) yleiset ehdot, joita sovelletaan kaikkiin samantyyppisiin avustussopimuksiin; tällaisia ovat muun muassa avustussopimukseen sovellettavan lainsäädännön määrittelemisen, riitasioissa toimivaltainen tuomioistuin ja se, että avustuksen saaja hyväksyy komission, OLAFin ja tilintarkastustuomioistuimen tarkastukset, sekä 169 artiklassa tarkoitettuja jälki-ilmoituksia koskevat säännöt, Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 45/2001⁽¹⁾ säännösten mukaisesti. Avustussopimuksessa voidaan määrätä avustuksen keskeyttämistä koskevista yksityiskohtaisista säännöistä ja määräajoista 183 artiklan mukaisesti.

g) arvio toimen tai hyväksytyn työohjelman kokonaisbudjetista ja yksityiskohtainen selvitys tukikelpoisista kustannuksista, paitsi 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kiinteiden määrien tapauksessa;

h) jäljempänä 184 artiklassa tarkoitettut periaatteet tai hankintasäännöt, joita avustuksen saajan on noudatettava silloin kun toimen toteuttaminen edellyttää julkisia hankintoja;

i) avustuksen saajan velvollisuudet muun muassa moitteetoman varainhoidon sekä toimintakertomuksen ja rahoitus-selvityksen toimittamisen osalta;

j) näiden asiakirjojen hyväksymistä ja maksujen suorittamista koskeva komission menettely ja aikataulu.

2. Edellä 163 artiklassa tarkoitetuissa tapauksissa puitesopimuksessa täsmennetään tämän artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa, c alakohdan i luetelmakohdassa, d alakohdan ii luetelmakohdassa sekä f, h, i ja j alakohdassa tarkoitettuja tietoja.

Erillissopimus sisältää 1 kohdan a, b c, d, e, g ja tarvittaessa i alakohdassa tarkoitettut tiedot.

3. Avustussopimuksia voidaan muuttaa ainoastaan kirjallisilla lisäsopimuksilla. Lisäsopimusten tarkoituksena tai vaikutuksena ei saa olla avustussopimusten muuttaminen niin, että avustusten myöntämisestä tehty päätös tulee kyseenalaiseksi, eikä avustuksen saajien asettaminen eriarvoiseen asemaan.

2 LUKU

Avustusten myöntämistä koskevat periaatteet

165 artikla

Säännös voiton tavoittelemisen kieltämisestä

(Varainhoitoasetuksen 109 artiklan 2 kohta)

1. Avustuksen tarkoituksena tai tuloksena ei saa olla voiton tuottaminen avustuksen saajalle. Voitto määritellään seuraavasti:

- a) ylijäämä, joka syntyy, kun tulojen kokonaismäärästä vähennetään toimen kustannukset toimintaan myönnetyn avustuksen loppumaksua koskevan vaatimuksen esittämisen yhteydessä, sanotun kuitenkaan rajoittamatta toisen alakohdan säännösten soveltamista;
- b) toiminta-avustuksen saaneen yhteisön toimintatalousarvion ylijäämä.

Kun avustus on myönnetty ulkoisten toimien alalla saajalle sellaiseen toimintaan, jonka tavoitteena on parantaa saajan rahoitusvalmiuksia, voitoksi katsotaan toiminnasta saatu ylimääräinen tulo, joka jaetaan avustuksen saaneen yhteisön jäsenille ja parantaa näiden henkilökohtaista taloudellista tilannetta.

⁽¹⁾ EYVL L 8, 12.1.2001, s. 1.

2. Edellä 1 kohdan säännöksiä ei sovelleta luonnollisille henkilöille opiskelua, tutkimusta tai ammatillista koulutusta varten myönnettyihin apurahoihin, kilpailupalkintoihin eikä 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa kiinteiden määrien tapauksessa.

166 artikla

Vuosiohjelma

(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 1 kohta)

1. Avustuksia koskevan vuosittaisen työohjelman hyväksyy komissio. Se julkaistaan avustuksia koskevalla komission Internet-sivustolla viimeistään kunkin varainhoitovuoden tammikuun 31 päivänä.

Työohjelmassa mainitaan perussäädös, tavoitteet, ehdotuspyyntöjen aikataulu ja niiden alustava arvo sekä odotetut tulokset.

2. Jos työohjelmaan tehdään suuria muutoksia, ne julkaitaan erikseen 1 kohdassa tarkoitettuun edellytykseen.

167 artikla

Ehdotuspyyntöjen sisältö

(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 1 kohta)

1. Ehdotuspyynnössä on esitettävä

- a) tavoitteet;
- b) varainhoitoasetuksen 114 ja 115 artiklassa tarkoitetut kelpoisuus-, valinta- ja ratkaisuperusteet sekä asiaankuuluvat tositteet;
- c) Euroopan yhteisöjen rahoitusta koskevat yksityiskohtaiset säännöt;
- d) ehdotusten toimittamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt, määräaika ja toimen mahdollinen aloittamispäivä sekä ratkaisumenettelyn suunniteltu päättymispäivä.

2. Ehdotuspyynnöt julkaistaan Euroopan unionin toimielinten Internet-sivustolla ja tarvittaessa muussa soveltuvassa muodossa, kuten *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*, niiden mahdollisimman laajan levityksen varmistamiseksi avustusten mahdollisten saajien keskuudessa.

168 artikla

Ehdotuspyyntöjen osalta sovellettavat poikkeukset

(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 1 kohta)

1. Avustuksia voidaan myöntää ilman eri ehdotuspyyntöä ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

- a) neuvoston asetuksessa (EY) N:o 1257/96⁽¹⁾ tarkoitettuun humanitaariseen apuun sekä 2 kohdassa tarkoitettuun hätäapuun;
- b) muissa riittävästi perustelluissa poikkeuksellisen kiireellisissä tapauksissa;
- c) yhteisöille, joilla on lakisääteinen tai käytännössä vallitseva monopoli, joka on riittävästi perusteltu komission myöntöpäätöksessä;
- d) perussäädöksellä avustuskelpoisiksi määritellyille yhteisöille.

2. Kolmansien maiden kriisitilanne on tilanne, jossa yleinen järjestys, vakaus ja ihmisten turvallisuus ovat uhattuina tai jotka uhkaavat kärjistyä aseelliseksi selkkauksiksi tai horjuttaa maan vakautta ja joka vakavasti vaarantaa:

- a) Euroopan unionin yhteisten arvojen, keskeisten etujen, riippumattomuuden ja alueellisen koskemattomuuden säilyttämisen,
- b) Euroopan unionin turvallisuuden, rauhan säilyttämisen ja kansainvälisen turvallisuuden, kansainvälisen yhteistyön tai kehitysyhteistyön edistämisen tai kansanvallan ja oikeusvaltion periaatteen sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien kunnioittamisen lujittamisen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 11 artiklan sekä neuvoston asetuksen (EY) N:o 381/2001⁽²⁾ 3 artiklan mukaisesti.

169 artikla

Jälki-ilmoitukset

(Varainhoitoasetuksen 110 artiklan 2 kohta)

1. Tiedot kaikista varainhoitovuoden aikana myönnettyistä avustuksista, luonnollisille henkilöille maksettua apurahojen lukuun ottamatta, julkaistaan Euroopan yhteisöjen toimielinten Internet-sivustolla kuuden kuukauden kuluessa sen varainhoitovuoden päättymisestä, jonka aikana ne on myönnetty.

Jos hallinnointi on siirretty varainhoitoasetuksen 54 artiklassa tarkoitetuille elimille ja tietoja ei julkaista suoraan yhteisön toimielinten Internet-sivustolla, on mainittava, millä sivuilla kyseiset tiedot ovat saatavilla.

Tiedot voidaan julkaista myös muussa soveltuvassa muodossa, kuten *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

⁽¹⁾ EYVL L 163, 2.7.1996, s. 1.

⁽²⁾ EYVL L 57, 27.2.2001, s. 5.

2. Edellä 164 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaisesti ja avustuksen saajan antaessa siihen suostumuksensa julkaistaan:

- a) avustuksen saajien nimi ja osoite,
- b) avustuksen käyttötarkoitus,
- c) avustuksen määrä ja, 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua kiinteiden määrien tapausta lukuun ottamatta, mikä osuus toimen tai hyväksytyn työohjelman kustannuksista rahoitetaan.

Ensimmäisessä kohdassa säädetystä veloitteesta voidaan poiketa, jos tietojen paljastaminen vaarantaa avustuksen saajien turvallisuuden tai vahingoittaa niiden kaupallisia etuja.

170 artikla

Yhteisrahoitus

(Varainhoitoasetuksen 111 artikla)

Toimi voidaan rahoittaa useammasta kuin yhdestä budjettikohdasta useiden tulojen ja menojen hyväksyjien yhteistyönä.

171 artikla

Taannehtivuus humanitaarisen avun ja hätäavun hallinnoinnissa

(Varainhoitoasetuksen 112 artikla)

Jotta humanitaariset avustustoimet tai 168 artiklan 2 kohdassa tarkoitettut hätäaputoimet voitaisiin toteuttaa moitteettomasti, avustuksen saaja voi esittää yhteisön rahoitettavaksi menoja, jotka ovat aiheutuneet ennen hakemuksen jättämispäivää, ainoastaan seuraavissa tapauksissa:

- a) menot liittyvät hakijan perustamiin varastoihin, jotka on tarkoitus käyttää avustettavan toiminnan yhteydessä;
- b) poikkeustapauksissa ja riittävin perusteluin, jos rahoituspäätöksessä ja avustussopimuksessa säädetään siitä erikseen ja vahvistetaan menojen tukikelpoisuuspäiväksi hakemuksen jättämispäivää aikaisempi päivämäärä.

172 artikla

Muista lähteistä saatu rahoitus

(Varainhoitoasetuksen 113 artikla)

1. Avustuksen saajan on esitettävä todisteet muista lähteistä, joko omista varoistaan tai varainsiirtoina kolmansilta taikka luontoissuorituksina saamansa rahoituksen määrästä, paitsi 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa kiinteiden määrien tapauksessa.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi hyväksyä perustelluissa poikkeustapauksissa osarahoitukseksi luontoissuorituksia. Tällöin luontoissuoritusten arvo ei saa ylittää:

- a) kirjanpitoasiakirjoin riittävästi perusteltuja todellisia kustannuksia tai

- b) kyseisillä markkinoilla yleisesti hyväksyttyjä kustannuksia.

Osarahoituksen määrää koskevista laskelmista vähennetään 116 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun kiinteään omaisuuteen liittyvät suoritukset.

3 LUKU

Myöntämismenettely

173 artikla

Rahoitushakemus

(Varainhoitoasetuksen 114 artikla)

1. Avustushakemus on tehtävä toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjien tätä tarkoitusta varten laatimalla lomakkeella perussäädöksessä ja ehdotuspyynnössä määriteltyjen perusteiden mukaisesti.

2. Hakemuksen perusteella arvioidaan hakijan toiminnan oikeudellista muotoa sekä hakijan taloudellisia ja toiminnallisia edellytyksiä toteuttaa ehdottamansa toimi tai toimintasuunnitelma, jollei 176 artiklan 4 kohdan säännöksistä muuta johdu.

Tätä tarkoitusta varten tulojen ja menojen hyväksyjä pyytää mahdollisilta avustuksen saajilta valahtoisien vakuutuksen. Myös tulostili, tase viimeksi päättyneeltä tilikaudelta ja muut ehdotuspyynnössä vaaditut asiakirjat on toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän omalla vastuullaan suorittaman riskianalyysin perusteella liitettävä hakemukseen.

3. Hakemukseen on liitettävä menojen ja tulojen osalta tasapainossa oleva toimintatalousarvio, josta on käytävä selvästi ilmi ne menot, joihin voidaan myöntää rahoitusta yhteisön talousarviosta, paitsi 181 artiklan 1 kohdassa tarkoitettussa kiinteiden määrien tapauksessa.

4. Jos toimen rahoitustarve on yli 300 000 euroa tai toiminta-avustuksen rahoitustarve on yli 75 000 euroa, hakemukseen on liitettävä ulkopuolisen hyväksytyn tilintarkastajan laatima kertomus. Kertomuksessa hyväksytään tilit viimeisimmältä tilikaudelta, jolta ne ovat käytettävissä, ja laaditaan arvio hakijan taloudellisesta elinkelpoisuudesta 176 artiklan 2 kohdassa tarkoitettussa merkityksessä.

Ensimmäisen alakohdan säännöstä sovelletaan ainoastaan ensimmäiseen hakemukseen, joita sama avustuksen saaja tekee tulojen ja menojen hyväksyjälle saman varainhoitovuoden aikana.

Edellä mainittuja kynnysarvoja sovelletaan saajakohtaisesti avustussopimuksissa, joissa komissio sitoutuu useaan avustuksen saajaan.

Kun on kyse 163 artiklassa tarkoitetuista yhteistyösuhteista, puitesopimus voidaan tehdä vasta kun ulkopuolinen tilintarkastaja on tarkastanut tilit kahdelta viimeisimmältä tilikaudelta, joilta ne ovat käytettävissä.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi tekemänsä riskianalyysin perusteella myöntää poikkeuksen tästä vaatimuksesta julkisoikeudellisille yhteisöille sekä toisen asteen tai korkea-asteen oppilaitoksille, 43 artiklassa tarkoitetuille kansainvälisille järjestöille ja avustuksen saajille, jotka ovat yhteisvastuussa sellaisesta avustussopimuksesta, johon kuuluu useita avustuksen saajia.

5. Hakijan on ilmoitettava lähteet ja määrät muusta rahoituksesta, jonka se on saanut tai jota se on hakenut samalle vuodelle samaa tai muuta tointa taikka juoksevia menojaan varten.

174 artikla

Hakijoiden todistukset avustuskelpoisuuden täyttämistä

(Varainhoitoasetuksen 114 artikla)

Hakijan on annettava valahtoinen vakuutus, että mikään varainhoitoasetuksen 93 artiklassa esitetystä tilanteista ei koske sitä. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi tekemänsä riskianalyysin perusteella pyytää myös 134 artiklassa tarkoitettua todistusta. Hakijan on annettava todistus, paitsi jos se on tulojen ja menojen hyväksyjän hyväksymästä syystä käytännössä mahdotonta.

175 artikla

Taloudelliset ja hallinnolliset seuraamukset

(Varainhoitoasetuksen 114 artikla)

1. Hakijoille, jotka ovat syyllistyneet värien tietojen antamiseen, voidaan määrätä taloudellisia seuraamuksia 133 artiklassa säädettyin edellytyksin, suhteessa asianomaisten avustusten arvoon.

Avustuksen saajille, joiden on todettu vakavasti rikkoneen sopimusvelvoitteitaan, voidaan määrätä taloudellisia seuraamuksia samoin edellytyksin.

2. Hakijat ja avustuksen saajat, joita koskee jokin varainhoitoasetuksen 93—96 artiklassa tarkoitettu tilanteista, voidaan lisäksi sulkea yhteisön avustusten ja hankintojen ulkopuolelle 133 artiklassa säädettyin edellytyksin.

176 artikla

Valintaperusteet

(Varainhoitoasetuksen 115 artiklan 1 kohta)

1. Valintaperusteet julkaistaan ehdotuspyynnön yhteydessä ja niiden avulla arvioidaan hakijan taloudellisia ja toiminnallisia edellytyksiä toteuttaa ehdottamansa toimi tai toimintasuunnitelma.

2. Hakijalla on oltava kestävät ja riittävät rahoituslähteet, jotta se kykenee jatkamaan toimintaansa avustetun toimen toteuttamisen tai avustetun tilikauden ajan ja osallistumaan sen rahoitukseen. Hakijalla on oltava riittävä ammatillinen tutkintotaso ja pätevyys ehdotetun toimen tai toimintasuunnitelman toteuttamiseen, jollei perussäädöksessä erikseen muutoin säädetä.

3. Hakijan taloudelliset tai toiminnalliset edellytykset tarkistetaan muun muassa 173 artiklassa tarkoitettujen liiteasiakirjojen perusteella.

4. Taloudellisten edellytysten tarkistamista koskevia säännöksiä ei sovelleta luonnollisiin henkilöihin, joille on myönnetty apuraha, eikä julkisoikeudellisiin yhteisöihin tai 43 artiklassa tarkoitettuihin kansainvälisiin järjestöihin.

Kun kyseessä on 163 artiklassa tarkoitettu yhteistyökumppanuus, tarkistaminen suoritetaan ennen puitesopimuksen tekemistä.

177 artikla

Avustusten myöntämisperusteet

(Varainhoitoasetuksen 115 artiklan 2 kohta)

1. Avustusten myöntämisperusteet julkaistaan ehdotuspyynnössä.

2. Myöntämisperusteiden ansiosta avustukset voidaan myöntää toimille, joilla yhteisön ohjelma voidaan toteuttaa varmasti ja kaikkein tehokkaimmin, tai yhteisöille, joiden toimintasuunnitelmassa tavoitteellaan samaa tulosta. Myöntämisperusteita määriteltäessä otetaan myös huomioon yhteisön varojen moitteettoman hoidon vaatimus.

Kyiseisiä perusteita soveltamalla ehdotetuista toimista tai toimintasuunnitelmista kyetään valitsemaan ne, joiden avulla komissio voi varmistua tavoitteidensa ja painopisteidensä noudattamisesta ja jotka takaavat yhteisön rahoituksen näkyvyyden.

3. Myöntämisperusteet määritellään niin, että niitä voidaan jälkeenpäin arvioida.

178 artikla

Hakemusten arviointi ja avustusten myöntäminen

(Varainhoitoasetuksen 116 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä nimittää avustusten arviointikomitean, paitsi jos komissio on tehnyt tiettyä alakohtaista ohjelmaa koskevan päätöksen.

Komiteassa on vähintään kolme henkilöä vähintään kahdesta komission organisaatiosyksiköstä, joista toinen ei saa olla toisen alaisuudessa. Eturistiriitojen välttämiseksi henkilöihin sovelletaan varainhoitoasetuksen 52 artiklassa tarkoitettuja vaatimuksia.

Jos edustustoissa ja 254 artiklassa tarkoitetuissa paikallisyksiköissä sekä 160 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuissa valtuutuksen saaneissa yhteisöissä ei ole erillisiä yksiköitä, niihin ei sovelleta toisistaan riippumattomia organisaatioyksiköitä koskevia vaatimuksia.

Ulkopuoliset asiantuntijat voivat avustaa komiteaa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksellä.

2. Arviointikomitea voi pyytää hakijaa täydentämään hake-mustaan taloudellisia ja toiminnallisia edellytyksiä koskevien todisteiden osalta ja esittämään tarvittavat todisteet komitean esittämässä määräajassa.

3. Kun arviointikomitea on saanut työnsä päätökseen, sen jäsenet allekirjoittavat selvityksen, jossa käydään läpi kaikki komitean tarkastelemat ehdotukset, arvioidaan niiden laatua ja todetaan, minkä ehdotusten rahoittaminen tulee kysymykseen. Tarvittaessa selvityksessä luokitellaan käsitellyt ehdotukset.

Se säilytetään myöhempää käyttöä varten.

4. Tämän jälkeen tulojen ja menojen hyväksyjä tekee päätöksensä, jossa mainitaan ainakin:

- a) päätöksen sisältö ja myönnetyn avustuksen kokonaismäärä;
- b) avustuksen saajien nimet, toimien nimet ja hyväksyttyjen avustusten määrä sekä päätöksen perustelut, myös silloin kun päätös poikkeaa arviointikomitean lausunnosta;
- c) hylättyjen hakijoiden nimet ja hylkäysperusteet.

5. Edellä 1—4 kohtien säännöksiä ei sovelleta perussäädöksessä yksilöityihin avustuksen saajiin.

179 artikla

Hakijoille ilmoittaminen

(Varainhoitoasetuksen 116 artikla)

Hakijoille on ilmoitettava päätöksestä viidentoista kalenteripäivän kuluessa siitä, kun päätös avustuksen myöntämisestä on toimitettu avustuksen saajille.

4 LUKU

Maksaminen ja valvonta

180 artikla

Maksuvaatimusten perustelut

(Varainhoitoasetuksen 117 artikla)

1. Kun avustuksesta suoritettavat ennakkomaksut jaetaan useaan erään, kukin uusi maksuerä maksetaan vasta kun vähintään 70 prosenttia aiemmin suoritettujen ennakkomaksun kokonaismäärästä on käytetty. Avustuksen saajan on esitettävä maksuvaatimuksensa tueksi kustannusselvitys.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi vaatia riskianalyysin perusteella maksun suorittamiseksi ulkoista tilintarkastusta, jonka suorittaa hyväksytty tilintarkastaja. Tilintarkastuskertomus liitetään toimintaa tai toimea koskevaan avustuksen maksuvaatimukseen ja sen tarkoituksena on todistaa, että tarkastettujen tilien tiedot ovat oikeat ja luotettavat ja että niiden tueksi esitetään riittävät tositteet.

Ulkoinen tilintarkastus on pakollinen:

a) toimea koskevan avustuksen osalta kun:

- i) avustussopimukseen liittyvien ennakkomaksujen tai välimaksujen yhteenlaskettu määrä ylittää varainhoitovuonna 750 000 euroa;
- ii) loppumaksut ovat yli 150 000 euroa.

b) toiminta-avustusten osalta kun maksut ylittävät varainhoitovuonna 75 000 euroa.

Toisen alakohdan a ja b alakohdassa tarkoitetuissa tapauksissa tarkastus ei kuitenkaan ole tarpeen ennakkomaksun ensimmäisen maksuerän osalta.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi selvitettyään hallintoon liittyvät riskit vapauttaa tarkastusvaatimuksesta

- a) julkisyhteisöt ja 43 artiklassa tarkoitettut kansainväliset järjestöt;
- b) humanitaarista apua ja kriisitilanteidenhallintaa koskevien avustusten saajat, lukuunottamatta loppumaksujen osalta.

Toisen alakohdan a ja b alakohdassa säädettyjä kynnysarvoja sovelletaan saajakohtaisesti avustussopimuksissa, joissa komissio sitoutuu useaan avustuksen saajaan.

181 artikla

Kiinteät avustussuudet

(Varainhoitoasetuksen 117 artikla)

1. Apurahoja ja palkintoja lukuun ottamatta perussäädöksessä voidaan sallia, että alle 5 000 euron avustussuudet maksetaan kiinteämääräisinä summina tai käytetään yksikkökustannustaulukoita.

Yhteisrahoituksen, yleishyödyllisyyden ja moitteettoman varainhoidon periaatteiden noudattamisen varmistamiseksi toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkistaa kiinteät avustussuudet ja maksutaulukot vähintään joka toinen vuosi. Määrät ja taulukot hyväksyy komissio.

2. Avustussopimuksessa voidaan sallia, että avustuksen saajalle korvataan kiinteämääräisesti:

- a) yleiskulut niin, että korvataan enintään seitsemän prosenttia toimen tukikelpoisista kustannuksista, jollei saajalle makseta yhteisön talousarviosta rahoitettavaa toiminta-avustusta;
- b) tietyt matkakulut komission vuosittain hyväksymän päiväraha-
hataulukon mukaisesti.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettu enimmäismäärä voidaan ylittää komission perustelemalla päätöksellä.

182 artikla

Etukäteen annettavat vakuudet

(Varainhoitoasetuksen 118 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi vaatia avustuksen saajalta etukäteen vakuuden ennakkomaksujen suorittamiseen liittyvien taloudellisten riskien rajoittamiseksi.

2. Jos ennakkomaksun määrä on yli 80 prosenttia avustuksen kokonaismäärästä tai yli 300 000 euroa, maksu voidaan suorittaa vasta, kun avustuksen saaja on asettanut etukäteen vakuuden, jonka toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä arvioi ja hyväksyy.

Ulkoisiin toimiin osallistuvilta valtiosta riippumattomilta järjestöiltä vakuus vaaditaan niitä ennakkomaksuja varten, joiden määrä on yli miljoona euroa tai yli 90 prosenttia koko avustuksesta.

Vakuuden on oltava voimassa riittävän pitkään, jotta se voidaan tarvittaessa hyödyntää.

3. Vakuus hankitaan jäsenvaltioon sijoittautuneelta pankilta tai hyväksytyltä rahoituslaitokselta.

Tällaisen vakuuden sijasta voidaan antaa kolmannen omavalkainen takaus tai saman avustussopimuksen sopimuspuolina olevien avustuksen saajien yhteisvastuullinen takaus.

Takaus annetaan euromääräisenä.

Sen tarkoituksena on saada kyseinen laitos, kolmas tai muut avustuksen saajat vastaamaan peruuttamattomasti yhteisvastuullisena tai omavalkaisena takaaajana avustuksen saajan velvoitteista.

4. Vakuus vapautetaan sitä mukaa kuin ennakkomaksu vähennetään avustuksen saajalle avustussopimusehtojen mukaisesti suoritetuista väli- tai loppumaksuista.

5. Tulojen ja menojen hyväksyjä voi poiketa 2 kohdassa säädetyistä menettelyistä julkisoikeudellisten yhteisöjen tai 43 artiklassa tarkoitettujen kansainvälisten järjestöjen hyväksi.

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi vapauttaa kyseisestä menettelystä myös ne avustuksen saajat, jotka ovat tehneet kumppanuutta koskevan puitesopimuksen 163 artiklan mukaisesti.

183 artikla

Avustuksen keskeyttäminen ja pienentäminen

(Varainhoitoasetuksen 119 artikla)

1. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä keskeyttää avustuksen maksamisen ja menettelyvaiheesta riippuen joko pienentää sen määrää tai pyytää avustuksen saajaa tai saajia palauttamaan asianmukaisen osuuden avustuksesta, jos

- a) hyväksytty toimi tai toimintasuunnitelma jää toteuttamatta, toteutetaan puutteellisesti tai toteutetaan vain osittain tai myöhässä;
- b) maksettu määrä on suurempi kuin avustussopimuksessa vahvistettu enimmäisrahoitus, esimerkiksi kun hyväksytty toimi tai toimintasuunnitelma on toteutettu alun perin arvioitua pienemmin kustannuksin;
- c) jos toimen talousarvio tai toimintatalousarvio osoittautuu toimen päätyttyä ylijäämäiseksi.

2. Maksut voidaan keskeyttää myös, jos muita avustussopimuksen lausekkeitä oletetaan rikotun. Keskeyttämisen aikana voidaan tarkistaa, onko lausekkeitä todella rikottu ja korjata mahdolliset rikkeet.

5 LUKU

Toteuttaminen

184 artikla

Toiminnan toteuttamiseksi tehtävät julkiset hankinnat

(Varainhoitoasetuksen 120 artikla)

1. Kun avustettujen toimien toteuttaminen edellyttää julkisia hankintoja, avustusten saajien on tehtävä hankinnat kokonaistaloudellisesti edullisimman eli parhaimman hinta-laatu-suhteen sisältävän tarjouksen perusteella ja noudatettava mahdollisten toimeksisaajien suhteen avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita sekä huolehdittava siitä, ettei eturistiriitoja synny.

2. Edellä 1 kohtaa varten toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä voi asettaa avustusten saajille erityissääntöjä, joissa otetaan huomioon kyseisten hankintojen arvo, yhteisön rahoitusosuuden suhteellinen osuus toimen kokonaiskustannuksista ja hallintoon liittyvät riskit.

Tällaisista säännöistä määrätään avustussopimuksessa.

VII OSASTO

TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO

1 LUKU

189 artikla

Tilinpäätös**Kirjanpitomenetelmien johdonmukaisuuden periaate**

185 artikla

(Varainhoitoasetuksen 124 artikla)

Selvitys varainhoitovuoden budjetti- ja taloushallinnosta

(Varainhoitoasetuksen 122 artikla)

Varainhoitovuoden budjetti- ja taloushallintoa koskevassa selvityksessä esitetään luotettavat tiedot:

- a) varainhoitovuoden tavoitteiden toteutumisesta moitteetoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti,
- b) taloudellisesta asemasta ja tapahtumista, jotka ovat vaikuttaneet merkittävästi varainhoitovuoden aikana toteutettuihin toimiin.

186 artikla

Kirjanpitoperiaatteista poikkeaminen

(Varainhoitoasetuksen 124 artikla)

Jos tilinpitäjät katsovat, että 187—194 artiklassa säädettyistä kirjanpitoperiaateista on jossakin tilanteessa poikettava, poikkeamisesta ilmoitetaan ja se perustellaan 203 artiklassa tarkoitetuissa liitetiedoissa.

187 artikla

Toimintojen jatkuvuuden periaate

(Varainhoitoasetuksen 124 artikla)

1. Toimintojen jatkuvuuden periaate edellyttää, että toimielimet ja varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitetut elimet katsotaan tilinpäätöksen laadintaa varten perustetuiksi määräämättömäksi ajaksi.

2. Jos on olemassa objektiivista tietoa siitä, että toimielin tai varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitettu elin on lopettamassa toimintansa, tilinpitäjä esittää tämän tiedon liitetiedoissa ja ilmoittaa syyt toiminnan lopettamiseen. Hän soveltaa kirjanpitosääntöjä asianomaisen toimielimen tai elimen likvidaatioarvon määrittämiseksi.

188 artikla

Varovaisuusperiaate

(Varainhoitoasetuksen 124 artikla)

Varovaisuusperiaate merkitsee, ettei varoja tai tuottoja arvosteta liian suuriksi eikä velkoja tai kuluja liian pieniksi. Varovaisuusperiaate ei kuitenkaan salli piileviä tai kohtuuttomia varauksia.

1. Kirjanpitomenetelmien johdonmukaisuuden periaate edellyttää, ettei tilinpäätöksen osien rakennetta, kirjanpitomenetelmiä ja arvostussääntöjä muuteta eri varainhoitovuosien välillä.

2. Komission tilinpitäjä saa poiketa kirjanpitomenetelmien johdonmukaisuuden periaatteesta ainoastaan poikkeustapauksissa:

- a) jos kirjanpitoa pitävän yksikön toimintojen luonne merkittävästi muuttuu;
- b) jos kirjanpitotapahtumien esitystapa paranee muutoksen ansiosta.

190 artikla

Tietojen vertailtavuuden periaate

(Varainhoitoasetuksen 124 artikla)

1. Tietojen vertailtavuuden periaate edellyttää, että jokaiseen tilinpäätöserään merkitään myös vastaavan erän määrä edelliseltä varainhoitovuodelta.

2. Jos jonkin tilinpäätöserän esitystapaa tai luokittelua muutetaan 1 kohtaa sovellettaessa, vastaavat määrät edellisvuodelta saatetaan vertailukelpoiseen muotoon ja luokitellaan uudelleen.

Jos uudelleenluokittelu ei ole mahdollista, asiasta on ilmoitettava 203 artiklassa tarkoitetuissa liitetiedoissa.

191 artikla

Olenaisuuden periaate

(Varainhoitoasetuksen 124 artikla)

1. Olenaisuuden periaate edellyttää, että kaikki tarvittavan tiedon kannalta merkitykselliset tapahtumat esitetään tilinpäätöksessä. Niiden suhteellinen merkitys arvioidaan tapahtuman luonteen tai sen sisältämän rahamäärän mukaan.

2. Tapahtumia voidaan koota yhteen, jos:

- a) ne ovat luonteeltaan samanlaisia, vaikka kyseessä olisivat merkittävän suuret rahamäärät;
- b) tapahtumien rahamäärät ovat vähäisiä;
- c) yhteenkokoaminen selkeyttää tilinpäätöstä.

192 artikla

Bruttoperiaate

(Varainhoitoasetuksen 124 artikla)

Bruttoperiaate merkitsee, että saamisia ja velkoja tai kuluja ja tuottoja voidaan vähentää toisistaan ainoastaan silloin kun kulut ja tuotot kuuluvat samaan tapahtumaan, samanlaisiin tapahtumiin tai suojautumistoimenpiteisiin ja kun ne eivät ole yksittäiserinä merkittävän suuria.

193 artikla

Sisältöpainotteisuuden periaate

(Varainhoitoasetuksen 124 artikla)

Sisältöpainotteisuuden periaate edellyttää, että kirjanpitotapahtumat esitetään tilinpäätöksessä niiden taloudellisen luonteen mukaan.

194 artikla

Suoriteperusteisen kirjanpidon periaate

(Varainhoitoasetuksen 125 artikla)

1. Suoriteperusteisen kirjanpidon periaate tarkoittaa, että kirjanpitotapahtumat viedään kirjanpitoon niiden tapahtumahetkellä eikä menojen ja tulojen maksuhetkellä. Ne viedään sen varainhoitovuoden tileille, joihin ne liittyvät.
2. Varainhoitoasetuksen 133 artiklassa säädettyistä kirjanpitoimenetelmistä käy ilmi peruste kunkin tapahtuman viemiseen kirjanpitoon.

195 artikla

Vastaavien ja vastattavien arvostaminen

(Varainhoitoasetuksen 125 artikla)

1. Vastaavat ja vastattavat arvostetaan hankinta- tai tuotantokustannushintaan. Muusta käyttöomaisuudesta kuin rahoitusomaisuudesta ja perustamismenoista tehdään kuitenkin poistot. Vastaavien arvon heikentyessä voidaan lisäksi tehdä arvonalennus ja vastattavien arvon kohotessa voidaan tehdä varaus.
2. Varainhoitoasetuksen 133 artiklassa säädettyissä kirjanpitosäännöissä ja -menetelmissä voidaan määrätä, että kaikki erät tai vain osa niistä arvostetaan muuhun kuin hankintahintaan.

196 artikla

Varaukset

(Varainhoitoasetuksen 125 artikla)

Varaus tehdään ainoastaan, kun seuraavat edellytykset täyttyvät:

- a) on olemassa velvoite, joka perustuu aikaisempaan tapahtumaan;
- b) on todennäköistä, että velvoitteen täyttäminen edellyttää taloudellista hyötyä ilmentävien voimavarojen siirtymistä pois tilinpäätöksen antavasta yksiköstä;
- c) velvoitteen määrä on arvioitavissa luotettavasti.

197 artikla

Taseen rakenne

(Varainhoitoasetuksen 126 artikla)

1. Tase muodostuu erilaisista eristä, jotka ryhmitellään otsakkeisiin ja alaotsakkeisiin.
2. Vastaavaa-puolen erät luokitellaan likvidiysjärjestyksessä ja vastattavaa-puolen erät velkojen maksunsaantijärjestyksessä.

198 artikla

Taseessa esitettävät tiedot

(Varainhoitoasetuksen 126 artikla)

Tilinpitäjä esittää taseessa vähintään seuraavat erät:

Vastaavaa

- Perustamismenot
- Aineettomat hyödykkeet
- Aineelliset hyödykkeet
- Pitkäaikaiset sijoitukset
- Yli vuoden kuluttua erääntyvät saamiset
- Vaihto-omaisuus
- Enintään vuoden kuluttua erääntyvät saamiset
- Rahavarat ja muut vastaavat erät
- Siirtosaamiset

Vastattavaa

- Oma pääoma (muodostuu varainhoitovuoden taloudellisesta tuloksesta, edellisiltä varainhoitovuosilta siirretystä tuloksesta ja rahastoista)
- Varaukset
- Yli vuoden kuluttua erääntyvät velat
- Enintään vuoden kuluttua erääntyvät velat
- Siirtovelat

199 artikla

Tuloslaskelma

(Varainhoitoasetuksen 126 artikla)

Tuloslaskelmassa esitetään varainhoitovuoden tuotot ja kulut, jotka luokitellaan niiden luonteen mukaan.

200 artikla

Tuloslaskelmassa esitettävät tiedot

(Varainhoitoasetuksen 126 artikla)

Tilinpitäjä noudattaa tuloslaskelman laadinnassa vähintään seuraavanlaista kaavaa:

Toiminnan tuotot

– Toiminnan kulut

= Toiminnan tulos

+/- Rahoitustulos

= Tavanomaisen toiminnan tulos

+/- Satunnaiset erät

= Varainhoitovuoden tulos

201 artikla

Rahavirtalaskelma

(Varainhoitoasetuksen 126 artikla)

Rahavirtalaskelmassa esitetään rahavirran liikkeet.

Rahavirtalaskelma muodostuu seuraavista osista:

a) käteisvarat,

b) pankkitilit ja -talletukset

c) muut rahavarat, jotka voidaan muuttaa helposti rahaksi ja joiden arvo on vakaa.

202 artikla

Rahavirtojen luokittelu

(Varainhoitoasetuksen 126 artikla)

1. Rahavirtalaskelmassa esitetään rahavirrat jaoteltuina toiminnan, investointien ja rahoituksen rahavirtoihin.

2. Toiminnan rahavirrassa esitetään varsinaisesta toiminnasta johtuvat rahavirrat.

3. Investointien rahavirrassa esitetään käyttöomaisuuden hankinnasta tai myynnistä johtuvat rahavirrat.

4. Rahoituksen rahavirrassa esitetään lainanannosta ja lainanotosta ja muista rahoituslähteistä johtuvat rahavirrat.

203 artikla

Tilinpäätöksen liitetiedot

(Varainhoitoasetuksen 126 artikla)

Varainhoitoasetuksen 126 artiklassa tarkoitetut liitetiedot ovat erottamaton osa tilinpäätöstä. Liitetiedoissa esitetään ainakin seuraavat tiedot:

a) tilinpäätöksen laatimisperiaatteet, -säännöt ja -menetelmät;

b) lisätiedot, joita ei esitetä tilinpäätöslaskelmissa mutta jotka ovat tarpeen oikean kuvan antamiseksi;

c) taseen ulkopuoliset sitoumukset, joissa esitetään oikeudet ja velvoitteet, jotka eivät näy taseessa ja jotka voivat vaikuttaa merkittävästi asianomaisen yksikön varoihin ja velkoihin, taloudelliseen asemaan tai tulokseen.

204 artikla

Lisätiedot

(Varainhoitoasetuksen 126 artikla)

Lisätiedot esitetään ristiinviittauksina tilinpäätöseriin ja samassa järjestyksessä kuin ne erät, joita ne koskevat.

205 artikla

Talousarvion toteutumalaskelma

(Varainhoitoasetuksen 127 artikla)

1. Talousarvion toteutumalaskelma sisältää:

a) tiedot tuloista, joista esitetään:

i) talousarvion tuloarvioiden muutokset;

ii) talousarvion tulojen toteutuminen;

iii) varainhoitovuoden aikana vahvistetut saamiset;

b) tiedot kaikkien käytettävissä olevien maksusitoumusmäärärahojen ja maksumäärärahojen muutoksista;

c) tiedot siitä, miten käytettävissä olevat maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat on käytetty;

d) tiedot maksamatta olevien, edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen tai kuluvan varainhoitovuoden aikana tehtyjen sitoumusten kehityksestä.

2. Tulotietojen liitteenä esitetään myös jäsenvaltiokohtainen selvitys varainhoitovuoden lopulla perimättä olevista omista varoista, joista on tehty perintämääräys.

206 artikla

Talousarvion toteutumalaskelman liitetiedot

(Varainhoitoasetuksen 127 artikla)

Varainhoitoasetuksen 127 artiklassa tarkoitetuissa talousarvion toteutumalaskelman liitetiedoissa esitetään ainakin:

- a) tiedot budjettiperiaatteista, määrärahalajit ja talousarvion rakenne;
- b) tiedot maksattamatta olevista sitoumuksista;
- c) tiedot, joita tarvitaan talousarvion toteutuman ymmärtämiseksi.

2 LUKU

(Varainhoitoasetuksen 3 luku)**Kirjanpito**

1 jakso

Kirjanpidon järjestäminen

207 artikla

Kirjanpidon järjestäminen

(Varainhoitoasetuksen 132 artikla)

1. Kunkin toimielimen ja varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitetun elimen tilinpitäjä laatii kirjallisen esityksen oman toimielimensä kirjanpidon järjestämisestä ja menetelmistä ja pitää sen ajan tasalla.
2. Tilinpäätöksen laatimisessa käytetään mahdollisimman vähän kirjanpidon ulkopuolisia tietoja.
3. Tulot ja menot kirjataan 208 artiklassa tarkoitettuun tietojenkäsittelyjärjestelmään tapahtuman taloudellisen luonteen mukaisesti juoksevinä tuloina tai menoina tai pääomana.

208 artikla

Tietojenkäsittelyjärjestelmät

(Varainhoitoasetuksen 132 artikla)

1. Kirjanpidossa käytetään integroitua tietojenkäsittelyjärjestelmää.
2. Kirjanpidossa käytettävistä tietojenkäsittelyjärjestelmistä ja niiden osajärjestelmistä on annettava täydellinen kuvaus.

Kuvauksessa määritellään, mitä kukin tietue sisältää, ja esitetään tarkasti, miten yksittäiset tapahtumat järjestelmässä käsitellään. Kuvauksessa esitetään, miten järjestelmässä taataan, että jokaista tapahtumaa voidaan seurata kirjausketjun loppuun saakka, ja

mitä muutoksia tietojenkäsittelyjärjestelmiin ja niiden osajärjestelmiin on tehty, jotta muutosten luonne ja tekijä saadaan aina selville.

Kirjanpidossa käytettäviä tietojenkäsittelyjärjestelmiä ja niiden osajärjestelmiä koskeissa kuvauksissa on myös mainittava, miten kyseiset järjestelmät ovat yhteydessä keskuskirjanpitojärjestelmään, esimerkiksi miten tietoja siirretään ja saldoja täsmäytetään.

3. Tietojenkäsittelyjärjestelmien ja niiden osajärjestelmien käyttöoikeus on ainoastaan henkilöillä, jotka on mainittu kunkin toimielimen ylläpitämässä ja päivittämässä valtuutettujen käyttäjien luettelossa.

2 jakso

Kirjanpitokirjat

209 artikla

Kirjanpitokirjat

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

1. Kukin toimielin tai varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitettu elin pitää päiväkirjaa, pääkirjaa ja inventaaria.
2. Kirjanpitokirjat koostuvat sähköisistä asiakirjoista, jotka ovat tilinpitäjän tiedossa ja joiden perusteella tapahtumat ovat todennettavissa.
3. Päiväkirjan kirjaukset siirretään pääkirjaan, jossa tilit on eritelty 212 artiklassa tarkoitetun tililuettelon mukaisesti.
4. Päiväkirjan ja pääkirjan tilit voidaan eritellä tarvittavalla määrällä apukirjoja.
5. Apukirjanpidon kirjaukset viedään vähintään kuukausittain päiväkirjaan ja pääkirjaan.

210 artikla

Koetase

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

Kukin toimielin ja varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitettu elin laatii koetaseen, jossa esitetään kaikki liikekirjanpidon tilit sekä varainhoitovuoden aikana päätetyt tilit, joista käy kaikista ilmi:

- a) tilin numero,
- b) kuvaus,
- c) veloitusten kokonaismäärä,
- d) hyvitysten kokonaismäärä,
- e) saldo.

211 artikla

Inventaari

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

1. Inventaari on luettelo kaikista vastaavaa- ja vastattavaa-puolen eristä sekä kaikista sitoumuksista. Niistä mainitaan määrä ja arvo inventointipäivänä.

2. Inventaaria koskevat tiedot säilytetään ja ne järjestetään niin, että jokaisen koetaseessa esitetyn tilin sisältö voidaan perustella.

3. Omaisuusluettelon osalta sovelletaan 220—227 artiklan säännöksiä.

3 jakso

Tililuettelo

212 artikla

Tililuettelo

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

1. Tililuettelon vahvistaa komission tilinpitäjä.
2. Tilit on ryhmitelty tililuetteloon luokittain.

Kukin luokka voidaan jakaa tarvittaessa ryhmiin ja alaryhmiin.

3. Tililuettelon on sisällettävä ainakin seuraavat tililuokat:

a) tasetileistä:

- i) luokka 1: oman pääoman, varausten ja yli vuoden kuluttua erääntyvien velkojen tilit,
- ii) luokka 2: perustamismenojen, käyttöomaisuushyödykkeiden ja yli vuoden kuluttua erääntyvien saamisten tilit,
- iii) luokka 3: vaihto-omaisuustilit,
- iv) luokka 4: enintään vuoden kuluttua erääntyvien saamisten ja velkojen tilit,
- v) luokka 5: rahoitustilit,

b) tulostileistä:

- i) luokka 6: kulutilit,
- ii) luokka 7: tuottotilit,

c) erityistileistä:

luokat 8 ja 9: erityistilit,

d) taseen ulkopuolisista tapahtumista:

luokka 0: taseen ulkopuoliset tapahtumat.

4. Kunkin tilin ja tililuokan sisältö ja toiminta määritellään tililuettelossa.

4 jakso

Kirjausten tekeminen

213 artikla

Kirjaukset

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

1. Kirjaukset tehdään kahdenkertaisen kirjanpidon menetelmää noudattaen, jolloin kaikki kirjanpitoon viedyt tapahtumat tai muutokset kirjauksen kohteena olevilla tileillä näkyvät yhtä suurina kirjauksina debet- ja kredit-puolella.

2. Muista kuin euromääräisistä tapahtumista lasketaan vastaavat euromääräiset erät, jotka viedään kirjanpitoon.

Valuuttamääräiset tapahtumat tileillä, jotka voidaan uudelleenarvostaa, arvostetaan uudelleen viimeistään tilinpäätöksen laadintahetkellä.

Uudelleenarvostus tehdään 8 artiklan mukaisten kurssien perusteella.

Kurssi, jota käytetään euron ja muiden valuuttojen välisissä muuntotoimenpiteissä 31 päivänä joulukuuta vuonna n annettavan taseen laatimisessa, on vuoden n – 1 viimeisen arkipäivän kurssi.

214 artikla

Kirjauksen sisältämät tiedot

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

Kirjauksesta on käytävä ilmi sen alkuperä, sisältö, kirjaustunnus sekä sitä koskevat tositteet.

215 artikla

Tositteet

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

1. Kukin kirjaus perustuu päivättyyn ja numeroituun tositteeseen, joko kirjalliseen kuittiin tai muuhun tietovälineeseen, joka on luotettava ja jonka avulla kirjauksen sisältö säilyy 49 artiklassa tarkoitetun ajan.

2. Samassa paikassa ja samana päivänä suoritettujen samantyyppisten tapahtumien voidaan koota samaan tositteeseen.

216 artikla

Kirjausten vieminen päiväkirjaan

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

Kirjanpitotapahtumat viedään päiväkirjaan käyttäen yhtä seuraavista tavoista, jotka eivät sulje pois toisiaan:

- a) joko päivä- ja tapahtumakohtaisesti,
- b) tai laatimalla kuukausittain tapahtumayhteenveto ja säilyttämällä kaikki asiakirjat, joiden perusteella tapahtumat voidaan varmentaa päivä- ja tapahtumakohtaisesti.

217 artikla

Kirjauksen vahvistaminen

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

1. Päiväkirjaan ja inventaariin tehtyjen kirjausten lopullisuus varmistetaan vahvistamismenettelyllä, jonka jälkeen kirjausten muuttaminen ja poistaminen ovat kiellettyjä.
2. Ennen lopullisen tilinpäätöksen esittämistä sovelletun päättämismenettelyn tarkoituksena on vahvistaa aikajärjestys ja taata, että kirjat pysyvät muuttumattomina.

5 jakso

Täsmäyttäminen ja varmentaminen

218 artikla

Tilien täsmäyttäminen

(Varainhoitoasetuksen 135 artikla)

1. Kunkin koetaseen saldo täsmäytetään määräajoin ja viimeistään tilinpäätöksen laadintahetkellä niiden järjestelmien tietoihin, joilla tulojen ja menojen hyväksyjät hallinnoivat varoja ja velkoja ja lisäävät kirjanpitojärjestelmään päivittäin tietoja.
 2. Tilinpitäjä tarkastaa säännöllisin väliajoin ja viimeistään tilinpäätöksen laadintahetkellä, että 209 artiklassa tarkoitettujen inventaarin tiedot ovat todenmukaisia ja tarkastaa varsinkin:
 - a) pankkitalletukset täsmäyttämällä rahoituslaitosten toimittamat tiliotteet,
 - b) käteisvarat täsmäyttämällä ne kassakirjan tietojen kanssa.
- Käyttöomaisuustilit tarkastetaan 224 artiklan säännösten mukaisesti.
3. Toimielinten väliset tilit täsmäytetään sekä tarkastetaan ja hyväksytään kuukausittain.
 4. Tilinpitäjä tarkastaa väliaikaistilit vuosittain, jotta ne voidaan tarkastaa ja hyväksyä mahdollisimman nopeasti.

6 jakso

Talousarviokirjanpito

219 artikla

Talousarviokirjanpidon sisältämät tiedot ja kirjanpidon pitäminen

(Varainhoitoasetuksen 137 artikla)

1. Talousarviokirjanpidosta käy ilmi talousarvion kunkin alajaottelun osalta:
 - a) menojen osalta:
 - i) alkuperäisessä talousarviossa vahvistetut määrärahat, lisätalousarvioihin otetut määrärahat, edelliseltä vuodelta siirretyt määrärahat, kannettujen käyttötarkoitukseensa sidottujen tulojen perusteella avatut määrärahat, määrärahojen siirrot talousarvion osasta toiseen sekä näin käyttöön saatujen määrärahojen kokonaismäärä;
 - ii) varainhoitovuoden aikana tehdyt maksusitoumukset ja suoritettavat maksut;
 - b) tulojen osalta:
 - i) alkuperäiseen talousarvioon otetut ennakkoarviot, lisätalousarvioihin otetut ennakkoarviot, käyttötarkoitukseensa sidottu tulot ja näin määritettyjen ennakkoarvioiden kokonaismäärä;
 - ii) varainhoitovuoden vahvistetut ja perityt saamiset;
 - c) aiemmilta varainhoitovuosilta maksamatta jääneet maksusitoumukset ja perimättä jääneet tulot.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitettavat maksusitoumusmäärärahat ja maksumäärärahat kirjataan erikseen ja niitä seurataan erikseen.

Talousarviokirjanpitoon viedään myös Euroopan maatalouden ohjaus- ja tukirahaston (EMOTR) tukiosastoa koskevat alustavat kokonaissitoumukset ja niitä vastaavat maksut.

Kyseiset maksusitoumukset esitetään suhteessa EMOTR:n tukiosaston kokonaismäärärahoihin.

2. Talousarviokirjanpidossa voidaan seurata erikseen:

- a) edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjen määrärahojen ja varainhoitovuoden määrärahojen käyttöä;
- b) maksattamatta olevien sitoumusten maksattamista.

Tulojen osalta seurataan erikseen aiemmilta varainhoitovuosilta perimättä jääneitä saamia.

3. Talousarviokirjanpitoa voidaan kehittää kustannuslaskennan suuntaan.
4. Talousarviokirjanpito järjestetään koneellisesti tai käyttäen kirjanpitokirjoja tai kortistoja.

3 LUKU

225 artikla

(Varainhoitoasetuksen 4 luku)**Omaisuu den jälleenmyynti****Omaisuu sluet t el o**

(Varainhoitoasetuksen 138 artikla)

220 artikla

Omaisuu sluet t el o

(Varainhoitoasetuksen 138 artikla)

Omaisuu sluet t el o j ä r j e s t e l m ä n l a a t i i t u l o j e n j a m e n o j e n h y v ä k s y j ä t i l i n p i t ä j ä n a v u s t u k s e l l a . O m a i s u u s l u e t t e l o j ä r j e s t e l m ä t u o t t a a k a i k k i k i r j a n p i t o o n j a o m a i s u u d e n s ä i l y t t ä m i s e e n t a r v i t t a v a t t i e d o t .

226 artikla

K ä y t t ö o m a i s u u d e n m y y n t i m e n e t t e l y

(Varainhoitoasetuksen 138 artikla)

221 artikla

O m a i s u u d e n s ä i l y t t ä m i n e n

(Varainhoitoasetuksen 138 artikla)

K u k i n t o i m i e l i n v a h v i s t a a o m a l t a o s a l t a a n m ä ä r ä y k s e t , j o t k a k o s k e v a t t a s e e s s a e s i t e t y n o m a i s u u d e n s ä i l y t t ä m i s t ä , j a m ä ä r i t t e l e v ä t l u e t t e l o j ä r j e s t e l m ä s t ä v a s t a a v a t h a l l i n t o y k s i k ö t .

1. K ä y t t ö o m a i s u u d e n m y y n n i s t ä i l m o i t e t a a n a s i a a n k u u l u v i n p a i k a l l i s i n i l m o i t u s m e n e t t e l y i n , k u n o m a i s u u d e n y k s i k k ö k o h t a i n e n h a n k i n t a - a r v o o n 8 1 0 0 e u r o a t a i e n e m m ä n . M y y n t i s o p i m u s v o i d a a n t e h d ä a i k a i s i n t a a n n e l j ä n t o i s t a k a l e n t e r i p ä i v ä n k u l u t t u a i l m o i t u k s e n v i i m e i s e s t ä j u l k a i s e m i s p ä i v ä s t ä .

222 artikla

O m a i s u u s e r i e n m e r k i t s e m i n e n o m a i s u u s l u e t t e l o o n

(Varainhoitoasetuksen 138 artikla)

O m a i s u u s l u e t t e l o o n m e r k i t ä ä n j a k ä y t t ö o m a i s u u s t i l e i l l e k i r j a t a a n k a i k k i h a n k i t u t h y ö d y k k e e t , j o i d e n h a n k i n t a h i n t a t a i t u o t a n t o k u s t a n n u s h i n t a o n 4 2 0 e u r o a t a i e n e m m ä n , j o i d e n k ä y t t ö a i k a o n y l i v u o d e n j a j o t k a e i v ä t o l e k u l u t u s h y ö d y k k e i t ä .

M y y n n i s t ä j u l k a i s t a a n i l m o i t u s *E u r o o p a n y h t e i s ö j e n v i r a l l i s e s s a l e h d e s s ä* , k u n o m a i s u u d e n y k s i k k ö k o h t a i n e n h a n k i n t a - a r v o o n 3 9 1 1 0 0 e u r o a t a i e n e m m ä n . I l m o i t u s v o i d a a n j u l k a i s t a m y ö s j ä s e n v a l t i o i d e n l e h d i s s ä . M y y n t i s o p i m u s v o i d a a n t e h d ä a i k a i s i n t a a n k u u k a u d e n k u l u t t u a s i i t ä , k u n i l m o i t u s o n j u l k a i s t u *E u r o o p a n y h t e i s ö j e n v i r a l l i s e s s a l e h d e s s ä* .

2. I l m o i t t a m i s e s t ä v o i d a a n l u o p u a , j o s s i i t ä a i h e u t u v a t k u s t a n n u k s e t o v a t s u u r e m m a t k u i n m y y n n i s t ä s a a t a v a k s i a r v i o i t u v o i t t o .

3. T o i m i e l i n t e n o n p y r i t t ä v ä m y y m ä ä n o m a i s u u s a i n a m a h d o l l i s i m m a n h y v ä ä n h i n t a a n .

223 artikla

O m a i s u u s l u e t t e l o n s i s ä l t ö

(Varainhoitoasetuksen 138 artikla)

O m a i s u u s l u e t t e l o s s a a n n e t a a n r i i t t ä v ä k u v a u s h y ö d y k k e e s t ä , s e n s i j a i n n i s t a , h a n k i n t a p ä i v ä s t ä j a y k s i k k ö h i n n a s t a .

224 artikla

O m a i s u u s l u e t t e l o n t a r k a s t a m i n e n

(Varainhoitoasetuksen 138 artikla)

T o i m i e l i m e t v a r m i s t a v a t o m a i s u u s l u e t t e l o i t a t a r k a s t a e s s a a n , e t t ä k u k i n h y ö d y k e o n o l e m a s s a j a e t t ä s e o n o m a i s u u s l u e t t e l o o n t e h t y j e n m e r k i n t ö j e n m u k a i n e n . T a r k a s t u s t o i m i t e t a a n o s a n a v u o t u i s t a t a r k a s t u s o h j e l m a a ; a i n e e l l i s e t j a a i n e e t t o m a t h y ö d y k k e e t t a r k a s t e t a a n k u i t e n k i n v ä h i n t ä ä n k o l m e k e r t a a v u o d e s s a .

227 artikla

K ä y t t ö o m a i s u u d e n l u o v u t u s

(Varainhoitoasetuksen 138 artikla)

T u l o j e n j a m e n o j e n h y v ä k s y j ä n o n l a a d i t t a v a l a s k e l m a t a i s e l v i t y s o m a i s u u s l u e t t e l o o n m e r k i t y n o m a i s u u d e n v a s t i k k e e l l i s e s t ä t a i v a s t i k k e e t t o m a s t a l u o v u t u k s e s t a , s e n r o m u t u k s e s t a , v u o k r a a m i s e s t a , v a r k a u d e s t a t a i m u i d e n s y i d e n v u o k s i t a p a h t u n e e s t a k a t o a m i s e s t a .

L a s k e l m a s s a t a i s e l v i t y k s e s s ä m a i n i t a a n v a r s i n k i n , o n k o y h t e i s ö j e n v i r k a m i e h e n t a i t o i m i h e n k i l ö n t a i j o n k u n m u u n h e n k i l ö n k o r v a t t a v a o m a i s u u s o m a l l a k u s t a n n u k s e l l a a n .

K u n k i i n t e ä ä o m a i s u u t t a t a i s u u r i a r a k e n n e l m i a a n n e t a a n k ä y t t ö ö n i l m a i s e k s i , s i i t ä o n l a a d i t t a v a s o p i m u s , j o k a t o i m i t e t a a n E u r o o p a n p a r l a m e n t i l l e j a n e u v o s t o l l e v u o s i t t a i n a l u s t a v a n t a l o u s a r v i o e s i t y k s e n y h t e y d e s s ä .

TOINEN OSA
ERITYISSÄÄNNÖKSET

I OSASTO
(VARAINHOITOASETUKSEN II OSASTO)

RAKENNERAHASTOT

228 artikla

Ennakoiden takaisinmaksu

(Varainhoitoasetuksen 157 artikla)

Tukitoimenpiteen yhteydessä maksettujen ennakoiden täydellinen tai osittainen takaisinmaksu ei rakennerahastoja ja koheesiorahastoa koskevien säädösten mukaisesti johda asianomaisen rahaston rahoitusosuuden supistamiseen.

Takaisinmaksut määrät ovat varainhoitoasetuksen 18 artiklan 1 kohdan f alakohdan mukaisia käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

II OSASTO
(VARAINHOITOASETUKSEN III OSASTO)

TUTKIMUS

229 artikla

Toimintamuodot

(Varainhoitoasetuksen 160 artikla)

1. Tutkimustoiminnan ja teknologian kehittämistoiminnan määrärahoilla toteutetaan suoria toimia, EY:n perustamissopimuksen 166 artiklassa tarkoitettuun tutkimuksen puiteohjelmaan kuuluvia epäsuoria toimia sekä kyseisen sopimuksen 165 artiklassa tarkoitettuja toimia osallistumalla yhteisen tutkimuskeskuksen (YTK) kilpailuttamiin ohjelmiin ja toimintoihin.

2. Suorat toimet toteutetaan YTK:n laitosten toimesta ja rahoitetaan periaatteessa kokonaan talousarviosta. Niitä ovat:

- a) tutkimusohjelmat,
- b) kokeellinen tutkimustoiminta,
- c) luonteeltaan institutionaaliset tieteelliset ja tekniset tukitoimet.

3. Epäsuorat tutkimustoimet tarkoittavat kolmansien kanssa tehtävien sopimuksin toteutettavia ohjelmia. YTK voi osallistua tällaisiin sopimuksiin samoin perustein kuin kolmannet.

4. Varmistaakseen kansallisten tutkimuspolitiikkojen johdonmukaisuuden yhteisön tutkimuspolitiikan kanssa komissio voi tehdä EY:n perustamissopimuksen 165 artiklan mukaisesti aloitteita ja rahoittaa talousarviosta yksinomaan hallinnollisia menoja.

5. EY:n perustamissopimuksen 166 artiklan 3 kohdassa tarkoitettujen erityisohjelmien lisäksi yhteisö voi hyväksyä:

- a) täydentäviä toimintaohjelmia, joihin osallistuvat vain jotkin jäsenvaltiot EY:n perustamissopimuksen 168 artiklan mukaisesti,
- b) useiden jäsenvaltioiden käynnistämiä ohjelmia sekä näiden ohjelmien täytäntöönpanoa koskevia järjestelmiä EY:n perustamissopimuksen 169 artiklan mukaisesti,
- c) kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa toteutettavia yhteistyötoimia EY:n perustamissopimuksen 170 artiklan mukaisesti,
- d) yhteisyrityksiä EY:n perustamissopimuksen 171 artiklan mukaisesti.

6. YTK:n toteuttama kilpailuluonteinen toiminta tarkoittaa:

- a) tutkimuksen ja teknologian kehittämisen puiteohjelmien yhteydessä toteutettavia tieteellisiä ja teknisiä tukitoimia, jotka rahoitetaan periaatteessa kokonaan talousarviosta;
- b) kolmansien puolesta toteutettavat toimet.

230 artikla

Yhteiseen tutkimuskeskukseen sovellettava säännöt

(Varainhoitoasetuksen 161 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 161 artiklan 2 kohdassa tarkoitettujen saamisennusteiden toimitetaan tilinpitäjälle kirjattaviksi.

2. Kun toiminnot, joita YTK harjoittaa kolmansien puolesta, edellyttävät hankintoja, hankintamenettelyissä noudatetaan avoimuuden ja tasapuolisen kohtelun periaatteita.

III OSASTO
(VARAINHOITOASETUKSEN IV OSASTO)
ULKOISET TOIMET

I LUKU

Yleiset säännökset

231 artikla

Rahoituskelpoiset toimet

(Varainhoitoasetuksen 162 artikla)

Varainhoitoasetuksen toisen osan IV osaston 1 luvussa tarkoitettujen toimien määrärahoilla voidaan rahoittaa muun muassa hankintoja ja avustuksia, korkotuki mukaan luettuna, sekä erityislainoja, lainatakuita, taloudellista apua, budjettitukea ja muuta talousapua.

2 LUKU

Toimien toteuttaminen

232 artikla

Rahoitussopimus hajautetussa hallinnoinnissa

(Varainhoitoasetuksen 166 artikla)

1. Ennen kuin tehdään sopimus hajautetusti hallinnoitavan toimen rahoittamisesta toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä varmistuu tositetarkastusten ja tarkastuskäyntien perusteella siitä, että edunsaajana olevan kolmannen maan järjestelyt yhteisön varojen hallinnoimiseksi ovat varainhoitoasetuksen 164 artiklan 1 kohdan mukaiset.

2. Hajautetun hallinnoinnin yhteydessä tehdyissä rahoitussopimuksissa on hallinnoinnin hajauttamisasteen mukaisesti erikseen kaikki tai osa seuraavista määräyksistä:

- määräykset, joilla taataan varainhoitoasetuksen 164 artiklan 1 kohdassa tarkoitettujen perusteiden noudattaminen;
- määräykset, joissa todetaan, että jos varainhoitoasetuksen 164 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja vähimmäisperusteita ei noudateta, komissio voi keskeyttää sopimuksen täytäntöönpanon;
- määräykset, joissa määritellään tilien tarkastamiseen ja hyväksymiseen liittyvä kuulemismenettely, johon saatetaan turvautua kolmannen maan saattamiseksi vastuuseen, siten kuin siitä on säädetty varainhoitoasetuksen 53 artiklan 5 kohdassa;
- määräykset, joilla perustetaan varainhoitoasetuksen 53 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu ja 42 artiklassa täsmennetty rahoituskorjausjärjestelyt, kuten saamisten periminen kuittaamalla.

233 artikla

Erityislainat

(Varainhoitoasetuksen 166 artikla)

Komissio tekee erityislainoilla rahoitetuista investointihankkeista yhteisöjen nimissä lainasopimuksen lainanottajan kanssa.

234 artikla

Pankkitilit

(Varainhoitoasetuksen 166 artikla)

1. Jotta maksut voidaan suorittaa edunsaajavaltion valuutassa, edunsaajavaltiossa sijaitsevaan rahoituslaitokseen avataan euromääräisiä tilejä, joiden haltija on joko komissio tai yhteisen sopimuksen perusteella edunsaaja. Tilit nimetään niin, että niiltä käytettävät varat voidaan tunnistaa.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetuille tileille maksetaan rahaa todellisten kassatarpeiden perusteella. Tilisiirrot suoritetaan euroina, jotka muunnetaan tarvittaessa 7 ja 8 artiklan säännösten mukaisesti edunsaajavaltion valuuttaan sitä mukaa kun maksuja erääntyy suoritettavaksi.

3 LUKU

Julkiset hankinnat

235 artikla

Kiinteistöjen vuokraaminen

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

Ulkoisiin toimiin tarkoitetuilla toimintamäärärahoilla voidaan rahoittaa kiinteistöhankintoja ainoastaan jos ne liittyvät vuokrasopimuksen allekirjoittamishetkellä jo valmiiden rakennusten vuokraukseen. Tällaisista hankinnoista julkaistaan 119 artiklassa säädetyt ilmoitukset.

236 artikla

Määritelmät

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Palveluhankintasopimukseen kuuluvat tutkimus- ja teknisen avun sopimukset.

Tutkimussopimus on palvelujen tarjoajan ja asianomaisen hankintaviranomaisen välinen palvelusopimus, joka koskee muun muassa hankkeiden suunnittelua ja valmistelua koskevia tutkimuksia, toteutettavuustutkimuksia, taloudellisia tutkimuksia ja markkinatutkimuksia, teknisiä tutkimuksia, arviointoja ja tarkastuksia.

Teknistä apua koskeva sopimus on kyseessä silloin, kun palvelujen tarjoajan tehtävänä on toimia neuvonantajana tai kun hänet nimitetään johtamaan tai valvomaan jotain hanketta taikka hänet veloitetaan antamaan käyttöön sopimuksessa täsmennettyjä asiantuntijoita.

2. Kun kolmannella valtiolla on yksiköissään tai osittain julkisomisteisissa elimissään pätevä hallinnointihenkilöstö, hankinnat voidaan toteuttaa suoraan näiden yksiköiden tai elimien valvonnan alla.

237 artikla

Euroopan yhteisön ulkopuolella tehtäviin julkisiin hankintoihin sovellettavia kynnysarvoja ja yksityiskohtaisia menettelysääntöjä koskevat erityissäännökset

(Varainhoitoasetuksen 167 artiklan 1 kohdan a ja b alakohhta)

1. Edellä 118—121 artiklaa, määritelmiä lukuun ottamatta, 122 artiklan 3 ja 4 kohtaa, 123, 126—129 artiklaa, 131 artiklan 3—6 kohtaa, 139 artiklan 2 kohtaa, 140—146 artiklaa, 148 artiklaa ja 151 ja 152 artiklaa ei sovelleta varainhoitoasetuksen 167 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettujen hankintaviranomaisten tekemiin tai niiden lukuun tehtyihin hankintoihin.

Komissio tekee päätöksen tämän luvun soveltamisalaan kuuluvien hankintasäännösten täytäntöönpanosta.

2. Jos 1 kohdassa tarkoitettuja menettelyjen säännöksiä ei noudateta, kyseisten toimenpiteiden menoja ei voida rahoittaa yhteisön varoista.

3. Elintarvikeavun alalla tehdyissä hankinnoissa noudatetaan komission asetuksessa (EY) N:o 2519/97⁽¹⁾ esitettyjä yksityiskohtaisia sääntöjä.

4. Tätä lukua ei sovelleta varainhoitoasetuksen 167 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin hankintaviranomaisiin silloin, kun komissio on 35 artiklassa tarkoitettujen tarkastusten jälkeen antanut niille valtuudet käyttää omia hankintamenettelyjään hajautetun hallinnon yhteydessä.

238 artikla

Varainhoitoasetuksen 167 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen hankintaviranomaisten tekemät hankinnat

(Varainhoitoasetuksen 167 artiklan 1 kohdan c alakohhta)

1. Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta varainhoitoasetuksen 167 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettujen hankintaviranomaisten tekemiin hankintoihin.

2. Tämän luvun säännöksiä ei sovelleta asetuksen (EY) N:o 1257/96 nojalla toteutettuihin toimiin.

3. Komissio tekee päätöksen tämän artiklan 1 ja 2 kohdassa tarkoitettujen tapausten hankintojen erityismenettelyistä 184 artiklassa tarkoitettuja periaatteita noudattaen.

4. Jos 3 kohdassa tarkoitettuja menettelyjä ei noudateta, kyseisten toimenpiteiden menoja ei voida rahoittaa yhteisön varoista.

239 artikla

Ilmoitusten julkaiseminen ja syrjimättömyys

(Varainhoitoasetuksen 167 ja 168 artikla)

Komissio toteuttaa toimenpiteitä, joilla varmistetaan tasapuolisin edellytyksin mahdollisimman laaja osallistuminen yhteisön rahoittamien hankintojen tarjouskilpailuihin. Tällöin huolehditaan etenkin siitä, että

- ajalla julkaistaan riittävän ajoissa ennakoilmoitus, hankintailmoitus ja ratkaisuilmoitus;
- estetään kaikki syrjivät käytännöt ja tekniset määräykset, jotka saattavat vaikeuttaa varainhoitoasetuksen 168 artiklassa tarkoitettujen luonnollisten henkilöiden ja oikeushenkilöiden laajaa ja tasapuolista osallistumista tarjouskilpailuun.

240 artikla

Julkaisutoimenpiteet

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Kansainvälisissä tarjouskilpailuissa ennakoilmoitus tavara- tai palveluhankinnasta toimitetaan Euroopan yhteisöjen virallisten julkaisujen toimistolle mahdollisimman pian ja joka tapauksessa ennen asianomaisen varainhoitovuoden maaliskuun 31 päivää ja ennakoilmoitus rakennusurakasta mahdollisimman pian ohjelman hyväksymispäätöksen jälkeen.

2. Tämän luvun soveltamista varten hankintailmoitus on julkaistava:

- ainakin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä ja Internetissä, jos kyseessä on kansainvälinen tarjouskilpailu;
- ainakin edunsaajavaltion virallisessa lehdessä tai muussa vastaavassa tiedotusvälineessä, jos kyseessä on paikallinen tarjouskilpailu.

Jos hankintailmoitus julkaistaan myös paikallisesti, ilmoituksen on oltava samanlainen kuin Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä ja Internetissä julkaistu ilmoitus ja se on julkaistava samanaikaisesti. Komissio huolehtii Euroopan yhteisöjen viralliseen lehteen ja Internetiin tulevien ilmoitusten julkaisemisesta. Edunsaaja huolehtii mahdollisista paikallisella tasolla julkaistavista hankintailmoituksista.

3. Ratkaisuilmoitus toimitetaan sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

⁽¹⁾ EYVL L 346, 17.12.1997, s. 23.

241 artikla

Palveluhankintoja koskevat kynnysarvot ja hankintamenettely

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 167 artiklassa tarkoitetut kynnysarvot ja menettelyt vahvistetaan palveluhankintojen osalta seuraaviksi:

- a) hankinnan arvo on 200 000 euroa tai enemmän: 122 artiklan 2 kohdan b alakohdan ja 240 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen rajoitettu kansainvälinen tarjouskilpailu;
- b) hankinnan arvo on vähemmän kuin 200 000 euroa: 3 kohdassa tarkoitettu kilpailuun perustuva neuvottelumenettely, jos aiemmin tehtyjä puitesopimuksia ei voida käyttää tai niiden käyttäminen ei ole tuottanut tulosta;

Hankinnat, joiden arvo on vähemmän kuin 5 000 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella.

2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitetun rajoitetun kansainvälisen tarjouskilpailun hankintailmoituksessa ilmoitetaan, kuinka monelta ehdokkaalta tarjousta pyydetään. Palveluhankinnoissa tarjous pyydetään vähintään neljältä ja enintään kahdeksalta ehdokkaalta. Todellisen kilpailun aikaansaamiseksi on annettava riittävän monelle ehdokkaalle mahdollisuus esittää tarjous.

Luettelo valituista ehdokkaista julkaistaan komission Internet-sivustolla.

3. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetussa neuvottelumenettelyssä hankintaviranomainen laatii luettelon, jossa on vähintään kolme hänen valitsemaansa palveluntoimittajaa. Tässä kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä, joka ei kuulu 124 artiklan soveltamisalaan, kilpailu on rajoitettua eikä sitä julkaista.

Tuomaristo, jolla on tarvittava tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus, avaa ja arvioi tarjoukset. Tuomariston jäsenten on allekirjoitettava vakuutus puolueettomuudestaan.

Jos hankintaviranomainen ei saa vähintään kolmea vaatimusten mukaista tarjousta, menettely on peruutettava ja aloitettava uudelleen.

4. Tarjoukset on lähetettävä noudattamalla kahden kirjekuoren periaatetta, toisin sanoen pakkaukseen tai päällyskuoreen pakataan kaksi erillistä sinetöityä kirjekuorta, joista toisessa on merkintä "A-kuori: tekninen tarjous" ja toisessa "B-kuori: rahoitustarjous". Ulompaan kuoreen merkitään

- a) tarjouskilpailuasiakirjoissa ilmoitettu osoite hakemusten jättämistä varten
- b) maininta siitä, mihin tarjouskilpailuilmoitukseen tarjoaja vastaa

c) tarvittaessa niiden erien numerot, joita jätettävä tarjous koskee

d) tarjouskilpailuasiakirjojen kielellä lisätty maininta "ei saa avata ennen tarjousten avaamistilaisuutta".

Jos tarjouskilpailuasiakirjoissa on ilmoitettu haastatteluista, tuomaristo voi haastatella teknisesti hyväksyttävän tarjouksen tekijän ehdottaman asiantuntijaryhmän avainhenkilöitä sen jälkeen kun se on laatinut väliaikaiset kirjalliset päätelmänsä ja ennen kuin se saattaa loppuun teknisten tarjousten arvioinnin. Voidakseen suorittaa vertailuja tuomaristo haastattelee asiantuntijoita lyhyin väliajoin ja, jos asiantuntijat kuuluvat samaan ryhmään, mieluiten yhtäaikaaisesti. Kaikkia haastatteluun kutsuttuja asiantuntijoita tai ryhmiä haastatellaan tuomariston ennalta tekemän haastattelusuunnitelman mukaisesti. Haastattelun päivämäärästä ja kellonajasta on ilmoitettava tarjoajille vähintään kymmenen kalenteripäivää etukäteen. Jos tarjoaja ei voi osallistua haastatteluun pakottavan syyn vuoksi, hänelle lähetetään uusi kutsu.

5. Ratkaisuperusteiden tarkoituksena on selvittää kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous.

Kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous valitaan suhteuttamalla tarjousten tekninen laatu ja hinta toisiinsa käyttämällä jakopuustetta 80/20. Tätä varten

- a) teknisille tarjouksille annetut pisteet kerrotaan korjauskertoimella 0,80
- b) rahoitustarjouksille annetut pisteet kerrotaan korjauskertoimella 0,20.

242 artikla

Neuvottelumenettelyn käyttäminen palveluhankinnoissa

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Palveluhankinnoissa hankintaviranomainen voi aloittaa neuvottelumenettelyn yhden tarjouksen perusteella, jos komissio antaa siihen suostumuksensa eikä ei ole hankintaviranomainen, seuraavissa tapauksissa:

- a) varainhoitoasetuksen 91 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuille menettelyille asetettuja määräaikoja ei voida noudattaa hankintaviranomaiselle ennalta arvaamattomista ja hankintaviranomaisesta täysin riippumattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi;
- b) palvelut annetaan julkisoikeudellisten yhteisöjen tai voittoa tavoittelemattomien laitosten tai yhdistysten suorittaviksi, ja suunniteltu toiminta on luonteeltaan institutionaalista tai sen tarkoituksena on toteuttaa sosiaalivastusohjelma;
- c) hankinnanalaisia palveluja laajennetaan uusilla suorituksilla 2 kohdassa säädetyin edellytyksin;

- d) tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen yhtään laadulliset ja/tai taloudelliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty; tässä tapauksessa hankintaviranomainen voi tarjouspyynnön peruuttettuaan aloittaa neuvottelut valitsemansa yhden tai useamman tarjouspyyntömenetelyyn osallistuneen tarjoajan kanssa, kunhan alkuperäisiä hankintaehtoja ei olennaisesti muuteta;
- e) sopimus tehdään suunnittelukilpailun perusteella ja se on asiaan sovellettavien sääntöjen mukaan tehtävä suunnittelukilpailun voittajan, tai jos voitto on jaettu, voittajista yhden kanssa; tässä tapauksessa kaikki suunnittelukilpailun voittajat kutsutaan osallistumaan neuvotteluihin;
- f) teknisistä tai taiteellisista taikka yksinoikeuden suojaamiseen liittyvistä syistä palvelut voidaan antaa vain tietyn palvelun toimittajan suoritettaviksi.

Ensimmäisen alakohdan a alakohdassa tarkoitetuiksi äärimmäisen kiireen perusteiksi voidaan katsoa 168 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toteutetut toimet. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa tarvittaessa yhdessä muiden asianomaisten valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien kanssa äärimmäisen kiireen ja tarkastelee päätöstään uudelleen säännöllisesti moitteettoman varainhoidon periaatteen kannalta.

2. Hankinnanalaisia palveluja voidaan laajentaa edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitetuilla uusilla suorituksilla seuraavissa tapauksissa:

- a) lisäsuoritukset eivät sisälly päähankintaan, mutta niistä on tullut ennalta arvaamattomista syistä välttämättömiä hankinnan suorittamiselle edellyttäen, että lisäsuoritusta ei voida erottaa teknisesti tai taloudellisesti päähankinnasta aiheuttamatta hankintaviranomaiselle huomattavaa haittaa, ja lisäsuoritusten yhteenlaskettu arvo on enintään 50 prosenttia päähankinnan arvosta;
- b) lisäsuoritukset ovat ensimmäisen hankinnan toimittajalle uskottujen palvelujen toisintoja edellyttäen, että ensimmäisen suorituksen yhteydessä on julkaistu hankintailmoitus, ja ensimmäisen suorituksen yhteydessä julkaistussa hankintailmoituksessa on ilmoitettu selvästi hankkeen arvioidut kustannukset sekä mahdollisuus käyttää neuvottelumenettelyä sovittaessa hanketta koskevista uusista suorituksista;

Sopimusta voidaan jatkaa ainoastaan kerran siten, että jatkosopimus on arvoltaan ja kestoaltaan enintään alkuperäisen sopimuksen suuruinen.

243 artikla

Tavarahankintoja koskevat kynnsarvot ja hankintamenetelyt

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 167 artiklassa tarkoitettujen kynnsarvot ja menetellyt vahvistetaan tavarahankintojen osalta seuraaviksi:

- a) hankinnan arvo on 150 000 euroa tai enemmän: 122 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 240 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen avoin kansainvälinen tarjouskilpailu;

- b) hankinnan arvo on 30 000 euroa tai enemmän mutta vähemmän kuin 150 000 euroa: 122 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 240 artiklan 2 kohdan b alakohdan mukainen paikallisesti ilmoitettava avoin tarjouskilpailu;
- c) hankinnan arvo on vähemmän kuin 30 000 euroa: 2 kohdassa tarkoitettu kilpailuun perustuva neuvottelumenetely.

Hankinnat, joiden arvo on vähemmän kuin 5 000 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettussa neuvottelumenettelyssä hankintaviranomainen laatii luettelon, jossa on vähintään kolme hänen valitsemaansa toimittajaa. Tässä kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä, joka ei kuulu 124 artiklan soveltamisalaan, kilpailu on rajoitettua eikä sitä julkaista.

Tuomaristo, jolla on tarvittava tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus, avaa ja arvioi tarjoukset. Tuomariston jäsenten on allekirjoitettava vakuutus puolueettomuudestaan.

Jos hankintaviranomainen ei saa vähintään kolmea vaatimusten mukaista tarjousta, menettely on peruutettava ja aloitettava uudelleen.

3. Kukin tekninen tarjous ja rahoitustarjous on asetettava pakkaukseen tai päällyskuoreen sille varatussa sinetöidyssä kirjekuoressa, johon merkitään seuraavat tiedot:

- a) tarjouskilpailuasiakirjoissa ilmoitettu osoite hakemusten jättämistä varten
- b) maininta siitä, mihin tarjouskilpailuilmoitukseen tarjoaja vastaa
- c) tarvittaessa niiden erien numerot, joita jätettävä tarjous koskee
- d) tarjouskilpailuasiakirjojen kielellä lisätty maininta "ei saa avata ennen tarjousten avaamistilaisuutta".

Arviointikomitea avaa tarjoukset julkisessa tilaisuudessa tarjouskilpailuasiakirjoissa määrättyssä paikassa ja niissä määrättyinä ajankohtana. Tarjousten julkisessa avaamistilaisuudessa on ilmoitettava tarjoajien nimet, ehdotetut hinnat, vaaditun tarjousvakuuden olemassaolo ja kaikki muut hankintaviranomaisen aiheelliseksi katsomat tiedot.

4. Kun on kyse tavarahankintasopimuksesta, johon ei sisälly huoltopalvelua, hinta on ainoa ratkaisuperuste.

Jos huoltopalvelua tai koulutusta koskevat ehdotukset ovat erityisen merkittäviä, valitaan kokonaistaloudellisesti edullisin tarjous; tällöin on kuitenkin otettava huomioon tarjotun palvelun tekninen laatu ja ehdotettu hinta.

244 artikla

Neuvottelumenettelyn käyttäminen tavarahankinnoissa

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Tavarahankintasopimuksissa voidaan aloittaa neuvottelumenettely yhden tarjouksen perusteella, jos komissio antaa siihen suostumuksensa eikä ole hankintaviranomainen, seuraavissa tapauksissa:

- a) varainhoitoasetuksen 91 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuille menettelyille asetettuja määräaikoja ei voida noudattaa hankintaviranomaiselle ennalta arvaamattomista ja hankintaviranomaisesta täysin riippumattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi.
- b) tämä on perusteltua tiettyjen toimitusten luonteen tai erityisominaisuuksien vuoksi, esimerkiksi jos hankinta voidaan tilata ainoastaan hankinnan kohteen käyttöä sääntelevien patenttien tai lisenssien haltijoilta;
- c) alkuperäiseltä toimittajalta tilataan lisätoimituksia joko tavarnaisten toimitusten tai laitteistojen osittaiseksi korvaamiseksi tai aiempien toimitusten tai laitteistojen laajentamiseksi, ja hankintaviranomainen joutuisi toimittajan vaihtamisen vuoksi hankkimaan teknisiltä ominaisuuksiltaan poikkeavaa materiaalia, mikä johtaisi yhteensopimattomuuteen tai suhteettomiin teknisiin vaikeuksiin käytössä ja kunnossapidossa;
- d) tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen yhtään laadulliset ja/tai taloudelliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty; tässä tapauksessa hankintaviranomainen voi tarjouspyynnön peruutettuaan aloittaa neuvottelut valitsemansa yhden tai useamman tarjouspyyntömenettelyyn osallistuneen tarjoajan kanssa, kunhan alkuperäisiä hankintaehtoja ei olennaisesti muuteta.

2. Edellä 1 kohdan a alakohdassa tarkoitettuna äärimmäisen kiireen perusteiksi voidaan katsoa 168 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toteutetut toimet. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa tarvittaessa yhdessä muiden asianomaisten valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien kanssa äärimmäisen kiireen ja tarkastelee päätöstään uudelleen säännöllisesti moitteettoman varainhoidon periaatteen kannalta;

245 artikla

Rakennusurakoita koskevat kynnysarvot ja hankintamenettely

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 167 artiklassa tarkoitettujen kynnysarvot ja menettelyt vahvistetaan rakennusurakoiden osalta seuraaviksi:

- a) hankinnan arvo on 5 000 000 euroa tai enemmän:
 - i) yleensä 122 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 240 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen avoin kansainvälinen tarjouskilpailu;

- ii) tietyissä erityislaatuissa rakennustöissä, ja jos komissio antaa siihen suostumuksensa eikä ole hankintaviranomainen, poikkeuksellisesti 122 artiklan 2 kohdan b alakohdan ja 240 artiklan 2 kohdan a alakohdan mukainen rajoitettu kansainvälinen tarjouskilpailu;

- b) hankinnan arvo on 300 000 euroa tai enemmän mutta vähemmän kuin 5 000 000 euroa: 122 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja 240 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukainen paikallisesti ilmoitettava avoin tarjouskilpailu;

- c) hankinnan arvo on vähemmän kuin 300 000 euroa: 2 kohdassa tarkoitettu kilpailuun perustuva neuvottelumenettely;

Hankinnat, joiden arvo on vähemmän kuin 5 000 euroa, voidaan tehdä yhden ainoan tarjouksen perusteella.

2. Edellä 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettussa neuvottelumenettelyssä hankintaviranomainen laatii luettelon, jossa on vähintään kolme hänen valitsemaansa urakoitsijaa. Tässä kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä, joka ei kuulu 124 artiklan soveltamisalaan, kilpailu on rajoitettua eikä sitä julkaista.

Tuomaristo, jolla on tarvittava tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus, avaa ja arvioi tarjoukset. Tuomariston jäsenten on allekirjoitettava vakuutus puolueettomuudestaan.

Jos hankintaviranomainen ei saa vähintään kolmea vaatimusten mukaista tarjousta, menettely on peruutettava ja aloitettava uudelleen.

3. Valintaperusteena on se, kuinka tarjoaja on suoriutunut vastaavista sopimuksista ja erityisesti edeltävinä vuosina suoritetuista urakoista. Kun valinta on näin suoritettu ja sopimukset, jotka eivät täytä vaatimuksia, on hylätty, hankintapäätöksen tekemisen ainoa peruste on tarjouksen hinta.

4. Kukin tekninen tarjous ja rahoitustarjous on asetettava pakkaukseen tai päällyskuoreen sille varatussa sinetöidyssä kirjekuoreen, johon merkitään seuraavat tiedot:

- a) tarjouskilpailuasiakirjoissa ilmoitettu osoite hakemusten jättämistä varten
- b) maininta siitä, mihin tarjouskilpailuilmoitukseen tarjoaja vastaa
- c) tarvittaessa niiden erien numerot, joita jätettävä tarjous koskee
- d) tarjouskilpailuasiakirjojen kielellä lisätty maininta "ei saa avata ennen tarjousten avaamistilaisuutta".

Arviointikomitea avaa tarjoukset julkisessa tilaisuudessa tarjouskilpailuasiakirjoissa määrättyssä paikassa ja niissä määrättyinä ajankohtana. Tarjousten julkisessa avaamistilaisuudessa on ilmoitettava tarjoajien nimet, ehdotetut hinnat, vaaditun tarjousvakuuden olemassaolo ja kaikki muut hankintaviranomaisen aiheelliseksi katsomat tiedot.

246 artikla

Neuvottelumenettelyn käyttäminen rakennusurakoissa

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Urakkasopimukset voidaan tehdä neuvottelumenettelyssä yhden tarjouksen perusteella, jos komissio antaa siihen suostumuksensa eikä ole hankintaviranomainen, seuraavissa tapauksissa:

- a) varainhoitoasetuksen 91 artiklan 1 kohdan a, b ja c alakohdassa tarkoitetuille menettelyille asetettuja määräaikoja ei voida noudattaa hankintaviranomaiselle ennalta arvaamattomista ja hankintaviranomaisesta täysin riippumattomista syistä aiheutuneen äärimmäisen kiireen vuoksi.
- b) on kyse lisäurakasta, joka ei sisälly alun perin tehtyyn sopimukseen ja josta on tullut ennalta arvaamattomasta syystä välttämätön rakennusurakan toteuttamiselle 2 kohdassa säädettyin edellytyksin;
- c) tarjouspyyntö ei ole tuottanut tulosta, toisin sanoen yhtään laadulliset ja/tai taloudelliset kelpoisuusvaatimukset täyttävää tarjousta ei ole tehty; tässä tapauksessa hankintaviranomainen voi tarjouspyynnön peruutettuaan aloittaa neuvottelut valitsemansa yhden tai useamman tarjouspyyntömenettelyyn osallistuneen tarjoajan kanssa, kunhan alkuperäisiä hankintaehtoja ei olennaisesti muuteta.

Ensimmäisen kohdan a alakohdassa tarkoitettuina äärimmäisen kiireen perusteiksi voidaan katsoa 168 artiklan 2 kohdassa tarkoitetuissa tilanteissa toteutetut toimet. Valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä toteaa tarvittaessa yhdessä muiden asianomaisten valtuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien kanssa äärimmäisen kiireen ja tarkastelee päätöstään uudelleen säännöllisesti moitteettoman varainhoidon periaatteen kannalta.

2. Edellä 1 kohdan b alakohdassa tarkoitettujen lisäurakoiden tilaan alkuperäiseltä urakoitsijalta edellyttäen, että:

- a) lisäurakkaa ei voida erottaa teknisesti tai taloudellisesti pääurakasta aiheuttamatta hankintaviranomaiselle huomattavaa haittaa;
- b) vaikka lisäurakka voitaisiinkin erottaa alkuperäisestä urakasta, se on ehdottoman välttämätön alkuperäisen urakan loppuunsaattamiseksi;
- c) lisäurakoiden yhteenlaskettu arvo on enintään 50 prosenttia pääurakan arvosta.

247 artikla

Neuvottelumenettelyn käyttäminen kiinteistöhankinnoissa

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

Edellä 235 artiklassa tarkoitettuja kiinteistöhankintoja voidaan tehdä neuvottelumenettelyssä paikallisten markkinoiden kartoittamisen jälkeen komission suostumuksella, jos tämä ei ole hankintaviranomainen.

248 artikla

Hankintamenettelyn valinta yhdistetyissä hankinnoissa

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

Sopimuksissa, joihin sisältyy samalla sekä palveluja, tavaratoimituksia että urakkaosuuksia, hankintaviranomainen määrittää sovellettavat kynnysarvot ja menettelyt komission suostumuksella, jos tämä ei ole hankintaviranomainen; tässä on otettava huomioon sopimuksen olennainen osuus, joka arvioidaan sopimuksen eri osuuksien suhteellisen arvon ja käytännön merkityksen kannalta.

249 artikla

Tarjouskilpailuasiakirjat

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Edellä 130 artiklassa tarkoitettujen tarjouskilpailuasiakirjojen laaditaan parhaiden kansainvälisten käytäntöjen mukaisesti ja julkaisutoimenpiteiden sekä hankintaviranomaisen ja tarjoajien välisen yhteydenpidon osalta tämän luvun säännösten mukaisesti.

2. Palveluhankinnoissa tarjouskilpailuasiakirjoihin on sisällytettävä seuraavat tiedot:

- a) Tarjoajia koskevat ohjeet, joissa on ilmoitettava:
 - i) millainen hankinta on kyseessä;
 - ii) ratkaisuperusteet ja niiden painotus;
 - iii) mahdollisuudesta haastatteluun ja alustava haastatteluaikataulu;
 - iv) onko mahdollista tarjota erilaisia vaihtoehtoja;
 - v) mahdollisesti hyväksyttävän alihankinnan osuus;
 - vi) hankintaa varten käytettävissä olevien varojen enimmäismäärä;
 - vii) tarjouksessa käytettävä valuutta;
- b) Suppeaa ehdokasluetteloa koskevat tiedot, joissa mainitaan ehdokkaiden välistä yhteistyötä koskeva kielto;
- c) Palveluhankintoihin sovellettavat yleiset ehdot;
- d) Erityisehdot, joissa täsmennetään ja täydennetään yleisiä ehtoja tai esitetään niitä koskevia poikkeuksia;
- e) Tehtäväkuvaus, joka sisältää hankkeen suunnitellun aikataulun ja suunnitellut ajankohdat, joista alkaen tärkeimpien asiantuntijoiden on oltava käytettävissä;
- f) Hinnasto (tarjoaja täyttää);
- g) Tarjouslomake;
- h) Sopimuslomake;
- i) Lomakkeet pankin tai muun vastaavan laitoksen myöntämää ennakkomaksuja koskevaa vakuutta varten.

3. Tavarahankinnoissa tarjouskilpailuasiakirjoihin on sisällytettävä seuraavat tiedot:

- a) Tarjoajia koskevat ohjeet, joissa on ilmoitettava:
 - i) valinta- ja ratkaisuperusteet;
 - ii) onko mahdollista tarjota erilaisia vaihtoehtoja;
 - iii) tarjouksessa käytettävä valuutta;
- b) Tavarahankintoihin sovellettavat yleiset ehdot;
- c) Erityisehdot, joissa täsmennetään ja täydennetään yleisiä ehtoja tai esitetään niitä koskevia poikkeuksia. Siltä osin kuin ehdot ovat ristiriidassa keskenään, erityisehdot syrjäyttävät yleiset ehdot;
- d) Tekninen liite, joka sisältää mahdolliset suunnitelmat, tekniset eritelmät ja sopimuksen täytäntöönpanoa koskevan ohjeellisen aikataulun;
- e) Hinnasto (tarjoaja täyttää);
- f) Tarjouslomake;
- g) Sopimuslomake;
- h) Lomake seuraavia pankin tai muun vastaavan laitoksen myöntämiä vakuuksia varten:
 - i) tarjousvakuus
 - ii) ennakkomaksuja koskeva vakuus ja
 - iii) suoritustakuu.

4. Urakkasopimuksissa tarjouskilpailuasiakirjoihin on sisällytettävä seuraavat tiedot:

- a) Tarjoajia koskevat ohjeet, joissa on ilmoitettava:
 - i) valinta- ja ratkaisuperusteet;
 - ii) onko mahdollista tarjota erilaisia vaihtoehtoja;
 - iii) tarjouksessa käytettävä valuutta;
- b) Yleiset urakkaehdot;
- c) Erityisehdot, joissa täsmennetään ja täydennetään yleisiä ehtoja tai esitetään niitä koskevia poikkeuksia;
- d) Tekniset liitteet, jotka sisältävät suunnitelmat, tekniset eritelmät ja sopimuksen täytäntöönpanoa koskevan ohjeellisen aikataulun;
- e) Hinnasto (tarjoaja täyttää) ja hintaerittely;
- f) Tarjouslomake;
- g) Sopimuslomake;
- h) Lomake seuraavia pankin tai muun vastaavan laitoksen myöntämiä vakuuksia varten:
 - i) tarjousvakuus;
 - ii) ennakkomaksuja koskeva vakuus;
 - iii) suoritustakuu.

5. Siltä osin kuin 2 kohdan d alakohdassa, 3 kohdan c alakohdassa ja 4 kohdan c alakohdassa tarkoitettut erityisehdot ovat ristiriidassa keskenään noudatetaan yleisiä ehtoja.

250 artikla

Vakuudet

(Varainhoitoasetuksen 102 ja 167 artikla)

1. Poiketen siitä, mitä 150 artiklassa säädetään, etukäteen annettavat vakuudet ovat euromääräisiä tai vakuuden kattamassa sopimuksessa määrätyn rahan määräisiä.

2. Tavarahankinta- ja urakkasopimuksissa hankintaviranomainen voi vaatia tässä luvussa tarkoitettua tarjousvakuuden, jonka arvo on 1—2 prosenttia sopimuksen kokonaisarvosta. Vakuuden on oltava 150 artiklan säännösten mukainen. Vakuus vapautetaan tarjouskilpailun ratkettua. Vakuus pidätetään, jos määräpäivään mennessä jätetty tarjous vedetään myöhemmin takaisin.

3. Yli 150 000 euron ennakkomaksujen maksamista varten edellytetään vakuuden esittämistä. Vakuus vapautetaan sitä mukaa kuin ennakkomaksu vähennetään toimeksisajalle sopimusehtojen mukaisesti suoritetuista väli- tai loppumaksuista.

4. Tarjoajan on annettava tavarahankinta- ja rakennusurakkasopimuksen allekirjoittamisen yhteydessä suoritustakuu, joka on vahvistettu tarjouskilpailuasiakirjoissa ja on enintään 10 prosenttia hankinnan kokonaisarvosta. Takuun voimassaolo lakkaa aikaisintaan tavarahankintojen ja rakennusurakoiden lopullisen vastaanottamisen yhteydessä. Jos sopimus täytetään puutteellisesti, koko takuu pidätetään.

251 artikla

Menettelyjen määräajat

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Tarjoukset on toimitettava hankintaviranomaiselle tarjouspyynnössä ilmoitettuun osoitteeseen, päivään ja kellonaikaan mennessä. Hankintaviranomaisen on asetettava tarjousten ja osallistumishakemusten vastaanottamiselle riittävän pitkät kalenteripäivinä ilmaistut määräajat, jotta asianomaisille jää kohtuullisesti ja sopivasti aikaa tarjousten laatimiseen ja jättämiseen.

Palveluhankinnoissa tarjousten vastaanottamiselle asetettava vähimmäismääräaika on viisikymmentä päivää tarjouspyyntökirjeen lähetyspäivästä. Kiireellisissä tapauksissa voidaan kuitenkin komission suostumuksella asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

2. Tarjoajien on esitettävä kysymyksensä kirjallisesti viimeistään kaksikymmentäyksi päivää ennen tarjousajan päättymistä. Hankintaviranomainen vastaa tarjoajien kysymyksiin viimeistään yksitoista päivää ennen tarjousajan päättymistä.

3. Rajoitetuissa kansainvälisissä menettelyissä vähimmäismääräaika osallistumishakemusten vastaanottamiselle on kolmekymmentä päivää hankintailmoituksen julkaisupäivästä. Tarjousten vastaanottamiselle asetettava vähimmäismääräaika on viisikymmentä päivää tarjouspyyntökirjeen lähetyspäivästä. Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin komission suostumuksella asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

4. Avoimissa kansainvälisissä menettelyissä vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on hankintailmoituksen lähetyspäivästä laskettuna:

a) yhdeksänkymmentä päivää rakennusurakoiden osalta,

b) kuusikymmentä päivää tavarahankintojen osalta.

Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin komission suostumuksella asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

5. Paikallisesti ilmoitettavissa avoimissa menettelyissä vähimmäismääräaika tarjousten vastaanottamiselle on hankintailmoituksen julkaisupäivästä laskettuna:

a) kuusikymmentä päivää rakennusurakoiden osalta,

b) kolmekymmentä päivää tavarahankintojen osalta.

Tietyissä poikkeustapauksissa voidaan kuitenkin komission suostumuksella asettaa myös muunlaisia määräaikoja.

6. Edellä 241 artiklan 1 kohdan b alakohdassa, 243 artiklan 1 kohdan c alakohdassa ja 245 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettua kilpailuun perustuvassa neuvottelumenettelyssä valituille ehdokkaille asetettava vähimmäismääräaika on kolmekymmentä päivää tarjouspyyntökirjeen lähettämisestä.

7. Palveluhankinnoissa tarjousten voimassaoloajaksi on vahvistettu yhdeksänkymmentä kalenteripäivää alkaen tarjousten viimeiseksi jättöpäiväksi vahvistetusta päivästä. Poikkeustapauksissa hankintaviranomainen voi pyytää tarjoajilta ennen tarjousten voimassaoloajan päättymistä voimassaoloajan pidentämistä enintään neljäkymmenellä kalenteripäivällä. Sen tarjoajan, jonka tarjous hyväksytään, on pidettävä tarjouksensa voimassa lisäksi kuudenkymmenen kalenteripäivän ajan alkaen tarjouskilpailua koskevan ratkaisuilmoituksen antamisesta.

8. Tavarahankinnoissa tarjousten voimassaoloajaksi on vahvistettu yhdeksänkymmentä kalenteripäivää alkaen tarjousten viimeiseksi jättöpäiväksi vahvistetusta päivästä. Poikkeustapauksissa hankintaviranomainen voi pyytää tarjoajilta ennen tarjousten voimassaoloajan päättymistä voimassaoloajan pidentämistä enintään neljäkymmenellä kalenteripäivällä. Sen tarjoajan, jonka tarjous hyväksytään, on pidettävä tarjouksensa voimassa lisäksi kuudenkymmenen kalenteripäivän ajan alkaen tarjouskilpailua koskevan ratkaisuilmoituksen antamisesta.

9. Urakkasopimuksissa tarjousten voimassaoloajaksi on vahvistettu yhdeksänkymmentä kalenteripäivää alkaen tarjousten viimeiseksi jättöpäiväksi vahvistetusta päivästä. Poikkeustapauksissa hankintaviranomainen voi pyytää tarjoajilta ennen tarjousten voimassaoloajan päättymistä voimassaoloajan pidentämistä enintään neljäkymmenellä kalenteripäivällä. Sen tarjoajan, jonka tarjous hyväksytään, on pidettävä tarjouksensa voimassa lisäksi kuudenkymmenen kalenteripäivän ajan alkaen tarjouskilpailua koskevan ratkaisuilmoituksen antamisesta.

10. Edellä 1—9 kohdassa säädetyt määräajat vahvistetaan kalenteripäivinä.

252 artikla

Arviointikomitea

(Varainhoitoasetuksen 167 artikla)

1. Kaikki tarjouskilpailun mukaiset osallistumishakemukset ja tarjoukset arvioi ja asettaa paremmuusjärjestykseen arviointikomitea etukäteen ilmoitettujen hylkäämis-, valinta- ja ratkaisuperusteiden mukaisesti. Arviointikomiteaan kuuluu pariton määrä jäseniä — vähintään kolme henkilöä — joilla on oltava tarjousten asianmukaisen arvioinnin edellyttämä tekninen ja hallinnollinen asiantuntemus.

2. Jos hankintaviranomainen ei ole komissio, sille on kuitenkin poikkeuksetta ilmoitettava tarjouskilpailuista. Komission edustaja on aina pyydettävä tarkkailijaksi tarjousten avaamis- ja arviointitilaisuuteen, ja sille toimitetaan jäljennös jokaisesta tehdystä tarjouksesta. Hankintaviranomainen toimittaa komissiolle hyväksymistä varten tiedot lopputuloksesta, johon saatujen tarjousten perusteella on päädytty, sekä hankintasopimuksen tekemistä koskevan ehdotuksen. Saatuaan komission hyväksynnän hankintaviranomainen allekirjoittaa sopimukset ja antaa ne tiedoksi komissiolle.

3. Tarjoukset, joista puuttuu tarjouskilpailuasiakirjoissa vaadittuja olennaisia osia tai jotka eivät täytä niissä asetettuja erityisvaatimuksia, hylätään.

4. Edellä 139 artiklassa tarkoitettujen hinnaltaan poikkeuksellisen alhaisten tarjousten osalta komitea pyytää täsmennyksiä olennaisiksi katsomistaan tarjouksen osista.

4 LUKU

Avustusten myöntäminen

253 artikla

Rahoittaminen kokonaan talousarviosta

(Varainhoitoasetuksen 169 artikla)

1. Varainhoitoasetuksen 109 artiklassa tarkoitettua avustusten yhteisrahoitusvelvollisuudesta poiketen yksittäinen toimi voidaan rahoittaa kokonaan talousarviosta, jos tätä ei erikseen kielletä perussäädöksessä, seuraavissa tapauksissa:

a) humanitaarinen apu, myös pakolaisapu, apu siirtymään joutuneille henkilöille, jälleenrakennusapu ja miinanraivausapu;

b) Edellä 168 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu hätäapu;

- c) toimet väestöryhmien terveyden tai perusoikeuksien suojaamiseksi;
- d) kolmansien maiden kanssa tehtyjen rahoitussopimusten täytäntöönpanosta johtuvat toimet tai 43 artiklassa tarkoitettujen kansainvälisten järjestöjen kanssa toteutetut toimet.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettua yhteisrahoitusvelvollisuuteen tehtävät poikkeukset on perusteltava asianomaisiin toimiin liittyvien myöntöpäätösten yhteydessä.

Tulojen ja menojen hyväksyjän on kyettävä perustelemaan, että asianomaisen toimen rahoittaminen kokonaan talousarviosta on välttämätöntä.

5 LUKU

Ennakkotilit ja omaisuusluettelot

254 artikla

Ennakkotilien perustaminen

(Varainhoitoasetuksen 63 artikla)

Varainhoitoasetuksen 63 artiklan mukaisesti jokaiseen yhteisön ulkopuoliseen paikallisyksikköön voidaan perustaa yksi tai useampi ennakkotili tietentyyppisten menojen maksamiseksi. Paikallisyksiköllä tarkoitetaan erityisesti yhteisön lähetystöä, toimistoa tai sivutoimipistettä kolmannessa maassa.

Ennakkotilien hoitoehdot määritetään kunkin paikallisyksikön erityistarpeiden mukaisesti tilien perustamispäätöksissä 67 artiklan säännöksiä noudattaen.

255 artikla

Tilien käyttöoikeuksien haltijat

(Varainhoitoasetuksen 61 artikla)

Kukin toimielin määrittää edellytykset, joilla sen nimeämät ja 254 artiklassa tarkoitettujen paikallisyksiköiden tilien käyttöön valtuuttamat toimihenkilöt saavat antaa nimet ja nimikirjoitusnäytteet tiedoksi paikallisille rahoituslaitoksille.

256 artikla

Omaisuusluettelot ja myynti-ilmoitukset

(Varainhoitoasetuksen 138 artikla)

1. Lähetystöt laativat itse luettelot yhteisöille kuuluvasta irtaimesta omaisuudesta ja päivittävät niitä jatkuvasti. Luettelot annetaan säännöllisesti tiedoksi keskusyksiköille kunkin toimielimen vahvistamien yksityiskohtaisten sääntöjen mukaisesti.

Lähetystöihin siirrettävä irtain omaisuus merkitään väliaikaiseen luetteloon ennen sen kirjaamista pysyviin omaisuusluetteloihin.

2. Lähetystöjen irtaimen omaisuuden myynnistä ilmoitetaan paikallisten käytäntöjen mukaisesti.

IV OSASTO

(VARAINHOITOASETUKSEN V OSASTO)

YHTEISÖN VIRASTOT

257 artikla

Soveltamisala

(Varainhoitoasetuksen 171 artikla)

Varainhoitoasetuksen 171 artiklassa tarkoitettut virastot ovat seuraavat:

- a) virallisten julkaisujen toimisto,
- b) petostentorjuntavirasto,
- c) Euroopan yhteisöjen henkilöstövalintatoimisto,
- d) Henkilökohtaisten etuuksien hallinto- ja maksutoimisto,
- e) Brysselin infrastruktuuri- ja logistiikkatoimisto, ja Luxemburgin infrastruktuuri- ja logistiikkatoimisto.

Yksi tai useampi toimielin voi perustaa lisää virastoja, jos ne voidaan perustella kustannus-hyötyanalyysillä ja jos niillä voidaan taata yhteisön toiminnan näkyvyys.

258 artikla

Julkaisutoimistoa koskevat erityissäännöt

(Varainhoitoasetuksen 171 artikla)

Kullakin toimielimellä on valtuus hyväksyä virallisten julkaisujen toimiston määrärahoista rahoitettavia menoja silloin, kun työ tilataan virallisten julkaisujen toimiston välityksellä ulkopuolisilta. Julkaisujen myynnistä saadut nettotulot osoitetaan varainhoitoasetuksen 18 artiklan mukaisesti toimielimelle, joka julkaisu on laatinut.

259 artikla

Joidenkin tehtävien siirtäminen tilinpitäjän toimesta

(Varainhoitoasetuksen 172 artikla)

Komission tilinpitäjä voi viraston johtokunnan esityksestä siirtää joitakin tulojen kanton ja asianomaisen viraston itse suorittamien menojen maksuun liittyviä tehtäviään mainitun viraston työntekijälle.

260 artikla

Kassavarat — Pankkitilit

(Varainhoitoasetuksen 172 artikla)

Komissio voi avata toimielinten yhteisen viraston johtokunnan esityksestä viraston puolesta ja sen kassatarpeita varten pankki- tai postisiirtotilejä.

Tileille siirretään rahaa säännöllisesti maksuilla, joita komissio suorittaa kyseisen viraston maksupyyntöön perusteella. Maksusuoritukset eivät saa ylittää komission talousarvioon tätä tarkoitusta varten kuluvaan vuodeksi otettujen määrärahojen kokonaismäärää.

Kassan vuosisaldo täsmätään, tarkistetaan ja hyväksytään viraston ja komission välillä varainhoitovuoden lopussa.

261 artikla

Soveltamissäännöt

(Varainhoitoasetuksen 175 artiklan 1 kohta)

Soveltamissäännöissä, jotka kunkin viraston johtokunta vahvistaa varainhoitoasetuksen 175 artiklan 1 kohdan nojalla, noudatetaan täysin tämän asetuksen säännöksiä.

V OSASTO

(VARAINHOITOASETUKSEN VI OSASTO)**HALLINTOMÄÄRÄRAHAT**

262 artikla

Soveltamisala

(Varainhoitoasetuksen 177 artikla)

Tässä osastossa käsiteltävät hallintomäärärahat määritellään 27 artiklassa.

263 artikla

Kiinteistöhankkeet

(Varainhoitoasetuksen 179 artiklan 3 kohta)

Ennen kuin toimiin tekee varainhoitoasetuksen 179 artiklan 3 kohdassa tarkoitettuja hankintasopimuksia se laatii budjettivallan käyttäjälle selvityksen, jossa esitetään kaikki suunniteltuun hankkeeseen liittyvät merkitykselliset tiedot, sen hinta varainhoitovuoden talousarviossa ja myöhemmissä talousarvioissa, sen perustelu moitteettoman varainhoidon periaatteen kannalta sekä sen vaikutus rahoitusnäkyymiin.

Asianomainen toimielin antaa tässä yhteydessä budjettivallan käyttäjälle tiedoksi sen kiinteistöhankkeiden aikataulun.

264 artikla

Vuokravakuudet

(Varainhoitoasetuksen 177 artikla)

Komission tarjoamat vuokravakuudet ovat pankkivakuuksia tai komission ja vuokranantajan nimissä pankin sulkuutilille tehtyjä talletuksia, jotka riittävästi perusteltuja tapauksia lukuun ottamatta ovat euromääriä.

265 artikla

Henkilöstölle ja toimielinten jäsenille maksettavat palkkaennakot

(Varainhoitoasetuksen 177 artikla)

Henkilöstölle ja toimielinten jäsenille voidaan maksaa henkilöstösäännöissä säädetyin edellytyksin palkkaennakkoa.

KOLMAS OSA

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

I OSASTO

SIIRTYMÄSÄÄNNÖKSET

266 artikla

Tutkimusmäärärahoja koskevat määrärahasiirrot

(Varainhoitoasetuksen 160 artikla)

Edellä 229 artiklan 2—5 kohdassa tarkoitetuissa tutkimuksen alaan kuuluvissa suorissa ja epäsuorissa toimituksissa noudatetaan määrärahasiirtojen osalta varainhoitovuonna 2003 menettelyä, josta säädetään 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun varainhoitoasetuksen 95 artiklan 1 ja 2 kohdassa.

267 artikla

Takuutilin selvittäminen

1. Kunkin tilinpitäjän tai avustavan tilinpitäjän nimellä liikekirjanpitoon avatun takuutilin saamasaldoon hyvitetään erityiskorvaukset, jotka on peritty 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun varainhoitoasetuksen 75 artiklan mukaisesti ja maksettu asianomaisille tai muille maksuun oikeutetuille toimielinten päätöksellä sen jälkeen kun niille on myönnetty vastuuvapaus varainhoitovuosien 2001 ja 2002 osalta tilinpitäjän lausunnon mukaisesti, kun tämä ei henkilökohtaisesti liity asiaan.

2. Kunkin ennakoiden hoitajan nimellä liikekirjanpitoon avatun takuutilin saamasaldoon hyvitetään erityiskorvaukset, jotka on peritty 21 päivänä joulukuuta 1977 annetun varainhoitoasetuksen 75 artiklan mukaisesti ja maksettu asianomaisille tai muille maksuun oikeutetuille tilinpitäjän ja asianomaisten tulojen ja menojen hyväksyjän suostumuksella tarkastuksen jälkeen.

3. Takuutilille maksetaan se selvittämiseen saakka korkoa, joka vastaa vuosittaista keskiarvoa Euroopan keskuspankin euromääräisiin perusrahoitusoperaatioihinsa soveltamista kuukausikoroista, sellaisina kuin ne on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisen lehden* C-sarjassa.

268 artikla

Ennen 1 päivää tammikuuta 2003 tehtyjen sitoumusten ta saamisenusteiden muuntaminen euromääräisiksi

(Varainhoitoasetuksen 16 artikla)

Varainhoitoasetuksen 161 artiklan 2 kohdassa tarkoitetut talousarviositoumukset ja saamisenusteet, jotka on tehty

ennen 1 päivää tammikuuta 2003 muuna valuuttana kuin euroina, muutetaan euroiksi viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2003 käyttäen 7 artiklassa tarkoitettuja kursseja, joita sovelletaan 1 päivänä tammikuuta 2003.

269 artikla

Liittymistä edeltävän tuen hajautettu hallinnointi

(Varainhoitoasetuksen 53 artikla)

Neuvoston asetuksessa (ETY) N:o 3906/89 ⁽¹⁾ ja neuvoston asetuksessa (EY) N:o 555/2000 ⁽²⁾ tarkoitettujen liittymistä edeltävien tukien osalta 35 artiklassa säädettyjä ennakkotarkastusta koskevia sääntöjä ei sovelleta asianomaisten ehdokasmaiden kanssa jo toteutettuun hajautettuun hallinnointiin.

II OSASTO

LOPPUSÄÄNNÖKSET

270 artikla

Varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitettut elimet

(Varainhoitoasetuksen 185 artikla)

Varainhoitoasetuksen 14 artiklan 2 kohdassa, 46 artiklan 1 kohdan 3 alakohdan d alakohdassa ja 185 artiklassa tarkoitettut velvollisuudet koskevat elimiä, jotka saavat avustusta yhteisön talousarviosta ja jotka mainitaan komission laatimassa ja kunkin varainhoitovuoden alustavaan talousarvioesitykseen liitettävässä luettelossa.

271 artikla

Kynnysarvojen ja rahamäärien ajantasaistaminen

1. Edellä 67, 128, 129, 151, 152, 173, 180, 181, 222 ja 226 artiklassa tarkoitettut kynnysarvot ja rahamäärät saatetaan ajan tasalle joka kolmas vuosi yhteisön kuluttajahintaindeksin muutosten perusteella.

2. Edellä 157 artiklan b alakohdassa ja 158 artiklan 1 kohdan a ja c alakohdassa tarkoitettujen hankintojen kynnysarvot tarkistetaan joka toinen vuosi direktiivin 92/50/ETY 7 artiklan

1 kohdan b alakohdan, direktiivin 93/37/ETY 6 artiklan 2 kohdan a alakohdan ja direktiivin 93/36/ETY 5 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisesti.

3. Komissio vahvistaa uudet rahamäärät ja kynnysarvot 1 ja 2 kohdassa mainittujen määräaikojen ja perusteiden mukaisesti ja antaa ne tiedoksi muille toimielimille julkaisemalla ne *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

272 artikla

Kumoaminen

Kumotaan asetus (Euratom, EHTY, EY) N:o 3418/93.

Viittauksia kumottuun asetukseen pidetään viittauksina tähän asetukseen.

273 artikla

Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan ensimmäisenä päivänä tammikuuta 2003.

⁽¹⁾ EYVL L 375, 23.12.1989, s. 11.

⁽²⁾ EYVL L 68, 16.3.2000, s. 3.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 23 päivänä joulukuuta 2002.

Komission puolesta

Michaele SCHREYER

Komission jäsen

KOMISSION ASETUS (EY, Euratom) N:o 2343/2002,**annettu 23 päivänä joulukuuta 2002,**

Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta annetun neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 185 artiklassa tarkoitettuja elimiä koskevasta varainhoidon puiteasetuksesta

SISÄLLYS

I OSASTO	TARKOITUS	74
II OSASTO	BUDJETTIPERIAATTEET	75
1 luku	Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaate	75
2 luku	Vuotuisperiaate	75
3 luku	Tasapainoperiaate	76
4 luku	Laskentayksikön periaate	77
5 luku	Yleiskatteisuusperiaate	77
6 luku	Erittelyperiaate	77
7 luku	Moitteettoman varainhoidon periaate	78
8 luku	Seurattavuusperiaate	78
III OSASTO	TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE	78
1 luku	Talousarvion laatiminen	78
2 luku	Talousarvion rakenne ja esitystapa	79
IV OSASTO	TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN	80
1 luku	Yleiset säännökset	80
2 luku	Taloushallinnon henkilöstö	80
1 jakso	Tehtävien eriyttämisen periaate	80
2 jakso	Tulojen ja menojen hyväksyjä	80
3 jakso	Tilinpitäjä	81
4 jakso	Ennakoiden hoitaja	82
3 luku	Taloushallinnon henkilöstön vastuualueet	82
1 jakso	Yleiset säännökset	82
2 jakso	Tulojen ja menojen hyväksyjään, valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt	82
3 jakso	Tilinpitäjiin ja ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt	83
4 luku	Tulotapahtumat	83
1 jakso	Yleiset säännökset	83
2 jakso	Saamisen nuste	83
3 jakso	Saamisten vahvistaminen	83
4 jakso	Perinnän hyväksyminen	84
5 jakso	Perintä	84
6 jakso	Veroihin ja maksuihin sovellettavat erityissäännökset	84
5 luku	Menotapahtumat	85
1 jakso	Menoihin sitoutuminen	85
2 jakso	Menojen vahvistaminen	85
3 jakso	Menojen hyväksyminen	86
4 jakso	Menojen maksaminen	86
5 jakso	Menotapahtumia koskevat määräajat	86
6 luku	Tietojenkäsittelyjärjestelmät	86

7 luku	Sisäinen tarkastaja	86
V OSASTO	JULKISET HANKINNAT	87
VI OSASTO	YHTEISÖN ELIMEN MYÖNTÄMÄT AVUSTUKSET	87
VII OSASTO	TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO	87
1 luku	Tilinpäätös	87
2 luku	Kirjanpito	88
1 jakso	Yhteiset säännökset	88
2 jakso	Liikekirjanpito	88
3 jakso	Talousarviokirjanpito	89
3 luku	Omaisuuksien luettelo	89
VIII OSASTO	ULKOINEN TARKASTUS JA VASTUUVAPAAUS	89
1 luku	Ulkoinen tarkastus	89
2 luku	Vastuuvapaus	89
IX OSASTO	SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET	90

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

ottaa huomioon neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 ⁽¹⁾, annettu 25 päivänä kesäkuuta 2002, Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon sovellettavasta varainhoitoasetuksesta ja erityisesti sen 185 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan parlamentin lausunnon ⁽²⁾,

ottaa huomioon neuvoston lausunnon ⁽³⁾,

ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen lausunnon ⁽⁴⁾,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Ne elimet, jotka on perustettu vastaamaan tietyistä yhteisön toimista, ovat oikeushenkilöitä, ja näin ollen niillä on myös oma talousarvio, josta säädetään erityisissä varainhoitoa koskevissa säännöksissä.
- (2) Jotta voidaan varmistaa kyseisten säännösten yhtenevyys asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (jäljempänä 'yleinen varainhoitoasetus') kanssa sekä sen 185 artiklan 1 kohdan mukaisesti, tässä varainhoidon puiteasetuksessa on vahvistettava säännöt, jotka koskevat yhteisöjen talousarviosta suoritettavaa avustusta todellisuudessa saavien yhteisön elinten (jäljempänä 'yhteisön elimet') talousarvion laatimista, toteuttamista ja valvontaa. Tämän varainhoidon puiteasetuksen perusteella elimet antavat omat varainhoitoa koskevat säännöksensä, jotka komission suostumuksella poikkeavat puiteasetuksesta elinten toiminnan erityispiirteitä koskevin osin edellä tarkoitetun 185 artiklan mukaisesti.
- (3) Yleisen varainhoitoasetuksen tavoin tässä asetuksessa määritellään ainoastaan ne pääperiaatteet ja perussäännöt, joilla säännellään talousarvioasioita koko-

naisuudessaan. Elimet vahvistavat sellaiset soveltamis säännöt, joilla voidaan parantaa elinten varainhoitoa koskevien säännösten selkeyttä.

- (4) Olisi vahvistettava uudelleen talousarviota laadittaessa ja toteutettaessa noudatettavat neljä keskeistä budjettioikeusperiaatetta (yhtenäisyys, yleiskatteisuus, erittely ja vuotuisuus) sekä talousarviolta edellytettävän totuudenmukaisuuden, tasapainon, laskentayksikön, moitteetoman varainhoidon ja seurattavuuden periaatteet.
- (5) On tarpeen määritellä tilinpitäjän, sisäisen tarkastajan sekä tulojen ja menojen hyväksyjien toimivaltuudet ja tehtävät. Tulojen ja menojen hyväksyjät ovat täysin vastuussa kaikista heidän alaisuudessaan suoritetuista tulo- ja menotapahtumista. He ovat niistä tilivelvollisia, ja heihin voidaan tarvittaessa kohdistaa kurinpitomenetely.
- (6) Toimielinten tavoin yhteisön elimet eivät saa ottaa lainaa, kuten yleisen varainhoitoasetuksen 14 artiklassa säädetään.
- (7) Yhteisön elinten sisäisen tarkastuksen tehtävästä vastaa komission sisäinen tarkastaja, ja näin taataan järjestelmän ja työtapojen johdonmukaisuus yleisen varainhoitoasetuksen 185 artiklan 3 kohdan mukaisesti.
- (8) Talousarvion ja tilinpäätöksen laatimisessa sekä vastuuvapauden myöntämisessä on noudatettava yleisen varainhoitoasetuksen vastaavien säännösten mukaista aikataulua, ja vastuuvapauden yhteisön elimille myöntää vastedes yleistä talousarviota koskevan vastuuvapauden myöntävä elin (yleisen varainhoitoasetuksen 185 artiklan 2 kohta).

⁽¹⁾ EYVL L 248, 15.9.2002, s. 1.

⁽²⁾ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

⁽³⁾ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

⁽⁴⁾ Ei vielä julkaistu virallisessa lehdessä.

- (9) Yhteisön elinten on sovellettava sellaisia kirjanpitosääntöjä, että niiden tilinpäätökset voidaan yhdistää toimielinten tilinpäätöksiin, ja tämän vuoksi säännöt vahvistaa komissio tilinpitäjä uuden yleisen varainhoitoasetuksen 133 artiklan mukaisesti.
- (10) Yleisen varainhoitoasetuksen 46 artiklan mukaisesti henkilöstötaulukko on vastedes hyväksyttävä budjettivallan käyttäjällä.
- (11) Jotta samanlaisia väärinkäytöksiä arvioitaisiin samalla tavalla, kunkin elimen on suotavaa toimittaa väärinkäytökset arvioitaviksi yleisen varainhoitoasetuksen 66 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun elimeen, jonka komissio on perustanut väärinkäytösten arviointia varten.
- (12) Koska yhteisön elimet saavat rahoitusta yhteisöjen talousarviosta, niiden on noudatettava tiukasti samoja vaatimuksia julkisista hankinnoista ja avustuksista kuin toimielinten, jos julkiset hankinnat ja avustusten myöntäminen sallitaan kyseisten elinten perustamissääädöksissä; tällöin riittää, että viitataan yleisen varainhoitoasetuksen asiaa koskeviin säännöksiin.
- (13) Toimielinten tavoin yhteisön elimet voivat siirtää tehtäviään ulkopuolisille yksityisoikeudellisille yksiköille ainoastaan, jos se on välttämätöntä ja jos nämä tehtävät eivät ole julkisen palvelun tehtäviä eikä niihin sisälly arviointiin liittyvän harkintavallan käyttöä. Näin voidaan taata, että kukin elin on vastuussa talousarvionsa toteuttamisesta ja että ne noudattavat niille perustamisensa yhteydessä asetettuja tavoitteita.
- (14) Yhteisön elinten on liitettävä yhteisön avustusten suorittamista koskeviin pyyntöihin kassatilannetta koskeva ennuste, ja yhteisöjen avustuksina maksamat varat tuottavat korkoa yhteisöille.
- (15) On annettava veroja ja maksuja koskevat erityissäännökset, sillä verot ja maksut ovat yksi yhteisön elinten tulonlähteistä.
- (16) Kun otetaan huomioon kyseisten elinten perustamissääädöksistä johtuvat sääntövaatimukset, tilinpäätös-menettelyä olisi mukautettava ja siinä olisi edellytettävä, että hallintoneuvosto antaa tilinpäätöstä koskevan lausunnon.
- (17) Yhteisön elinten talousarvioiden on noudatettava yleisessä varainhoitoasetuksessa vahvistettua uutta rakennetta siltä osin kuin se on perusteltua elinten toiminnan luonteen kannalta.
- (18) Tähän asetukseen on sisällytettävä ainoastaan ne yleisen varainhoitoasetuksen säännökset, jotka ovat tarkoituksenmukaisia yhteisön elinten kannalta.
- Erityisesti tässä asetuksessa ei käsitellä säännöksiä, jotka koskevat yhteisön elinten toimintaan liittymättömiä toiminnan osa-alueita, eikä ulkoistamista koskevien periaatteiden mukaisesti erilaistettuja talousarvion toteuttamistapoja tai Euroopan parlamentille ja neuvostolle tarkoitettuja talousarviota koskevia tietoja. Lisäksi on otettava huomioon ainoastaan tietyt varainhoitoasetuksessa tarkoitettut käyttötarkoitukseensa sidotut tulot, ja määrärahasiirtoja ja talousarvion laatimista koskevan menettelyn on oltava yksinkertaisempi ja yleisluonteisempi,

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

I OSASTO

TARKOITUS

1 artikla

Tässä asetuksessa täsmennetään tärkeimmät säännöt, joista kunkin yhteisön elimen varainhoitoa koskevat säännökset voivat poiketa neuvoston asetuksen (EY, Euratom) N:o 1605/2002 (jäljempänä 'yleinen varainhoitoasetus') 185 artiklan mukaisesti ainoastaan, jos se on välttämätöntä elimen toiminnasta johtuvien erityisvaatimusten vuoksi ja jos komissio antaa siihen suostumuksen.

2 artikla

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 2) 'hallintoneuvostolla' yhteisön elimen tärkeintä sisäisen päätöksenteon elintä taloutta ja talousarviota koskevissa päätöksissä yhteisön elimen perustamissääädöksessä käytetystä nimityksestä riippumatta;
- 3) 'johtajalla' hallintoneuvoston päätösten sekä tulojen ja menojen hyväksyjänä yhteisön elimen talousarvion toteuttamisesta vastaavaa henkilöä yhteisön elimen perustamissääädöksessä käytetystä nimityksestä riippumatta;
- 4) 'perustamissääädöksellä' yhteisön oikeuden säädöstä, jolla säännellään yhteisön elimen perustamiseen ja toimintaan liittyviä olennaisia näkökohtia;
- 5) 'budjettivallan käyttäjällä' Euroopan parlamenttia ja Euroopan unionin neuvostoa.
- 1) 'yhteisön elimellä' kaikkia yleisen varainhoitoasetuksen 185 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja elimiä;

II OSASTO

BUDJETTIPERIAATTEET

3 artikla

Tässä asetuksessa määritellyin edellytyksin noudatetaan yhteisön elimen talousarvion (jäljempänä 'talousarvio') laatimisessa ja toteuttamisessa yhtenäisyyden, talousarvion totuudenmukaisuuden, vuotuisuuden, tasapainon, laskentayksikön, yleiskatteisuuden, erittelyn, moitteettoman varainhoidon sekä seurattavuuden periaatteita.

1 LUKU

Yhtenäisyyden ja talousarvion totuudenmukaisuuden periaate

4 artikla

Talousarvio on säädös, jossa arvioidaan ja vahvistetaan kaikki tarpeelliseksi katsotut yhteisön elimen tulot ja menot jokaiseksi varainhoitovuodeksi.

5 artikla

Talousarvioon kuuluvat:

- a) kaikki niistä veroista ja maksuista, joita yhteisön elimellä on valtuudet periä tehtäviensä mukaisesti, muodostuvat omat tulot ja mahdolliset muut tulot;
- b) niiden jäsenvaltioiden mahdollisesti myöntämät rahoitusosuudet, joissa yhteisön elimet sijaitsevat;
- c) Euroopan yhteisöjen myöntämä avustus;
- d) 19 artiklan 1 kohdan mukaisesti tietyn menoerän rahoittamiseen osoitettavat tulot;
- e) yhteisön elimen menot, mukaan luettuina hallintomenot.

6 artikla

1. Tulon tai menon saa suorittaa ainoastaan ottamalla sen johonkin budjettikohtaan.
2. Talousarvioon saadaan ottaa määrärahoja vain tarpeelliseksi katsottuja menoja varten.
3. Menoon ei saa sitoutua eikä sitä saa hyväksyä maksettavaksi, jos se ylittää talousarviossa vahvistetun määrärahan.

2 LUKU

Vuotuisperiaate

7 artikla

Talousarvioon otetaan määrärahat yhden varainhoitovuoden ajaksi, joka alkaa 1 päivänä tammikuuta ja päättyy 31 päivänä joulukuuta.

8 artikla

1. Talousarvio koostuu jaksotetuista määrärahoista ja jaksottamattomista määrärahoista, jotka ovat maksusitoumusmäärärahoja tai maksumäärärahoja.

2. Maksusitoumusmäärärahat kattavat tietyn varainhoitovuoden aikana tehtyjen oikeudellisten sitoumusten kokonaiskustannukset.

3. Maksumäärärahat kattavat tietyn varainhoitovuoden ja/tai sitä edeltävien varainhoituvuosien aikana tehtyjen oikeudellisten sitoumusten toteuttamiseen tarvittavat maksut.

4. Hallintomäärärahat ovat jaksottamattomia määrärahoja. Hallintomenot sopimuksista, jotka ylittävät varainhoitovuoden keston joko paikallisen käytännön takia tai kaluston hankkimiseen liittyvistä syistä, otetaan sen varainhoitovuoden talousarvioon, jonka aikana ne on suoritettu.

9 artikla

1. Edellä 5 artiklassa tarkoitetut yhteisön elimen tulot kirjataan tietyn varainhoitovuoden tileille sen kuluessa toteutuneiden määrien mukaisina.

2. Yhteisön elimen tulot otetaan samansuuruisiksi maksumäärärahoiksi.

3. Tietylle varainhoitovuodelle myönnettyjä talousarviomäärärahoja saadaan käyttää ainoastaan kattamaan menot, joihin on sitouduttu ja jotka on maksettu saman varainhoitovuoden aikana, sekä sellaisista sitoumuksista johtuvat määrät, jotka siirtyvät edellisiltä varainhoituvuosilta.

4. Maksusitoumukset otetaan kirjanpitoon kattamaan joulukuun 31 päivään mennessä tehdyt oikeudelliset sitoumukset.

5. Maksut kirjataan tietyn varainhoitovuoden tileille niiden maksujen perusteella, jotka tilinpitäjä on suorittanut saman vuoden joulukuun 31 päivään mennessä.

10 artikla

1. Jos määrärahoja ei ole käytetty sen varainhoitovuoden aikana, jota varten ne on otettu talousarvioon, ne peruutetaan.

Viimeistään 15 päivänä helmikuuta tehdyllä hallintoneuvoston päätöksellä käyttämättömät määrärahat voidaan kuitenkin siirtää 2—8 kohdan säännösten mukaisesti käytettäväksi yksinomaan seuraavan varainhoitovuoden aikana.

2. Henkilöstömenoihin liittyviä määrärahoja ei saa siirtää.
3. Jaksotettujen määrärahojen maksusitoumusmäärärahoista ja niistä jaksottamattomista määrärahoista, joita varainhoitovuoden tilit päätettäessä ei vielä ole sidottu, voidaan siirtää määrät, jotka vastaavat maksusitoumusmäärärahoja, joiden osalta useimmat sitoumusten edellyttämät, kunkin yhteisön elimen varainhoitoasetuksen soveltamissäännöissä määritellyt alustavat muodollisuudet on tehty joulukuun 31 päivään mennessä; näitä määriä voidaan sitoa seuraavan vuoden maaliskuun 31 päivään saakka.
4. Jaksotettujen määrärahojen maksumäärärahoista voidaan siirtää määrät, jotka tarvitaan aiempien maksusitoumusten kattamiseen tai jotka liittyvät siirrettyihin maksusitoumusmäärärahoihin, jos seuraavan varainhoitovuoden asianomaisiin budjettikohtiin osoitetut määrärahat eivät kata rahoitustarvetta. Yhteisön elin käyttää ensisijaisesti kuluvalle varainhoitovuodelle vahvistettuja määrärahoja ja vasta näiden loputtua siirrettyjä määrärahoja.
5. Jaksottamattomat määrärahat, jotka vastaavat ennen varainhoitovuoden tilinpäätöstä asianmukaisesti tehtyjä maksusitoumuksia, siirretään ilman eri toimenpiteitä vain seuraavalle varainhoitovuodelle.
6. Seuraavalle vuodelle siirretyt määrärahat, jotka eivät ole sidottuja 31 päivänä maaliskuuta varainhoitovuonna N + 1, peruutetaan ilman eri toimenpiteitä.
- Määrärahat, jotka edellä esitetyin edellytyksin siirretään seuraavalle varainhoitovuodelle, näkyvät erikseen kirjanpidossa.
7. Jäljempänä 19 artiklassa tarkoitetuista käyttötarkoitukseensa sidotuista tuloista saadut, 31 päivänä joulukuuta käytettävissä olevat määrärahat siirretään ilman eri toimenpiteitä.
- Ensin on käytettävä ne määrärahat, jotka vastaavat edelliseltä varainhoitovuodelta siirrettyjä käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja.

11 artikla

Määrärahojen vapautuminen, joka aiheutuu niillä rahoitettavan toiminnan osittaisesta tai täydellisestä toteuttamatta jättämisestä ja joka tapahtuu sen varainhoitovuoden jälkeisten varainhoituvuosien aikana, jonka aikana määrärahat on sidottu, johtaa määrärahojen peruuntumiseen.

12 artikla

Talousarvioon otetut määrärahat voidaan sitoa talousarvion lopullisen vahvistamisen jälkeen 1 päivästä tammikuuta alkaen.

13 artikla

1. Juoksevista hallintomenoista voidaan kunkin vuoden 15 päivästä marraskuuta alkaen tehdä seuraavan varainhoitovuoden määrärahoja koskevia ennakkositoumuksia. Ennakkositoumukset eivät saa kuitenkaan ylittää neljäsosaa vastaavan

budjettikohdan määrärahoista kuluvana varainhoitovuonna. Ne eivät saa kohdistua uusiin menoihin, joiden perustetta ei ole hyväksytty viimeisessä säännönmukaisesti vahvistetussa talousarviossa.

2. Ennalta suoritettavat menot, kuten vuokrat, voidaan maksaa 1 päivästä joulukuuta alkaen seuraavan varainhoitovuoden määrärahoista.

14 artikla

1. Jos talousarviota ei ole varainhoitovuoden alkaessa vahvistettu, sovelletaan jäljempänä esitettyjä sääntöjä tehtäessä sellaisiin menoihin liittyviä maksusitoumuksia ja suoritettaessa maksuja sellaisista menoista, joiden ottaminen tiettyyn budjettikohtaan olisi ollut mahdollista viimeistä asianmukaisesti vahvistettua talousarviota toteuttaessa.

2. Maksusitoumuksia voidaan tehdä luku luvulta enintään neljäsosalla kaikista asianomaiseen lukuun edelliseksi varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista lisättynä yhdellä kahdestoistaosalla kutakin kulunutta kuukautta kohti.

Maksaminen voidaan suorittaa kuukausittain luku luvulta enintään kahdestoistaosalla asianomaiseen lukuun edelliseksi varainhoitovuodeksi hyväksytyistä määrärahoista.

Tuloja ja menoja koskevan ennakoarvion määrärahoja ei saa ylittää.

3. Jos yhteisön elimen toiminnan jatkuvuus ja hallinnon tarpeet sitä edellyttävät, yhteisön elimen hallintoneuvosto voi johtajan pyynnöstä antaa luvan käyttää samanaikaisesti kaksi väliaikaista kahdestoistaosaa tai useampia väliaikaisia kahdestoistaosia niiden lisäksi, jotka ovat käytettävissä ilman eri toimenpiteitä 1 ja 2 kohdan säännösten mukaisesti, niin maksusitoumusten tekemiseen kuin suoritettaviin maksuihin.

Täydentävät kahdestoistaosat hyväksytään kokonaisina eikä niitä jaeta osiin.

3 LUKU

Tasapainoperiaate

15 artikla

1. Talousarvion tulojen ja maksumäärärahojen on oltava tasapainossa.

2. Maksusitoumusmäärärahat eivät saa ylittää yhteisön avustuksen määrää korotettuna 5 artiklassa tarkoitetuilla omilla ja muilla mahdollisilla tuloilla.

3. Yhteisön elin ei saa ottaa lainaa.

4. Yhteisön elimelle maksettuja varoja pidetään elimen talousarviota tasapainottavana avustuksena, joka katsotaan yleisen varainhoitoasetuksen 81 artiklan 1 kohdan b alakohdan i alakohdassa tarkoitetuksi ennakkomaksuksi.

16 artikla

1. Jos 81 artiklassa tarkoitettu talousarvion toteutumalaskelma on ylijäämäinen, ylijäämä palautetaan komissiolle varainhoitovuoden aikana yhteisön elimelle maksetun yhteisön avustuksen määrään asti. Varainhoitovuoden aikana maksetun Euroopan yhteisöjen myöntämän avustuksen ylittävä osa otetaan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon tulona.

Euroopan yhteisöjen yleiseen talousarvioon (jäljempänä 'yleinen talousarvio') otetun yhteisön avustuksen ja elimelle tosiasiallisesti maksetun avustuksen välisen erotuksen määrä peruutetaan.

2. Jos 81 artiklassa tarkoitettu talousarvion toteutumalaskelma on alijäämäinen, alijäämä kirjataan seuraavan varainhoitovuoden talousarvioon.

3. Tulot tai maksumäärärahat otetaan talousarvioon talousarviomenettelyn aikana soveltamalla oikaisukirjelmämenettelyä ja talousarvion toteuttamisen aikana laatimalla lisätalousarvio.

4 LUKU**Laskentayksikön periaate****17 artikla**

Talousarvio laaditaan, toteutetaan ja tilinpäätös esitetään euroina.

Kassavaroja varten tilinpitäjällä ja ennakkomaksujärjestelmien osalta ennakoiden hoitajalla on valtuudet suorittaa maksutapahotumia kansallisissa valuutoissa kunkin yhteisön elimen varainhoitoa koskevissa säännöksissä täsmennetyin edellytyksin.

5 LUKU**Yleiskatteisuusperiaate****18 artikla**

Tulojen kokonaismäärän on katettava maksumäärärahat, jollei 19 artiklasta muuta johdu. Tulot ja menot otetaan talousarvioon vähentämättä niitä toisistaan, jollei 21 artiklasta muuta johdu.

19 artikla

1. Seuraavat tulot osoitetaan tietyn menoerän rahoittamiseen:

- a) määrättyyn käyttötarkoitukseen osoitetut tulot, kuten tulot rahastoista, avustukset, lahjat ja testamenttilahjoitukset;
- b) jäsenvaltioiden, kolmansien maiden tai eri elinten osuudet yhteisön elimen toimintaan liittyvistä maksuista, jos tästä on määrätty yhteisön elimen ja jäsenvaltioiden, kolmansien maiden tai eri elinten kanssa tehdyissä sopimuksissa.

2. Kaikkien 1 kohdassa tarkoitettujen tulojen on katettava kaikki kyseiseen toimeen tai käyttötarkoitukseen liittyvät välittömät tai välilliset menot.

3. Talousarviossa on 1 kohdassa tarkoitettuja käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja varten erityisiä budjettikohtia, joissa ilmoitetaan mahdollisuuksien mukaan myös tulojen määrä.

20 artikla

1. Johtaja voi ottaa vastaan erilaisia yhteisön elimen hyväksi tarkoitettuja lahjoituksia, kuten rahastoja, avustuksia, lahjoja ja testamenttilahjoituksia.

2. Sellaisten lahjoitusten vastaanottamiseen, joista voi aiheutua kuluja, on pyydettävä etukäteen hallintoneuvoston lupa, ja hallintoneuvoston on annettava lausuntonsa kahden kuukauden kuluessa siitä, kun pyyntö esitettiin sille. Jos hallintoneuvosto ei tee päätöstä tässä määräajassa, lahjoitus katsotaan hyväksytyksi.

21 artikla

1. Kunkin yhteisön elimen varainhoitoasetuksessa määritellään määrät, jotka voidaan vähentää maksupyynnöistä, laskuista tai muista maksuselvityksistä; tällöin ne voidaan hyväksyä nettomääräisinä.

Laskuista ja muista maksupyynnöistä vähennettyjä käteisalennuksia, palautuksia ja muita alennuksia ei tulouteta yhteisön elimelle.

2. Yhteisön elimelle toimitettujen tuotteiden tai palvelujen verollinen hinta kirjataan talousarvioon verottomana, kun niihin sisältyy veroa, jonka

- a) jäsenvaltiot palauttavat yhteisön elimelle Euroopan yhteisöjen erioikeuksista ja vapauksista tehdyn pöytäkirjan mukaisesti, jos pöytäkirjaa sovelletaan yhteisön elimeen;
- b) jäsenvaltio tai kolmannet maat palauttavat yhteisön elimelle asiaan sovellettavien sopimusten perusteella.

Kansalliset verot, jotka yhteisön elin mahdollisesti maksaa väliaikaisesti ensimmäisen alakohdan mukaisesti, kirjataan väliaikaistilille siihen asti kunnes kyseinen jäsenvaltio palauttaa ne.

3. Mahdollinen alijäämä otetaan menona talousarvioon.

4. Varainhoitovuoden aikana kirjatut valuuttakurssierot voidaan oikaista. Lopputulos sisällytetään varainhoitovuoden yli- tai alijäämään.

6 LUKU**Erittelyperiaate****22 artikla**

Kaikki määrärahat eritellään osastoihin ja lukuihin; luvut jaetaan momentteihin ja alamomentteihin.

23 artikla

1. Johtaja voi tehdä määrärahasiirtoja saman luvun momentilta toiselle.

Hän ilmoittaa hallintoneuvostolle viipymättä ensimmäisen alakohdan nojalla tehdyistä määrärahasiirroista.

2. Johtajan tekemä määrärahasiirto osastosta toiseen tai luvusta toiseen voi olla enintään 10 prosenttia. Jos johtaja haluaa ylittää kyseisen rajan, hän voi tehdä hallintoneuvostolle esityksiä määrärahojen siirtämisestä osastosta toiseen tai saman osaston luvusta toiseen. Jos hallintoneuvosto ei hyväksy määrärahasiirtoja, sen on ilmoitettava vastustava kantansa kuukauden kuluessa. Jos tämä määräaika ylittyy, siirrot katsotaan hyväksytyiksi.

3. Tämän artiklan mukaisesti tehtyihin määrärahasiirtoesityksiin ja määrärahasiirtoihin on liitettävä asianmukaiset yksityiskohtaiset perustelut, joista käy ilmi määrärahojen toteuttaminen ja joihin sisältyy ennakkoarvio tarpeista varainhoitovuoden loppuun sekä niiden budjettikohtien osalta, joihin määrärahoja siirretään, että niiden budjettikohtien osalta, joista määrärahoja on siirretty.

24 artikla

1. Määrärahoja voidaan siirtää ainoastaan budjettikohtiin, joihin on talousarviossa vahvistettu määräraha tai jotka on varustettu merkinnällä "pro memoria" (p.m.).

2. Käyttötarkoitukseensa sidottuja tuloja koskevia määrärahasiirtoja voidaan tehdä ainoastaan, jos kyseiset tulot pysyvät sidottuina käyttötarkoitukseensa.

7 LUKU**Moitteettoman varainhoidon periaate****25 artikla**

1. Talousarviomäärärahat on käytettävä moitteettoman varainhoidon periaatteen eli taloudellisuuden, tehokkuuden ja vaikuttavuuden periaatteiden mukaisesti.

III OSASTO**TALOUSARVION LAATIMINEN JA RAKENNE****1 LUKU****Talousarvion laatiminen****27 artikla**

1. Talousarvio laaditaan yhteisön elimen perustamissäädöksen säännösten mukaisesti.

2. Yhteisön elin toimittaa oman perustamissäädöksensä mukaisesti komissiolle vuosittain viimeistään 31 päivänä maaliskuuta ennakkoarvion menoistaan ja tuloistaan, niitä koskevat yleiset perustelut sekä työohjelmansa.

2. Taloudellisuuden periaate edellyttää, että varat, joita yhteisön elin käyttää toimintojensa toteuttamiseksi, ovat käytettävissä oikeaan aikaan ja että ne ovat määrältään riittävät, laadultaan asianmukaiset sekä kustannuksiltaan mahdollisimman edulliset.

Tehokkuuden periaatteen tarkoituksena on, että käytetyillä varoilla saavutetaan parhaat mahdolliset tulokset.

Vaikuttavuuden periaatteen tarkoituksena on saavuttaa toiminnalle asetetut tavoitteet ja siltä odotetut tulokset.

3. Kaikille talousarvion kattamille toiminnan aloille on vahvistettava erityiset mitattavissa ja toteutettavissa olevat, asiaan kuuluvat ja ajallisesti määrätty tavoitteet. Näiden tavoitteiden toteuttamista valvotaan toiminnoittain vahvistettujen tulosindikaattoreiden avulla, ja johtaja toimittaa tiedot budjettivallan käyttäjälle. Nämä tiedot toimitetaan vuosittain viipymättä ja ne esitetään myöhemmin alustavan talousarvioesityksen liiteasiakirjoissa.

4. Päätöksenteon tehostamiseksi yhteisön elin laatii ohjelmille tai toiminnoille ennakko- ja jälkiarvioinnit. Arviointia sovelletaan kaikkiin ohjelmiin ja toimiin, joista aiheutuu huomattavia menoja, ja arviointien tulokset ilmoitetaan hallintoneuvostolle.

8 LUKU**Seurattavuusperiaate****26 artikla**

1. Talousarvion laatimisessa ja toteuttamisessa ja tilinpäätöksen laatimisessa noudatetaan seurattavuusperiaatetta.

2. Talousarvio ja lisätalousarviot julkaistaan lopullisessa muodossaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* kahden kuukauden kuluessa niiden hyväksymisestä.

3. Yhteisön elimen menoja ja tuloja koskevaan ennakkoarvioon on sisällytettävä

a) henkilöstötaulukko, jossa vahvistetaan talousarviomäärärahojen perusteella hyväksytyjen vakinaisten ja väliaikaisten toimien määrä palkkaluokittain ja ura-alueittain;

b) uusia toimia koskevien pyyntöjen perustelut, jos henkilöstömäärät muuttuvat;

c) neljännesvuosittainen arvio kassasta- ja kassaanmaksuista;

d) tietoja kaikkien ennalta vahvistettujen tavoitteiden toteuttamisesta toimintokohtaisesti sekä indikaattoreilla mitatuista uusista tavoitteista. Arviointien tuloksia tarkastellaan ja käytetään niiden hyötyjen osoittamiseksi, joita ehdotetulla talousarviota koskevalla muutoksella voidaan saada aikaan.

4. Komissio toimittaa yhteisön elimen ennakkoarvion budjettivallan käyttäjälle yleisen talousarvion hyväksymisen yhteydessä ja tekee ehdotuksen yhteisön elimelle tarkoitetun avustuksen määrästä sekä elimelle tarpeelliseksi katsomastaan henkilömäärästä.

5. Budjettivallan käyttäjä hyväksyy yhteisön elimen henkilöstötaulukon sekä kaikki siihen myöhemmin tehtävät muutokset 32 artiklan 1 kohdan mukaisesti.

6. Hallintoneuvosto hyväksyy lopullisen talousarvion ja henkilöstötaulukon. Kun lopullinen yleinen talousarvio, jossa vahvistetaan avustuksen määrä ja henkilöstötaulukko, on hyväksytty ja kun yhteisön elimen talousarvioon ja henkilöstötaulukko on sen jälkeen tehty tarvittavat muutokset, ne vahvistetaan lopullisesti.

28 artikla

Kaikki talousarvioon, henkilöstötaulukko mukaan luettuna, tehtävät muutokset esitetään lisätalousarviossa, joka hyväksytään samaa menettelyä noudattaen kuin alkuperäinen talousarvio perustamissäädöksen säännösten ja 27 artiklan mukaisesti.

2 LUKU

Talousarvion rakenne ja esitystapa

29 artikla

Talousarvioon sisältyy tulo- ja menotaulukko.

30 artikla

Menotaulukon on yleensä perustuttava budjettinimikkeistöön, jossa menot luokitellaan niiden käyttötarkoituksen mukaan, sikäli kuin tämä on perusteltua elimen toiminnan luonteen kannalta. Yhteisön elin määrittelee luokittelussa käytettävän budjettinimikkeistön, ja siinä on erotettava selkeästi toisistaan hallintomäärärahat ja toimintamäärärahat.

31 artikla

Talousarvion

1) tulotaulukossa esitetään:

- yhteisön elimen tuloennusteet kyseiselle varainhoitovuodelle;
- edellisen varainhoitovuoden arvioidut tulot sekä varainhoitovuoden $n - 2$ tulot;
- asianmukainen selvitysosa kustakin tulopuolen budjettikohdasta;

2) menotaulukossa esitetään:

- asianomaisen varainhoitovuoden maksusitoumus- ja maksumäärärahat;
- edellisen varainhoitovuoden maksusitoumus- ja maksumäärärahat sekä varainhoitovuoden $n - 2$ aikana sidotut ja maksetut menot;
- yhteenvedo niiden tulevana varainhoituvuosina suoritettavien maksujen erääntymisaikatauluista, jotka perustuvat aiempina varainhoituvuosina tehtyihin talousarviositoumuksiin;
- asianmukainen selvitysosa kustakin alajaottelusta.

32 artikla

1. Edellä 27 artiklassa tarkoitetussa henkilöstötaulukossa esitetään varainhoitovuodeksi hyväksytyjen toimien määrän rinnalla vastaava luku edelliseltä varainhoitovuodelta sekä tosiasiallisesti täytettyjen toimien määrä.

Henkilöstötaulukko muodostaa yhteisön elimessä ehdottoman ylärajan nimityksille; sellaista nimitystä ei voida tehdä, joka johtaisi tämän rajan ylittymiseen.

Hallintoneuvosto voi kuitenkin tehdä henkilöstötaulukkoon muutoksia, jotka koskevat enintään kymmentä prosenttia hyväksytyistä toimista, palkkaluokkiin A 1, A 2 ja A 3 kuuluvia toimia lukuun ottamatta, edellyttäen, että:

- ne eivät vaikuta täyttää varainhoitovuotta vastaavien henkilöstömäärärahojen määrään;
- ne eivät ylitä henkilöstötaulukossa myönnettyjen toimien kokonaismäärää.

2. Edellä 1 kohdan toisesta alakohdasta poiketen osa-aikaiset toimet, jotka nimittävä viranomais on hyväksynyt henkilöstösääntöjen mukaisesti, voidaan korvata muilla nimityksillä.

IV OSASTO

TALOUSARVION TOTEUTTAMINEN

1 LUKU

Yleiset säännökset

33 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävistä vastaa johtaja. Johtaja toteuttaa talousarvion tuloja ja menoja yhteisön elimen varainhoitoa koskevien säännösten mukaisesti, omalla vastuullaan ja annettujen määrärahojen rajoissa.

34 artikla

1. Johtaja voi siirtää talousarvion toteuttamisvaltuuksia Euroopan yhteisöjen virkamiehiin ja muuhun henkilöstöön sovellettavien asetusten ja säännösten (jäljempänä 'henkilöstösäännöt') alaisille yhteisön elimen toimihenkilöille niiden edellytysten mukaisesti, jotka on määritelty hallintoneuvoston antamissa, yleisen varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitetuissa varainhoitoa koskevista säännöksissä. Valtuutetut voivat toimia ainoastaan heille erikseen myönnettyjen valtuuksien rajoissa.

2. Valtuutettu voi siirtää edelleen saamansa toteuttamisvaltuudet tämän asetuksen 99 artiklassa tarkoitetuissa soveltamissäännöissä täsmennettyjen edellytysten mukaisesti. Kukin edelleenvaltuutus edellyttää johtajan nimenomaista hyväksyntää.

35 artikla

1. Tämän osaston 2 luvussa tarkoitettu taloushallinnon toimija ei saa ryhtyä sellaisiin talousarvion toteuttamista koskeviin toimiin, joiden yhteydessä saattaa syntyä ristiriita hänen omien etujensa ja yhteisön elimen etujen välille. Ristiriitapauksessa kyseisen toimijan on pidättäydyttävä toimista ja jätettävä asia toimivaltaisen viranomaisen ratkaistavaksi.

2. Eturistiriita vallitsee silloin, jos jonkun talousarvion toteuttamisesta vastaavan toimijan tai sisäisen tarkastajan tehtävien puolueeton hoitaminen vaarantuu perhe- tai tunnesiteisiin, poliittiseen tai kansalliseen yhteenkuuluvuuteen, taloudellisiin etuihin liittyvästä tai mistä tahansa muusta syystä, jossa asianomaisella ja edunsaajalla on yhteinen etu.

3. Edellä 1 kohdassa tarkoitettu toimivaltainen viranomainen on asianomaisen toimihenkilön esimies. Jos asianomainen toimihenkilö on johtaja, toimivaltainen viranomainen on hallintoneuvosto.

36 artikla

1. Johtaja toteuttaa talousarvion alaisuudessaan olevissa yksiköissä.

2. Sikäli kuin välttämätöntä, ulkopuolisille yksityisoikeudellisille yksiköille tai yhteisöille voidaan siirtää sopimuksella teknisiä asiantuntijatehtäviä sekä sellaisia hallinto-, valmistelu- ja avustustehtäviä, joiden suorittaminen ei edellytä julkisen vallan eikä arviointiin liittyvän harkintavallan käyttöä.

2 LUKU

Taloushallinnon henkilöstö

1 jakso

Tehtävien eriyttämisen periaate

37 artikla

Tulojen ja menojen hyväksyjä ja tilinpitäjä hoitavat eri tehtäviä, joita ei voi yhdistää keskenään.

2 jakso

Tulojen ja menojen hyväksyjä

38 artikla

1. Tulojen ja menojen hyväksyjän tehtävänä on käsitellä tuloja ja menoja moitteettoman varainhoidon periaatteiden mukaisesti ja huolehtia siitä, että käsittely on laillista ja asianmukaista.

2. Menojen toteuttamiseksi tulojen ja menojen hyväksyjä tekee talousarviositoumuksia ja oikeudellisia sitoumuksia, vahvistaa menoja, hyväksyy niitä maksettavaksi ja valmistelee määrärahojen käyttöä.

3. Tulojen toteuttamiseen kuuluu saamisenusteiden laatiminen, perittävien maksujen vahvistaminen sekä perintämääräysten lähettäminen. Tulojen perintään voi kuulua myös vahvistetuista saatavista luopuminen.

4. Noudattaen vähimmäissääntöjä, jotka hallintoneuvosto on vahvistanut vastaavien komission yksiköilleen vahvistamien sääntöjen perusteella, sekä ottaen huomioon toimintaympäristön ja rahoitettavien toimien luonteeseen liittyvät riskit tulojen ja menojen hyväksyjä laatii organisaatorakenteen sekä tehtävien toteuttamiseen soveltuvat hallinnointia ja sisäistä valvontaa koskevat järjestelmät ja menettelyt, mukaan luettuna tarvittaessa tarkastaminen jälkikäteen.

Tulojen ja menojen hyväksyjä toteuttaa yksiköissä asiantuntija- ja neuvontatehtävän, jonka tarkoituksena on tukea tulojen ja menojen hyväksyjää tämän tehtäviin liittyvien riskien hallinnassa.

5. Ennen toimen hyväksymistä sen toiminnalliset ja taloudelliset näkökohdat tarkastetaan; toimen aloittanut henkilö ei saa toimia tarkastajana. Toimen aloittaminen ja sen tarkastaminen etukäteen ja jälkikäteen on pidettävä erillään.

6. Tulojen ja menojen hyväksyjä säilyttää suoritettuja toimia koskevat tosittet viiden vuoden ajan päivästä, jona talousarvion toteutumisesta on päätetty myöntää vastuuvapaus.

39 artikla

1. Edellä 38 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu toimen aloittaminen käsittää 33 ja 34 artiklassa tarkoitettujen toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjän toteuttamat kaikki valmistelevat toimet, jotka liittyvät talousarvion toteuttamistoimien hyväksymiseen.

2. Edellä 38 artiklan 5 kohdassa tarkoitettu toimen tarkastaminen etukäteen käsittää kaikki toimivaltaisten tulojen ja menojen hyväksyjän etukäteen suorittamat tarkastukset, joiden tarkoituksena on toimen toiminnallisten ja taloudellisten näkökohtien selvittäminen.

3. Kullekin toimelle suoritetaan vähintään ennakkotarkastus. Ennakkotarkastuksen tavoitteena on varmistaa erityisesti, että:

a) meno on säännönmukainen ja yhdenmukainen sovellettavien säännösten kanssa

b) edellä 25 artiklassa tarkoitettua moitteettoman varainhoidon periaatetta on noudatettu.

4. Jälkikäteen tehtyjen tositteiden tarkastusten ja tarvittaessa paikalla jälkikäteen tehtyjen tarkastusten tarkoituksena on todentaa, että talousarviosta rahoitetut toimet on toteutettu asianmukaisesti ja että erityisesti 3 kohdassa esitettyjä edellytyksiä on noudatettu. Tarkastukset voidaan suorittaa riskianalyyysiin perustuvina pistokokeina.

5. Edellä 2 ja 4 kohdassa tarkoitetuista tarkastuksista vastaavat virkamiehet tai muut toimihenkilöt eivät voi olla 1 kohdassa tarkoitettuja tehtäviä hoitavia henkilöitä eivätkä näiden alaisia.

6. Taloustapahtumia valvovalla henkilöllä on oltava tehtäviensä edellyttämä ammatillinen pätevyys. Hänen on noudatettava yhteisön elimen vahvistamaa johtosääntöä, joka perustuu komission yksiköilleen vahvistamiin sääntöihin.

40 artikla

1. Tulojen ja menojen hyväksyjä laatii hallintoneuvostolle tehtäviensä suorittamisesta vuosittain toimintakertomuksen (jäljempänä 'tulojen ja menojen hyväksyjän toimintakertomus'), joka sisältää taloutta ja hallinnointia koskevat tiedot. Kertomuksesta käy ilmi, vastaavatko hänen saavuttamansa tulokset asetettuja tavoitteita, millaisia riskejä tehtäviin liittyy, miten hänen käyttöönsä asetetut varat on käytetty ja miten sisäinen valvon-

tajärjestelmä toimii. Jäljempänä 71 artiklassa tarkoitettu sisäinen tarkastaja tutustuu vuosittain annettavaan toimintakertomukseen sekä muihin yksilöityihin tietoihin.

2. Hallintoneuvosto toimittaa vuosittain viimeistään 15 päivänä kesäkuuta budjettivallan käyttäjälle ja tilintarkastustuomioistuimelle analyysin ja arvion edellistä varainhoitovuotta koskevasta tulojen ja menojen hyväksyjän toimintakertomuksesta. Analyysi ja arvio sisällytetään yhteisön elimen vuosikertomukseen perustamissäädöksen säännösten mukaisesti.

41 artikla

Jos toimien taloushallintoon ja valvontaan osallistuva toimihenkilö katsoo, että päätös, jonka hänen esimiehensä antaa hänen täytäntöönpantavakseen tai hyväksyttäväkseen, on sääntöjenvastainen tai vastoin moitteettoman varainhoidon periaatteita tai ammatillisia sääntöjä, joita hänen on noudatettava, hänen on ilmoitettava asiasta kirjallisesti johtajalle ja, jos tämä ei puutu asiaan kohtuullisen määräajan kuluessa, 47 artiklan 4 kohdassa tarkoitettulle elimelle sekä hallintoneuvostolle. Jos kyseessä on laitton toiminta, petos tai lahjonta, joka saattaa vahingoittaa yhteisön etuja, hänen on ilmoitettava asiasta voimassa olevassa lainsäädännössä nimetyille viranomaisille ja elimille.

42 artikla

Jos kyseessä on 34 artiklan mukainen talousarvion toteuttamisvaltuuksien siirtäminen tai edelleensiirtäminen, valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovelletaan 38 artiklan 1, 2 ja 3 kohtaa soveltuvin osin.

3 jakso

Tilinpitäjä

43 artikla

1. Hallintoneuvosto nimeää tilinpitäjän, joka on henkilöstösääntöjen alainen ja jolla on yhteisön elimessä seuraavat tehtävät:

a) maksujen moitteeton suorittaminen, tulojen kantaminen ja vahvistettujen saamisten perintä;

b) tilinpäätöksen laatiminen ja esittäminen VII osaston mukaisesti;

c) kirjanpito VII osaston mukaisesti;

d) kirjanpidossa noudatettavien sääntöjen ja menetelmien soveltaminen VII osaston mukaisesti sekä tililuettelon laatiminen komission tilinpitäjän vahvistamien sääntöjen mukaisesti;

e) kirjanpitojärjestelmien määrittelemine ja hyväksyminen sekä tarvittaessa sellaisten tulojen ja menojen hyväksyjän määrittelemien järjestelmien hyväksyminen, joiden tarkoituksena on tuottaa tai perustella kirjanpilotitietoja;

f) kassanhallinta.

2. Tilinpitäjä saa tulojen ja menojen hyväksyjältä kaikki tämän luotettaviksi vahvistamat tiedot, joita tarvitaan, jotta tilinpäätöksessä voidaan antaa oikea kuva yhteisön elimen varallisuudesta ja talousarvion toteuttamisesta.

3. Jollei tämän artiklan 4 kohdan ja 44 artiklan säännöksistä muuta johdu, yksin tilinpitäjällä on toimivalta hoitaa raha- tai muita varoja. Hän on vastuussa niiden säilyttämisestä.

4. Tilinpitäjä voi sen ollessa välttämätöntä tehtäviensä suorittamiseksi siirtää joitakin tehtäviään henkilöstösääntöjen alaisille henkilöille, jotka toimivat hänen alaisuudessaan.

5. Näille siirretyt tehtävät, oikeudet ja velvollisuudet määritellään valtuutusasiakirjassa.

4 jakso

Ennakoiden hoitaja

44 artikla

Vähäisten menojen maksamista ja 5 artiklassa tarkoitettujen muiden tulojen kantamista varten voidaan silloin, kun se on välttämätöntä, perustaa ennakotilejä, joihin tilinpitäjä hankkii varat ja joista vastaavat tilinpitäjän nimeämät ennakoiden hoitajat.

Suurin yksittäisen menon tai tulon määrä, jonka ennakoiden hoitaja voi maksaa kolmansille osapuolille, ei voi ylittää määrää, jonka kukin yhteisön elin täsmentää yksittäiselle menolle tai tulolle.

3 LUKU

Taloushallinnon henkilöstön vastuualueet

1 jakso

Yleiset säännökset

45 artikla

1. Nimittävä viranomainen voi milloin tahansa päättää peruuttaa väliaikaisesti tai lopullisesti valtuutettujen tai edelleenvaltuutettujen tulojen ja menojen hyväksyjien valtuutuksen tai edelleenvaltuutuksen tämän kuitenkaan rajoittamatta mahdollisia kurinpitotoimia.

Tulojen ja menojen hyväksyjä voi milloin tahansa peruuttaa yksittäisen edelleenvaltuutuksen.

2. Hallintoneuvosto voi milloin tahansa päättää pidättää tilinpitäjän väliaikaisesti tai lopullisesti virantoimituksesta, tämän kuitenkaan rajoittamatta mahdollisia kurinpitotoimia. Hallintoneuvosto nimeää väliaikaisen tilinpitäjän.

3. Tilinpitäjä voi milloin tahansa päättää pidättää ennakoiden hoitajat väliaikaisesti tai lopullisesti virantoimituksesta tämän kuitenkaan rajoittamatta mahdollisia kurinpitotoimia.

46 artikla

1. Tämän luvun säännökset eivät rajoita rikosoikeudellista vastuuta, joka tulojen ja menojen hyväksyjälle sekä 45 artiklassa tarkoitettulle henkilöstölle saattaa langeta asiaan sovelletavan kansallisen lainsäädännön perusteella sekä yhteisöjen taloudellisten etujen suojaamista ja yhteisöjen tai jäsenvaltioiden virkamiesten lahjonnan torjumista koskevien säännösten perusteella.

2. Tulojen ja menojen hyväksyjään, tilinpitäjään tai ennakoiden hoitajaan voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti sanotun kuitenkaan rajoittamatta 47, 48 ja 49 artiklan soveltamista. Yhteisön etua haittaava laiton toiminta, petos tai lahjonta saatetaan voimassa olevassa lainsäädännössä nimetyn viranomaisen tai elimen käsiteltäväksi.

2 jakso

Tulojen ja menojen hyväksyjään, valtuutettuihin ja edelleenvaltuutettuihin tulojen ja menojen hyväksyjiin sovellettavat säännöt

47 artikla

1. Tulojen ja menojen hyväksyjä voidaan saattaa taloudelliseen vastuuseen henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti. Virkamiestä voidaan näin ollen vaatia korvaamaan kokonaan yhteisöjen kärsimä vahinko, joka johtuu hänen tehtäviään hoitaessaan tai niiden yhteydessä tekemästään vakavasta virheestä, erityisesti kun hän toteaa perittävät saatavat tai antaa perintämääräyksen, tekee menositoumuksen tai allekirjoittaa maksumääräyksen noudattamatta kuitenkaan tätä varainhoitoasetusta ja sen soveltamista koskevia yksityiskohtaisia sääntöjä.

Samoin menetellään myös, kun tulojen ja menojen hyväksyjä tekee vakavan virheen eikä laadi saatavaa koskevaa asiakirjaa tai ei laadi perintämääräyksiä taikka antaa ne perusteluitta viivästyneinä, tai perusteetta laiminlyö sellaisen maksumääräyksen antamisen, josta elin voi joutua vastuuseen kolmansiin osapuoliin nähden, tai viivästyttää tällaisen maksumääräyksen antamista.

2. Jos valtuutettu tai edelleenvaltuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä katsoo, että hänen toteutettavakseen annettuun päätökseen liittyy sääntöjenvastaisuuksia tai että päätös on moitteettoman varainhoidon periaatteiden vastainen, hänen on ilmoitettava tästä kirjallisesti valtuutuksen antajalle. Jos valtuutuksen antaja antaa valtuutetulle tai edelleenvaltuutetulle tulojen ja menojen hyväksyjälle kyseisen päätöksen täytäntöönpanoa varten kirjallisesti perustellun toimeksiannon, valtuutetun tai edelleenvaltuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän on pantava päätös täytäntöön, mutta samalla tämä vapautuu vastuustaan.

3. Valtuutuksen antanut tulojen ja menojen hyväksyjä on vastuussa hallinnointijärjestelmien ja sisäisen valvonnan järjestelmien tehokkuudesta ja valtuutetun tulojen ja menojen hyväksyjän valinnasta.

4. Elin, jonka komissio on perustanut yleisen varainhoitoasetuksen 66 artiklan 4 kohdan mukaisesti selvittämään taloudellisia väärinkäytöksiä ja niiden vaikutuksia, voi käyttää yhteisön elimen osalta samoja toimivaltuuksia kuin komission yksiköiden osalta, jos hallintoneuvosto niin päättää.

Muussa tapauksessa hallintoneuvosto perustaa vastaavan toiminnallisesti riippumattoman erityiselimen.

Johtaja päättää kyseisen väärinkäytöksiä tutkivan elimen lausunnon perusteella, aloittaako se kurinpitomenettelyn tai saattaako se asianomaiset korvausvelvollisiksi. Jos väärinkäytöksiä tutkiva elin on havainnut järjestelmään liittyviä ongelmia, se toimittaa tulojen ja menojen hyväksyjälle ja komission sisäiselle tarkastajalle kertomuksen, jossa se esittää asiaa koskevia suosituksia. Jos kyseisen elimen lausunnossa esitetään johtajaan kohdistuvia syytöksiä, elin välittää sen hallintoneuvostolle ja komission sisäiselle tarkastajalle.

5. Jokaista toimihenkilöä voidaan vaatia korvaamaan kokonaan tai osittain yhteisön elimen kärsimä vahinko, joka johtuu hänen tehtäviään hoitaessaan tai niiden yhteydessä tekemästään vakavasta virheestä.

Nimittävä viranomainen tekee perustellun päätöksen toteutetaan ensin henkilöstösäännöissä määrätyt kurinpitoseurauksia koskevat muodollisuudet.

3 jakso

Tilinpitäjiin ja ennakoiden hoitajiin sovellettavat säännöt

48 artikla

Tilinpitäjään voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti, jos:

- a) hänen hallussaan olevat rahavarat, muut varat tai asiakirjat katoavat taikka menettävät arvonsa tai jos hän laiminlyönnillään aiheuttaa niiden katoamisen tai arvonmenetyksen;
- b) pankki- tai posti siirtotilejä on muutettu ilmoittamatta sitä ensin tulojen ja menojen hyväksyjälle;
- c) perinnät tai maksut eivät ole perintä- tai maksumääräyksien mukaisia;
- d) tulojen kantaminen on laiminlyöty.

49 artikla

Ennakoiden hoitajaan voidaan kohdistaa kurinpitomenettely ja hänet voidaan saattaa korvausvelvolliseksi henkilöstösääntöjen ehtojen mukaisesti, jos:

- a) hänen hallussaan olevat rahavarat, muut varat tai asiakirjat katoavat taikka menettävät arvonsa tai jos hän laiminlyönnillään aiheuttaa niiden katoamisen tai arvonmenetyksen;
- b) hänen suorittamiensa maksujen perustana ei ole asianmukaisia tositteita;
- c) maksu on suoritettu muulle kuin maksuun oikeutetulle;
- d) tulojen kantaminen on laiminlyöty.

4 LUKU

Tulotapahtumat

1 jakso

Yleiset säännökset

50 artikla

Yhteisön elin esittää komissiolle yhteisön avustuksen tai sen osan suorittamista koskevat maksupyynnot komission kanssa sovittujen edellytysten ja määräaikaisten mukaisesti ja liittävät niihin kassatilannetta koskevan ennusteen.

51 artikla

Komission yhteisön elimelle avustuksena maksamat varat tuotavat korkoa yleisen talousarvion hyväksi.

2 jakso

Saamisenmuste

52 artikla

Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii saamisenmuseen jokaisesta toimenpiteestä tai tilanteesta, josta aiheutuu yhteisön elimelle saamisia tai joka muuttaa yhteisön elimen saamisia.

3 jakso

Saamisen vahvistaminen

53 artikla

1. Saamisen vahvistaminen on toimi, jolla tulojen ja menojen hyväksyjä tai valtuutettu tulojen ja menojen hyväksyjä:

- a) varmistaa, että velallisella on velkaa;
- b) määrittää tai tarkastaa velan aiheellisuuden ja sen määrän;
- c) tarkastaa, että velka on riidaton.

2. Saaminen, joka on selvä, rahassa määritelty ja erääntynyt, on vahvistettava tilinpitäjälle annetulla perintämääräyksellä ja siihen on liitettävä velalliselle lähetetty veloitussilmoitus. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä laatii ja toimittaa molemmat asiakirjat.

3. Veloitussilmoituksessa ilmoitettuun määräaikaan mennessä palauttamattomat saamiset tuottavat korkoa yleisen varainhoitoasetuksen soveltamissääntöjen mukaisesti, sanotun kuitenkaan rajoittamatta asiaan soveltuvien säädösten ja sopimusten soveltamista.

4. Tiedetyt juoksevat tulot voidaan asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa vahvistaa ennakoon.

Ennakkovahvistus käsittää useita yksittäisiä perintätoimia, joita ei siis pidä vahvistaa kutakin erikseen.

Tulojen ja menojen hyväksyjän on tehtävä muutokset ennakkovahvistuksiin ennen varainhoitovuoden päättymistä, jotta ne vastaisivat tosiasiallisesti vahvistettuja saamisia.

4 jakso

Perinnän hyväksyminen

54 artikla

Perintätoimen hyväksyminen on toimi, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle perintämääräyksellä ohjeet periä hänen vahvistamansa saaminen.

5 jakso

Perintä

55 artikla

1. Aiheettomasti maksetut määrät peritään takaisin.
2. Tilinpitäjä on vastuussa toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän asianmukaisesti laatimista saamisten perintää koskevista määräyksistä. Hän huolehtii siitä, että yhteisön elimen tulot maksetaan kassaan asianmukaisesti ja että elimen oikeudet turvataan.
3. Aikoessaan luopua vahvistetun saamisen perimisestä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkastaa, että luopuminen on asianmukainen ja moitteettoman varainhoidon periaatteen mukainen.

Vahvistetun saamisen perimisestä luopuminen osoitetaan tulojen ja menojen hyväksyjän päätöksellä, joka on perusteltava. Tulojen ja menojen hyväksyjä ei voi siirtää tätä päätöstä koskevaa toimivaltaa.

Luopumispäätöksessä mainitaan perintätoimet sekä ne oikeudelliset seikat ja muut tosiseikat, joihin päätös perustuu.

4. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä peruuttaa vahvistetun saamisen, jos käy ilmi, että oikeudellisissa seikoissa tai muissa tosiseikoissa on virhe, jonka vuoksi saamista ei ole vahvistettu oikein. Peruuttaminen osoitetaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tekemällä päätöksellä, joka on perusteltava riittävästi.

5. Jos määrää on muutettava tosiseikoissa esiin tulleen virheen vuoksi, toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä tarkistaa vahvistetun saamisen määrää ylös- tai alaspäin, mutta

korjaus ei saa johtaa yhteisön elimen saamisen menettämiseen. Muuttaminen tehdään toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän tekemällä päätöksellä, joka on perusteltava riittävästi.

56 artikla

1. Perittyään saamisen tilinpitäjä vie sen kirjanpitoon ja antaa sen tiedoksi toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle.
2. Kaikista tilinpitäjän kassaan suoritetuista käteismaksuista on annettava kuitti.

57 artikla

1. Jos maksua ei ole suoritettu veloitusilmoituksessa asetettuun eräpäivään mennessä, tilinpitäjä ilmoittaa siitä toimivaltaiselle tulojen ja menojen hyväksyjälle ja aloittaa viipymättä menettelyn saamisen perimiseksi oikeusteitse, soveltuvien osin myös kuittaamalla tai, jos tämä ei ole mahdollista, pakkoperintäteitse.
2. Jos saamisten periminen kuittaamalla on oikeudellisesti mahdollista, tilinpitäjä ottaa huomioon saamisia periessään velallisen omat selvät, rahassa määritellyt ja erääntyneet saamiset yhteisön elimeltä.

58 artikla

Tilinpitäjä voi yhdessä toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän kanssa myöntää lisää maksuaikaa ainoastaan velallisen asianmukaisesti perustellusta kirjallisesta hakemuksesta ja seuraavilla kahdella ehdolla:

- a) velallinen sitoutuu maksamaan yleisen varainhoitoasetuksen soveltamissäännöissä säädettyä korkoa koko myönnettävältä lisäajalta alkuperäisestä eräpäivästä alkaen;
- b) velallinen antaa yhteisön elimen etujen turvaamiseksi taloudellisen takuun, joka kattaa sekä velan pääoman että sen korot.

6 jakso

Veroihin ja maksuihin sovellettavat erityissäännökset

59 artikla

1. Jos yhteisön elin perii 5 artiklan a kohdassa tarkoitettuja veroja tai maksuja, niistä on laadittava kunkin varainhoitovuoden alussa alustava kokonaisarvio.
2. Yleisenä sääntönä on, että yhteisön elin tarjoaa tehtäviensä mukaisia palveluja vasta, kun vero tai maksu on suoritettu kokonaan.
3. Jos palveluja on poikkeuksellisesti tarjottu ennen veron tai maksun suorittamista, sovelletaan tämän luvun 3, 4 ja 5 jaksoa.

6 LUKU

Menotapahtumat

60 artikla

1. Kaikista menoista tehdään sitoumus, joka vahvistetaan, hyväksytään ja maksetaan.
2. Ennen menoon sitoutumista on tehtävä rahoituspäätös.
3. Yhteisön elimen työohjelmassa noudatetaan sen kattamia toimia koskevaa rahoituspäätöstä siltä osin kuin toimet on yksilöity selkeästi ja niitä koskevat vaatimukset on määritelty tarkasti.
4. Hallintomäärärahojen käyttö ei edellytä rahoituspäätöstä.

1 jakso

Menoihin sitoutuminen

61 artikla

1. Talousarviositoumus on toimi, jolla maksuihin tarvittavat määrärahat varaudutaan suorittamaan talousarviosta myöhemmin oikeudellisen sitoumuksen mukaisesti.
2. Oikeudellinen sitoumus on toimi, jolla toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä luo tai vahvistaa velvoitteen, josta aiheutuu talousarviosta suoritettava meno.
3. Talousarviositoumus on yksittäinen, jos menon edunsaaja ja määrä on määritelty.
4. Talousarvioon tehdään kokonaissitoumus, jos ainakin yksi yksittäisen sitoumuksen tunnuspiirre on yksilöimättä.
5. Talousarviositoumus on alustava, jos se on tarkoitettu kattamaan juoksevia hallintomenoja, joiden määrää tai lopullisia edunsaajia ei ole lopullisesti vahvistettu.

Alustava talousarviositoumus pannaan täytäntöön joko yhdellä tai useammalla yksittäisellä oikeudellisella sitoumuksella, jotka antavat oikeuden suorittaa maksuja, tai henkilöstöhallintomenoihin liittyvissä poikkeustapauksissa suoraan maksuina.

62 artikla

1. Toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän on ensin tehtävä talousarviositoumus jokaisesta toimenpiteestä, josta aiheutuu meno talousarvioon, ennen kuin hän voi tehdä oikeudellisen sitoumuksen kolmansiin osapuoliin nähden.
2. Yksittäisiin tai alustaviin talousarviositoumuksiin liittyvät yksittäiset oikeudelliset sitoumukset tehdään viimeistään 31 päivänä joulukuuta vuonna N.

Ensimmäisessä alakohdassa tarkoitettujen ajanjaksojen päätyttyä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä purkaa käyttämättömiä määriä koskevat oikeudelliset sitoumukset.

3. Useamman kuin yhden varainhoitovuoden aikana toteutettavia toimia koskeviin oikeudellisiin sitoumuksiin ja niitä vastaaviin talousarviositoumuksiin sisältyy moitteettoman varainhoidon periaatteen mukaisesti määräpäivä, johon mennessä toteuttaminen on saatettava päätökseen, paitsi silloin kun on kyse henkilöstömenoista.

Ne osat tällaisista sitoumuksista, joita ei ole käytetty kuuden kuukauden kuluttua toteuttamista koskevan määräajan päättymisestä, peruuntuvat 11 artiklan mukaisesti.

63 artikla

Talousarviositoumusta tehdessään toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä huolehtii, että:

- a) meno on kirjattu oikeaan budjettikohtaan;
- b) määrärahat ovat käytettävissä;
- c) meno on sovellettavien säännösten, erityisesti perustamissääädöksen, yhteisön elimen varainhoitoa koskevien säännösten sekä näiden soveltamiseksi annettujen säännösten mukainen;
- d) moitteettoman varainhoidon periaatetta on noudatettu.

2 jakso

Menojen vahvistaminen

64 artikla

Menoja vahvistaessaan toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä:

- a) tarkastaa, että velkojalla on oikeus saamiseen;
- b) tarkastaa ne edellytykset, joilla saaminen voidaan vaatia maksettavaksi;
- c) määrittää tai tarkastaa saamisen aiheellisuuden ja sen määrän.

65 artikla

1. Vahvistettuihin menoihin on liitettävä pätevät tositteet, joista käy ilmi, että velkojalla on oikeus saamiseen ja että palvelut tai tavarahankinnat on toimitettu tai urakat suoritettu, tai jotka osoittavat muuten, että maksu on aiheellinen.

2. Menojen vahvistuspäätös osoitetaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän allekirjoittamalla hyväksymismerkinnällä.

3. Muussa kuin atk-järjestelmässä hyväksymismerkintä tehdään lyömällä asiakirjaan toimivaltaisen tulojen ja menojen hyväksyjän allekirjoituksen sisältävä leima. Atk-järjestelmässä toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä hyväksyy maksun omalla salasanallaan.

3 jakso

Menojen hyväksyminen

66 artikla

1. Menoja hyväksyessään toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä antaa tilinpitäjälle maksumääräyksellä ohjeet maksaa vahvistamansa meno.

2. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä päivää ja allekirjoittaa maksumääräyksen sekä toimittaa sen tilinpitäjälle. Toimivaltainen tulojen ja menojen hyväksyjä säilyttää tositteet 38 artiklan 6 kohdan mukaisesti.

3. Tilinpitäjälle toimitettavaan maksumääräykseen liitetään tarvittaessa vahvistus siitä, että tavara on merkitty 90 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuun omaisuusluetteloon.

4 jakso

Menojen maksaminen

67 artikla

1. Jos on olemassa todisteet siitä, että asianomainen toiminta on yleisen varainhoitoasetuksen 49 artiklassa tarkoitetun perussäädöksen säännösten tai avustussopimuksen määräysten mukainen, maksu suoritetaan yhdellä seuraavista tavoista:

a) maksetaan koko erääntynyt määrä;

b) maksetaan:

i) ennakkomaksu, joka voidaan jakaa useaan maksuerään;

ii) yksi tai useampi välimaksu;

iii) loput erääntyneestä määrästä.

Ennakkomaksut vähennetään kokonaan tai osittain välimaksuista.

Kaikki ennakkomaksut ja välimaksut vähennetään loppumaksusta.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitetut maksutyypit erotetaan toisistaan kirjanpidossa maksujen suorittamisajankohtana.

68 artikla

Tilinpitäjä maksaa menot käytettävissä olevien varojen rajoissa.

5 jakso

Menotapahtumia koskevat määräajat

69 artikla

Menot on vahvistettava, hyväksyttävä ja maksettava yleisen varainhoitoasetuksen soveltamissääntöjen ja niissä vahvistettujen määräaikaisten mukaisesti.

7 LUKU

Tietojenkäsittelyjärjestelmät

70 artikla

Kun tuloja ja menoja hallinnoidaan tietojenkäsittelyjärjestelmällä, allekirjoitukset voidaan tehdä sähköisesti.

8 LUKU

Sisäinen tarkastaja

71 artikla

1. Yhteisön elin järjestää sisäisen tarkastuksen tehtävän, jota on hoidettava asiaa koskevien kansainvälisten standardien mukaisesti.

2. Komission sisäisellä tarkastajalla on yhteisön elinten osalta samat toimivaltuudet kuin komission yksiköiden osalta, sanotun kuitenkin rajoittamatta 38 artiklan 4 kohdan soveltamista.

72 artikla

1. Sisäinen tarkastaja neuvoo yhteisön elintä riskienhallinnassa, esittää riippumattomia lausuntoja hallinnointi- ja valvontajärjestelmien laadusta sekä antaa suosituksia toimintojen toteuttamisedellytysten parantamiseksi ja edistääkseen varojen taloudellista käyttöä.

Hänen tehtävänä on:

a) arvioida sisäisten hallinnointijärjestelmien asianmukaisuutta ja tehokkuutta sekä yksiköiden toiminnan tuloksellisuutta ohjelmien ja toimien toteuttamisessa niihin liittyvien riskien kannalta;

b) arvioida talousarvion toteuttamistoimiin sovellettavien sisäisen valvonnan järjestelmien asianmukaisuutta ja laatua.

2. Sisäisen tarkastajan tehtäväkenttään kuuluvat yhteisön elimen kaikki toiminnot ja yksiköt. Hänen on saatava käyttöönsä rajoituksetta kaikki tiedot, joita hän tarvitsee tehtäviensä suorittamiseksi.

3. Sisäinen tarkastaja antaa kertomuksen havainnoistaan ja suosituksistaan hallintoneuvostolle ja johtajalle. Nämä varmistavat puolestaan, että tarkastusten perusteella annettuja suosituksia noudatetaan.

4. Sisäinen tarkastaja toimittaa yhteisön elimelle vuosikertomuksen, jossa ilmoitetaan tehtyjen sisäisten tarkastusten lukumäärä ja tyyppi, annetut suositukset ja näiden suositusten johdosta toteutetut jatkotoimet. Vuosikertomuksessa ilmoitetaan lisäksi yleisen varainhoitoasetuksen 66 artiklan 4 kohdan mukaisesti perustetun erityisen elimen havaitsemat järjestelmään liittyvät ongelmat.

5. Yhteisön elin toimittaa vuosittain vastuuvapauden myöntävälle viranomaiselle ja komissiolle johtajan laatiman kertomuksen, jossa on yhteenveto sisäisen tarkastajan tekemien tarkastusten määrästä ja tyypistä, annetuista suosituksista ja näiden suositusten johdosta toteutetuista jatkotoimista.

73 artikla

Vastuu, joka sisäisellä tarkastajalla on hoitaessaan virkatehtäviään, on määritelty yleisen varainhoitoasetuksen 87 artiklan mukaisesti.

V OSASTO

JULKISET HANKINNAT

74 artikla

Julkisiin hankintoihin sovelletaan yleisen varainhoitoasetuksen ja sen soveltamissääntöjen asianmukaisia säännöksiä.

VI OSASTO

YHTEISÖN ELIMEN MYÖNTÄMÄT AVUSTUKSET

75 artikla

Silloin kun yhteisön elin voi myöntää avustuksia perustamissäädöksensä säännösten mukaisesti, sovelletaan yleisen varainhoitoasetuksen ja sen soveltamissääntöjen asianmukaisia säännöksiä.

VII OSASTO

TILINPÄÄTÖS JA KIRJANPITO

1 LUKU

78 artikla

Tilinpäätös

Tilinpäätöksen laadinnassa noudatetaan yleisen varainhoitoasetuksen soveltamissäännöissä täsmennettyjä yleisesti hyväksyttyjä kirjanpitoperiaatteita, joita ovat:

- a) toimintojen jatkuvuus
- b) varovaisuus
- c) kirjanpitomenetelmien johdonmukaisuus
- d) tietojen vertailtavuus
- e) olennaisuus
- f) bruttoperiaate
- g) sisältöpainotteisuus
- h) suoriteperusteinen kirjanpito.

76 artikla

Yhteisön elimen tilinpäätökseen sisältyvät:

- a) yhteisön elimen tilinpäätösasiakirjat;
- b) selvitys yhteisön elimen talousarvion toteuttamisesta.

Yhteisön elimen tilinpäätöksen liitteissä on oltava selvitys varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta.

77 artikla

Tilinpäätöksen on oltava asianmukainen, totuudenmukainen ja täydellinen ja sen on annettava oikea kuva:

- a) tilinpäätöksen osalta varoista ja veloista, kuluista ja tuotoista sekä oikeuksista ja velvollisuuksista, jotka eivät näy taseessa, ja rahavirrasta;
- b) talousarvion toteuttamisselvitysten osalta talousarvion toteuttamisesta tuloina ja menoina.

79 artikla

1. Suoriteperusteisen kirjanpidon periaatteen mukaisesti tilinpäätöksessä otetaan huomioon varainhoitovuoden kulut ja tuotot niiden maksupäivästä riippumatta.

2. Vastaavan ja vastattavan arvo määritetään yleisen varainhoitoasetuksen 132 artiklassa säädetyissä kirjanpitomenetelmissä vahvistettuja arvostussääntöjä noudattaen.

80 artikla

1. Tilinpäätös laaditaan euroina ja se sisältää:

- a) taseen ja tuloslaskelman, joista käy ilmi varallisuus ja taloudellinen asema sekä kuluneen varainhoitovuoden taloudellinen tulos 31 päivästä joulukuuta; ne esitetään yhtiömuodoltaan tietynlaisten yhtiöiden tilinpäätöksistä annetussa neuvoston direktiivissä vahvistettua rakennetta noudattaen ja yhteisön elimen toimintojen erityispiirteet huomioon ottaen
- b) rahavirtalaskelman, josta käyvät ilmi varainhoitovuoden kassaan- ja kassastamaksut sekä kassatilanne varainhoitovuoden lopussa
- c) selvityksen oman pääoman muutoksista, joka osoittaa yksityiskohtaisesti pääomatilien erissä varainhoitovuoden kuluessa tapahtuneet korotukset ja vähennykset.

2. Tilinpäätöksen liitteessä täydennetään ja tulkitaan 1 kohdassa tarkoitetuissa tilinpäätöksissä esitettyjä tietoja ja annetaan kaikki kansainvälisesti hyväksytyn kirjanpitokäytännön edellyttämät lisätiedot, jos nämä tiedot ovat yhteisön elimen toimintojen kannalta olennaisia.

81 artikla

Talousarvion toteuttamisselvitys laaditaan euroina. Siihen kuuluu:

- a) talousarvion toteutumalaskelma, johon kootaan kaikki varainhoitovuoden talousarviotapahtumat tuloina ja menoina ja joka laaditaan noudattaen samaa rakennetta kuin talousarviossa;
- b) talousarvion toteutumalaskelman liite, jossa täydennetään ja tulkitaan laskelmassa esitettyjä tietoja.

82 artikla

Tilinpitäjä toimittaa viimeistään päättynyttä varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden 1 päivänä maaliskuuta alustavan tilinpäätöksensä ja tämän asetuksen 76 artiklassa tarkoitetun selvityksen varainhoitovuoden talousarvio- ja varainhallinnosta komission tilinpitäjälle, jotta tämä voi konsolidoida alustavat tilinpäätökset, kuten yleisen varainhoitoasetuksen 128 artiklassa säädetään.

83 artikla

1. Yleisen varainhoitoasetuksen 129 artiklan 1 kohdan säännösten mukaisesti tilintarkastustuomioistuin esittää viimeistään 15 päivänä kesäkuuta huomautuksensa kunkin toimielimen ja kaikkien mainitun asetuksen 185 artiklassa tarkoitettujen elinten alustavista tilinpäätöksistä.

2. Saatuaan tilintarkastustuomioistuimen huomautukset yhteisön elimen alustavasta tilinpäätöksestä johtaja laatii omalla vastuullaan yhteisön elimen lopullisen tilinpäätöksen ja toimittaa sen hallintoneuvostolle, joka antaa lausunnon tilinpäätöksestä.

3. Johtaja toimittaa lopullisen tilinpäätöksen ja hallintoneuvoston lausunnon viimeistään päättynyttä varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden 1 päivänä heinäkuuta komission tilinpitäjälle ja tilintarkastustuomioistuimelle sekä Euroopan parlamentille ja neuvostolle.

4. Yhteisön elimen lopullinen tilinpäätös julkaistaan *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä* päättynyttä varainhoitovuotta seuraavan varainhoitovuoden 31 päivänä lokakuuta.

5. Johtaja toimittaa tilintarkastustuomioistuimelle vastauksen tämän esittämiin huomautuksiin elimen vuosikertomuksen yhteydessä viimeistään 30 päivänä syyskuuta.

2 LUKU

Kirjanpito

1 jakso

Yhteiset säännökset

84 artikla

1. Yhteisön elimen kirjanpito on järjestelmä, johon järjestetään talousarviota ja rahoitusta koskevat tiedot ja jonka avulla voidaan koota, luokitella ja kirjata numerotietoja.

2. Kirjanpito muodostuu liikekirjanpidosta ja talousarviokirjanpidosta. Molempia hoidetaan kalenterivuositain ja euro-määräisinä.

3. Liikekirjanpitoa ja talousarviokirjanpitoa koskevat tiedot vahvistetaan varainhoitovuoden päättyessä 1 luvussa tarkoitettujen tilinpäätöksen laatimiseksi.

4. Edellä 2 ja 3 kohdasta huolimatta tulojen ja menojen hyväksyjä voi suorittaa kustannuslaskentaa.

85 artikla

Yleisen varainhoitoasetuksen 133 artiklan mukaisesti komission tilinpitäjä vahvistaa kirjanpidossa noudatettavat säännöt ja menetelmät sekä yhdenmukaistetun tililuettelon, jota yhteisön elimen on noudatettava.

2 jakso

Liikekirjanpito

86 artikla

Liikekirjanpitoon merkitään aikajärjestyksessä kahdenkertaista kirjanpitoa noudattaen tapahtumat ja toimet, jotka vaikuttavat yhteisön elimen taloudelliseen asemaan ja rahoitustilanteeseen sekä varallisuuteen.

87 artikla

1. Eri tilitapahtumat ja saldot viedään kirjanpitoon.

2. Kirjausten, myös niiden korjausten, on perustuttava tositeisiin, joilla kirjanpitotapahtuma voidaan todentaa.

3. Kirjanpitojärjestelmän avulla on kyettävä jäljittämään kaikki kirjaukset.

88 artikla

Yhteisön elimen tilinpitäjä tekee varainhoitovuoden päätyttyä ja lopullisen tilinpäätöksen esittämiseen saakka oikaisut, jotka ovat tarpeen asianmukaiset, oikeat ja riittävät tiedot sisältävän tilinpäätöksen laatimiseksi mutta jotka eivät aiheuta kyseistä varainhoitovuotta koskevia kassasta- tai kassaanmaksuja.

3 jakso

Talousarviokirjanpito

89 artikla

1. Talousarviokirjanpidon avulla voidaan seurata yksityiskohtaisesti talousarvion toteuttamista.

2. Edellä 1 kohdan soveltamiseksi talousarviokirjanpitoon kirjataan kaikki tämän asetuksen IV osastossa säädetyt talousarvion toteuttamistoimet tuloina ja menoina.

4 LUKU

Omaisuuksien luettelo

90 artikla

1. Yhteisön elin laatii kaikista yhteisöjen varallisuuden perustana olevista aineellisista ja aineettomista hyödykkeistä sekä rahoitusomaisuudesta komission tilinpitäjän laatiman mallin mukaiset pysyvät omaisuusluettelot, joihin merkitään omaisuuden määrä ja arvo.

Yhteisön elimen on tarkistettava, että omaisuusluetteloon tehdyt merkinnät vastaavat todellisuutta.

2. Irtaimen omaisuuden myymisestä on tiedotettava asianmukaisesti.

VIII OSASTO

ULKOINEN TARKASTUS JA VASTUUVAPAUS

1 LUKU

Ulkoinen tarkastus

91 artikla

Tilintarkastustuomioistuin tarkastaa yhteisön elimen tilit EY:n perustamissopimuksen 248 artiklan mukaisesti.

92 artikla

1. Yhteisön elimen on toimitettava lopullisesti vahvistettu talousarvio tilintarkastustuomioistuimelle. Elimen on ilmoitettava tilintarkastustuomioistuimelle viipymättä kaikki 10, 14, 19 ja 23 artiklan soveltamiseksi tehdyt päätökset ja toteutetut toimet.

2. Yhteisön elimen on toimitettava tilintarkastustuomioistuimelle varainhoitoa koskevat sääntönsä.

3. Tilintarkastustuomioistuimelle on ilmoitettava tulojen ja menojen hyväksyjien, tilinpitäjien ja ennakoiden hoitajien nimeämisestä sekä 34 artiklan, 43 artiklan 1 ja 4 kohdan ja 44 artiklan nojalla siirretyistä valtuutuksista.

93 artikla

Tilintarkastustuomioistuin suorittaa tarkastuksensa yleisen varainhoitoasetuksen 139—144 artiklan mukaisesti.

2 LUKU

Vastuuvapaus

94 artikla

1. Ennen vuoden N + 2 huhtikuun 30 päivää Euroopan parlamentti myöntää neuvoston suosituksesta johtajalle vastuuvapauden varainhoitovuoden N talousarvion toteuttamisesta.

2. Jos 1 kohdassa säädetty määräaika ei voida noudattaa, Euroopan parlamentti tai neuvosto antaa johtajalle tiedon siitä, miksi päätöstä on täytynyt lykätä.

3. Jos Euroopan parlamentti lykkää vastuuvapauden myöntämistä koskevaa päätöstä, johtaja pyrkii viipymättä toteuttamaan kaikki toimenpiteet helpottaakseen tämän päätöksen tiellä olevien esteiden poistamista.

95 artikla

1. Päätös vastuuvapauden myöntämisestä koskee yhteisön elimen kaikkien tulojen ja menojen tilejä sekä niiden saldoja ja yhteisön elimen taseessa esitettyjä varoja ja velkoja.

2. Vastuuvapauden myöntämistä varten Euroopan parlamentti tutkii neuvoston jälkeen yhteisön elimen tilit, tilinpäätöksen ja taseen. Se tutkii myös tilintarkastustuomioistuimen vuosikertomuksen, jonka liitteinä ovat yhteisön elimen johtajan vastaukset, sekä asian kannalta merkitykselliset erityiskertomukset kyseiseltä varainhoitovuodelta ja tilintarkastustuomioistuimen antaman tarkastuslausuman tilitietojen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta.

3. Yleisen varainhoitoasetuksen 146 artiklan 3 kohdassa säädettyyn tapaan myös johtaja antaa Euroopan parlamentille tämän pyynnöstä kaikki kyseistä varainhoitovuotta koskevan vastuuvapausmenettelyn moitteettomaksi toteuttamiseksi tarvittavat tiedot.

96 artikla

1. Johtaja pyrkii kaikin tavoin toimimaan vastuuvapauden myöntämistä koskevaan Euroopan parlamentin päätökseen liitettyjen huomautusten sekä neuvoston vastuuvapausuusiutukseen liitettyjen selvitysten mukaisesti.

2. Johtaja antaa Euroopan parlamentin tai neuvoston pyynnöstä selvityksen toimenpiteistä, jotka on toteutettu näiden huomautusten ja selvitysten perusteella. Johtaja toimittaa toimenpiteitä koskevasta selvityksestä toisinnon komissiolle ja tilintarkastustuomioistuimelle.

X OSASTO

SIIRTYMÄ- JA LOPPUSÄÄNNÖKSET

97 artikla

Edellä 83 artiklassa tarkoitettuja määräaikoja sovelletaan ensimmäisen kerran varainhoitovuonna 2005.

Aiempien varainhoitovuosien määrääjät ovat seuraavat:

- a) 15 päivä syyskuuta 83 artiklan 3 kohdan osalta;
- b) 30 päivä marraskuuta 83 artiklan 4 kohdan osalta;
- c) 31 päivä lokakuuta 83 artiklan 5 kohdan osalta.

98 artikla

Euroopan parlamentilla, neuvostolla ja komissiolla on oikeus saada ilmoitus kaikista niiden toimivaltaan kuuluvista talousarvioasioihin liittyvistä tiedoista ja selvityksistä.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 23 päivänä joulukuuta 2002.

99 artikla

Hallintoneuvosto vahvistaa tarvittaessa yhteisön elimen varainhoitoasetuksen soveltamissäännöt johtajan ehdotuksesta.

100 artikla

Tämän asetuksen tultua voimaan kaikkien yleisen varainhoitoasetuksen 185 artiklassa tarkoitettujen elinten on annettava uusi varainhoitoasetus, jonka on tultava voimaan 1 päivänä tammikuuta 2003 tai kuuden kuukauden kuluessa siitä ajankohdasta, josta alkaen elin on kuulunut mainitun 185 artiklan soveltamisalaan ja jona sille on myönnetty yleisestä talousarviosta suoritettava avustus.

101 artikla

Tämä asetus tulee voimaan seuraavana päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä*.

Komission puolesta

Michaele SCHREYER

Komission jäsen

KOMISSION ASETUS (EY) N:o 2344/2002,**annettu 18 päivänä joulukuuta 2002,****tiettyjen kolmansista maista peräisin olevien tekstiilituotteiden tuontiin sovellettavasta yhteisestä menettelystä annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3030/93 liitteiden I, III, V ja VII muuttamisesta**

EUROOPAN YHTEISÖJEN KOMISSIO, joka

keistöön tehtyjen tarkistusten vuoksi. Nämä muutokset vaikuttavat myös tiettyihin asetuksen (ETY) N:o 3030/93 liitteessä I oleviin koodeihin.

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen,

(5) Selkeyden vuoksi tietyt asetuksen (ETY) N:o 3030/93 liitteet olisi korvattava kokonaan uusilla liitteillä.

ottaa huomioon tiettyjen kolmansista maista peräisin olevien tekstiilituotteiden tuontiin sovellettavasta yhteisestä menettelystä 12 päivänä lokakuuta 1993 annetun neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3030/93 ⁽¹⁾, sellaisena kuin se on viimeksi muutetuna komission asetuksella (EY) N:o 797/2002 ⁽²⁾, ja erityisesti sen 19 artiklan,

(6) Tämän vuoksi asetus (ETY) N:o 3030/93 olisi muutettava vastaavasti.

(7) Sen varmistamiseksi, että yhteisö noudattaa kansainvälisiä velvoitteitaan, tässä asetuksessa säädettyjä toimenpiteitä olisi sovellettava 1 päivästä tammikuuta 2003.

sekä katsoo seuraavaa:

(8) Tässä asetuksessa säädetyt toimenpiteet ovat tekstiilikomitean lausunnon mukaiset,

(1) Kolmansista maista peräisin olevien tekstiilituotteiden tuontia koskevat yhteiset menettelyt olisi saatettava ajan tasalle viimeaikaisen kehityksen huomioon ottamiseksi.

ON ANTANUT TÄMÄN ASETUKSEN:

(2) Neuvosto on hyväksynyt 5 päivänä marraskuuta 2002 tehdyllä päätöksellä 2002/877/EY ⁽³⁾ Euroopan yhteisön ja Brasilian tasavallan järjestelyjä tekstiili- ja vaatetustuotteiden markkinoille pääsyn alalla koskevan, yhteisymmärryspöytäkirjana tehdyn sopimuksen allekirjoittamisen Euroopan yhteisön puolesta ja antanut luvan sen väliaikaiseen soveltamiseen.**1 artikla**

Muutetaan asetus (ETY) N:o 3030/93 seuraavasti:

(3) Komissio on päättänyt asetuksella (EY) N:o 475/2002 ⁽⁴⁾ keskeyttää kaksinkertaisen tarkkailun järjestelmän soveltamisen tiettyihin Ukrainasta peräisin oleviin tekstiilituotteisiin.

a) liitteet I, V ja VII korvataan tämän asetuksen liitteen teksteillä;

b) liite III muutetaan tämän asetuksen liitteen mukaisesti.

2 artikla

(4) Tiettyjä yhdistetyn nimikkeistön koodeja on muutettu tulliyhteistyöneuvoston perustamista koskevaan yleissopimukseen liitettyyn harmonoidun järjestelmän nimik-

Tämä asetus tulee voimaan päivänä, jona se julkaistaan Euroopan yhteisöjen virallisessa lehdessä.

⁽¹⁾ EYVL L 275, 8.11.1993, s. 3.⁽²⁾ EYVL L 128, 15.5.2002, s. 29.⁽³⁾ EYVL L 305, 7.11.2002, s. 20.⁽⁴⁾ EYVL L 75, 16.3.2002, s. 26.

Sitä sovelletaan 1 päivästä tammikuuta 2003.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

Tehty Brysselissä 18 päivänä joulukuuta 2002.

Komission puolesta

Pascal LAMY

Komission jäsen

LIITE

1) Korvataan liite I seuraavasti:

"LIITE I

ASETUksen 1 ARTIKLASSA TARKOITETUT TEKSTIILITUOTTEET ⁽¹⁾

1. Sen estämättä, mitä yhdistetyn nimikkeistön tulkintasäännöissä säädetään, tavarankuvauksen sanamuotoa on pidettävä ainoastaan ohjeellisena, koska jokaisen luokan tuotteet määritetään tässä liitteessä CN-koodein. Jos CN-koodia edeltää 'ex'-tunnus, luokkaan kuuluvat tuotteet määritellään CN-koodin soveltamisalan sekä vastaavan kuvauksen perusteella.
2. Luokkiin 1—114 kuuluvien tuotteiden perusainetta koskevien yksityiskohtaisten tietojen puuttuessa näitä tuotteita pidetään yksinomaan villasta tai hienosta eläimenkarvasta, puuvillasta tai tekokuidusta koostuvina. Tämä koskee seuraavia maita: Argentiina, Bangladesh, Bosnia ja Hertsegovina, Brasilia, Egypti, entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia, Etelä-Korea, Filippiinit, Hongkong, Indonesia, Intia, Kamputsea, Kiina (MFA-sopimus), Kroatia, Laos, Macao, Malesia, Nepal, Pakistan, Peru, Singapore, Sri Lanka, Taiwan, Thaimaa, Venäjän federaatio ja Vietnam.
3. Vaatteet, joita ei voida tunnistaa miesten tai poikien taikka naisten tai tyttöjen vaatteiksi, luokitellaan naisten tai tyttöjen vaatteiksi.
4. Ilmaisulla 'vauvanvaatteet' tarkoitetaan enintään kaupallista kokoa 86 olevia vaatteita.

Luokka	Tavarankuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
RYHMÄ I A			
1	Puuvillalanka, ei vähittäismyyntimuodossa 5204 11 00, 5204 19 00, 5205 11 00, 5205 12 00, 5205 13 00, 5205 14 00, 5205 15 10, 5205 15 90, 5205 21 00, 5205 22 00, 5205 23 00, 5205 24 00, 5205 26 00, 5205 27 00, 5205 28 00, 5205 31 00, 5205 32 00, 5205 33 00, 5205 34 00, 5205 35 00, 5205 41 00, 5205 42 00, 5205 43 00, 5205 44 00, 5205 46 00, 5205 47 00, 5205 48 00, 5206 11 00, 5206 12 00, 5206 13 00, 5206 14 00, 5206 15 10, 5206 15 90, 5206 21 00, 5206 22 00, 5206 23 00, 5206 24 00, 5206 25 10, 5206 25 90, 5206 31 00, 5206 32 00, 5206 33 00, 5206 34 00, 5206 35 00, 5206 41 00, 5206 42 00, 5206 43 00, 5206 44 00, 5206 45 00, ex 5604 90 00		
2	Puuvillakankaat, pyyheliinafrotee- tai sen kaltaiset kudotut froteekankaat, kudotut nauhat, nukkakankaat, pyyheliinakankaat, chenillelankakankaat, tylli ja solmitut verkkokankaat, ei kuitenkaan lintuniisikankaat 5208 11 10, 5208 11 90, 5208 12 16, 5208 12 19, 5208 12 96, 5208 12 99, 5208 13 00, 5208 19 00, 5208 21 10, 5208 21 90, 5208 22 16, 5208 22 19, 5208 22 96, 5208 22 99, 5208 23 00, 5208 29 00, 5208 31 00, 5208 32 16, 5208 32 19, 5208 32 96, 5208 32 99, 5208 33 00, 5208 39 00, 5208 41 00, 5208 42 00, 5208 43 00, 5208 49 00, 5208 51 00, 5208 52 10, 5208 52 90, 5208 53 00, 5208 59 00, 5209 11 00, 5209 12 00, 5209 19 00, 5209 21 00, 5209 22 00, 5209 29 00, 5209 31 00, 5209 32 00, 5209 39 00, 5209 41 00, 5209 42 00, 5209 43 00, 5209 49 10, 5209 49 90, 5209 51 00, 5209 52 00, 5209 59 00, 5210 11 10, 5210 11 90, 5210 12 00, 5210 19 00, 5210 21 10, 5210 21 90, 5210 22 00, 5210 29 00, 5210 31 10, 5210 31 90, 5210 32 00, 5210 39 00, 5210 41 00, 5210 42 00, 5210 49 00, 5210 51 00, 5210 52 00, 5210 59 00, 5211 11 00, 5211 12 00, 5211 19 00, 5211 21 00, 5211 22 00, 5211 29 00, 5211 31 00, 5211 32 00, 5211 39 00, 5211 41 00, 5211 42 00, 5211 43 00, 5211 49 10, 5211 49 90, 5211 51 00, 5211 52 00, 5211 59 00, 5212 11 10, 5212 11 90, 5212 12 10, 5212 12 90, 5212 13 10, 5212 13 90, 5212 14 10, 5212 14 90, 5212 15 10, 5212 15 90, 5212 21 10, 5212 21 90, 5212 22 10, 5212 22 90, 5212 23 10, 5212 23 90, 5212 24 10, 5212 24 90, 5212 25 10, 5212 25 90, ex 5811 00 00, ex 6308 00 00		

⁽¹⁾ Huom. Koskee ainoastaan luokkia 1—114, lukuun ottamatta Arabiemiirikuntia, Armeniaa, Azerbaidania, Georgiaa, Kamputseaa, Kazakstania, Kiinaa (ei-MFA sopimus), Kirgisistania, Laosia, Moldovaa, Mongoliaa, Nepalia, Tadikistania, Turkmenistania, Ukrainaa, Uzbekistania, Valko-Venäjää, Venäjän Federaatiota ja Vietnamia, joita koskevat luokat 1—161, ja Bosnia ja Hertsegovinaa, entistä Jugoslavian tasavaltaa Makedoniaa, Kroatiaa ja Taiwania, joita koskevat luokat 1—123. Taiwanin osalta luokat 115—123 sisältyvät ryhmään III B.

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
2 a)	joista muut kuin valkaisuamattomat ja valkaistut 5208 31 00, 5208 32 16, 5208 32 19, 5208 32 96, 5208 32 99, 5208 33 00, 5208 39 00, 5208 41 00, 5208 42 00, 5208 43 00, 5208 49 00, 5208 51 00, 5208 52 10, 5208 52 90, 5208 53 00, 5208 59 00, 5209 31 00, 5209 32 00, 5209 39 00, 5209 41 00, 5209 42 00, 5209 43 00, 5209 49 10, 5209 49 90, 5209 51 00, 5209 52 00, 5209 59 00, 5210 31 10, 5210 31 90, 5210 32 00, 5210 39 00, 5210 41 00, 5210 42 00, 5210 49 00, 5210 51 00, 5210 52 00, 5210 59 00, 5211 31 00, 5211 32 00, 5211 39 00, 5211 41 00, 5211 42 00, 5211 43 00, 5211 49 10, 5211 49 90, 5211 51 00, 5211 52 00, 5211 59 00, 5212 13 10, 5212 13 90, 5212 14 10, 5212 14 90, 5212 15 10, 5212 15 90, 5212 23 10, 5212 23 90, 5212 24 10, 5212 24 90, 5212 25 10, 5212 25 90, ex 5811 00 00, ex 6308 00 00		
3	Kudotut synteettikokuitukankaat, nukkakankaat, silmukanukkakankaat (buklee) (myös pyyheliinafrotee- tai sen kaltaiset kudotut froteekankaat) ja chenillelankakankaat, ei kuitenkaan kudotut nauhat 5512 11 00, 5512 19 10, 5512 19 90, 5512 21 00, 5512 29 10, 5512 29 90, 5512 91 00, 5512 99 10, 5512 99 90, 5513 11 20, 5513 11 90, 5513 12 00, 5513 13 00, 5513 19 00, 5513 21 10, 5513 21 30, 5513 21 90, 5513 22 00, 5513 23 00, 5513 29 00, 5513 31 00, 5513 32 00, 5513 33 00, 5513 39 00, 5513 41 00, 5513 42 00, 5513 43 00, 5513 49 00, 5514 11 00, 5514 12 00, 5514 13 00, 5514 19 00, 5514 21 00, 5514 22 00, 5514 23 00, 5514 29 00, 5514 31 00, 5514 32 00, 5514 33 00, 5514 39 00, 5514 41 00, 5514 42 00, 5514 43 00, 5514 49 00, 5515 11 10, 5515 11 30, 5515 11 90, 5515 12 10, 5515 12 30, 5515 12 90, 5515 13 11, 5515 13 19, 5515 13 91, 5515 13 99, 5515 19 10, 5515 19 30, 5515 19 90, 5515 21 10, 5515 21 30, 5515 21 90, 5515 22 11, 5515 22 19, 5515 22 91, 5515 22 99, 5515 29 10, 5515 29 30, 5515 29 90, 5515 91 10, 5515 91 30, 5515 91 90, 5515 92 11, 5515 92 19, 5515 92 91, 5515 92 99, 5515 99 10, 5515 99 30, 5515 99 90, 5803 90 30, ex 5905 00 70, ex 6308 00 00		
3 a)	joista muut kuin valkaisuamattomat ja valkaistut 5512 19 10, 5512 19 90, 5512 29 10, 5512 29 90, 5512 99 10, 5512 99 90, 5513 21 10, 5513 21 30, 5513 21 90, 5513 22 00, 5513 23 00, 5513 29 00, 5513 31 00, 5513 32 00, 5513 33 00, 5513 39 00, 5513 41 00, 5513 42 00, 5513 43 00, 5513 49 00, 5514 21 00, 5514 22 00, 5514 23 00, 5514 29 00, 5514 31 00, 5514 32 00, 5514 33 00, 5514 39 00, 5514 41 00, 5514 42 00, 5514 43 00, 5514 49 00, 5515 11 30, 5515 11 90, 5515 12 30, 5515 12 90, 5515 13 19, 5515 13 99, 5515 19 30, 5515 19 90, 5515 21 30, 5515 21 90, 5515 22 19, 5515 22 99, 5515 29 30, 5515 29 90, 5515 91 30, 5515 91 90, 5515 92 19, 5515 92 99, 5515 99 30, 5515 99 90, ex 5803 90 30, ex 5905 00 70, ex 6308 00 00		

RYHMÄ I B

4	Paidat, T-paidat, kevyet, tiheäsilmukkaist puserot tai pujopaidat, joissa on pyöreä, poolo- tai pystykaulus (muuta kuin villaa tai hienoa eläimenkarvaa), aluspaidat ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta 6105 10 00, 6105 20 10, 6105 20 90, 6105 90 10, 6109 10 00, 6109 90 10, 6109 90 30, 6110 20 10, 6110 30 10	6,48	154
---	---	------	-----

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
5	Neulepuserot, pujopaidat (myös hihattomat), neulepuseron ja -takin yhdistelmät, liivit ja takit (ei kuitenkaan leikatut ja ommellut), anorakit (myös hiihtotakit ja -puserot), tuulipuserot, tuulitakit ja niiden kaltaiset tuotteet, neulosta 6101 10 90, 6101 20 90, 6101 30 90, 6102 10 90, 6102 20 90, 6102 30 90, 6110 11 10, 6110 11 30, 6110 11 90, 6110 12 10, 6110 12 90, 6110 19 10, 6110 19 90, 6110 20 91, 6110 20 99, 6110 30 91, 6110 30 99	4,53	221
6	Miesten ja poikien polvihousut, shortsit (ei kuitenkaan uimahousut) ja pitkät housut, kangasta; naisten ja tyttöjen pitkät housut, kangasta, villaa, puuvillaa tai tekokuitua; vuorillisten verryttelypukujen alaosat, ei kuitenkaan luokkiin 16 ja 29 kuuluvat, puuvillaa tai tekokuitua 6203 41 10, 6203 41 90, 6203 42 31, 6203 42 33, 6203 42 35, 6203 42 90, 6203 43 19, 6203 43 90, 6203 49 19, 6203 49 50, 6204 61 10, 6204 62 31, 6204 62 33, 6204 62 39, 6204 63 18, 6204 69 18, 6211 32 42, 6211 33 42, 6211 42 42, 6211 43 42	1,76	568
7	Naisten ja tyttöjen puserot ja paitapuserot, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, neulosta ja muuta kuin neulosta 6106 10 00, 6106 20 00, 6106 90 10, 6206 20 00, 6206 30 00, 6206 40 00	5,55	180
8	Miesten ja poikien paidat, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, ei kuitenkaan neulosta 6205 10 00, 6205 20 00, 6205 30 00	4,60	217

RYHMÄ II A

9	Pyyheliinafrotee- tai sen kaltaiset kudotut froteekankaat, puuvillaa; pyyheliinat tai keittiöpyyhkeet, pyyheliinafroteeta tai sen kaltaista kudottua froteekangasta, puuvillaa, ei kuitenkaan neulosta 5802 11 00, 5802 19 00, ex 6302 60 00		
20	Vuodeliina-vaatteet, ei kuitenkaan neulosta 6302 21 00, 6302 22 90, 6302 29 90, 6302 31 10, 6302 31 90, 6302 32 90, 6302 39 90		
22	Lanka, synteettikatkokuitua, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa 5508 10 11, 5508 10 19, 5509 11 00, 5509 12 00, 5509 21 10, 5509 21 90, 5509 22 10, 5509 22 90, 5509 31 10, 5509 31 90, 5509 32 10, 5509 32 90, 5509 41 10, 5509 41 90, 5509 42 10, 5509 42 90, 5509 51 00, 5509 52 10, 5509 52 90, 5509 53 00, 5509 59 00, 5509 61 10, 5509 61 90, 5509 62 00, 5509 69 00, 5509 91 10, 5509 91 90, 5509 92 00, 5509 99 00		
22 a)	josta akryylia ex 5508 10 19, 5509 31 10, 5509 31 90, 5509 32 10, 5509 32 90, 5509 61 10, 5509 61 90, 5509 62 00, 5509 69 00		
23	Lanka, muuntokatkokuitua, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa 5508 20 10, 5510 11 00, 5510 12 00, 5510 20 00, 5510 30 00, 5510 90 00		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
32	Nukkakankaat, silmukkanukkakankaat (buklee) ja chenillelankakankaat (muut kuin puuvillaiset pyyheliinafrotee- ja sen kaltaiset kudotut kankaat ja kudotut nauhat ja tuftatut tekstiilikankaat), villaa, puuvillaa tai tekokuitua 5801 10 00, 5801 21 00, 5801 22 00, 5801 23 00, 5801 24 00, 5801 25 00, 5801 26 00, 5801 31 00, 5801 32 00, 5801 33 00, 5801 34 00, 5801 35 00, 5801 36 00, 5802 20 00, 5802 30 00		
32 a)	joista puuvillavakosamettia 5801 22 00		
39	Pöytäliinat, pyyheliinat ja keittiöpyyhkeet, ei kuitenkaan neulosta eikä pyyheliinafroteeta ja sen kaltaista puuvillaa 6302 51 10, 6302 51 90, 6302 53 90, ex 6302 59 00, 6302 91 10, 6302 91 90, 6302 93 90, ex 6302 99 00		

RYHMÄ II B

12	Naisten sukat, sukkahousut, myös terättömät, alussukat, miesten sukat, nilkkasukat, sukansuojukset ja niiden kaltaiset neuletuotteet, ei kuitenkaan vauvoille tarkoitettut, myös suonikohjusukat, ei kuitenkaan luokkaan 70 kuuluvat tuotteet 6115 12 00, 6115 19 00, 6115 20 11, 6115 20 90, 6115 91 00, 6115 92 00, 6115 93 10, 6115 93 30, 6115 93 99, 6115 99 00	24,3 paria	41
13	Miesten ja poikien alushousut, naisten ja tyttöjen pikkuhousut ja muut alushousut, neulosta, villaa, puuvillaa tai tekokuitua 6107 11 00, 6107 12 00, 6107 19 00, 6108 21 00, 6108 22 00, 6108 29 00, ex 6212 10 10	17	59
14	Miesten ja poikien päällystakit, sadetakit ja muut takit, myös viitat, kangasta, villaa, puuvillaa tai tekokuitua (ei kuitenkaan luokan 21 hupputakit) 6201 11 00, ex 6201 12 10, ex 6201 12 90, ex 6201 13 10, ex 6201 13 90, 6210 20 00	0,72	1 389
15	Naisten ja tyttöjen päällystakit, sadetakit (myös viitat) ja jakut, takit ja bleiserit, kangasta, villaa, puuvillaa tai tekokuitua (ei kuitenkaan luokan 21 hupputakit) 6202 11 00, ex 6202 12 10, ex 6202 12 90, ex 6202 13 10, ex 6202 13 90, 6204 31 00, 6204 32 90, 6204 33 90, 6204 39 19, 6210 30 00	0,84	1 190
16	Miesten ja poikien puvut, yhdistelmäasut, muut kuin hiihtopuvut, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, ei kuitenkaan neulosta; miesten ja poikien vuorilliset verryttelypuvut, joiden päällinen on yhtä ja samaa kangasta, puuvillaa tai tekokuitua 6203 11 00, 6203 12 00, 6203 19 10, 6203 19 30, 6203 21 00, 6203 22 80, 6203 23 80, 6203 29 18, 6211 32 31, 6211 33 31	0,80	1 250
17	Miesten ja poikien takit ja bleiserit, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, ei kuitenkaan neulosta 6203 31 00, 6203 32 90, 6203 33 90, 6203 39 19	1,43	700

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
18	Miesten ja poikien aluspaidat, alushousut, yöpaidat, pyjamat, kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, ei kuitenkaan neulosta 6207 11 00, 6207 19 00, 6207 21 00, 6207 22 00, 6207 29 00, 6207 91 10, 6207 91 90, 6207 92 00, 6207 99 00 Naisten ja tyttöjen aluspaidat, alushameet, pikkuhousut ja muut alushousut, yöpaidat, pyjamat, aamupuvut (negliges), kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, ei kuitenkaan neulosta 6208 11 00, 6208 19 10, 6208 19 90, 6208 21 00, 6208 22 00, 6208 29 00, 6208 91 11, 6208 91 19, 6208 91 90, 6208 92 00, 6208 99 00, ex 6212 10 10		
19	Nenäliinat, ei kuitenkaan neulosta 6213 20 00, 6213 90 00	59	17
21	Hupputakit; anorakit, pusakat ja niiden kaltaiset tavarat, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, ei kuitenkaan neulosta; vuorillisten verryttelypukujen yläosat, ei kuitenkaan luokkiin 16 tai 29 kuuluvat, puuvillaa tai tekokuitua ex 6201 12 10, ex 6201 12 90, ex 6201 13 10, ex 6201 13 90, 6201 91 00, 6201 92 00, 6201 93 00, ex 6202 12 10, ex 6202 12 90, ex 6202 13 10, ex 6202 13 90, 6202 91 00, 6202 92 00, 6202 93 00, 6211 32 41, 6211 33 41, 6211 42 41, 6211 43 41	2,3	435
24	Miesten ja poikien yöpaidat, pyjamat, kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta 6107 21 00, 6107 22 00, 6107 29 00, 6107 91 10, 6107 91 90, 6107 92 00, ex 6107 99 00 Naisten ja tyttöjen yöpaidat, pyjamat, aamupuvut (negliges), kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta 6108 31 10, 6108 31 90, 6108 32 11, 6108 32 19, 6108 32 90, 6108 39 00, 6108 91 10, 6108 91 90, 6108 92 00, 6108 99 10	3,9	257
26	Naisten ja tyttöjen leningit, villaa, puuvillaa tai tekokuitua 6104 41 00, 6104 42 00, 6104 43 00, 6104 44 00, 6204 41 00, 6204 42 00, 6204 43 00, 6204 44 00	3,1	323
27	Naisten ja tyttöjen hameet, myös housuhameet 6104 51 00, 6104 52 00, 6104 53 00, 6104 59 00, 6204 51 00, 6204 52 00, 6204 53 00, 6204 59 10	2,6	385
28	Pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit (ei kuitenkaan uimahousut), neulosta, villaa, puuvillaa tai tekokuitua 6103 41 10, 6103 41 90, 6103 42 10, 6103 42 90, 6103 43 10, 6103 43 90, 6103 49 10, 6103 49 91, 6104 61 10, 6104 61 90, 6104 62 10, 6104 62 90, 6104 63 10, 6104 63 90, 6104 69 10, 6104 69 91	1,61	620
29	Naisten ja tyttöjen puvut ja yhdistelmäasut, muut kuin hiihtopuvut, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, ei kuitenkaan neulosta; naisten ja tyttöjen vuorilliset verryttelypuvut, joiden päällinen on yhtä ja samaa kangasta, puuvillaa tai tekokuitua 6204 11 00, 6204 12 00, 6204 13 00, 6204 19 10, 6204 21 00, 6204 22 80, 6204 23 80, 6204 29 18, 6211 42 31, 6211 43 31	1,37	730
31	Rintaliivit ja olkaimettomat rintaliivit, kudottua kangasta tai neulosta ex 6212 10 10, 6212 10 90	18,2	55

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
68	Vauvanvaatteet ja -vaatetustarvikkeet, muut kuin luokkiin 10 ja 87 kuuluvat vauvan kintaat ja luokkaan 88 kuuluvat vauvan sukat ja nilkkasukat, ei kuitenkaan neulosta 6111 10 90, 6111 20 90, 6111 30 90, ex 6111 90 00, ex 6209 10 00, ex 6209 20 00, ex 6209 30 00, ex 6209 90 00		
73	Verryttelypuvut, neulosta, villaa, puuvillaa tai tekokuitua 6112 11 00, 6112 12 00, 6112 19 00	1,67	600
76	Miesten ja poikien suojavaatteet, ei kuitenkaan neulosta 6203 22 10, 6203 23 10, 6203 29 11, 6203 32 10, 6203 33 10, 6203 39 11, 6203 42 11, 6203 42 51, 6203 43 11, 6203 43 31, 6203 49 11, 6203 49 31, 6211 32 10, 6211 33 10 Naisten ja tyttöjen esiliinat, mekot ja muut suojavaatteet, ei kuitenkaan neulosta 6204 22 10, 6204 23 10, 6204 29 11, 6204 32 10, 6204 33 10, 6204 39 11, 6204 62 11, 6204 62 51, 6204 63 11, 6204 63 31, 6204 69 11, 6204 69 31, 6211 42 10, 6211 43 10		
77	Hiihtopuvut, ei kuitenkaan neulosta ex 6211 20 00		
78	Vaatteet, ei kuitenkaan neulosta, muut kuin luokkiin 6, 7, 8, 14, 15, 16, 17, 18, 21, 26, 27, 29, 68, 72, 76 ja 77 kuuluvat 6203 41 30, 6203 42 59, 6203 43 39, 6203 49 39, 6204 61 80, 6204 61 90, 6204 62 59, 6204 62 90, 6204 63 39, 6204 63 90, 6204 69 39, 6204 69 50, 6210 40 00, 6210 50 00, 6211 31 00, 6211 32 90, 6211 33 90, 6211 41 00, 6211 42 90, 6211 43 90		
83	Päällystakit, takit, bleiserit ja muut vaatteet, myös hiihtopuvut, neulosta, muut kuin luokkiin 4, 5, 7, 13, 24, 26, 27, 28, 68, 69, 72, 73, 74 ja 75 kuuluvat 6101 10 10, 6101 20 10, 6101 30 10, 6102 10 10, 6102 20 10, 6102 30 10, 6103 31 00, 6103 32 00, 6103 33 00, ex 6103 39 00, 6104 31 00, 6104 32 00, 6104 33 00, ex 6104 39 00, 6112 20 00, 6113 00 90, 6114 10 00, 6114 20 00, 6114 30 00		

RYHMÄ III A

33	Kudotut kankaat, synteettikuitufilamenttilankaa, joka on tehty kaistaleista tai niiden kaltaisista tuotteista, polyeteenistä tai polypropeenista, leveys pienempi kuin 3 metriä 5407 20 11 Säkit ja pussit, jollaisia käytetään tavaroiden pakkaamiseen, tehty edellä mainituista kaistaleista tai niiden kaltaisista tuotteista, ei kuitenkaan neulosta 6305 32 81, 6305 32 89, 6305 33 91, 6305 33 99		
34	Kudotut kankaat, synteettikuitufilamenttilankaa, joka on tehty kaistaleista tai niiden kaltaisista tuotteista, polyeteenistä tai polypropeenista, leveys vähintään 3 metriä 5407 20 19		
35	Kudotut kankaat, synteettikuitua (jatkuva), muut kuin luokkaan 114 kuuluvat kankaat ulkorenkaita varten 5407 10 00, 5407 20 90, 5407 30 00, 5407 41 00, 5407 42 00, 5407 43 00, 5407 44 00, 5407 51 00, 5407 52 00, 5407 53 00, 5407 54 00, 5407 61 10, 5407 61 30, 5407 61 50, 5407 61 90, 5407 69 10, 5407 69 90, 5407 71 00, 5407 72 00, 5407 73 00, 5407 74 00, 5407 81 00, 5407 82 00, 5407 83 00, 5407 84 00, 5407 91 00, 5407 92 00, 5407 93 00, 5407 94 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
35 a)	joista muut kuin valkaisuamattomat ja valkaistut ex 5407 10 00, ex 5407 20 90, ex 5407 30 00, 5407 42 00, 5407 43 00, 5407 44 00, 5407 52 00, 5407 53 00, 5407 54 00, 5407 61 30, 5407 61 50, 5407 61 90, 5407 69 90, 5407 72 00, 5407 73 00, 5407 74 00, 5407 82 00, 5407 83 00, 5407 84 00, 5407 92 00, 5407 93 00, 5407 94 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		
36	Kudotut kankaat, katkomatonta muuntokuitua, ei kuitenkaan luokkaan 114 kuuluvat kankaat ulkorenkaita varten 5408 10 00, 5408 21 00, 5408 22 10, 5408 22 90, 5408 23 10, 5408 23 90, 5408 24 00, 5408 31 00, 5408 32 00, 5408 33 00, 5408 34 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		
36 a)	joista muut kuin valkaisuamattomat ja valkaistut ex 5408 10 00, 5408 22 10, 5408 22 90, 5408 23 10, 5408 23 90, 5408 24 00, 5408 32 00, 5408 33 00, 5408 34 00, ex 5811 00 00, ex 5905 00 70		
37	Kudotut muuntokatkokuitukankaat 5516 11 00, 5516 12 00, 5516 13 00, 5516 14 00, 5516 21 00, 5516 22 00, 5516 23 10, 5516 23 90, 5516 24 00, 5516 31 00, 5516 32 00, 5516 33 00, 5516 34 00, 5516 41 00, 5516 42 00, 5516 43 00, 5516 44 00, 5516 91 00, 5516 92 00, 5516 93 00, 5516 94 00, 5803 90 50, ex 5905 00 70		
37 a)	joista muut kuin valkaisuamattomat ja valkaistut 5516 12 00, 5516 13 00, 5516 14 00, 5516 22 00, 5516 23 10, 5516 23 90, 5516 24 00, 5516 32 00, 5516 33 00, 5516 34 00, 5516 42 00, 5516 43 00, 5516 44 00, 5516 92 00, 5516 93 00, 5516 94 00, ex 5803 90 50, ex 5905 00 70		
38 A	Neulosta olevat verhoihin tarkoitetut synteettikankaat, myös verkkokangas 6005 31 10, 6005 32 10, 6005 33 10, 6005 34 10, 6006 31 10, 6006 32 10, 6006 33 10, 6006 34 10		
38 B	Kaihtimet, ei kuitenkaan neulosta ex 6303 91 00, ex 6303 92 90, ex 6303 99 90		
40	Verhot, sisätilojen kaihtimet, kapat, reunusverhot ja muut sisustustavarat, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, ei kuitenkaan neulosta ex 6303 91 00, ex 6303 92 90, ex 6303 99 90, 6304 19 10, ex 6304 19 90, 6304 92 00, ex 6304 93 00, ex 6304 99 00		
41	Lanka, synteettikuitufilamenttia (jatkuva), ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa, muut kuin teksturoimattomat langat, yksinkertaiset, kiertämättömät tai kierretyt, joiden kierre on enintään 50 kierrosta metrillä 5401 10 11, 5401 10 19, 5402 10 10, 5402 10 90, 5402 20 00, 5402 31 00, 5402 32 00, 5402 33 00, 5402 39 10, 5402 39 90, 5402 49 10, 5402 49 91, 5402 49 99, 5402 51 00, 5402 52 00, 5402 59 10, 5402 59 90, 5402 61 00, 5402 62 00, 5402 69 10, 5402 69 90, ex 5604 20 00, ex 5604 90 00		
42	Lanka, katkomatonta tekokuitua, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa: 5401 20 10 Lanka, muuntokuitua; lanka, muuntokuitufilamenttia, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa, kiertämättömät tai kierretyt, joiden kierre on enintään 250 kierrosta metrillä, ja yksinkertaiset teksturoimattomat langat, selluloosa-asettaattia, ei kuitenkaan yksinkertaiset langat, viskoosia 5403 10 00, 5403 20 00, ex 5403 32 00, ex 5403 33 00, 5403 39 00, 5403 41 00, 5403 42 00, 5403 49 00, ex 5604 20 00		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
43	Lanka, tekokuitufilamenttia, lanka, katkottua tekokuitua, puuvillalanka, vähittäismyyntimuodoissa 5204 20 00, 5207 10 00, 5207 90 00, 5401 10 90, 5401 20 90, 5406 10 00, 5406 20 00, 5508 20 90, 5511 30 00		
46	Villa ja hieno eläimenkarva, karstattu tai kammattu 5105 10 00, 5105 21 00, 5105 29 00, 5105 31 00, 5105 39 10, 5105 39 90		
47	Lanka, villaa tai hienoa eläimenkarvaa, karstattu, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa 5106 10 10, 5106 10 90, 5106 20 10, 5106 20 91, 5106 20 99, 5108 10 10, 5108 10 90		
48	Lanka, villaa tai hienoa eläimenkarvaa, kammattu, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa 5107 10 10, 5107 10 90, 5107 20 10, 5107 20 30, 5107 20 51, 5107 20 59, 5107 20 91, 5107 20 99, 5108 20 10, 5108 20 90		
49	Lanka, villaa tai hienoa eläimenkarvaa, vähittäismyyntimuodoissa 5109 10 10, 5109 10 90, 5109 90 10, 5109 90 90		
50	Kudotut kankaat, villaa tai hienoa eläimenkarvaa 5111 11 11, 5111 11 19, 5111 11 91, 5111 11 99, 5111 19 11, 5111 19 19, 5111 19 31, 5111 19 39, 5111 19 91, 5111 19 99, 5111 20 00, 5111 30 10, 5111 30 30, 5111 30 90, 5111 90 10, 5111 90 91, 5111 90 93, 5111 90 99, 5112 11 10, 5112 11 90, 5112 19 11, 5112 19 19, 5112 19 91, 5112 19 99, 5112 20 00, 5112 30 10, 5112 30 30, 5112 30 90, 5112 90 10, 5112 90 91, 5112 90 93, 5112 90 99		
51	Karstattu tai kammattu puuvilla 5203 00 00		
53	Lintuniisikankaat 5803 10 00		
54	Muutokatkokuidut, myös tekokuitujätteet, karstatut, kammatut tai muuten kehruuta varten käsitellyt 5507 00 00		
55	Synteetikatkokuidut, myös tekokuitujätteet, karstatut, kammatut tai muuten kehruuta varten käsitellyt 5506 10 00, 5506 20 00, 5506 30 00, 5506 90 10, 5506 90 90		
56	Lanka, katkottua synteetikuitua (myös tekokuitujätteet), vähittäismyyntimuodoissa 5508 10 90, 5511 10 00, 5511 20 00		
58	Matot, solmitut, myös sovitettut 5701 10 10, 5701 10 91, 5701 10 93, 5701 10 99, 5701 90 10, 5701 90 90		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
59	Matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliainetta, muut kuin luokkaan 58 kuuluvat 5702 10 00, 5702 31 00, 5702 32 00, 5702 39 10, 5702 41 00, 5702 42 00, 5702 49 10, 5702 51 00, 5702 52 00, ex 5702 59 00, 5702 91 00, 5702 92 00, ex 5702 99 00, 5703 10 00, 5703 20 11, 5703 20 19, 5703 20 91, 5703 20 99, 5703 30 11, 5703 30 19, 5703 30 51, 5703 30 59, 5703 30 91, 5703 30 99, 5703 90 00, 5704 10 00, 5704 90 00, 5705 00 10, 5705 00 30, ex 5705 00 90		
60	Käsin kudotut kuvakudokset (kuten gobeliinit, flander-, aubusson-, beauvais- ja niiden kaltaiset kudokset) ja käsin neulatyönä (esim. petit point- tai ristipistoilla) kirjatut kuvakudokset, myös sovitettut 5805 00 00		
61	Kudotut nauhat, yhteenliimattujen, yhdensuuntaisten lankojen tai kuitujen muodostamat kuteettomat nauhat (bolducs), muut kuin luokkaan 62 kuuluvat nimilaput ja niiden kaltaiset tavarat; kimmoiset kankaat (ei kuitenkaan neulosta), jotka koostuvat tekstiililangoista yhdistettyinä kumisäikeisiin ex 5806 10 00, 5806 20 00, 5806 31 00, 5806 32 10, 5806 32 90, 5806 39 00, 5806 40 00		
62	Chenillelanka; kierrepäällystetyt langat (ei kuitenkaan metalloidut langat ja kierrepäällystetyt jouhilangat) 5606 00 91, 5606 00 99 Tylli, lankauudinkangas ja solmitut verkkokankaat; pitsit (tehdasvalmisteiset tai käsin nyplätyt) ja pitsikankaat, metritavarana, kaistaleina tai koristekuviaina 5804 10 11, 5804 10 19, 5804 10 90, 5804 21 10, 5804 21 90, 5804 29 10, 5804 29 90, 5804 30 00 Nimilaput, merkit ja niiden kaltaiset tavarat, tekstiiliainetta, koruompelemattomat, metritavarana, kaistaleina tai määrämuotoon tai määräkokoan leikattuina, kangasta 5807 10 10, 5807 10 90 Punokset ja palmikoidut nauhat, metritavarana; tupsut, pompulat ja niiden kaltaiset tavarat 5808 10 00, 5808 90 00 Koruompeukset metritavarana, kaistaleina tai koristekuviaina 5810 10 10, 5810 10 90, 5810 91 10, 5810 91 90, 5810 92 10, 5810 92 90, 5810 99 10, 5810 99 90		
63	Neulokset, synteettikuitua, jotka sisältävät vähintään 5 painoprosenttia elastomeerilankaa ja neulokset, jotka sisältävät vähintään 5 painoprosenttia kumilankaa 5906 91 00, ex 6002 40 00, 6002 90 00, ex 6004 10 00, 6004 90 00 Raschel-pitsi ja pitkänukkaiset neulokset, synteettikuitua ex 6001 10 00, 6003 30 10, 6005 31 50, 6005 32 50, 6005 33 50, 6005 34 50		
65	Neulokset, ei kuitenkaan luokkiin 38 A ja 63 kuuluvat tuotteet, villaa, puuvillaa tai tekokuitua 5606 00 10, ex 6001 10 00, 6001 21 00, 6001 22 00, 6001 29 10, 6001 91 10, 6001 91 30, 6001 91 50, 6001 91 90, 6001 92 10, 6001 92 30, 6001 92 50, 6001 92 90, 6001 99 10, ex 6002 40 00, 6003 10 00, 6003 20 00, 6003 30 90, 6003 40 00, ex 6004 10 00, 6005 10 00, 6005 21 00, 6005 22 00, 6005 23 00, 6005 24 00, 6005 31 90, 6005 32 90, 6005 33 90, 6005 34 90, 6005 41 00, 6005 42 00, 6005 43 00, 6005 44 00, 6006 10 00, 6006 21 00, 6006 22 00, 6006 23 00, 6006 24 00, 6006 31 90, 6006 32 90, 6006 33 90, 6006 34 90, 6006 41 00, 6006 42 00, 6006 43 00, 6006 44 00		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
66	Vuodehuovat ja matkahuovat, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, ei kuitenkaan neulosta 6301 10 00, 6301 20 91, 6301 20 99, 6301 30 90, ex 6301 40 90, ex 6301 90 90		
RYHMÄ III B			
10	Kintaat ja muut käsiineet, neulosta 6111 10 10, 6111 20 10, 6111 30 10, ex 6111 90 00, 6116 10 20, 6116 10 80, 6116 91 00, 6116 92 00, 6116 93 00, 6116 99 00	17 paria	59
67	Vaateustarvikkeet, eivät kuitenkaan vauvojen, neulosta; kaikenlaiset liinat, neulosta, verhot, sisätilojen kaihtimet, kapat, reunusverhot ja muut sisustustarvikkeet, neulosta; vuode- ja matkahuovat, neulosta; muut tavarat, neulosta, myös vaatteiden osat, vaateustarvikkeet 5807 90 90, 6113 00 10, 6117 10 00, 6117 20 00, 6117 80 10, 6117 80 90, 6117 90 00, 6301 20 10, 6301 30 10, 6301 40 10, 6301 90 10, 6302 10 10, 6302 10 90, 6302 40 00, ex 6302 60 00, 6303 11 00, 6303 12 00, 6303 19 00, 6304 11 00, 6304 91 00, ex 6305 20 00, 6305 32 11, ex 6305 32 90, 6305 33 10, ex 6305 39 00, ex 6305 90 00, 6307 10 10, 6307 90 10		
67 a)	joista säkit ja pussit, jollaisia käytetään tavaroiden pakkaamiseen, polyeteeni- tai polypropeenikaistaletta tai sen kaltaista tuotetta 6305 32 11, 6305 33 10		
69	Naisten ja tyttöjen alushameet, neulosta 6108 11 00, 6108 19 00	7,8	128
70	Sukkahousut, myös terättömät, synteettikuitua, yksinkertainen lanka pienempi kuin 67 desitexiä (6,7 tex) 6115 11 00, 6115 20 19 Naisten sukat, synteettikuitua 6115 93 91	30,4 paria	33
72	Uimapuvut, villaa, puuvillaa tai tekokuitua 6112 31 10, 6112 31 90, 6112 39 10, 6112 39 90, 6112 41 10, 6112 41 90, 6112 49 10, 6112 49 90, 6211 11 00, 6211 12 00	9,7	103
74	Naisten ja tyttöjen puvut ja yhdistelmäasut, neulosta, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, muut kuin hiihtotasut 6104 11 00, 6104 12 00, 6104 13 00, ex 6104 19 00, 6104 21 00, 6104 22 00, 6104 23 00, ex 6104 29 00	1,54	650
75	Miesten ja poikien puvut ja yhdistelmäasut, neulosta, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, muut kuin hiihtotasut 6103 11 00, 6103 12 00, 6103 19 00, 6103 21 00, 6103 22 00, 6103 23 00, 6103 29 00	0,80	1 250
84	Hartiahuivit, kaulaliinat ja muut huivit, mantiljat, hunnut ja niiden kaltaiset tavarat, puuvillaa, villaa, tekokuitua, ei kuitenkaan neulosta 6214 20 00, 6214 30 00, 6214 40 00, 6214 90 10		
85	Solmiot, solmukkeet ja solmiohuivit, villaa, puuvillaa tai tekokuitua, ei kuitenkaan neulosta 6215 20 00, 6215 90 00	17,9	56

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
86	Korsetit, sukkanauhavyöt, lantioliivit, housunkannattimet, sukkanauhat, sukanpittimet ja niiden kaltaiset tavarat sekä niiden osat, myös neulosta 6212 20 00, 6212 30 00, 6212 90 00	8,8	114
87	Kintaat ja muut käsineet, ei kuitenkaan neulosta ex 6209 10 00, ex 6209 20 00, ex 6209 30 00, ex 6209 90 00, 6216 00 00		
88	Naisten sukat, miesten ja naisten nilkkasukat, ei kuitenkaan neulosta; muut vaateustarvikkeet, vaatteiden tai vaateustarvikkeiden osat, ei kuitenkaan vauvojen, eikä neulosta ex 6209 10 00, ex 6209 20 00, ex 6209 30 00, ex 6209 90 00, 6217 10 00, 6217 90 00		
90	Side- ja purjelanka, nuora ja köysi, myös palmikoidut, synteettikuitua 5607 41 00, 5607 49 11, 5607 49 19, 5607 49 90, 5607 50 11, 5607 50 19, 5607 50 30, 5607 50 90		
91	Teltat 6306 21 00, 6306 22 00, 6306 29 00		
93	Säkit ja pussit, jollaisia käytetään tavaroiden pakkaamiseen, kangasta, ei kuitenkaan polyeteeni- tai polypropeenikaistaleesta tai sen kaltaisesta tuotteesta valmistetut ex 6305 20 00, ex 6305 32 90, ex 6305 39 00		
94	Vanu, tekstiiliainetta ja siitä valmistetut tavarat; tekstiilikuidut, joiden pituus on enintään 5 mm (flokki), tekstiilinöyhtä ja -npyt 5601 10 10, 5601 10 90, 5601 21 10, 5601 21 90, 5601 22 10, 5601 22 91, 5601 22 99, 5601 29 00, 5601 30 00		
95	Huopa ja siitä valmistetut tavarat, myös kyllästetyt tai päällystetyt, ei kuitenkaan lattianpäällysteet 5602 10 19, 5602 10 31, 5602 10 39, 5602 10 90, 5602 21 00, 5602 29 90, 5602 90 00, ex 5807 90 10, ex 5905 00 70, 6210 10 10, 6307 90 91		
96	Kuitukankaat ja siitä valmistetut tavarat, myös kyllästetyt tai päällystetyt 5603 11 10, 5603 11 90, 5603 12 10, 5603 12 90, 5603 13 10, 5603 13 90, 5603 14 10, 5603 14 90, 5603 91 10, 5603 91 90, 5603 92 10, 5603 92 90, 5603 93 10, 5603 93 90, 5603 94 10, 5603 94 90, ex 5807 90 10, ex 5905 00 70, 6210 10 91, 6210 10 99, ex 6301 40 90, ex 6301 90 90, 6302 22 10, 6302 32 10, 6302 53 10, 6302 93 10, 6303 92 10, 6303 99 10, ex 6304 19 90, ex 6304 93 00, ex 6304 99 00, ex 6305 32 90, ex 6305 39 00, 6307 10 30, ex 6307 90 99		
97	Verkkokankaat, side- tai purjelangasta tai nuorasta valmistetut, kappaleina, metritavarana tai sovitettuina; sovitetut verkot kalastukseen, langasta, side- tai purjelangasta tai nuorasta valmistetut 5608 11 11, 5608 11 19, 5608 11 91, 5608 11 99, 5608 19 11, 5608 19 19, 5608 19 30, 5608 19 90, 5608 90 00		
98	Tavarat, langasta, side- tai purjelangasta tai nuorasta valmistetut, muut kuin kankaat, kankaat ja luokan 97 tavarat 5609 00 00, 5905 00 10		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
99	Liimalla tai tärkkelyspitoisella aineella päällystetyt tekstiilikankaat, jollaisia käytetään kirjankansien päällystämiseen tai sen kaltaiseen tarkoitukseen; kuultokankaat; maalausta varten käsiteltyt kankaat; jäykistekangas (buckram) ja sen kaltaiset jäykistetyt tekstiilikankaat, jollaisia käytetään hatunrunkoihin 5901 10 00, 5901 90 00 Linoleumi, myös määrämuotoiseksi leikattu; lattianpäällysteet, joissa on tekstiiliainepohjalla muu päällyste- tai peitekerros, myös määrämuotoisiksi leikatut 5904 10 00, 5904 90 00 Kumilla käsitellyt tekstiilikankaat, muut kuin kankaat ulkorenkaita varten, ei kuitenkaan neulosta 5906 10 00, 5906 99 10, 5906 99 90 Muulla tavalla kyllästetyt tai päällystetyt tekstiilikankaat; teatterikulissiksi, studion taustakankaaksi tai sen kaltaista tarkoitusta varten maalatut kankaat, ei kuitenkaan luokkaan 100 kuuluvat kankaat 5907 00 10, 5907 00 90		
100	Selluloosan johdannaisella tai muilla keinotekoisilla muovivalmisteilla kyllästetyt, päällystetyt tai peitetyt tekstiilikankaat ja edellä mainituilla valmisteilla kerrotut kankaat 5903 10 10, 5903 10 90, 5903 20 10, 5903 20 90, 5903 90 10, 5903 90 91, 5903 90 99		
101	Side- ja purjelanka, nuora ja köysi, myös palmikoidut tai punotut, ei kuitenkaan synteettikuitua ex 5607 90 90		
109	Tavarapeitteet, purjeet veneitä varten, ulkokaihtimet ja aurinkokatokset 6306 11 00, 6306 12 00, 6306 19 00, 6306 31 00, 6306 39 00		
110	Ilmapatjat, kangasta 6306 41 00, 6306 49 00		
111	Leirintävarusteet, kangasta, ei kuitenkaan ilmapatjat ja teltat 6306 91 00, 6306 99 00		
112	Muut sovitetut tavarat, kangasta, muut kuin luokkiin 113 ja 114 kuuluvat 6307 20 00, ex 6307 90 99		
113	Lattiarievut, tiskirievut ja pölyrievut, ei kuitenkaan neulosta 6307 10 90		
114	Kankaat ja tavarat, jollaiset soveltuvat teknisiin tarkoituksiin 5902 10 10, 5902 10 90, 5902 20 10, 5902 20 90, 5902 90 10, 5902 90 90, 5908 00 00, 5909 00 10, 5909 00 90, 5910 00 00, 5911 10 00, ex 5911 20 00, 5911 31 11, 5911 31 19, 5911 31 90, 5911 32 10, 5911 32 90, 5911 40 00, 5911 90 10, 5911 90 90		
RYHMÄ IV			
115	Pellava- tai ramilanka 5306 10 10, 5306 10 30, 5306 10 50, 5306 10 90, 5306 20 10, 5306 20 90, 5308 90 12, 5308 90 19		
117	Pellava- tai ramikankaat 5309 11 10, 5309 11 90, 5309 19 00, 5309 21 10, 5309 21 90, 5309 29 00, 5311 00 10, 5803 90 90, 5905 00 30		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
118	Vuodeliinavaatteet, pöytäliinat, pyyheliinat, keittiöpyyhkeet, pellavaa tai ramia, ei kuitenkaan neulosta 6302 29 10, 6302 39 10, 6302 39 30, 6302 52 00, ex 6302 59 00, 6302 92 00, ex 6302 99 00		
120	Verhot ja sisätilojen kaihtimet; kapat ja reunusverhot sekä muut sisustustavarat, pellavaa tai ramia, ei kuitenkaan neulosta ex 6303 99 90, 6304 19 30, ex 6304 99 00		
121	Side- ja purjelanka, nyöri ja köysi, myös palmikoidut ja punotut, pellavaa tai ramia ex 5607 90 90		
122	Säkit ja pussit, jollaisia käytetään tavaran pakkaamiseen, pellavaa, ei kuitenkaan neulosta ex 6305 90 00		
123	Kudotut nukkakankaat, silmukkanukkakankaat (buklee) ja chenillelankakankaat, pellavaa tai ramia, muut kuin kudotut nauhat 5801 90 10, ex 5801 90 90 Hartiahuivit, kaulaliinat ja muut huivit, mantiljat, hunnut ja niiden kaltaiset tavarat, pellavaa tai ramia, ei kuitenkaan neulosta 6214 90 90		
RYHMÄ V			
124	Synteettikatkokuidut 5501 10 00, 5501 20 00, 5501 30 00, 5501 90 10, 5501 90 90, 5503 10 10, 5503 10 90, 5503 20 00, 5503 30 00, 5503 40 00, 5503 90 10, 5503 90 90, 5505 10 10, 5505 10 30, 5505 10 50, 5505 10 70, 5505 10 90		
125 A	Lanka, synteettikuitufilamenttia, ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa eikä luokan 41 langat 5402 41 00, 5402 42 00, 5402 43 00		
125 B	Monofilamenttilanka, kaistaleet ja niiden kaltaiset tuotteet (esim. tekoniini) ja katgutin jäljitelmät, tekokuituainetta 5404 10 10, 5404 10 90, 5404 90 11, 5404 90 19, 5404 90 90, ex 5604 20 00, ex 5604 90 00		
126	Muuntokatkokuidut 5502 00 10, 5502 00 40, 5502 00 80, 5504 10 00, 5504 90 00, 5505 20 00		
127 A	Lanka, muuntokuitufilamenttia (jatkuvaa), ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa eikä luokan 42 langat 5403 31 00, ex 5403 32 00, ex 5403 33 00		
127 B	Monofilamenttilanka, kaistaleet ja niiden kaltaiset tuotteet (esim. tekoniini) ja katgutin jäljitelmät, muuntokuituainetta 5405 00 00, ex 5604 90 00		
128	Karkea eläimenkarva, karstattu tai kammattu 5105 40 00		
129	Lanka karkeaa eläimenkarvaa tai jouhta 5110 00 00		
130 A	Silkkilanka, ei kuitenkaan jätessilkistä kehrätty 5004 00 10, 5004 00 90, 5006 00 10		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
130 B	Sikkilanka, ei kuitenkaan luokkaan 130 A kuuluva; silkkitoukan gut 5005 00 10, 5005 00 90, 5006 00 90, ex 5604 90 00		
131	Lanka, muista kasvitekstiilikuiduista valmistettu 5308 90 90		
132	Paperilanka 5308 90 50		
133	Hamppulanka 5308 20 10, 5308 20 90		
134	Metallilanka 5605 00 00		
135	Kudotut kankaat, karkeaa eläimenkarvaa tai jouhta 5113 00 00		
136	Kudotut silkki- ja silkkijätekankaat 5007 10 00, 5007 20 11, 5007 20 19, 5007 20 21, 5007 20 31, 5007 20 39, 5007 20 41, 5007 20 51, 5007 20 59, 5007 20 61, 5007 20 69, 5007 20 71, 5007 90 10, 5007 90 30, 5007 90 50, 5007 90 90, 5803 90 10, ex 5905 00 90, ex 5911 20 00		
137	Nukkakankaat, silmukanukkakankaat (buklee) ja chenillelankakankaat sekä kudotut nauhat, silkkiä tai silkkijätettä ex 5801 90 90, ex 5806 10 00		
138	Kudotut paperilankakankaat ja muista kasvitekstiilikuiduista paitsi ramista valmistetut 5311 00 90, ex 5905 00 90		
139	Metallilangasta tai metalloidusta langasta kudotut kankaat 5809 00 00		
140	Neulokset, muuta tekstiiliainetta kuin villaa tai hienoa eläimenkarvaa, puuvillaa tai tekokuitua ex 6001 10 00, 6001 29 90, 6001 99 90, 6003 90 00, 6005 90 00, 6006 90 00		
141	Vuode- ja matkahuovat muuta tekstiiliainetta kuin villaa tai hienoa eläimen- karvaa, puuvillaa tai tekokuitua ex 6301 90 90		
142	Matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliainetta, sisalia, muuta Agave-sukuisista kasveista saatavaa tekstiilikuitua tai manillaa ex 5702 39 90, ex 5702 49 90, ex 5702 59 00, ex 5702 99 00, ex 5705 00 90		
144	Huopa, karkeaa eläimenkarvaa 5602 10 35, 5602 29 10		
145	Side- ja purjelanka, nuora ja köysi, myös palmikoidut tai punotut; manillaa tai hamppua 5607 90 10, ex 5607 90 90		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
146 A	Lyhdelanka tai paalinaru maatalouskoneita varten, sisalia tai muuta <i>Agave</i> -sukuisista kasveista saatavaa tekstiilikuitua ex 5607 21 00		
146 B	Side- ja purjelanka, nuora ja köysi, sisalia tai muuta <i>Agave</i> -sukuisista kasveista saatavaa tekstiilikuitua, ei kuitenkaan luokkaan 146 A kuuluvat ex 5607 21 00, 5607 29 10, 5607 29 90		
146 C	Side- ja purjelanka, nuora ja köysi, myös palmikoidut tai punotut, juuttia tai muuta nimikkeen 5303 niinitekstiilikuitua 5607 10 00		
147	Silkkijätteet (myös kelauskelvottomat silkkikokongit, lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput), ei kuitenkaan karstaamattomat ja kampaamattomat 5003 90 00		
148 A	Juutilanka ja muista nimikkeen 5303 niinitekstiilikuiduista valmistettu lanka 5307 10 10, 5307 10 90, 5307 20 00		
148 B	Kookoskuitulanka 5308 10 00		
149	Kudotut kankaat, juutista tai muista niinitekstiilikuiduista valmistetut, leveys suurempi kuin 150 cm 5310 10 90, ex 5310 90 00		
150	Kudotut kankaat, juutista tai muista niinitekstiilikuiduista valmistetut, leveys enintään 150 cm; säkit ja pussit, jollaisia käytetään tavaroiden pakkaamiseen, kangasta, juuttia tai muuta synteettistä niinitekstiilikuitua, ei kuitenkaan käytetyt 5310 10 10, ex 5310 90 00, 5905 00 50, 6305 10 90		
151 A	Lattianpäällysteet, kookoskuitua 5702 20 00		
151 B	Matot ja muut lattianpäällysteet, juuttia tai muuta niinitekstiilikuitua, ei kuitenkaan tuftatut ja flokatut matot ex 5702 39 90, ex 5702 49 90, ex 5702 59 00, ex 5702 99 00		
152	Neulahuopa, juuttia tai muuta niinitekstiilikuitua, ei kyllästetty eikä päällystetty, ei kuitenkaan lattianpäällysteet 5602 10 11		
153	Käytetyt säkit ja pussit, jollaisia käytetään tavaroiden pakkaamiseen, kangasta, juuttia tai muuta nimikkeen 5303 niinitekstiilikuitua 6305 10 10		
154	Kelaamiseen soveltuvat silkkikokongit 5001 00 00 Raakasilkki (kiertämätön) 5002 00 00 Silkkijätteet (myös kelauskelvottomat silkkikokongit, lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput), karstaamattomat ja kampaamattomat 5003 10 00		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
	Karstaamaton ja kampaamaton villa 5101 11 00, 5101 19 00, 5101 21 00, 5101 29 00, 5101 30 00 Hieno tai karkea eläimenkarva, paljoustavarana 5102 11 00, 5102 19 10, 5102 19 30, 5102 19 40, 5102 19 90, 5102 20 00 Villajätteet ja eläimenkarvan (hienon tai karkean) jätteet, myös langanjätteet, ei kuitenkaan garnetoidut jätteet ja lumput 5103 10 10, 5103 10 90, 5103 20 10, 5103 20 91, 5103 20 99, 5103 30 00 Garnetoimalla jätteistä tai lumpuista saatu villa tai hieno tai karkea eläimenkarva 5104 00 00 Pellava, raaka tai käsitelty, ei kuitenkaan kehrätty; pellavarohtimet ja -jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput) 5301 10 00, 5301 21 00, 5301 29 00, 5301 30 10, 5301 30 90 Rami ja muut kasviteksiilikuidut, raa'at tai käsitellyt, ei kuitenkaan kehrätyt; ramien, muiden kuin nimikkeen 5304 kookoskuidun ja manillan kampaajätteet ja muut jätteet 5305 90 00 Puuvilla, paljoustavarana 5201 00 10, 5201 00 90 Puuvillajätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput) 5202 10 00, 5202 91 00, 5202 99 00 Hamppu (<i>Cannabis sativa</i> L.) raaka tai käsitelty, ei kuitenkaan kehrätty; hamp-purohtimet ja -jätteet (myös garnetoidut jätteet ja lumput) 5302 10 00, 5302 90 00 Manilla (abaca), raaka tai käsitelty, ei kuitenkaan kehrätty, näiden kuitujen rohtimet ja jätteet (myös garnetoidut jätteet ja lumput) 5305 21 00, 5305 29 00 Juutti ja muut niinitekstiilikuidut (muut kuin pellava, hamppu ja rami), raa'at tai käsitellyt, ei kuitenkaan kehrätyt; hamp-purohtimet ja -jätteet (myös lanka-jätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput) 5303 10 00, 5303 90 00 Muut kasviteksiilikuidut, raa'at tai käsitellyt, ei kuitenkaan kehrätyt; näiden kuitujen rohtimet, kampaajätteet ja muut jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput) 5304 10 00, 5304 90 00, 5305 11 00, 5305 19 00, 5305 90 00		
156	Naisten ja tyttöjen puserot ja neulepuserot, silkkiä tai jätessilkkiä 6106 90 30, ex 6110 90 90		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
157	Vaatteet, neulosta, ei kuitenkaan luokkiin 1—123 ja 156 kuuluvat 6101 90 10, 6101 90 90, 6102 90 10, 6102 90 90, ex 6103 39 00, 6103 49 99, ex 6104 19 00, ex 6104 29 00, ex 6104 39 00, 6104 49 00, 6104 69 99, 6105 90 90, 6106 90 50, 6106 90 90, ex 6107 99 00, 6108 99 90, 6109 90 90, 6110 90 10, ex 6110 90 90, ex 6111 90 00, 6114 90 00		
159	Leningit, puserot, paitapuserot, silkkiä tai jätesilkkiä, ei kuitenkaan neulosta 6204 49 10, 6206 10 00 Hartiahuvit, kaulaliinat ja muut huivit, mantiljat, hunnut ja niiden kaltaiset tavarat, silkkiä tai jätesilkkiä 6214 10 00 Solmiot, silkkiä tai jätesilkkiä 6215 10 00		
160	Nenäliinat, silkkiä tai jätesilkkiä 6213 10 00		
161	Vaatteet, ei kuitenkaan neulosta eikä luokkiin 1—123 ja 159 kuuluvat 6201 19 00, 6201 99 00, 6202 19 00, 6202 99 00, 6203 19 90, 6203 29 90, 6203 39 90, 6203 49 90, 6204 19 90, 6204 29 90, 6204 39 90, 6204 49 90, 6204 59 90, 6204 69 90, 6205 90 10, 6205 90 90, 6206 90 10, 6206 90 90, ex 6211 20 00, 6211 39 00, 6211 49 00		

LIITE I A

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
163 ⁽¹⁾	Sideharso ja sideharsotavarat vähittäismyyntimuodoissa tai -pakkauksissa 3005 90 31		

⁽¹⁾ Sovelletaan ainoastaan Kiinasta peräisin olevaan tuontiin.

LIITE I B

- Tämän liitteen soveltamisalaan kuuluvat tekstiiliraaka-aineet (luokat 128 ja 154), muut kuin villasta ja hienosta eläimenkarvasta, puuvillasta tai tekokuidusta valmistetut tekstiilituotteet sekä luokkien 124, 125 A, 125 B, 126, 127 A ja 127 B tekokuidut, filamentit ja langat.
- Sen estämättä, mitä yhdistetyn nimikkeistön tulkintasäännöissä säädetään, tavaran kuvauksen sanamuotoa on pidettävä ainoastaan ohjeellisena, koska jokaisen luokan tuotteet määritetään tässä liitteessä CN-koodein. Jos CN-koodia edeltää 'ex'-tunnus, luokkaan kuuluvat tuotteet määritellään CN-koodin soveltamisalan sekä vastaavan kuvauksen perusteella.
- Vaatteet, joita ei voida tunnistaa miesten tai poikien taikka naisten tai tyttöjen vaatteiksi, luokitellaan naisten tai tyttöjen vaatteiksi.
- Ilmaisulla 'vauvanvaatteet' tarkoitetaan enintään kaupallista kokoa 86 olevia vaatteita.

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
RYHMÄ I			
ex 20	Vuodeliinavaatteet, ei kuitenkaan neulosta ex 6302 29 90, ex 6302 39 90		
ex 32	Kudotut froteekankaat, chenillelankakankaat ja tuftattua tekstiiliä olevat pintapuolet ex 5802 20 00, ex 5802 30 00		
ex 39	Pöytäliinat ja niiden kaltaiset tavarat sekä pyyheliinat, muuta kuin neulosta, muut kuin luokkaan 118 kuuluvat ex 6302 59 00, ex 6302 99 00		
RYHMÄ II			
ex 12	Naisten sukat, sukkahousut, myös terättömät, alussukat, miesten sukat, nilkkasukat, sukansuojukset ja niiden kaltaiset neuletuotteet, ei kuitenkaan vauvoille tarkoitettut ex 6115 19 00, ex 6115 20 90, ex 6115 99 00	24,3	41
ex 13	Miesten ja poikien alushousut, naisten ja tyttöjen pikkuhousut ja muut alushousut, neulosta, villaa, puuvillaa tai tekokuitua ex 6107 19 00, ex 6108 29 00, ex 6212 10 10	17	59
ex 14	Miesten ja poikien kudottua kangasta olevat päällystakit, sadetakit ja muut takit, myös viitat ex 6210 20 00	0,72	1 389
ex 15	Naisten ja tyttöjen päällystakit, sadetakit ja muut takit, viitat, kaavut; jakut ja bleiserit, ei kuitenkaan hupputakit ex 6210 30 00	0,84	1 190
ex 18	Miesten ja poikien aluspaidat, alushousut, yöpaidat, pyjamat, kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, ei kuitenkaan neulosta ex 6207 19 00, ex 6207 29 00, ex 6207 99 00 Naisten ja tyttöjen aluspaidat, alushameet, pikkuhousut ja muut alushousut, yöpaidat, pyjamat, aamupuvut (negliges), kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, ei kuitenkaan neulosta ex 6208 19 90, ex 6208 29 00, ex 6208 99 00, ex 6212 10 10		
ex 19	Nenäliinat ja taskuliinat, muuta kuin silkkiä tai jätessilkkiä ex 6213 90 00	59	17

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
ex 24	Miesten ja poikien yöpaidat, pyjamat, kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta ex 6107 29 00 Naisten ja tyttöjen yöpaidat, pyjamat, aamupuvut (negliges), kylpytakit, aamutakit ja niiden kaltaiset tavarat, neulosta ex 6108 39 00	3,9	257
ex 27	Naisten ja tyttöjen hameet, myös housuhameet ex 6104 59 00	2,6	385
ex 28	Pitkät housut, lappuhaalarit, polvihousut ja shortsit (muut kuin uimahousut), neulosta ex 6103 49 10, ex 6104 69 10	1,61	620
ex 31	Rintaliivit ja olkaimettomat rintaliivit, kudottua kangasta tai neulosta ex 6212 10 10, ex 6212 10 90	18,2	55
ex 68	Vauvanvaatteet ja -vaatetustarvikkeet, muut kuin luokkiin 10 ja 87 kuuluvat vauvan kintaat ja luokkaan 88 kuuluvat vauvan sukat ja nilkka-sukat, eivät kuitenkaan neulosta ex 6209 90 00		
ex 73	Verryttelypuvut, neulosta ex 6112 19 00	1,67	600
ex 78	Nimikkeiden 5903, 5906 ja 5907 kudotuista kankaista valmistetut vaatteet, muut kuin luokkiin ex 14 ja ex 15 kuuluvat ex 6210 40 00, ex 6210 50 00		
ex 83	Nimikkeiden 5903 ja 5907 neulosta olevat vaatteet sekä hiihtopuvut, neulosta ex 6112 20 00, ex 6113 00 90		

RYHMÄ III A

ex 38 B	Kaihtimet, ei kuitenkaan neulosta ex 6303 99 90		
ex 40	Verhot ja sisätilojen kaihtimet; kapat ja reunusverhot sekä muut sisustustavarat, pellavaa tai ramia, ei kuitenkaan neulosta ex 6303 99 90, ex 6304 19 90, ex 6304 99 00		
ex 58	Matot, solmitut, myös sovitettut ex 5701 90 10, ex 5701 90 90		
ex 59	Matot ja muut lattianpäällysteet, tekstiiliainetta, muut kuin luokkaan 58 kuuluvat ex 5702 10 00, ex 5702 59 00, ex 5702 99 00, ex 5703 90 00, ex 5704 10 00, ex 5704 90 00, ex 5705 00 90		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
ex 60	Käsin kudotut kuvakudokset (kuten gobeliinit, flander-, aubusson-, beauvais- ja niiden kaltaiset kudokset) ja käsin neulatyönä (esim. petit point- tai ristipistoilla) kirjotut kuvakudokset, myös sovitettut ex 5805 00 00		
ex 61	Kudotut nauhat, yhteenliimattujen, yhdensuuntaisten lankojen tai kuitujen muodostamat kuteettomat nauhat (bolducs), muut kuin luokkaan ex 62 ja luokkaan 137 kuuluvat nimilaput ja niiden kaltaiset tavarat; kimmoiset kankaat (ei kuitenkaan neulosta), jotka koostuvat tekstiililangoista yhdistettyinä kumisäikeisiin ex 5806 10 00, ex 5806 20 00, ex 5806 39 00, ex 5806 40 00		
ex 62	Chenillelanka; kierrepäälystetyt langat (ei kuitenkaan metalloidut langat ja kierrepäälystetyt jouhilangat) ex 5606 00 91, ex 5606 00 99 Tylli, lankauudinkangas ja solmitut verkkokankaat; pitsit (tehdasvalmistetut tai käsin nyplätyt) ja pitsikankaat, metritavarana, kaistaleina tai koristekuvinoina ex 5804 10 11, ex 5804 10 19, ex 5804 10 90, ex 5804 29 10, ex 5804 29 90, ex 5804 30 00 Nimilaput, merkit ja niiden kaltaiset tavarat, tekstiilainetta, koruompelemattomat, metritavarana, kaistaleina tai määrämuotoon tai määräkokoon leikattuina, kangasta ex 5807 10 10, ex 5807 10 90 Punokset ja palmikoidut nauhat, metritavarana; tupsut, pompulat ja niiden kaltaiset tavarat ex 5808 10 00, ex 5808 90 00 Koruompeukset metritavarana, kaistaleina tai koristekuvinoina ex 5810 10 10, ex 5810 10 90, ex 5810 99 10, ex 5810 99 90		
ex 63	Neulokset, synteettikuitua, jotka sisältävät vähintään 5 painoprosenttia elastomeerilankaa ja neulokset, jotka sisältävät vähintään 5 painoprosenttia kumilankaa ex 5906 91 00, ex 6002 40 00, ex 6002 90 00, ex 6004 10 00, ex 6004 90 00		
ex 65	Neulokset, ei kuitenkaan luokkaan ex 63 kuuluvat ex 5606 00 10, ex 6002 40 00, ex 6004 10 00		
ex 66	Vuode- ja matkahuovat, muuta kuin neulosta ex 6301 10 00, ex 6301 90 90		

RYHMÄ III B

ex 10	Kintaat ja muut käsineet, neulosta ex 6116 10 20, ex 6116 10 80, ex 6116 99 00	17 paria	59
ex 67	Vaatetustarvikkeet, eivät kuitenkaan vauvojen, neulosta; kaikenlaiset liinat, neulosta; verhot, sisätilojen kaihtimet, kapat, reunusverhot ja muut sisustustarvikkeet, neulosta; vuode- ja matkahuovat, neulosta; muut tavarat, neulosta, myös vaatteiden osat, vaatetustarvikkeet ex 5807 90 90, ex 6113 00 10, ex 6117 10 00, ex 6117 20 00, ex 6117 80 10, ex 6117 80 90, ex 6117 90 00, ex 6301 90 10, ex 6302 10 90, ex 6302 40 00, ex 6303 19 00, ex 6304 11 00, ex 6304 91 00, ex 6307 10 10, ex 6307 90 10		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
ex 69	Naisten ja tyttöjen alushameet, neulosta ex 6108 19 00	7,8	128
ex 72	Uimapuvut ex 6112 39 10, ex 6112 39 90, ex 6112 49 10, ex 6112 49 90, ex 6211 11 00, ex 6211 12 00	9,7	103
ex 75	Miesten ja poikien puvut ja yhdistelmäasut, neulosta ex 6103 19 00, ex 6103 29 00	0,80	1 250
ex 85	Solmiot, solmukkeet ja solmiohuivit, muuta kuin neulosta, muut kuin luokkaan 159 kuuluvat ex 6215 90 00	17,9	56
ex 86	Korsetit, sukkanauhavyöt, lantioliivit, housunkannattimet, sukkanauhat, sukanpittimet ja niiden kaltaiset tavarat sekä niiden osat, myös neulosta ex 6212 20 00, ex 6212 30 00, ex 6212 90 00	8,8	114
ex 87	Kintaat ja muut käsiineet, ei kuitenkaan neulosta ex 6209 90 00, ex 6216 00 00		
ex 88	Naisten sukat, miesten ja naisten nilkkasukat, ei kuitenkaan neulosta; muut vaatetustarvikkeet, vaatteiden tai vaatetustarvikkeiden osat, ei kuitenkaan vauvojen, eikä neulosta ex 6209 90 00, ex 6217 10 00, ex 6217 90 00		
ex 91	Teltat ex 6306 29 00		
ex 94	Vanu, tekstiiliainetta ja siitä valmistetut tavarat; tekstiilikuidut, joiden pituus on enintään 5 mm (flokki), tekstiilinöyhtä ja -npyt ex 5601 10 90, ex 5601 29 00, ex 5601 30 00		
ex 95	Huopa ja siitä valmistetut tavarat, myös kyllästetyt tai päällystetyt, ei kuitenkaan lattianpäällysteet ex 5602 10 19, ex 5602 10 39, ex 5602 10 90, ex 5602 29 90, ex 5602 90 00, ex 5807 90 10, ex 6210 10 10, ex 6307 90 91		
ex 97	Verkkokankaat, side- tai purjelangasta tai nuorasta valmistetut, kappaleina, metritavarana tai sovitettuina; sovitetut verkot kalastukseen, langasta, side- tai purjelangasta tai nuorasta valmistetut ex 5608 90 00		
ex 98	Tavarat, langasta, side- tai purjelangasta tai nuorasta valmistetut, muut kuin kankaat, kankaat tavarat ja luokan 97 tavarat ex 5609 00 00, ex 5905 00 10		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
ex 99	Liimalla tai tärkkelyspitoisella aineella päällystetyt tekstiilikankaat, jollaisia käytetään kirjankansien päällystämiseen tai sen kaltaiseen tarkoitukseen; kuultokankaat; maalausta varten käsiteltyt kankaat; jäykistekangas (buckram) ja sen kaltaiset jäykistetyt tekstiilikankaat, jollaisia käytetään hatunrunkoihin ex 5901 10 00, ex 5901 90 00 Linoleumi, myös määrämuotoiseksi leikattu; lattianpäällysteet, joissa on tekstiiliainepohjalla muu päällyste- tai peitekerros, myös määrämuotoisiksi leikatut ex 5904 10 00, ex 5904 90 00 Kumilla käsiteltyt tekstiilikankaat, muut kuin kankaat ulkorenkaita varten, ei kuitenkaan neulosta ex 5906 10 00, ex 5906 99 10, ex 5906 99 90 Muulla tavalla kyllästetyt tai päällystetyt tekstiilikankaat; teatterikulissiksi, studion taustakankaaksi tai sen kaltaista tarkoitusta varten maalatut kankaat, ei kuitenkaan luokkaan ex 100 kuuluvat kankaat ex 5907 00 10, ex 5907 00 90		
ex 100	Selluloosan johdannaisella tai muilla keinotekoisilla muovivalmisteilla kyllästetyt, päällystetyt tai peitetyt tekstiilikankaat ja edellä mainituilla valmisteilla kerrotut kankaat ex 5903 10 10, ex 5903 10 90, ex 5903 20 10, ex 5903 20 90, ex 5903 90 10, ex 5903 90 91, ex 5903 90 99		
ex 109	Tavarapeitteet, purjeet veneitä varten, ulkokaihtimet ja aurinkokatokset ex 6306 19 00, ex 6306 39 00		
ex 110	Ilmapatjat, kangasta ex 6306 49 00		
ex 111	Leirintävarusteet, kangasta, ei kuitenkaan ilmapatjat ja teltat ex 6306 99 00		
ex 112	Muut sovitetut tavarat, kangasta, muut kuin luokkiin ex 113 ja ex 114 kuuluvat ex 6307 20 00, ex 6307 90 99		
ex 113	Lattiarievut, tiskirievut ja pölyrievut, ei kuitenkaan neulosta ex 6307 10 90		
ex 114	Tekniseen käyttöön tarkoitetut kudotut kankaat ja tavarat, muut kuin luokkaan 136 kuuluvat ex 5908 00 00, ex 5909 00 90, ex 5910 00 00, ex 5911 10 00, ex 5911 31 19, ex 5911 31 90, ex 5911 32 10, ex 5911 32 90, ex 5911 40 00, ex 5911 90 10, ex 5911 90 90		
RYHMÄ IV			
115	Pellava- tai ramilanka 5306 10 10, 5306 10 30, 5306 10 50, 5306 10 90, 5306 20 10, 5306 20 90, 5308 90 12, 5308 90 19		
117	Pellava- tai ramikankaat 5309 11 10, 5309 11 90, 5309 19 00, 5309 21 10, 5309 21 90, 5309 29 00, 5311 00 10, 5803 90 90, 5905 00 30		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
118	Vuodeliinavaatteet, pöytäliinat, pyyheliinat, keittiöpyyhkeet, pellavaa tai ramia, ei kuitenkaan neulosta 6302 29 10, 6302 39 10, 6302 39 30, 6302 52 00, ex 6302 59 00, 6302 92 00, ex 6302 99 00		
120	Verhot ja sisätilojen kaihtimet; kapat ja reunusverhot sekä muut sisustustavarat, pellavaa tai ramia, ei kuitenkaan neulosta ex 6303 99 90, 6304 19 30, ex 6304 99 00		
121	Side- ja purjelanka, nyöri ja köysi, myös palmikoidut ja punotut, pellavaa tai ramia ex 5607 90 90		
122	Säkit ja pussit, jollaisia käytetään tavaran pakkaamiseen, pellavaa, ei kuitenkaan neulosta ex 6305 90 00		
123	Kudotut nukkakankaat, silmukanukkakankaat (buklee) ja chenillelankakankaat, pellavaa tai ramia, muut kuin kudotut nauhat 5801 90 10, ex 5801 90 90 Hartiahuivit, kaulaliinat ja muut huivit, mantiljat, hunnut ja niiden kaltaiset tavarat, pellavaa tai ramia, ei kuitenkaan neulosta 6214 90 90		
RYHMÄ V			
124	Synteettikatkokuidut 5501 10 00, 5501 20 00, 5501 30 00, 5501 90 10, 5501 90 90, 5503 10 10, 5503 10 90, 5503 20 00, 5503 30 00, 5503 40 00, 5503 90 10, 5503 90 90, 5505 10 10, 5505 10 30, 5505 10 50, 5505 10 70, 5505 10 90		
125 A	Lanka, synteettikuitufilamenttia (jatkuva), ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa 5402 41 00, 5402 42 00, 5402 43 00		
125 B	Monofilamenttilanka, kaistaleet ja niiden kaltaiset tuotteet (esim. tekoniini) ja katgutin jäljitelmät, tekokuituainetta 5404 10 10, 5404 10 90, 5404 90 11, 5404 90 19, 5404 90 90, ex 5604 20 00, ex 5604 90 00		
126	Muuntokatkokuidut 5502 00 10, 5502 00 40, 5502 00 80, 5504 10 00, 5504 90 00, 5505 20 00		
127 A	Lanka, muuntokuitufilamenttia (jatkuva), ei kuitenkaan vähittäismyyntimuodoissa, yksinkertainen lanka, viskoosia, kiertämättömät tai kierretyt, joiden kierre on enintään 250 kierrosta metrillä, ja yksinkertaiset teksturoimattomat langat, selluloosa-asettaattia 5403 31 00, ex 5403 32 00, ex 5403 33 00		
127 B	Monofilamenttilanka, kaistaleet ja niiden kaltaiset tuotteet (esim. tekoniini) ja katgutin jäljitelmät, muuntokuituainetta 5405 00 00, ex 5604 90 00		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
128	Karkea eläimenkarva, karstattu tai kammattu 5105 40 00		
129	Lanka, karkeaa eläimenkarvaa tai jouhta 5110 00 00		
130 A	Silkkilanka, ei kuitenkaan jätesilkistä kehrätty 5004 00 10, 5004 00 90, 5006 00 10		
130 B	Silkkilanka, ei kuitenkaan luokkaan 130 A kuuluva; silkkitoukan gut 5005 00 10, 5005 00 90, 5006 00 90, ex 5604 90 00		
131	Lanka, muista kasvitekstiilikuiduista valmistettu 5308 90 90		
132	Paperilanka 5308 90 50		
133	Hamppulanka 5308 20 10, 5308 20 90		
134	Metallilanka 5605 00 00		
135	Kudotut kankaat, karkeaa eläimenkarvaa tai jouhta 5113 00 00		
136 A	Kudotut silkki- ja silkkijätekankaat, muut kuin valkaisuherättäjä, keitetty tai valkaistut 5007 20 19, ex 5007 20 31, ex 5007 20 39, ex 5007 20 41, 5007 20 59, 5007 20 61, 5007 20 69, 5007 20 71, 5007 90 30, 5007 90 50, 5007 90 90		
136 B	Kudotut silkki- ja silkkijätekankaat, muut kuin luokkaan 136 A kuuluvat ex 5007 10 00, 5007 20 11, 5007 20 21, ex 5007 20 31, ex 5007 20 39, 5007 20 41, 5007 20 51, 5007 90 10, ex 5803 90 10, ex 5905 00 90, ex 5911 20 00		
137	Nukkakankaat, silmukanukkakankaat (buklee) ja chenillelankakankaat sekä kudotut nauhat, silkkiä tai silkkijätettä ex 5801 90 90, ex 5806 10 00		
138	Kudotut paperilankakankaat ja muista kasvitekstiilikuiduista paitsi ramista valmistetut 5311 00 90, ex 5905 00 90		
139	Metallilangasta tai metalloidusta langasta kudotut kankaat 5809 00 00		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
140	Neulokset, muuta tekstiiliainetta kuin villaa tai hienoa eläimenkarvaa, puuvillaa tai tekokuitua ex 6001 10 00, 6001 29 90, 6001 99 90, 6003 90 00, 6005 90 00, 6006 90 00		
141	Vuode- ja matkahuovat, muuta tekstiiliainetta kuin villaa tai hienoa eläimenkarvaa, puuvillaa tai tekokuitua ex 6301 90 90		
142	Matot ja muut lattianpäällysteet tekstiiliaineesta, sisalia, muuta <i>Agave</i> -sukuisista kasveista saatavaa tekstiilikuitua tai manillaa ex 5702 39 90, ex 5702 49 90, ex 5702 59 00, ex 5702 99 00, ex 5705 00 90		
144	Huopa, karkeaa eläimenkarvaa 5602 10 35, 5602 29 10		
145	Side- ja purjelanka, nuora ja köysi, myös palmikoidut tai punotut; manillaa tai hamppua 5607 90 10, ex 5607 90 90		
146 A	Lyhdelanka tai paalinaru maatalouskoneita varten, sisalia tai muuta <i>Agave</i> -sukuisista kasveista saatavaa tekstiilikuitua ex 5607 21 00		
146 B	Side- ja purjelanka, nuora ja köysi, sisalia tai muuta <i>Agave</i> -sukuisista kasveista saatavaa tekstiilikuitua, ei kuitenkaan luokkaan 146 A kuuluvat ex 5607 21 00, 5607 29 10, 5607 29 90		
146 C	Side- ja purjelanka, nuora ja köysi, myös palmikoidut tai punotut, juuttia tai muuta nimikkeen 5303 niinitekstiilikuitua 5607 10 00		
147	Silkkijätteet (myös kelauskelvottomat silkkikokongit, lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput), ei kuitenkaan karstaamaattomat ja kampaamatottomat 5003 90 00		
148 A	Juuttilanka ja muista nimikkeen 5303 niinitekstiilikuiduista valmistettu lanka 5307 10 10, 5307 10 90, 5307 20 00		
148 B	Kookoskuitulanka 5308 10 00		
149	Kudotut kankaat, juutista tai muista niinitekstiilikuiduista valmistetut, leveys suurempi kuin 150 cm 5310 10 90, ex 5310 90 00		
150	Kudotut kankaat, juutista tai muista niinitekstiilikuiduista valmistetut, leveys enintään 150 cm; säkit ja pussit, jollaisia käytetään tavaroiden pakkaamiseen, kangasta, juuttia tai muuta synteettistä niinitekstiilikuitua, ei kuitenkaan käytetyt 5310 10 10, ex 5310 90 00, 5905 00 50, 6305 10 90		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
151 A	Lattianpäällysteet, kookoskuitua 5702 20 00		
151 B	Matot ja muut lattianpäällysteet, juuttia tai muuta niinitekstiilikuitua, ei kuitenkaan tuftatut ja flokatut matot ex 5702 39 90, ex 5702 49 90, ex 5702 59 00, ex 5702 99 00		
152	Neulahuopa, juuttia tai muuta niinitekstiilikuitua, kyllästämätön ja päällystämätön, ei kuitenkaan lattianpäällysteet 5602 10 11		
153	Käytetyt säkit ja pussit, jollaisia käytetään tavaroiden pakkaamiseen, kangasta, juuttia tai muuta nimikkeen 5303 niinitekstiilikuitua 6305 10 10		
154	Kelaamiseen soveltuvat silkkikokongit 5001 00 00 Raakasilkki (kiertämätön) 5002 00 00 Silkkijätteet (myös kelauskelvottomat silkkikokongit, lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput), karstaamattomat ja kampaamattomat 5003 10 00 Karstaamaton ja kampaamaton villa 5101 11 00, 5101 19 00, 5101 21 00, 5101 29 00, 5101 30 00 Hieno tai karkea eläimenkarva, paljoustavarana 5102 11 00, 5102 19 10, 5102 19 30, 5102 19 40, 5102 19 90, 5102 20 00 Villajätteet ja eläimenkarvan (hienon tai karkean) jätteet, myös langanjätteet, ei kuitenkaan garnetoidut jätteet ja lumput 5103 10 10, 5103 10 90, 5103 20 10, 5103 20 91, 5103 20 99, 5103 30 00 Garnetoimalla jätteistä tai lumpuista saatu villa tai hieno tai karkea eläimenkarva 5104 00 00 Pellava, raaka tai käsitelty, ei kuitenkaan kehrätty; pellavarohtimet ja -jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput) 5301 10 00, 5301 21 00, 5301 29 00, 5301 30 10, 5301 30 90 Rami ja muut kasvitekstiilikuidut, raa'at tai käsitellyt, ei kuitenkaan kehrätyt; ramin, muiden kuin nimikkeen 5304 kookoskuidun ja manillan kampaajätteet ja muut jätteet 5305 90 00 Puuvilla, paljoustavarana 5201 00 10, 5201 00 90 Puuvillajätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput) 5202 10 00, 5202 91 00, 5202 99 00 Hamppu (<i>Cannabis sativa</i> L.), raaka tai käsitelty, ei kuitenkaan kehrätty; hampurohtimet ja -jätteet (myös garnetoidut jätteet ja lumput) 5302 10 00, 5302 90 00		

Luokka	Tavaran kuvaus CN-koodi 2002	Vastaavuustaulukko	
		kpl/kg	g/kpl
(1)	(2)	(3)	(4)
	Manilla (abaca), raaka tai käsitelty, ei kuitenkaan kehrätty, näiden kuitujen rohtimet ja jätteet (myös garnetoidut jätteet ja lumput) 5305 21 00, 5305 29 00 Juutti ja muut niinitekstiilikuidut (muut kuin pellava, hamppu ja rami), raa'at tai käsitellyt, ei kuitenkaan kehrätyt; hamppurohtimet ja -jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput) 5303 10 00, 5303 90 00 Muut kasvitekstiilikuidut, raa'at tai käsitellyt, ei kuitenkaan kehrätyt; näiden kuitujen rohtimet, kampaajätteet ja muut jätteet (myös lankajätteet ja garnetoidut jätteet ja lumput) 5304 10 00, 5304 90 00, 5305 11 00, 5305 19 00, 5305 90 00		
156	Naisten ja tyttöjen puserot ja neulepuserot, silkkiä tai jätessilkkiä 6106 90 30, ex 6110 90 90		
157	Vaatteet, neulosta, ei kuitenkaan luokkiin ex 10, ex 12, ex 13, ex 24, ex 27, ex 28, ex 67, ex 69, ex 72, ex 73, ex 75, ex 83 ja 156 kuuluvat 6101 90 10, 6101 90 90, 6102 90 10, 6102 90 90, ex 6103 39 00, 6103 49 99, ex 6104 19 00, ex 6104 29 00, ex 6104 39 00, 6104 49 00, 6104 69 99, 6105 90 90, 6106 90 50, 6106 90 90, ex 6107 99 00, 6108 99 90, 6109 90 90, 6110 90 10, ex 6110 90 90, ex 6111 90 00, 6114 90 00		
159	Leningit, puserot, paitapuserot, silkkiä tai jätessilkkiä, ei kuitenkaan neulosta 6204 49 10, 6206 10 00 Hartiahuivit, kaulaliinat ja muut huivit, mantiljat, hunnut ja niiden kaltaiset tavarat, silkkiä tai jätessilkkiä 6214 10 00 Solmiot, silkkiä tai jätessilkkiä 6215 10 00		
160	Nenäliinat, silkkiä tai jätessilkkiä 6213 10 00		
161	Vaatteet, muuta kuin neulosta, ei kuitenkaan luokkiin ex 14, ex 15, ex 18, ex 31, ex 68, ex 72, ex 78, ex 86, ex 87, ex 88 ja 159 kuuluvat 6201 19 00, 6201 99 00, 6202 19 00, 6202 99 00, 6203 19 90, 6203 29 90, 6203 39 90, 6203 49 90, 6204 19 90, 6204 29 90, 6204 39 90, 6204 49 90, 6204 59 90, 6204 69 90, 6205 90 10, 6205 90 90, 6206 90 10, 6206 90 90, ex 6211 20 00, 6211 39 00, 6211 49 00"		

2) Muutetaan liite III seuraavasti:

a) Korvataan 28 artiklan 6 kohta seuraavasti:

”6. Tämän numeron on koostuttava seuraavista osista:

— kaksi kirjainta viejämään yksilöimiseksi seuraavasti:

- Arabiemiirikunnat = AE
- Argentiina = AR
- Armenia = AM
- Azerbaidžan = AZ
- Bangladesh = BD
- Bosnia ja Hertsegovina = BA
- Brasilia = BR
- Egypti = EG
- entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia = 96 ⁽¹⁾
- Etelä-Korea = KR
- Filippiinit = PH
- Georgia = GE
- Hongkong = HK
- Indonesia = ID
- Intia = IN
- Kamputsea = KH
- Kazakstan = KZ
- Kiina = CN
- Kirgisistan = KG
- Kroatia = HR
- Laos = LA
- Macao = MO
- Malesia = MY
- Moldova = MD
- Mongolia = MN
- Nepal = NP
- Pakistan = PK
- Peru = PE
- Singapore = SG
- Sri Lanka = LK
- Tadžikistan = TJ
- Taiwan = TW
- Thaimaa = TH
- Turkmenistan = TM
- Ukraina = UA
- Uzbekistan = UZ
- Valko-Venäjä = BY
- Venäjän federaatio = RU
- Vietnam = VN

— kaksi kirjainta aiotun määräjäsenvaltion yksilöimiseksi seuraavasti:

- AT= Itävalta
- BL = Benelux
- DE = Saksan liittotasavalta
- DK = Tanska
- EL = Kreikka
- ES = Espanja
- FI = Suomi
- FR = Ranska

⁽¹⁾ Kaksi numeroa, kun kyse on entisestä Jugoslavian tasavallasta Makedoniasta.

- GB = Yhdistynyt kuningaskunta
- IE = Irlanti
- IT = Italia
- PT = Portugali
- SE = Ruotsi
- tässä liitteessä olevassa taulukossa A lueteltuja tuotteita koskevan kiintiö- tai rekisteröintivuoden yksilöimiseksi yksinumeroinen luku, joka vastaa kyseisen vuoden viimeistä numeroa, esimerkiksi '3' vuodelle 2003 ja '4' vuodelle 2004. Kun kyseessä ovat Kiinan kansantasavallasta peräisin olevat, liitteen V lisäyksessä C luetellut tuotteet, tämän numeron on oltava '9' vuodelle 2003 ja '0' vuodelle 2004,
- kaksinumeroinen luku asiakirjan antaneen viejävaltion viranomaisen yksilöimiseksi,
- kyseiselle määräjäsenvaltiolle annettu juokseva viisinumeroinen luku 00001:stä 99999:ään."

b) Korvataan taulukko A seuraavasti:

"TAULUKKO A

Kaksinkertaisen tarkkailun järjestelmään kuuluvat maat ja luokat

(Luokkien täydellinen kuvaus on liitteessä I)

Kolmas maa	Ryhmä	Luokka	Paljousyksikkö
Bangladesh	IB	4 (*)	1 000 kpl
		6 (*)	1 000 kpl
		8 (*)	1 000 kpl
Bosnia ja Hertsegovina	IA	1	tonnia
		2	tonnia
		2A	tonnia
		3	tonnia
	IB	5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
		8	1 000 kpl
	IIA	9	tonnia
	IIB	15	1 000 kpl
		16	1 000 kpl
	IIIB	67	tonnia
Brasilia	IA	1	tonnia
		2	tonnia
		2A	tonnia
		3	tonnia
	IB	4	1 000 kpl
		6 (1)	1 000 kpl
	IIA	9	tonnia
		20	tonnia
		22	tonnia
		39	tonnia

Kolmas maa	Ryhmä	Luokka	Paljousyksikkö
Kamputsea	IB	4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
		8	1 000 kpl
	IIB	15	1 000 kpl
		21	1 000 kpl
		28	1 000 kpl
		73	1 000 kpl
Kroatia	IA	1	tonnia
		2	tonnia
		2A	tonnia
		3	tonnia
	IB	5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
		8	1 000 kpl
	IIA	9	tonnia
	IIB	15	1 000 kpl
		16	1 000 kpl
	IIIB	67	tonnia
Egypti	IA	1	tonnia
		2	tonnia
	IB	4 (*)	1 000 kpl
	IIA	20 (*)	tonnia
Entinen Jugoslavian tasavalta Makedonia	IA	1	tonnia
		2	tonnia
	IB	4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		8	1 000 kpl
Kazakstan	IA	2	tonnia
Kirgisistan	IA	1	tonnia
		2	tonnia
		3	tonnia
	IB	4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
		8	1 000 kpl

Kolmas maa	Ryhmä	Luokka	Paljousyksikkö
Laos	IB	4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
		8	1 000 kpl
	IIB	21	1 000 kpl
		28	1 000 kpl
		78	tonnia
Moldova	IA	2	tonnia
		3	tonnia
	IB	4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
		8	1 000 kpl
	IIA	20	tonnia
		39	tonnia
	IIB	15	1 000 kpl
Mongolia	IB	5	1 000 kpl
		5A (?)	1 000 kpl
Nepal	IB	4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
	IIB	26	1 000 kpl
Venäjän federaatio	IA	1	tonnia
		2	tonnia
		2A	tonnia
		3	tonnia
	IB	4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
		8	1 000 kpl
	IIA	9	tonnia
		20	tonnia
		22	tonnia
		39	tonnia

Kolmas maa	Ryhmä	Luokka	Paljousyksikkö
	IIB	12	1 000 paria
		13	1 000 kpl
		15	1 000 kpl
		16	1 000 kpl
		21	1 000 kpl
		24	1 000 kpl
		29	1 000 kpl
		83	tonnia
	IIIA	33	tonnia
		37	tonnia
		50	tonnia
	IIIB	74	1 000 kpl
		90	tonnia
	IV	115	tonnia
		117	tonnia
		118	tonnia
Sri Lanka	IB	4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
	IIB	26	1 000 kpl
Tadžikistan	IA	1	tonnia
		2	tonnia
	IB	6	1 000 kpl
		8	1 000 kpl
Turkmenistan	IA	1	tonnia
Ukraina	IA	2	tonnia
	IB	4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
		8	1 000 kpl
	IIB	12	1 000 paria
		13	1 000 kpl
		15	1 000 kpl
		16	1 000 kpl
		26/27	1 000 kpl
		29	1 000 kpl
		83	tonnia
	IV	117	tonnia

Kolmas maa	Ryhmä	Luokka	Paljousyksikkö
Arabiemiirikunnat	IA	2	tonnia
	IB	4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
		8	1 000 kpl
	IIA	9	tonnia
		20	tonnia
Uzbekistan	IIB	26	1 000 kpl
	V	157	tonnia
	IA	1	tonnia
		3	tonnia
		4	1 000 kpl
		5	1 000 kpl
		6	1 000 kpl
		7	1 000 kpl
Vietnam	IB	8	1 000 kpl
		26	1 000 kpl
		26	1 000 kpl
		26	1 000 kpl
		26	1 000 kpl
	IIA	22	tonnia
		23	tonnia
		32	tonnia
	IIB	16	1 000 kpl
		17	1 000 kpl
		19	1 000 kpl
		24	1 000 kpl
		27	1 000 kpl
	IIIA	33	tonnia
		36	tonnia
		37	tonnia
	IIIB	90	tonnia
	IV	115	tonnia
		117	tonnia
	V	136	tonnia
		156	tonnia
		157	tonnia
		159	tonnia
		160	tonnia

(*) Näihin luokkiin ei sovelleta 9 artiklan säännöksiä.

(¹) Katso lisäys A.

(²) Hienosta eläimenkarvasta tehdyt luokan 5 tuotteet (ei kuitenkaan anorakit, tuulipuserot, tuulitakit eikä niiden kaltaiset tavarat), jotka kuuluvat CN-koodeihin: 6110 12 10, 6110 12 90, 6110 19 10 ja 6110 19 90.”

3) Korvataan liite V seuraavasti:

"LIITE V

YHTEISÖN MÄÄRÄLLISET RAJOITUKSET

Sovelletaan vuosina 2003 ja 2004

(Tavaroiden täydellinen kuvaus on liitteessä I)

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
Argentiina	RYHMÄ IA			
	1	tonnia	5 785	5 998
	2	tonnia	8 218	8 476
	2a	tonnia	7 320	7 549
Valko-Venäjä	RYHMÄ IA			
	1	tonnia	1 430	
	2	tonnia	3 638	
	3	tonnia	211	
	RYHMÄ IB			
	4	1 000 kpl	1 027	
	5	1 000 kpl	913	
	6	1 000 kpl	801	
	7	1 000 kpl	795	
	8	1 000 kpl	912	
	RYHMÄ IIA			
	9	tonnia	331	
	20	tonnia	295	
	22	tonnia	368	
	23	tonnia	230	
	39	tonnia	208	
	RYHMÄ IIB			
	12	1 000 paria	5 344	
	13	1 000 kpl	2 459	
	15	1 000 kpl	917	
	16	1 000 kpl	166	
	21	1 000 kpl	802	
	24	1 000 kpl	696	
	26/27	1 000 kpl	969	
	29	1 000 kpl	337	
	73	1 000 kpl	284	
	83	tonnia	165	
	RYHMÄ IIIA			
	33	tonnia	350	
	36	tonnia	1 114	
	37	tonnia	419	
	50	tonnia	134	

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
	RYHMÄ IIIB			
	67	tonnia	307	
	74	1 000 kpl	328	
	90	tonnia	179	
	RYHMÄ IV			
	115	tonnia	79	
Brasília ⁽⁵⁾	117	tonnia	926	
	118	tonnia	406	
	RYHMÄ IA			
	1	tonnia		
	2	tonnia		
	2a	tonnia		
	3	tonnia		
	RYHMÄ IB			
	4	1 000 kpl		
	6 ⁽¹⁾	1 000 kpl		
	RYHMÄ IIA			
	9	tonnia		
Kiina ⁽²⁾ ⁽³⁾	20	tonnia		
	22	tonnia		
	39	tonnia		
	RYHMÄ IA			
	1	tonnia	4 491	4 746
	2 ^(*)	tonnia ⁽¹⁾	29 132	29 235
	josta 2a	tonnia	3 765	3 779
	3	tonnia	5 938	5 946
	josta 3a	tonnia	770	782
	RYHMÄ IB			
	4 ⁽¹⁾	1 000 kpl	82 818	84 733
	5 ⁽¹⁾	1 000 kpl	26 341	27 043
	6 ⁽¹⁾	1 000 kpl	28 199	29 079
	7 ⁽¹⁾	1 000 kpl	13 277	13 631
	8 ⁽¹⁾	1 000 kpl	18 657	19 154
	RYHMÄ IIA			
	9	tonnia	6 079	6 182
	20/39	tonnia	9 633	9 824
	22	tonnia	17 975	18 770
	23	tonnia	11 558	11 804
	RYHMÄ IIB			
	12	1 000 paria	32 721	34 458
	13	1 000 kpl	516 216	530 864
	14	1 000 kpl	14 608	16 059
	15	1 000 kpl ⁽¹⁾	17 404	18 327

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
	16	1 000 kpl	16 196	16 426
	17	1 000 kpl	12 187	12 878
	26	1 000 kpl (1)	5 523	5 671
	28	1 000 kpl	81 202	88 115
	29	1 000 kpl	13 757	14 928
	31	1 000 kpl	83 851	90 988
	78	tonnia	32 932	35 736
	83	tonnia	9 673	10 497
	RYHMÄ IIIB 97	tonnia	2 514	2 763
	RYHMÄ V 163	tonnia	6 449	7 364
Hongkong	RYHMÄ IA 2	tonnia	14 075	14 127
	2a	tonnia	12 080	12 124
	3	tonnia	11 584	11 627
	3a	tonnia	7 776	7 804
	RYHMÄ IB 4 (1)	1 000 kpl	49 315	49 950
	5	1 000 kpl	38 074	38 495
	6 (1)	1 000 kpl	66 445	67 057
	6a	1 000 kpl	55 778	56 292
	7	1 000 kpl	40 116	40 707
	8	1 000 kpl	57 295	57 928
	RYHMÄ IIA 39	tonnia	2 010	2 084
	RYHMÄ IIB 12	1 000 paria	19 383	20 454
	13 (1)	1 000 kpl	112 970	115 051
	16	1 000 sarjaa	3 119	3 205
	26	1 000 kpl	11 915	12 134
	29	1 000 sarjaa	4 011	4 196
	31	1 000 kpl	32 894	34 711
	78	tonnia	13 865	14 503
	83	tonnia	694	726
Intia	RYHMÄ IA 1	tonnia	45 333	47 003
	2	tonnia	63 867	65 925
	2a	tonnia	26 355	29 267
	3	tonnia	35 804	38 441
	3a	tonnia	7 181	7 709

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
	RYHMÄ IB			
	4 (1)	1 000 kpl	87 733	95 003
	5	1 000 kpl	48 416	52 873
	6 (1)	1 000 kpl	12 259	13 388
	7	1 000 kpl	74 350	77 773
	8	1 000 kpl	54 671	57 440
	RYHMÄ IIA			
	9	tonnia	13 928	15 210
	20	tonnia	25 869	28 251
	23	tonnia	27 733	30 797
	39	tonnia	8 113	9 009
	RYHMÄ IIB			
	15	1 000 kpl	9 198	10 214
	26	1 000 kpl	22 531	24 191
	29	1 000 kpl	13 373	14 604
Indonesia	RYHMÄ IA			
	1	tonnia	21 015	22 176
	2	tonnia	31 555	33 880
	2a	tonnia	11 733	12 597
	3	tonnia	27 934	30 506
	3a	tonnia	14 853	16 220
	RYHMÄ IB			
	4	1 000 kpl	54 911	58 956
	5	1 000 kpl	52 553	58 359
	6 (1)	1 000 kpl	19 062	21 168
	7	1 000 kpl	14 039	15 591
	8	1 000 kpl	22 089	24 530
	RYHMÄ IIA			
	23	tonnia	28 441	31 583
	RYHMÄ IIIA			
	35	tonnia	28 425	31 304
Macao	RYHMÄ IB			
	4 (1)	1 000 kpl	14 734	15 005
	5	1 000 kpl	13 763	14 016
	6 (1)	1 000 kpl	14 842	15 115
	7	1 000 kpl	5 783	5 890
	8	1 000 kpl	8 100	8 249
	RYHMÄ IIA			
	20	tonnia	231	244
	39	tonnia	291	307
	RYHMÄ IIB			
	13	1 000 kpl	9 092	9 427
	15	1 000 kpl	614	648
	16	1 000 kpl	493	507
	26	1 000 kpl	1 281	1 317

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
	31	1 000 kpl	10 210	10 774
	78	tonnia	2 037	2 112
	83	tonnia	489	516
Malesia	RYHMÄ IA			
	2	tonnia	8 349	8 811
	2a	tonnia	3 182	3 358
	3 (¹)	tonnia	17 201	18 151
	3a (¹)	tonnia	6 916	7 298
	RYHMÄ IB			
	4 (¹)	1 000 kpl	19 885	21 716
	5	1 000 kpl	9 232	10 082
	6 (¹)	1 000 kpl	11 697	12 773
	7	1 000 kpl	41 498	43 791
	8	1 000 kpl	9 940	10 489
	RYHMÄ IIA			
	22	tonnia	16 624	18 461
Pakistan	RYHMÄ IA			
	1 (¹)	tonnia	24 328	25 448
	2	tonnia	47 300	49 477
	2a	tonnia	16 605	18 440
	3	tonnia	77 337	83 033
	RYHMÄ IB			
	4 (¹)	1 000 kpl	45 612	49 812
	5	1 000 kpl	13 301	14 771
	6	1 000 kpl	49 142	53 667
	7	1 000 kpl	32 591	36 192
	8	1 000 kpl	7 899	8 336
	RYHMÄ IIA			
	9	tonnia	13 464	14 951
	20	tonnia	52 407	58 680
	39	tonnia	18 358	20 048
	RYHMÄ IIB			
	26	1 000 kpl	31 895	35 419
	28	1 000 kpl	115 272	128 009
Peru	RYHMÄ IA			
	1 (¹)	tonnia	22 032	24 061
	2	tonnia	16 014	18 078
Filippiinit	RYHMÄ IB			
	4 (¹)	1 000 kpl	30 256	32 763
	5	1 000 kpl	15 215	16 616
	6 (¹)	1 000 kpl	13 916	15 325
	7	1 000 kpl	7 621	8 182
	8	1 000 kpl	8 711	9 272

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
	RYHMÄ IIB			
	13	1 000 kpl	38 292	42 523
	15	1 000 kpl	4 694	5 212
	26	1 000 kpl	6 265	6 958
	31	1 000 kpl	23 735	26 357
Singapore	RYHMÄ IA			
	2	tonnia	5 586	5 894
	2a	tonnia	2 696	2 845
	3	tonnia	1 824	1 992
	RYHMÄ IB			
	4 ⁽¹⁾	1 000 kpl	32 654	35 060
	5	1 000 kpl	18 550	19 916
	6 ⁽¹⁾	1 000 kpl	19 800	21 441
	7	1 000 kpl	15 995	17 173
	8	1 000 kpl	9 801	10 342
Etelä-Korea	RYHMÄ IA			
	1	tonnia	909	910
	2	tonnia	6 153	6 165
	2a	tonnia	1 047	1 049
	3	tonnia	5 078	5 124
	3a	tonnia	892	908
	RYHMÄ IB			
	4 ⁽¹⁾	1 000 kpl	16 533	16 867
	5	1 000 kpl	36 091	36 490
	6 ⁽¹⁾	1 000 kpl	6 535	6 686
	7	1 000 kpl	10 435	10 579
	8	1 000 kpl	34 436	34 911
	RYHMÄ IIA			
	9	tonnia	1 645	1 721
	22	tonnia	21 437	22 819
	RYHMÄ IIB			
	12	1 000 paria	220 639	230 796
	13	1 000 kpl	17 203	17 678
	14	1 000 kpl	8 559	8 953
	15	1 000 kpl	12 049	12 715
	16	1 000 kpl	1 238	1 284
	17	1 000 kpl	3 428	3 522
	26	1 000 kpl	3 178	3 236
	28	1 000 kpl	1 264	1 334
	29 ⁽¹⁾	1 000 kpl	803	848
	31	1 000 kpl	7 948	8 314
	78	tonnia	8 784	9 350
	83	tonnia	461	482

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
	RYHMÄ IIIA			
	35	tonnia	10 525	11 494
	50	tonnia	1 279	1 392
	RYHMÄ IIIB			
	97	tonnia	2 501	2 777
	97a (1)	tonnia	801	889
Sri Lanka (4)	RYHMÄ IB			
	6	1 000 kpl		
	7	1 000 kpl		
	8	1 000 kpl		
Taiwan	RYHMÄ IA			
	2	tonnia	5 869	5 869
	2a	tonnia	500	500
	3	tonnia	8 378	8 378
	3a	tonnia	850	850
	RYHMÄ IB			
	4 (1)	1 000 kpl	11 795	11 990
	5	1 000 kpl	21 839	22 005
	6 (1)	1 000 kpl	5 985	6 080
	7	1 000 kpl	3 574	3 613
	8	1 000 kpl	9 570	9 692
	RYHMÄ IIA			
	20	tonnia	315	325
	22	tonnia	9 770	10 019
	23	tonnia	6 284	6 523
	RYHMÄ IIB			
	12	1 000 paria	41 845	42 908
	13	1 000 kpl	3 239	3 322
	14	1 000 kpl	4 842	5 058
	15	1 000 kpl	3 030	3 145
	16	1 000 kpl	498	510
	17	1 000 kpl	987	1 012
	26	1 000 kpl	3 385	3 428
	28 (1)	1 000 kpl	2 355	2 430
	78	tonnia	5 580	5 793
	83	tonnia	1 247	1 294
	RYHMÄ IIIA			
	35	tonnia	9 360	9 836
	RYHMÄ IIIB			
	97	tonnia	1 657	1 762
	97a (1)	tonnia	754	802

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
Taiwan	RYHMÄ IA			
	1	tonnia	23 809	25 124
	2	tonnia	17 528	18 497
	2a	tonnia	4 575	4 828
	3 ⁽¹⁾	tonnia	31 706	33 458
	3a ⁽¹⁾	tonnia	8 591	9 065
	RYHMÄ IB			
	4	1 000 kpl	50 011	54 616
	5	1 000 kpl	35 280	38 529
	6	1 000 kpl	12 715	13 886
	7	1 000 kpl	11 902	12 998
	8	1 000 kpl	6 319	6 726
	RYHMÄ IIA			
	20	tonnia	13 890	15 424
	22	tonnia	6 600	7 330
	RYHMÄ IIB			
	12	1 000 paria	43 961	48 819
	26	1 000 kpl	10 247	11 379
	RYHMÄ IIIB			
	97	tonnia	3 061	3 399
	97a ⁽¹⁾	tonnia	2 598	2 885
Uzbekistan	RYHMÄ IA			
	2	tonnia	16 500	
	josta 2a	tonnia	1 650	
Vietnam ⁽¹⁾	RYHMÄ IB			
	4	1 000 kpl	10 709	
	5	1 000 kpl	3 551	
	6	1 000 kpl	5 465	
	7	1 000 kpl	3 003	
	8	1 000 kpl	14 206	
	RYHMÄ IIA			
	9	tonnia	982	
	20	tonnia	255	
	39	tonnia	244	
	RYHMÄ IIB			
	12	1 000 paria	3 096	
	13	1 000 kpl	9 253	
	14	1 000 kpl	493	
	15	1 000 kpl	550	
	18	tonnia	968	
	21	1 000 kpl	20 837	

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
	26	1 000 kpl	1 256	
	28	1 000 kpl	3 881	
	29	1 000 kpl	381	
	31	1 000 kpl	4 372	
	68	tonnia	473	
	73	1 000 kpl	1 159	
	76	tonnia	1 259	
	78	tonnia	1 311	
	83	tonnia	436	
	RYHMÄ IIIA			
	35	tonnia	671	
	41	tonnia	809	
	RYHMÄ IIIB			
	10	1 000 paria	6 160	
	97	tonnia	224	
	RYHMÄ IV			
	118	tonnia	277	
	RYHMÄ V			
	161	tonnia	248	

(*) Luokasta 3 tai luokkaan 3 voidaan tehdä siirtoja 40 prosenttiin asti siitä luokasta, johon siirto kohdistuu.

(¹) Katso lisäys A.

(²) Katso lisäys B.

(³) Katso lisäys C.

(⁴) Sri Lankan ei sovelleta määrällisiä rajoituksia EY:n ja Sri Lankan välisen tekstiilialalla markkinoille pääsyä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti, jonka perusteella Euroopan yhteisöllä on oikeus soveltaa määrällisiä rajoituksia uudelleen tietyissä olosuhteissa.

(⁵) Brasiliaan ei sovelleta määrällisiä rajoituksia EY:n ja Brasilian välisen tekstiilialalla markkinoille pääsyä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti, jonka perusteella Euroopan yhteisöllä on oikeus soveltaa määrällisiä rajoituksia uudelleen tietyissä olosuhteissa.

Liitteen V lisäys A

Luokka	Kolmas maa	Huomautuksia
1	Pakistan	Seuraavat lisämäärät voidaan lisätä asianmukaiseen vuotuiseseen määrälliseen rajoitukseen (tonnia): — 2003: 487 — 2004: 509 Nämä määrät voidaan ilmoituksen jälkeen siirtää asianmukaisiin luokan 2 määrällisiin rajoituksiin. Osaa näin siirretystä määrästä voidaan käyttää suhteellisesti luokassa 2a.
	Peru	Liitteessä V esitettyjen määrällisten rajoitusten lisäksi varataan luokkaan 1 kuuluvien tuotteiden vuotuinen 900 tonnin lisämäärä tuotavaksi yhteisöön yhteisön tuotannonalan jalostettavaksi.

Luokka	Kolmas maa	Huomautuksia
2	Kiina	Kankaat, joiden leveys on pienempi kuin 115 cm (CN-koodit: 5208 11 90, ex 5208 12 16, ex 5208 12 96, 5208 13 00, 5208 19 00, 5208 21 90, ex 5208 22 16, ex 5208 22 96, 5208 23 00, 5208 29 00, 5208 31 00, ex 5208 32 16, ex 5208 32 96, 5208 33 00, 5208 39 00, 5208 41 00, 5208 42 00, 5208 43 00, 5208 49 00, 5208 51 00, 5208 52 10, 5208 53 00, 5208 59 00, 5209 11 00, 5209 12 00, 5209 19 00, 5209 21 00, 5209 22 00, 5209 29 00, 5209 31 00, 5209 32 00, 5209 39 00, 5209 41 00, 5209 42 00, 5209 43 00, 5209 49 90, 5209 51 00, 5209 52 00, 5209 59 00, 5210 11 10, 5210 12 00, 5210 19 00, 5210 31 10, 5210 32 00, 5210 39 00, 5210 41 00, 5210 42 00, 5210 49 00, 5211 11 00, 5211 12 00, 5211 19 00, 5211 31 00, 5211 32 00, 5211 39 00, 5211 41 00, 5211 42 00, 5211 43 00, ex 5211 49 10, 5211 49 90, 5212 11 10, 5212 11 90, 5212 13 90, 5212 14 10, 5212 14 90, 5212 21 10, 5212 21 90, 5212 23 10, 5212 23 90, 5212 24 10, 5212 24 90, ex 5811 00 00 ja ex 6308 00 00), Kiina voi viedä seuraavat lisämäärät yhteisöön (tonnia): — 2003: 1 407 — 2004: 1 412 Kun kyse on luokkaan 2 kuuluvista sideharsojen valmistukseen tarkoitettuista kankaista (CN-koodit: 5208 11 10 ja 5208 21 10), Kiina voi viedä seuraavat lisämäärät yhteisöön (tonnia): — 2003: 1943 — 2004: 1950 Luokasta 3 tai luokkaan 3 voidaan tehdä siirtoja 40 prosenttiin asti siitä luokasta, johon siirto kohdistuu.
3	Malesia Thaimaa	Liitteessä V esitetyt määrälliset rajoitukset sisältävät luokkaan 2 kuuluvan puuvillakankaan.
3a	Malesia Thaimaa	Liitteessä V esitetty määrälliset rajoitukset sisältävät luokkaan 2a kuuluvan muun kuin valkaisemattoman tai valkaistun puuvillakankaan.
4	Kiina Hongkong Intia Macao Malesia Pakistan Filippiinit Singapore Etelä-Korea Taiwan	Viennin lukemiseksi sovittuihin määrällisiin rajoituksiin voidaan soveltaa muuntotapaa, jonka mukaan viisi enintään 130 cm:n kaupallista kokoa olevaa vaatekappaletta (ei kuitenkaan vauvanvaatetta) vastaa kolmea vaatekappaletta, joiden kaupallinen koko on yli 130 cm, aina viiteen prosenttiin asti kyseisestä määrällisestä rajoituksesta. Hongkongin, Macaon ja Etelä-Korean osalta tämän luvun on oltava 3 prosenttia ja Taiwanin osalta 4 prosenttia. Näitä tuotteita koskevan vientilisenssin 9 kohdassa on oltava maininta 'Enintään 130 cm:n kaupallista kokoa olevien vaatekappaleiden muuntotapaa on sovellettava'.

Luokka	Kolmas maa	Huomautuksia
5	Kiina	Luvut sisältävät yhteisön tuotannonalalle 180 päiväksi vuodessa varatun seuraavan määrän (tuhatta kappaletta): — 2003: 682 — 2004: 700 Hienosta eläimenkarvasta tehtyihin luokan 5 tuotteisiin (ei kuitenkaan anorakkeihin, tuulipuseroihin, tuulitakkeihin eikä niiden kaltaisiin tavaroihin), jotka kuuluvat CN-koodeihin: 6110 12 10, 6110 12 90, 6110 19 10 ja 6110 19 90, sovelletaan luokkaa 5 varten vahvistettujen määrällisten rajoitusten mukaisia seuraavia alarajoituksia (tuhatta kappaletta): — 2003: 244 — 2004: 250
6	Kiina	Luvut sisältävät yhteisön tuotannonalalle 180 päiväksi vuodessa varatun seuraavan määrän (tuhatta kappaletta): — 2003: 1 235 — 2004: 1 274 Kiinasta voidaan viedä yhteisöön seuraavat lisämäärät shortseja (CN-koodit 6203 41 90, 6203 42 90, 6203 43 90 ja 6203 49 50) (tuhatta kappaletta): — 2003: 1 228 — 2004: 1 266
	Brasilia ⁽¹⁾ Hongkong Intia Indonesia Macao Malesia Pakistan Filippiinit Singapore Etelä-Korea Sri Lanka ⁽²⁾ Taiwan	Viennin lukemiseksi sovittuihin määrällisiin rajoituksiin voidaan soveltaa muuntotapaa, jonka mukaan viisi enintään 130 cm:n kaupallista kokoa olevaa vaatekappaletta (ei kuitenkaan vauvanvaatetta) vastaa kolmea vaatekappaletta, joiden kaupallinen koko on yli 130 cm, aina viiteen prosenttiin asti kyseisestä määrällisestä rajoituksesta. Macaon osalta tämän luvun on oltava 3 prosenttia ja Hongkongin osalta 1 prosentti. Hongkongia koskevan muuntotavan käyttö on rajoitettu pitkien housujen osalta jäljempänä esitettyyn alarajoitukseen. Näitä tuotteita koskevan vientilisenssin 9 kohdassa on oltava maininta 'Enintään 130 cm:n kaupallista kokoa olevien vaatekappaleiden muuntotapaa on sovellettava'.
	Hongkong	Liitteessä V vahvistettujen määrällisten rajoitusten mukaisesti seuraavia alarajoituksia sovelletaan pitkiin housuihin, jotka kuuluvat CN-koodeihin: 6203 41 10, 6203 42 31, 6203 42 33, 6203 42 35, 6203 43 19, 6203 49 19, 6204 61 10, 6204 62 31, 6204 62 33, 6204 62 39, 6204 63 18, 6204 69 18, 6211 32 42, 6211 33 42, 6211 42 42 ja 6211 43 42 (1000 kpl): — 2003: 55 778 — 2004: 56 292 Kyseisiä tuotteita koskeva vientilisenssi on varustettava merkinnällä 'Luokka 6 A'.
7	Kiina	Luvut sisältävät yhteisön tuotannonalalle 180 päiväksi vuodessa varatun seuraavan määrän (tuhatta kappaletta): — 2003: 735 — 2004: 755

Luokka	Kolmas maa	Huomautuksia
8	Kiina	Luvut sisältävät yhteisön tuotannonalalle 180 päiväksi vuodessa varatun seuraavan määrän (tuhatta kappaletta): — 2003: 1 188 — 2004: 1 220
13	Hongkong	Liitteessä V esitetyt määrälliset rajoitukset koskevat ainoastaan puuvillasta tai synteettikuiduista valmistettuja tuotteita, jotka kuuluvat CN-koodeihin: 6107 11 00, ex 6107 12 00, 6108 21 00, ex 6108 22 00 ja ex 6212 10 10 Liitteessä V esitettyjen määrällisten rajoitusten lisäksi (villasta tai muuntokuiduista valmistettujen) seuraaviin CN-koodeihin kuuluvien tuotteiden viennille sovittiin seuraavat erityismäärät: ex 6107 12 00, ex 6107 19 00, ex 6108 22 00, ex 6108 29 00 ja ex 6212 10 10 (tonnia): — 2003: 2 796 — 2004: 3 002 Kyseisiä tuotteita koskeva vientilisenssi on varustettava merkinnällä 'Luokka 13 S'.
15	Kiina	Luvut sisältävät yhteisön tuotannonalalle 180 päiväksi vuodessa varatun seuraavan määrän (tuhatta kappaletta): — 2003: 352 — 2004: 371
26	Kiina	Luvut sisältävät yhteisön tuotannonalalle 180 päiväksi vuodessa varatun seuraavan määrän (tuhatta kappaletta): — 2003: 361 — 2004: 370
28	Taiwan	Liitteessä V esitettyjen määrällisten rajoitusten lisäksi seuraaviin CN-koodeihin kuuluvien lappuhaalareiden, polvihousujen ja shortsien viennille sovittiin seuraavat erityismäärät: 6103 41 90, 6103 42 90, 6103 43 90, 6103 49 91, 6104 61 90, 6104 62 90, 6104 63 90 ja 6104 69 91: — 2003: 1 188 629 kpl — 2004: 1 226 368 kpl
29	Etelä-Korea	Liitteessä V esitettyjen määrällisten rajoitusten lisäksi itämaisisissa taistelulajeissa (kuten judo, karate, kung fu ja taekwondo) käytettävälle vaatteille varataan lisämääriä (tuhatta kappaletta): — 2003: 427 — 2004: 454
97a	Etelä-Korea Taiwan Thaimaa	Verkot (CN-koodit: 5608 11 19 ja 5608 11 99).

Luokka	Kolmas maa	Huomautuksia
Määrälliset rajoitukset koskevat kaikkia luokkia	Vietnam	Vietnamin on varattava 30 prosenttia määrällisistä rajoituksistaan yhteisön tekstiiliteollisuuteen kuuluville yrityksille kunkin vuoden tammikuun 1 päivänä alkavaksi neljän kuukauden pituiseksi ajanjaksoksi yhteisön edellisen vuoden lokakuun 30 päivään mennessä toimittamien luetteloiden perusteella.

- (¹) Brasiliaan ei sovelleta määrällisiä rajoituksia EY:n ja Brasilian välisen tekstiilialalla markkinoille pääsyä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti, jonka perusteella Euroopan yhteisöllä on oikeus soveltaa määrällisiä rajoituksia uudelleen tietyissä olosuhteissa.
- (²) Sri Lankaan ei sovelleta määrällisiä rajoituksia EY:n ja Sri Lankan välisen tekstiilialalla markkinoille pääsyä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti, jonka perusteella Euroopan yhteisöllä on oikeus soveltaa määrällisiä rajoituksia uudelleen tietyissä olosuhteissa.

Liitteen V lisäys B

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	2003
Kiina	Seuraavat vuonna 2003 käytettävissä olevat määrät voidaan käyttää ainoastaan eurooppalaisilla messuilla:		
	1	tonnia	317
	2	tonnia	1 338
	2a	tonnia	159
	3	tonnia	196
	3a	tonnia	27
	4	1 000 kpl	2 061
	5	1 000 kpl	705
	6	1 000 kpl	1 689
	7	1 000 kpl	302
	8	1 000 kpl	992
	9	tonnia	294
	12	1 000 paria	843
	13	1 000 kpl	3 192
	20/39	tonnia	372
	22	tonnia	332

Neuvoston asetuksen (ETY) N:o 3030/93 7 artiklassa ja liitteessä VIII säädetyt joustot ovat Kiinan osalta sovellettavissa edellä mainittujen luokkien ja määrien mukaisesti.

Liitteen V lisäys C

YHTEISÖN MÄÄRÄLLISET RAJOITUKSET

(Tavaroiden täydellinen kuvaus on liitteessä IB)

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	2003	2004
Kiina	RYHMÄ I ex 20 (¹)	tonnia	50	53
	RYHMÄ IV			
	115	tonnia	1 239	1 276
	117	tonnia	589	606
	118	tonnia	1 394	1 450
	122	tonnia	194	203

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	2003	2004
	RYHMÄ V			
	136A	tonnia	436	453
	156 (?)	tonnia	3 406	3 525
	157 (?)	tonnia	12 489	12 801
	159 (?)	tonnia	4 279	4 322

(¹) Luokkiin, joihin on merkitty etuliite 'ex', sisältyvät muut kuin villaa tai hienoa eläimenkarvaa, puuvillaa tai synteettistä tai keinote-koista tekstiilialainetta olevat tuotteet.

(²) Kyseisten luokkien osalta Kiina sitoutuu varaamaan 23 prosenttia asianomaisista määrällisistä rajoituksista yhteisön tekstiiliteolli-suuden käyttäjille 90 päivän ajan 1 päivästä tammikuuta lähtien kunakin vuonna."

4) Korvataan liite VII seuraavasti:

"LIITE VII

Asetuksen 5 artiklassa tarkoitettu liite

Ulkoinen jalostus

1 artikla

Tämän liitteen taulukossa olevassa 2 sarakkeessa mainittujen tekstiilituotteiden jälleentuontia yhteisöön, joka tapahtuu yhteisössä voimassa olevien taloudellisesti vaikuttavaa ulkoista jalostusta koskevien säännösten mukaisesti, eivät koske asetuksen 2 artiklassa säädetty määrälliset rajoitukset, jos sitä koskevat taulukossa olevassa 4 sarakkeessa esitetyt erilliset määrälliset rajoitukset ja jos se tapahtuu 1 sarakkeessa kunkin määrällisen rajoituksen osalta mainitussa vastaavassa kolmannessa maassa suoritettun jalostuksen jälkeen.

2 artikla

Sellaiseen jälleentuontiin, jota tämä liite ei koske, voidaan soveltaa erityisiä määrällisiä rajoituksia asetuksen 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen, jos kyseisiä tuotteita koskevat asetuksen 2 artiklassa säädetty määrälliset rajoitukset.

3 artikla

1. Luokkien välinen siirto, erityisten rajoitusten osan ennakkokäyttö tai siirto toiselle vuodelle voidaan toteuttaa asetuksen 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

2. Edellä 1 kohdassa tarkoitettuja siirtoja voidaan kuitenkin suorittaa ilman eri toimenpiteitä seuraavin rajoituksin:

- luokkien välinen siirto, jonka määrä voi olla enintään 20 prosenttia sille luokalle vahvistetusta määrällisestä rajoituksesta, johon siirto kohdistuu,
- sellaisen erityisen määrällisen rajoituksen siirtäminen toiselle vuodelle, joka on enintään 10,5 prosenttia tosiasialliselle käyttövuodelle vahvistetusta määrällisestä rajoituksesta,
- erityisen määrällisen rajoituksen ennakkokäyttö 7,5 prosenttiin asti tosiasialliselle käyttövuodelle vahvistetusta määrällisestä rajoituksesta.

3. Lisätuonnin tarpeen osalta erityisiä määrällisiä rajoituksia voidaan mukauttaa asetuksen 17 artiklassa säädettyä menettelyä noudattaen.

4. Komissio ilmoittaa kyseiselle kolmannelle maalle tai kyseisille kolmansille maille edellisten kohtien perusteella toteutetuista toimenpiteistä.

4 artikla

1. Sovellettaessa 1 artiklaa jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava komissiolle vastaanottamis-
saan lupahakemuksissa tarkoitetut määrät, ennen kuin ne antavat ennakkolupia taloudellisesti vaikuttavaa ulkoista
jalostusta koskevien yhteisön säännösten mukaisesti. Komissio toimittaa tiedoksi vahvistuksensa siitä, että haettu määrä
tai haetut määrät ovat käytettävissä jälleentuontia varten asianomaisten yhteisön rajoitusten rajoissa taloudellisesti
vaikuttavaa ulkoista jalostusta koskevien asianomaisten yhteisön säännösten mukaisesti.

2. Komissiolle tehdyissä ilmoituksissa mainittuja hakemuksia on pidettävä voimassa olevina, jos niissä joka kerran
selvästi täsmennetään:

a) kolmas maa, jossa tavarat valmistetaan;

b) kyseinen tekstiilituotteiden luokka;

c) jälleentuotavaksi aiottu määrä;

d) jäsenvaltio, jossa jälleentuodut tuotteet on luovutettava vapaaseen liikkeeseen;

e) maininta siitä, koskeeko hakemus

i) aikaisempaa luvansaajaa, joka hakee neuvoston asetuksen (EY) N:o 3036/94 ⁽¹⁾ 3 artiklan 4 kohdan tai 3
artiklan 5 kohdan viidennen alakohdan mukaisesti varattuja määriä; tai

ii) kyseisen asetuksen 3 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan tai 3 artiklan 5 kohdan mukaista hakijaa.

3. Edellisissä kohdissa tarkoitetut ilmoitukset on tavallisesti toimitettava sähköisesti tätä varten perustetussa moni-
palveluverkossa, jollei pakottavista teknisistä syistä ole välttämätöntä käyttää väliaikaisesti muuta toimitustapaa.

4. Komissio vahvistaa mahdollisuuksien mukaan viranomaisille sen kokonaismäärän kunkin tuotteiden luokan ja
kunkin kyseisen kolmannen maan osalta, joka on ilmoitettu tiedoksi annetuissa hakemuksissa. Komissio säilyttää ne
jäsenvaltioiden ilmoitukset, joita ei voida vahvistaa siitä syystä, ettei pyydettyjä määriä enää voida lukea yhteisön
määrällisiin rajoituksiin, siinä aikajärjestyksessä, jossa ne on vastaanotettu, ja vahvistaa ne samassa järjestyksessä sitä
mukaa, kun uusia määriä vapautuu 3 artiklassa säädettyjen joustojen soveltamisen johdosta.

5. Toimivaltaisten viranomaisten on ilmoitettava komissiolle heti, kun niille on ilmoitettu, ettei tiettyä määrää ole
käytetty tuontiluvan voimassaoloaikana. Kyseiset käyttämättömät määrät hyvitetään ilman eri toimenpiteitä yhteisön
määrällisten rajoitusten mukaisiin sellaisiin määriin, joita ei ole varattu neuvoston asetuksen (EY) N:o 3036/94 3
artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan tai 3 artiklan 5 kohdan viidennen alakohdan mukaisesti.

Määrät, joista on luovuttu neuvoston asetuksen (EY) N:o 3036/94 3 artiklan 4 kohdan kolmannen alakohdan
mukaisesti, lisätään ilman eri toimenpiteitä yhteisön kiintiön mukaisiin sellaisiin määriin, joita ei ole varattu kyseisen
asetuksen 3 artiklan 4 kohdan ensimmäisen alakohdan tai 3 artiklan 5 kohdan viidennen alakohdan mukaisesti.

Kaikki edeltävissä alakohdissa tarkoitetut määrät on ilmoitettava komissiolle edellä olevan 3 kohdan mukaisesti.

5 artikla

Kyseisen toimittajamaan toimivaltaisten valtion viranomaisten on annettava alkuperätodistukset kaikille tässä liitteessä
tarkoitetuille tuotteille voimassa olevan yhteisön lainsäädännön ja liitteen III säännösten mukaisesti.

6 artikla

Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on toimitettava komissiolle tiedoksi niiden viranomaisten nimet ja
osoitteet, jotka ovat toimivaltaisia antamaan 4 artiklassa tarkoitettuja ennakkolupia, sekä näytteet näiden viranomaisten
käyttämien leimojen leimajäljistä.

⁽¹⁾ EYVL L 322, 15.12.1994, s. 1.

TAULUKKO

YHTEISÖN MÄÄRÄLLISET RAJOITUKSET

ULKOISESSA JALOSTUKSESSA JÄLLEENTUODUT TAVARAT

Sovelletaan vuosina 2003 ja 2004

Tavaroiden täydellinen kuvaus on liitteessä I

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
Valko-Venäjä	RYHMÄ IB			
	4	1 000 kpl	4 139	
	5	1 000 kpl	5 774	
	6	1 000 kpl	7 045	
	7	1 000 kpl	5 226	
	8	1 000 kpl	1 739	
	RYHMÄ IIB			
	12	1 000 paria	3 924	
	13	1 000 kpl	376	
	15	1 000 kpl	3 020	
	16	1 000 kpl	684	
	21	1 000 kpl	2 249	
	24	1 000 kpl	476	
	26/27	1 000 kpl	2 433	
	29	1 000 kpl	1 135	
	73	1 000 kpl	4 381	
	83	tonnia	569	
	RYHMÄ IIIB	tonnia		
	74	1 000 kpl	759	
Kiina	RYHMÄ IB			
	4	1 000 kpl	323	336
	5	1 000 kpl	717	745
	6	1 000 kpl	2 581	2 706
	7	1 000 kpl	694	723
	8	1 000 kpl	1 581	1 643
	RYHMÄ IIB			
	13	1 000 kpl	870	887
	14	1 000 kpl	640	660
	15	1 000 kpl	628	678
	16	1 000 kpl	1 012	1 032
	17	1 000 kpl	842	868
	26	1 000 kpl	1 232	1 281

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
	29	1 000 kpl	125	129
	31	1 000 kpl	9 045	10 199
	78	tonnia	92	105
	83	tonnia	92	105
	RYHMÄ V 159	tonnia	8,4	8,5
Intia	RYHMÄ IB 7	1 000 kpl	4 533	4 987
	8	1 000 kpl	3 396	3 770
	RYHMÄ IIB 15	1 000 kpl	306	380
	26	1 000 kpl	3 064	3 555
Indonesia	RYHMÄ IB 6	1 000 kpl	1 980	2 456
	7	1 000 kpl	1 317	1 633
	8	1 000 kpl	1 648	2 045
Macao	RYHMÄ IB 6	1 000 kpl	316	335
	RYHMÄ IIB 16	1 000 kpl	849	906
Malesia	RYHMÄ IB 4	1 000 kpl	495	594
	5	1 000 kpl	495	594
	6	1 000 kpl	495	594
	7	1 000 kpl	342	383
	8	1 000 kpl	275	308
Pakistan	RYHMÄ IB 4	1 000 kpl	6 890	8 270
	5	1 000 kpl	3 344	4 198
	6	1 000 kpl	5 979	7 096
	7	1 000 kpl	2 841	3 372
	8	1 000 kpl	3 963	4 704
	RYHMÄ IIB 26	1 000 kpl	3 879	4 604
Filippiinit	RYHMÄ IB 6	1 000 kpl	738	738
	8	1 000 kpl	202	221
Singapore	RYHMÄ IB 7	1 000 kpl	1 106	1 283

Kolmas maa	Luokka	Paljousyksikkö	Yhteisön määrälliset rajoitukset	Yhteisön määrälliset rajoitukset
			2003	2004
Sri Lanka ⁽¹⁾	RYHMÄ IB			
	6	1 000 kpl		
	7	1 000 kpl		
	8	1 000 kpl		
Thaimaa	RYHMÄ IB			
	5	1 000 kpl	343	416
	6	1 000 kpl	343	416
	7	1 000 kpl	550	653
	8	1 000 kpl	343	416
	RYHMÄ IIB			
	26	1 000 kpl	522	633
Vietnam	RYHMÄ IB			
	4	1 000 kpl	1 003	
	5	1 000 kpl	764	
	6	1 000 kpl	714	
	7	1 000 kpl	1 337	
	8	1 000 kpl	3 101	
	RYHMÄ IIB			
	12	1 000 paria	3 158	
	13	1 000 kpl	965	
	15	1 000 kpl	311	
	18	tonnia	362	
	21	1 000 kpl	2 108	
	26	1 000 kpl	197	
	31	1 000 kpl	1 764	
	68	tonnia	147	
	76	tonnia	502	
	78	tonnia	349	

⁽¹⁾ Sri Lankaan ei sovelleta määrällisiä rajoituksia EY:n ja Sri Lankan välisen tekstiilialalla markkinoille pääsyä koskevan yhteisymmärryspöytäkirjan mukaisesti, jonka perusteella Euroopan yhteisöllä on oikeus soveltaa määrällisiä rajoituksia uudelleen tietyissä olosuhteissa."

OIKAISUJA

**Oikaistaan neuvoston asetus (EY) N:o 2555/2001, annettu 18 päivänä joulukuuta 2001, yhteisön vesialueilla ja yhteisön aluksiin sellaisilla muilla vesialueilla, joilla sovelletaan saalisrajoituksia, sovellettavien eräiden kalakan-
tojen ja kalakantaryhmien kalastusmahdollisuuksien ja niihin liittyvien edellytysten vahvistamisesta vuodeksi
2002**

(Euroopan yhteisöjen virallinen lehti L 347, 31. joulukuuta 2001)

Sivulla 19, liitteessä I B, toisen kohdan vasemmalla palstalla (Silli)

korvataan: "TAC 42 673 (*)"

seuraavasti: "TAC 265 000 (*)".

Sivulla 31, liitteessä I C, toisen kohdan oikealla palstalla (Villakuore)

korvataan: "Alue: V, XIV (Grönlannin vedet)"

seuraavasti: "Alue: NAFO 0,1 (Grönlannin vedet)".

Sivulla 39, liitteessä I D, toisen kohdan oikealla palstalla (Kolja)

korvataan: "Alue: VII, VIII, IX, X, CECAF 34.1.1 (EY:n vedet)"

seuraavasti: "Alue: VII b—k, VIII, IX, X, CECAF 34.1.1 (EY:n vedet)".

Sivulla 45 liitteessä I D, neljännen kohdan vasemmalla palstalla (Lyyratorska)

korvataan:	"Ranska	576
	Espanja	64
	EY	640
	TAC	640"

seuraavasti:	"Ranska	64
	Espanja	576
	EY	640
	TAC	640".
